

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

V U O S I K E R T O M U S 2 0 0 7

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

V U O S I K E R T O M U S 2 0 0 7

© Euroopan yhteisöt, 2008

Kopiointi on sallittu ei-kaupallisiin ja opetustarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

ISBN 978-92-9212-157-0

DOI 10.2869/70013

Etukansi: © iStockphoto.com/Silence

Tämä vuosikertomus on julkaistu internetissä osoitteessa: <http://www.ombudsman.europa.eu>

Printed in Italy

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Prof. Hans-Gert PÖTTERING
Euroopan parlamentin puhemies
Euroopan parlamentti
Rue Wiertz
1047 Bryssel
BELGIA

Strasbourgissa 10. maaliskuuta 2008

Arvoisa puhemies,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan 1 kohdan sekä oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista tehdyn Euroopan parlamentin päätöksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti esitän täten vuosikertomukseni 2007.

Kunnioitavasti

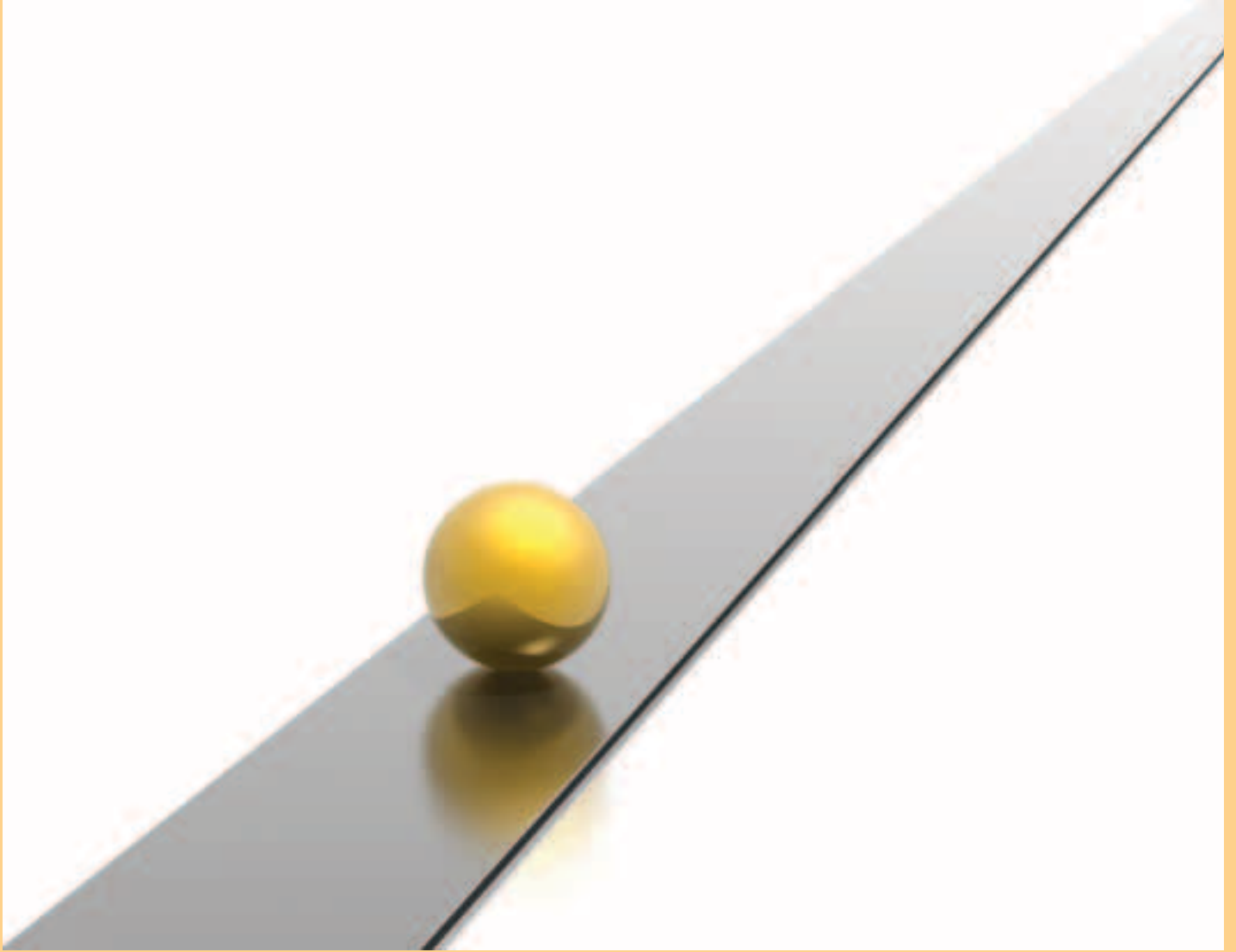

JOHDANTO	11
1 TIIVISTELMÄ	17
2 KANTELUT JA TUTKIMUKSET	29
2.1 OIKEUSASIAMIEHEN TYÖN OIKEUSPERUSTA	29
2.2 EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMIVALTA	29
2.3 KANTELUJEN OTTAMINEN TUTKITTAVAKSI JA TUTKIMUSTEN PERUSTEET	32
2.4 VUONNA 2007 TUTKITUT KANTELUT	34
2.5 SIIRROT JA NEUVONTA	35
2.6 OIKEUSASIAMIEHEN MENETTELYT	38
2.7 TUTKIMUSTEN TULOKSET	40
2.8 TAPAUKSIA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET VUONNA 2007	43
3 PÄÄTÖSTEN TIIVISTELMÄT	51
3.1 EI HALLINNOLLISTA EPÄKOHTAA	51
3.2 TOIMIELIMEN SOPIMAT TAPAUKSET	60
3.3 SOVINTORATKAISUT	64
3.4 OIKEUSASIAMIEHEN KRIITTINEN HUOMAUTUS	66
3.5 TOIMIELIN HYVÄKSYI SUOSITUSLUONNOKSEN	81
3.6 ASIAN KÄSITTELYN LOPETTAMINEN MUISTA SYISTÄ	83
3.7 ASIAN KÄSITTELYN LOPETTAMINEN ERITYISKERTOMUKSEN JÄLKEEN	88
3.8 OIKEUSASIAMIEHEN OMA-ALOITTEISET TUTKIMUKSET	89
3.9 OIKEUSASIAMIEHEN HOITAMAT TIEDUSTELUT	91
4 SUHTEET EUROOPAN UNIONIN TOIMIELIMIIN JA ELIMIIN	95
4.1 EUROOPAN PARLAMENTTI	96
4.2 EUROOPAN KOMISSIO	98
4.3 MUUT TOIMIELIMET JA ELIMET	98

5	SUHTEET OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN	103
5.1	EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHISTEN VERKOSTO	103
5.2	MUUT OIKEUSASIAMIEHEN SEMINAARIT JA KONFERENSSIT	114
5.3	MUUT TAPAAMISET OIKEUSASIAMIEHISTEN JA HEIDÄN HENKILÖSTÖNSÄ KANSSA	115
6	TIEDOTUSTOIMINTA	119
6.1	VUODEN TÄRKEIMPIÄ TAPAHTUMIA	119
6.2	TUTUSTUMISMATKAT	121
6.3	KONFERENSSIT JA TAPAAMISET	126
6.4	SUHTEET TIEDOTUSVÄLINEISIIN	127
6.5	JULKAISUT	129
6.6	SÄHKÖINEN VIESTINTÄ	129
7	LIITTEET	
A	TILASTOTIETOJA	133
B	OIKEUSASIAMIEHEN TALOUSARVIO	140
C	HENKILÖSTÖ	141
D	PÄÄTÖSLUETTELO	150
	EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN YHTEYSTIEDOT	155

JOHDANTO

JOHDANTO

Vuosi 2007 oli tärkeä edistettäessä Euroopan kansalaisten oikeutta hyvään hallintoon. Joulukuun 12. päivänä Euroopan unionin kolmen tärkeimmän toimielimen – parlamentin, komission ja neuvoston – puhemies ja puheenjohtajat allekirjoittivat uudelleen Euroopan unionin perusoikeuskirjan, joka julistettiin alun perin joulukuussa 2000. Lissabonin sopimukseen sisältyvään oikeudellisesti sitovaan peruskirjaan sitoutuminen kuvastaa kasvavaa tietoisuutta siitä, että kansalaiset on asetettava Euroopan unionin huomion keskipisteeseen. Oikeusasiamiehen näkökulmasta perusoikeuskirja on urauurtava, sillä siinä oikeus hyvään hallintoon tunnustetaan ensimmäistä kertaa unionin kansalaisten perusoikeudeksi (41 artikla).

Hyvä hallintotapa

Siitä lähtien, kun aloitin tehtävässäni 1. huhtikuuta 2003, hyvän hallintotavan edistäminen on ollut ehdottomasti Euroopan oikeusasiamiehen tärkein tehtävä. Muistutan jatkuvasti EU:n toimielimiä ja laitoksia siitä, että hyvä hallintotapa edellyttää virkamiehiltä paljon enemmän kuin pelkkää lainsäädännön noudattamista. Virkamiesten on oltava palveluhenkisiä ja varmistettava, että kansalaisia kohdellaan asianmukaisesti ja että he saavat nauttia kaikista heille kuuluvista oikeuksista.

Tämä viesti näyttää tuottavan konkreettisia tuloksia. Ilokseni voin kertoa, että EU:n toimielimet ja laitokset tekivät vuonna 2007 paljon työtä kantelujen ratkaisemiseksi, epäoikeudenmukaisuuksien oikaisemiseksi ja virheiden korjaamiseksi. Vuoden aikana asianomaisen oikeusasiamiehen sovittelien tapausten lukumäärä kaksinkertaistui: ennätykselliset 35 prosenttia tutkimuksistamme saatiin päätökseen asianomaisen toimielimen suostuttua asian sopimiseen. Emme saa aliarvioida tämän merkitystä kantelujen ja yleisesti kansalaisten kannalta. Olen vakuuttunut siitä, että olemme edistyneet huomattavasti pyrkiessämme kohti todellista palvelukulttuuria.

Tässä kertomuksessa esitellyt seitsemän mallitapausta todistavat tästä asennemuutoksesta. Tapauksista peräti neljä koskee Euroopan komissiota, joka toimi nopeasti ja rakentavasti erilaisten epäkohtien korjaamiseksi. Lisäksi haluan mainita Euroopan lentoturvallisuusviraston, joka on jo kahtena peräkkäisenä vuonna tuottanut myönteisen esimerkkitapausten osoittamalla halukkuutensa ratkaista ongelmia rakentavassa yhteistyössä oikeusasiamiehen kanssa. Neuvosto esitti anteeksipyyntönsä eräälle kantelijalle sen jälkeen, kun kiinnitin sen huomion kielikysymykseen, ja vahvasti sitoutuvansa samanlaisten ongelmien välttämiseen tulevaisuudessa. Euroopan keskuspankki puolestaan antoi erittäin hyödyllisen vastauksen huolestuneelle kansalaiselle: se korosti pitävänsä kantelijan esiin nostamien kysymysten selvittämistä hyvin tärkeänä ja kehotti osoittamaan lisäkysymykset keskuspankin asiantuntijoille. Näiden tapausten kautta haluan tuoda esiin hyvän hallinnon malleja, joita kaikki EU:n toimielimet ja laitokset voivat seurata ja joihin ne voivat verrata omia käytäntöjään. Kannustan myös vaalimaan palvelukulttuuria vuonna 2008, jotta kansalaisten odotuksiin voidaan vastata.

Osa kansalaisilta saaduista ja tähän kertomukseen kirjatusta tuloksista saatiin ilman muodollista kirjeenvaihtoa asianomaisen toimielimen kanssa. Olemme nyt saavuttaneet vaiheen, jossa suhteemme toimielimiin ovat sellaiset, että voimme ratkaista yhä useampia tapauksia nopeasti ilman pitkäjänteisiä tutkimuksia. Olen alkanut hyödyntää laajemmin epävirallisia menettelyjä ongelmien joustavaksi ratkaisemiseksi ja jatkan tämän lähestymistavan kehittämistä vuonna 2008. Mielestäni tämä merkitsee toimielimellemme käännekohtaa siltä osin, missä määrin oikeusasiamiestä arvostetaan ja missä määrin toimielimet ovat halukkaita auttamaan kansalaisia.

Ongelmia on tietenkin edelleen. Vuonna 2007 tapauksista 15 prosentin käsittely päättyi kriittisen huomautuksen esittämiseen sen vuoksi, ettei asianomainen toimiellin ollut tarjonnut sitä palvelutasoa, johon kansalaiset ovat oikeutettuja. Tässä kertomuksessa on annettu esimerkkejä näistä tapauksista. Niitä ovat muun muassa erään toimiellimen kieltäytyminen muuttamasta rekrytointimenettelyjään pääasiassa oman hallinnollisen mukavuudenhalunsa vuoksi sekä toisen toimiellimen viivyttely rikkomusmenettelyssä ilman viivyttelyn syyä minkäänlaista erittelyä. Laadimme vuonna 2008 jälleen seurantakertomuksen näistä kriittisistä huomautuksista varmistaaksemme, että toimiellimet ottavat niistä oppia. Pyrin myös tutkimaan tapoja lisätä oikeusasiamiehen päätösten ymmärrettävyyttä, jotta niiden avulla voitaisiin entistä tehokkaammin opastaa kansalaisia ja virkamiehiä siinä, mitä hyvään hallintoon kuuluu.

On selvää, että hyvän hallintotavan periaatteiden edistämiseksi on tehtävä edelleen työtä EU:n toimiellimissä ja laitoksissa. Auttaakseni kehittämään tässä suhteessa hyödyllisiä strategioita kokosin marraskuussa 2007 Brysseliin työpajan, jossa vaihdettiin vilkkaasti näkemyksiä siitä, miten oikeus hyvään hallintoon voi toteutua Euroopan oikeusasiamiehen avulla. Keskusteluissa nousi esiin monia innostavia ja innovatiivisia ideoita tulevia vuosia varten. Odotan innolla niiden toteuttamista Euroopan kansalaisten hyväksi.

Tiedotuksen parantaminen

Päätin vuoden 2006 vuosikertomuksen johdannon tuomalla esiin kaksitahaisen tavoitteeni tulevalle vuodelle. Tavoitteet olivat hyvän hallinnon edistäminen yhteistyössä toimiellinten kanssa sekä oman tiedottamiseni kehittäminen niin, että kaikki Euroopan oikeusasiamiehen palveluja tarvitsevat henkilöt saavat asianmukaista tietoa siitä, miten palveluja saadakseen on meneteltävä.

Tämän toisen tavoitteen osalta vuosi 2007 oli merkittävä. Pääsimme viimein lähemmäs tavoitettamme niiden kantelujen määrän osalta, jotka voitiin ottaa tutkittavaksi. Kunnianhimoisen ja huolellisesti kohdennetun tiedotuskampanjamme ansiosta niiden kantelujen lukumäärä, jotka voitiin ottaa tutkittavaksi, kasvoi sekä absoluuttisesti että suhteellisesti vuoteen 2006 verrattuna. Tuloksena oli, että vuoden aikana käynnistettiin 17 prosenttia edellisvuotta enemmän tutkimuksia vastaanotettujen kantelujen perusteella. Myös työmme, jonka tavoitteena on lisätä kansalaisten tietoa siitä, mitä Euroopan oikeusasiamies voi ja ei voi tehdä, tuotti tulosta, ja entistä useammat kansalaiset saivat apua sopivien muutoksenhakekeinojen löytämiseksi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

Tältä osin tärkeä kehitysaskel vuonna 2007 oli Euroopan oikeusasiamiesten verkoston lausunto. Lausunnon tavoitteena on tehdä oikeusasiamiesten työn Euroopan unioniin liittyvä ulottuvuus aiempaa tunnetummaksi sekä selkiyttää verkoston jäsenten tarjoamaa palvelua niille henkilöille, jotka kantelevat EU:n lainsäädännön piiriin kuuluvista asioista. Lausunto on saatavilla Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivustolla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, ja lisäksi se on esitetty kokonaisuudessaan tämän kertomuksen viidennessä luvussa. Verkoston jäsenet pyrkivät edistämään lausunnon tuntemusta ja siten varmistamaan, että kansalaiset ymmärtävät, kenellä on parhaat edellytykset ratkaista heidän EU:n lainsäädäntöön liittyvät kantelunsa.

Tähän alaan liittyvän tärkeän lisäaloitteen on määrä toteutua vuonna 2008. Kuluneen vuoden aikana toimistoni on kehittänyt interaktiivista opasta, joka otetaan käyttöön tulevana vuonna oikeusasiamiehen uuden verkkosivuston yhteydessä. Tämän keskeisen työkalun avulla kansalaiset voivat löytää entistä tarkoituksenmukaisimman tavan oikaista heihin kohdistuneet epäkohdat. Oppaan ansiosta entistä useammat kantelijat voivat ottaa yhteyttä suoraan siihen elimeen, jolla on parhaat edellytykset käsitellä heidän kanteluaan. Oppaan onnistumisesta kertoo toivottavasti se, että toimistoni vastaanottaa entistä vähemmän sellaisia kanteluja, joita ei voida ottaa tutkittavaksi.

Entistä tarkoituksenmukaisimman kantelureitin löytäminen heti alussa on tärkeää monista syistä. Sen avulla voidaan välttää kansalaisten turhautuminen siksi, ettei elin, jonka puoleen he ovat kääntyneet, voi auttaa heitä. Se tarkoittaa myös, että kantelut ratkaistaan nopeammin ja tehokkaammin, millä puolestaan varmistetaan, että kansalaiset voivat nauttia täysimääräisesti heille EU:n lainsäädännön perusteella kuuluvista oikeuksista. Viimeinen tärkeä huomio on, että vähentämällä niiden kantelujen osuutta, joita ei voida ottaa tutkittavaksi, toimiellimeni pystyy

paremmin toteuttamaan keskeisintä tehtäväänsä eli auttamaan kansalaisia, jotka ovat tyytymättömiä tapaan, jolla Euroopan unionin toimielimet ja laitokset ovat heitä kohdelleet. Tulokset, joita toimistoni voi saavuttaa auttaessaan tällaisia kansalaisia, ovat epäilemättä palkitsevinta työssäni. Tässä kertomuksessa tuodaan esille monia esimerkkejä tällaisista onnistumisista vuodelta 2007. Odotan tämän Euroopan kansalaisten hyväksi tehtävän työn jatkamista tulevana vuonna.

Kuten olen usein todennut, vuosikertomus on oikeusasiamiehen tärkein julkaisu. Sen välityksellä oikeusasiamies voi tarjota selonteon työstään Euroopan parlamentille, jolle hän on vastuussa. Se toimii resurssina EU:n toimielimille ja laitoksille ja auttaa niitä kehittämään hallintoaan. Sen kautta oikeusasiamiehen työtä pääsee hyödyntämään laajempi ihmisjoukko, joka haluaa seurata hänen toimintaansa, mukaan lukien kansalaiset, tiedotusvälineet, tutkijat, virkamiehet sekä kollegat oikeusasiamiehen toimistoissa ympäri maailman. Vuosikertomukseen on tehty viime vuosina muutoksia, jotta se olisi entistä helppokäyttöisempi. Tähän vuosikertomukseen on sisällytetty myös muita parannuksia. Ne näkyvät parhaiten luvuissa 5 ja 6, joissa olemme päätyneet tarjoamaan toimintaa koskevan yleiskatsauksen ja analyysin aikaisempien yksityiskohtaisten tapahtuma- ja kokousluetteloiden sijaan. Toivomme, että tämä lisää tekstin kiinnostavuutta ja antaa todellisen kuvan näiden tärkeiden aloitteiden tuomasta lisäarvosta. Otamme mielellämme vastaan palautetta.

Strasbourgissa 15. helmikuuta 2008

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

TIIVISTELMÄ

1

1 TIIVISTELMÄ

Euroopan oikeusasiamiehen kolmannessatoista vuosikertomuksessa Euroopan parlamentille annetaan selonteko oikeusasiamiehen toiminnasta vuonna 2007. Vuosikertomus on P. Nikiforos DIAMANDOUROSIN viides; hän aloitti Euroopan oikeusasiamiehenä 1. huhtikuuta 2003.

VUOSIKERTOMUKSEN RAKENNE

Vuosikertomuksessa on kuusi lukua ja neljä liitettä. Vuosikertomus alkaa oikeusasiamiehen alkusanoilla, joissa hän tarkastelee kuluneen vuoden tärkeimpiä kehitystoimia ja edessä olevaa vuotta. Sitä seuraa tämä tiivistelmä, joka muodostaa ensimmäisen luvun.

Toisessa luvussa kuvataan menettelyt, joita oikeusasiamies soveltaa käsitellessään kanteluita ja suorittaessaan tutkimuksia. Siinä tehdään yhteenveto vuoden aikana käsitellyistä kanteluista sekä temaattinen analyysi tutkimuksen jälkeen päätettyjen tapausten tuloksista. Analyysi käsittää tärkeimmät oikeusasiamiehen vuonna 2007 tekemiin päätöksiin sisältyvät oikeudelliset seikat ja tosiasiat.

Kolmanteen lukuun on valittu yhteenvetoja oikeusasiamiehen vuonna 2007 tekemistä päätöksistä, jotka kattavat monipuolisesti kanteluissa ja oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suoritetuissa tutkimuksissa käsitellyjä aiheita ja osallisina olevia toimielimiä. Kanteluja koskevien päätösten yhteenvedot on luokiteltu ensin tuloksen perusteella ja sitten asianomaisen toimielimen tai laitoksen perusteella. Luvun lopussa on yhteenveto päätöksestä, joka on seurannut omasta aloitteesta suoritetusta tutkimuksesta, sekä esimerkki kansallisen oikeusasiamiehen tekemästä tiedustelusta.

Neljännessä luvussa käsitellään suhteita muihin Euroopan unionin toimielimiin ja laitoksiin. Siinä selostetaan ensin, millainen merkitys on ollut oikeusasiamiehen rakentavalla yhteistyösuhteella toimielimiin ja laitoksiin, ja luetellaan sen jälkeen tapaamisia ja tilaisuuksia, joita näissä puitteissa järjestettiin vuonna 2007.

Viidennessä luvussa esitellään Euroopan oikeusasiamiehen suhteita Euroopassa ja muissa maissa toimivien kansallisten, alueellisten ja paikallisten oikeusasiamiesten yhteisöön. Euroopan oikeusasiamiesten verkoston toimintaa kuvataan yksityiskohtaisesti, ja lisäksi selostetaan oikeusasiamiehen osallistumista seminaareihin, konferensseihin ja tapaamisiin.

Kuudennessa luvussa tarkastellaan yleisesti oikeusasiamiehen tiedotustoimintaa. Luku on jaettu kuuteen osaan, joissa käsitellään vuoden kohokohtia, oikeusasiamiehen tutustumismatkoja, konferensseja ja tapaamisia, joihin oikeusasiamies ja hänen työntekijänsä ovat osallistuneet, suhteita tiedotusvälineisiin, julkaisuja ja online-tiedotusta.

Liitteessä A on tilastotietoja Euroopan oikeusasiamiehen toiminnasta vuonna 2007. Liitteissä B ja C on yksityiskohtaisia tietoja oikeusasiamiehen talousarviosta ja henkilöstöstä. Liite D käsittää hakemistot kolmannen luvun päätöksistä jaoteltuina tapauksen numeron, aiheen ja väitetyn hallinnollisen epäkohdan mukaan. Siinä myös luetellaan mallitapaukset ja kaikki tapaukset, joiden käsittely päättyi vuonna 2007 kriittisen huomautuksen esittämiseen.

YHTEENVETO

Euroopan oikeusasiamiehen toimenkuva

Euroopan oikeusasiamiehen toimisto perustettiin Maastrichtin sopimuksella, jossa se liittyy kansalaisuuteen Euroopan unionissa. Euroopan oikeusasiamies tutkii hallinnollisia epäkohtia koskevia kanteluja yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä. Oikeusasiamies on määritellyt "hallinnollisen epäkohdan" tavalla, joka edellyttää ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä oikeusvaltion ja hyvän hallinnon periaatteiden noudattamista. Euroopan parlamentti on hyväksynyt määritelmän.

Oikeusasiamies tutkii yksityishenkilöiden, yritysten ja yhdistysten tekemiä kanteluja ja käynnistää lisäksi tutkimuksia omasta aloitteestaan. Hän myös tapaa EU:n toimielinten ja laitosten jäseniä ja virkamiehiä ja pyrkii tiedottamaan kansalaisille heidän oikeuksistaan sekä siitä, miten he voivat käyttää niitä.

Kantelut ja tutkimukset vuonna 2007

Vuonna 2007 oikeusasiamiehelle tuli 3 211 uutta kantelua, kun niitä oli 3 830 kappaletta vuonna 2006. Toisaalta niiden kantelujen lukumäärä, jotka voitiin ottaa tutkittavaksi, kasvoi sekä absoluuttisesti että suhteellisesti 449 kantelusta (12 prosenttia kokonaismäärästä) vuonna 2006 518 kanteluun (16 prosenttia) vuonna 2007. Tuloksena oli, että vuoden aikana käynnistettiin 17 prosenttia edellisvuotta enemmän tutkimuksia vastaanotettujen kantelujen perusteella.

Yhteensä 58 prosenttia oikeusasiamiehen vuonna 2007 vastaanottamista kanteluista saapui sähköisesti, joko sähköpostitse tai kantelulomakkeella, joka on oikeusasiamiehen verkkosivustolla. Kanteluista 3 056 oli yksityisten kansalaisten suoraan lähettämiä ja 155 yhdistysten tai yritysten lähettämiä.

Lähes 70 prosentissa tapauksista oikeusasiamies pystyi auttamaan kantelijaa joko käynnistämällä tutkimuksen, välittämällä asian toimivaltaiselle elimelle tai neuvomalla kantelijalle, kenen puoleen tämän kannattaisi kääntyä löytääkseen ongelmaansa sopivan ratkaisun mahdollisimman nopeasti.

Vuoden aikana käynnistettiin kaiken kaikkiaan 303 uutta tutkimusta kantelun perusteella. Oikeusasiamies käynnisti myös kuusi tutkimusta omasta aloitteestaan. Euroopan oikeusasiamies käsitteli vuonna 2007 yhteensä 641 tutkimusta, joista 332 oli siirretty vuodelta 2006.

Edellisten vuosien tapaan suurin osa tutkimuksista koski Euroopan komissiota (413 eli 64 prosenttia kaikista tutkimuksista). Komissio tekee yhteisön toimielimistä eniten sellaisia päätöksiä, joilla on suoria vaikutuksia kansalaisiin, joten on luonnollista, että se on kansalaisten kantelujen pääasiallinen kohde. Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimistosta (EPSO) tehtiin 87 kantelua (14 prosenttia kaikista kanteluista), Euroopan parlamentista 59 (9 prosenttia), Euroopan petostentorjuntavirastosta 22 (3 prosenttia) ja Euroopan unionin neuvostosta 8 (1 prosentti) kantelua.

Pääasialliset hallinnolliset epäkohdat, joista kanneltiin, olivat avoimuuden puute sekä kieltäytyminen tietojen antamisesta (28 prosenttia tapauksista), epäoikeudenmukaisuus tai vallan väärinkäyttö (18 prosenttia), epätydyttävät menettelyt (13 prosenttia), vältettävissä ollut viivästys (9 prosenttia), syrjintä (8 prosenttia), huolimattomuus (8 prosenttia), oikeudellinen virhe (4 prosenttia) ja se, että jäsenvaltion velvollisuuksien täyttämistä ei ollut varmistettu, ts. Euroopan komissio ei ollut hoitanut tehtäväänsä "perussopimusten vartijana" (3 prosenttia).

Oikeusasiamiehen pääasiallisen sähköpostin kautta vastattiin vuonna 2007 yhteensä 7 273 sähköpostiviestiin, joissa pyydettiin tietoja. Näistä 3 127 oli kansalaisten lähettämiä joukkopostituksia, jotka koskivat Euroopan oikeusasiamiehelle jo tulleita kanteluja, ja 4 146 oli yksittäisiä tiedusteluja.

Kyseisenä vuonna oikeusasiamies käsitteli siis yhteensä 10 484 kansalaisilta tullutta kantelua ja tiedustelua.

Oikeusasiamiehen tutkimusten tulokset

Vuonna 2007 oikeusasiamies sai päätökseen 348 tutkimusta. Tämä on 40 prosenttia kasvua vuoteen 2006 verrattuna. Tutkimuksista 341 oli kantelun perusteella käynnistettyjä ja seitsemän omasta aloitteesta käynnistettyjä tutkimuksia. Seuraavassa esitetään katsaus tuloksiin.

Ei hallinnollista epäkohtaa

Vuonna 2007 95 tapauksessa ei tullut ilmi hallinnollista epäkohtaa. Tällainen tulos ei ole aina kielteinen kantelijan kannalta, sillä kantelija hyötyy ainakin saadessaan täydellisen selvityksen asianomaiselta toimielimeltä tai laitokselta sen toiminnasta sekä oikeusasiamiehen näkemyksen asiasta. Seuraavassa on esimerkkejä tapauksista, joissa ei todettu hallinnollista epäkohtaa vuonna 2007:

- Oikeusasiamiehelle tehtiin kantelu, jonka mukaan Euroopan komissio oli toiminut väärin laiminlyödessään toimet Irlantia vastaan EY:n luontotyyppidirektiivin mahdollisen rikkomisen johdosta. Lisäksi kantelija kanteli komission päätöksestä olla ryhtymättä lisätoimiin jätedirektiivin mahdolliseen rikkomiseen liittyvien perusteiden johdosta. Oikeusasiamies totesi, että komissio oli antanut riittävän selityksen strategisesta roolistaan näiden direktiivien täytäntöönpanon yhteydessä. Hän myös totesi, että komissio oli antanut kantelijalle asianmukaisia ja hyödyllisiä neuvoja tässä tapauksessa. (3660/2004/PB)
- Oikeusasiamies sai kantelun, joka koski muun muassa Euroopan lääkeviraston (EMA) avoimuuden puutetta ja kohtuutonta viivästystä niihin huoliin vastaamisessa, jotka kantelija oli tuonut sen tietoon erään masennuslääkkeen turvallisuudesta ja aiheuttamasta itsemurhariskistä. Kantelijan aviomies oli tehnyt itsemurhan käyttäessään kyseistä lääkettä, ja kantelija oli ottanut yhteyttä lääkevirastoon ja esittänyt useita kysymyksiä ja tiedusteluja. Tutkimuksen kuluessa lääkevirasto pyysi kantelijalta anteeksi sitä, ettei se ollut vastannut hänen tiettyihin kysymyksiinsä ja antoi vastaukset näihin kysymyksiin. Kantelija ei ollut tyytyväinen, mutta oikeusasiamies katsoi, että lääkeviraston toiminta oli poistanut hänen tunnistamansa huolenaiheet ja että hallinnollista epäkohtaa ei enää ollut. (2370/2005/OV)
- Greenpeace kanteli oikeusasiamiehelle, että komissio oli esittänyt epätasomaisia, harhaanjohtavia ja loukkaavia syytöksiä kansalaisjärjestön julkaisemasta tutkimuksesta, joka koski ”pyöröovia” komission ja etujaan valvovan kemian teollisuuden välillä. Oikeusasiamies totesi tutkimuksessaan, ettei tälle väitteelle löytynyt vahvistusta. Vaikka hallinnollista epäkohtaa ei löytynyt, oikeusasiamies korosti avoimuuden merkitystä lainsäädäntömenettelyjen aikana harjoitetussa edunvalvonnassa. (2740/2006/TN)

Vaikka oikeusasiamies ei havaitsisi hallinnollista epäkohtaa, hän voi huomata, että toimielimellä tai laitoksella on tilaisuus parantaa hallintonsa laatua tulevaisuudessa. Tällaisissa tapauksissa oikeusasiamies esittää lisähuomautuksen. Näin tehtiin esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Puolalainen ympäristöjärjestö kanteli, että Euroopan investointipankki (EIP) oli toiminut vastoin omaa ”ympäristölausuntoaan” rahoittaessaan tiestön uudenaikaistamishanketta Puolassa. Oikeusasiamies ei havainnut hallinnollista epäkohtaa. Koska kantelija oli kuitenkin jättänyt vastaavan kantelun Puolan oikeusasiamiehelle, Euroopan oikeusasiamies kehotti EIP:tä harkitsemaan viestintäyhteyksien luomista asiaankuuluviin kansallisiin ja alueellisiin valvontaelimiin, kuten oikeusasiamieheen, sekä pyytämään näiltä tietoja. Nämä elimet voisivat toimia täydentävinä tietolähteinä koskien EIP:n rahoittamien hankkeiden yhdenmukaisuutta kansallisen ja Euroopan yhteisön lainsäädännön kanssa. (1779/2006/MHZ)

Toimielimen sopimat tapaukset ja sovintoratkaisut

Oikeusasiamies pyrkii – aina kun se vain on mahdollista – saavuttamaan myönteisen tuloksen, joka tyydyttää sekä kantelijaa että kantelun kohteena olevaa toimielintä. Yhteisön toimielinten ja laitosten yhteistyö on välttämätöntä, jotta voidaan päästä tällaisiin tuloksiin, jotka auttavat parantamaan toimielinten ja kansalaisten välisiä suhteita ja voivat tehdä kalliit ja aikaa vievät oikeudenkäynnit tarpeettomiksi.

Vuoden 2007 aikana toimielin tai laitos sopi itse 129 tapausta oikeusasiamiehelle esitetyn kantelun seurauksena. Sovittujen tapausten lukumäärä on kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 2006, mikä kertoo toimielinten ja laitosten kasvavasta halukkuudesta nähdä oikeusasiamiehelle tehdyt kantelut mahdollisuutena oikaista tapahtuneet virheet ja tehdä yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa kansalaisten hyväksi. Vuonna 2007 sovittiin muun muassa seuraavat tapaukset:

- Saksalaisen yliopiston kanneltua komission kanssa käymästään maksukiistasta, joka koski Erasmus-ohjelmaan kuuluvaa hanketta, oikeusasiamies otti yhteyttä komissioon, ja asia sovittiin kahden viikon sisällä. Yliopisto ei ollut onnistunut vakuuttamaan komissiota siitä, että oli tapahtunut laskuvirhe. Komissio myönsi virheen ja maksoi vaaditun 5 400 euron summan takaisin korkoineen. Oikeusasiamies kiitti koulutuksen ja kulttuurin pääosastoa siitä esimerkillisestä tavasta, jolla se oli käsitellyt tämän kantelun sen jälkeen, kun hän oli tuonut asian sen tietoisuuteen. (3495/2005/GG)
- Komissio korvasi 88 000 euron maksamattoman summan ranskalaiselle konsulttiyritykselle, jonka mukaan toimielin ei ollut hyvittänyt kaikkia tukikelpoisia kustannuksia, jotka aiheutuivat yrityksen osallistumisesta Kiinan kanssa toteutettavaan Tietoyhteiskunnan teknologiat-ohjelmaan. Komissio väitti, että kantelija oli tehnyt virheen kustannuslaskelmissaan. Kun oikeusasiamies puuttui asiaan, komissio suostui suorittamaan maksamatta olevan summan. (1471/2007/(CC)RT)

Jos oikeusasiamies toteaa tutkimuksen seurauksena hallinnollisen epäkohdan, hän pyrkii mahdollisuuksien mukaan löytämään aina sovintoratkaisun. Joissakin tapauksissa sovintoratkaisuun voidaan päästä, jos asianomainen toimielin tai laitos tarjoaa kantelijalle korvausta. Tällaiset tarjoukset ovat aina vapaaehtoisia, eli niihin ei liity oikeudellisen vastuun tunnustamista eivätkä ne luo ennakkotapauksia.

Vuoden aikana viisi tapausta päättyi sovintoratkaisun hyväksymiseen. Vuoden 2007 lopulla oli vielä harkittavana 31 sovintoratkaisuehdotusta. Vuonna 2007 tehtyjä sovintoratkaisuja olivat esimerkiksi seuraavat:

- Komissio hyväksyi oikeusasiamiehen sovintoratkaisuehdotuksen ja pienensi Libanonissa tehtävään hankkeeseen osallistuvalla urakoitsijalla perittävää summaa. Tämän taustalla oli kantelu, jossa urakoitsija kanteli urakan epäoikeudenmukaisesta käsittelystä. Vaikka oikeusasiamies ei katsonut kantelijan kaikkien väitteiden olevan oikeutettuja, hän totesi, että komission päätös periä tiettyjä rahasummia oli hallinnollinen epäkohta. Komissio oli halukas pyrkimään sovintoratkaisuun ja suostui arvioimaan tapauksen uudelleen. (2577/2004/OV)
- Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA) kumosi kiistanalaisen päätöksen sen jälkeen, kun oikeusasiamies teki sovintoratkaisuehdotuksen. Tapaus koski EASA:n tekemää päätöstä tietyn ilma-alueen tyyppihyväksynnän perusteista. Arvioituaan asiaankuuluvat lainkohdat oikeusasiamies ei ollut vakuuttunut siitä, että päätöksellä oli riittävä oikeudellinen perusta. EASA vastasi saaneensa nyt tiedot, joita se tarvitsi tyyppihyväksynnän myöntämiseen, ja oli siksi kumonnut kiistanalaisen päätöksen. (1103/2006/BU)
- Entinen Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskus (EUMC) hyväksyi sovintoratkaisuehdotuksen antamalla tarjouskilpailussa hävinneelle tarjoajalle lisätietoja siitä, miten hänen tarjouksensa poikkesi voittaneen organisaation tarjouksesta. Kantelija oli väittänyt oikeusasiamiehelle, ettei EUMC ollut vastannut hänen kysymyksiinsä tyydyttävästi eikä soveltanut avoimia kriteereitä. Tutkimuksen jälkeen kantelija esitti kiitoksensa oikeusasiamiehelle hänen työstään ja siitä, että hän tarjosi luotettavat takeet avoimuudesta EU:ssa. (1858/2005/BB ja 1859/2005/BB)

Kriittiset huomautukset, suositusluonnokset ja erityiskertomukset

Jos sovintoratkaisu ei ole mahdollinen tai jos sellaista ei saada aikaan, oikeusasiamies voi päättää asian käsittelyn antamalla asianomaiselle toimielimelle tai laitokselle kriittiseen huomautukseen tai antamalla suositusluonnoksen.

Kriittinen huomautus annetaan yleensä, (i) jos asianomainen toimielin ei enää pysty korjaamaan hallinnollista epäkohtaa, (ii) jos hallinnollisella epäkohdalla ei näytä olevan yleistä merkitystä ja (iii) jos oikeusasiamies ei katso jatkotoimien olevan aiheellisia. Oikeusasiamies antaa kriittisen huomautuksen myös katsoessaan, ettei suositusluonnoksesta olisi käytännön hyötyä tai ettei erityiskertomuksen antaminen parlamentille olisi tarkoituksenmukaista tapauksessa, jossa asianomainen toimielin tai laitos ei hyväksy suositusluonnosta.

Kriittinen huomautus vahvistaa kantelijalle sen, että hänen kantelunsa on oikeutettu, ja kertoo asianomaiselle toimielimelle tai laitokselle sen, mitä se on tehnyt väärin. Näin se voi välttää syyllistymistä hallinnolliseen epäkohtaan tulevaisuudessa. Vuonna 2007 oikeusasiamies antoi 55 kriittistä huomautusta. Esimerkkejä:

- Oikeusasiamies moitti komissiota siitä, ettei se ollut vuonna 2006 julkaissut laissa vaadittua vuoden 2005 vuosikertomusta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saatavuudesta. Tämän taustalla oli kansalaisjärjestö Statewatchin tekemä kantelu. Oikeusasiamies tunnusti, että komissio oli syyskuussa 2007 viimein julkaissut kyseisen vuosikertomuksen, mutta korosti, että kertomusten oikea-aikainen julkaiseminen kuuluu oleellisesti tilintekovelvollisuuteen, joka komissiolla on Euroopan kansalaisille. (668/2007/MHZ)
- Oikeusasiamies antoi kaksi kriittistä huomautusta Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimistolle (EPSO) kahdessa tapauksessa, jotka koskivat suhtautumista "uusien" jäsenvaltioiden kielisiin ja toisaalta "vanhojen" jäsenvaltioiden kielisiin. Tämän taustalla oli puolalaisen yhdistyksen kantelu, joka koski palvelukseen ottamiseksi järjestettyjä valintakokeita. EPSO ilmoitti oikeusasiamiehelle, että valintakokeiden kielivaatimuksia oli tällä välin muutettu. (3114/2005/MHZ)
- Oikeusasiamies moitti komissiota siitä, ettei se ei ollut antanut päteviä syitä siihen, että se oli evännyt jäsenvaltioiden sille toimittamien maataloustukiin liittyvien vuosittaisen tilinpäätösten käytön. Komissio perusteli, että kyseiset tiedot sisältävät tilinpäätökset oli tallennettu tietokantaan ja ettei niitä enää ollut olemassa sellaisinaan. Kantelijan pyytämien tietojen toimittaminen edellyttäisi komission mukaan tietokannan mutkikasta uudelleenohjelmointia. Oikeusasiamies katsoi komission menettelyn olevan epätyytyttävä, muttei vienyt asiaa eteenpäin, sillä oikeudellisten seikkojen tutkinnan voisi suorittaa yhteisön lainsäätäjä asiakirjojen saamista koskevan asetuksen 1049/2001 uudistuksen puitteissa. (1693/2005/PB)

On tärkeää, että toimielimet ja laitokset noudattavat oikeusasiamiehen kriittisiä huomautuksia ja ryhtyvät toimiin ongelmien ratkaisemiseksi, jotta ne voisivat tulevaisuudessa välttää hallinnollisia epäkohtia. Oikeusasiamies teetti vuoden 2007 aikana selvityksen jatkotoimista, joihin asianomaiset toimielimet ovat ryhtyneet vuonna 2006 tehtyjen kriittisten huomautusten ja lisähuomautusten johdosta. Tutkimus on saatavilla oikeusasiamiehen verkkosivustolla (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Oikeusasiamies suunnittelee toteuttavansa vastaavan selvityksen ja tiedottavansa sen tuloksista vuosittain.

Tapauksissa, joissa oikeusasiamiehen jatkotoimet ovat erityisen tarpeellisia, eli tapauksissa, joissa toimielimen on mahdollista korjata hallinnollinen epäkohta tai joissa ilmennyt hallinnollinen epäkohta on erityisen vakava tai yleisesti merkittävä, oikeusasiamies antaa yleensä asianomaiselle toimielimelle tai laitokselle suositusluonnoksen.

Vuonna 2007 annettiin kahdeksan suositusluonnosta. Lisäksi seitsemän vuonna 2006 annettua suositusluonnosta johti päätökseen vuonna 2007. Kolmen tapauksen käsittely saatiin päätökseen vuoden aikana, kun toimielin hyväksyi suositusluonnoksen. Yksi tapaus johti Euroopan parlamentille osoitettuun erityiskertomukseen. Viiden tapauksen käsittely päätettiin muista syistä. Vuoden 2007 lopussa oli vielä harkittavana kahdeksan suositusluonnosta, joista yksi oli annettu vuonna 2004 ja yksi vuonna 2006.

Vuonna 2007 annetuista suositusluonnoksista yksi koski parlamentin jäsenten saamia maksuja koskevien yksityiskohtaisten tietojen julkisuutta. Tämän taustalla oli maltalaisen toimittajan kantelu, joka koski sitä, että parlamentti oli torjunut hänen pyyntönsä saada tietoja tiettyjen parlamentin jäsenten saamista korvauksista tietosuojan perusteella. Oikeusasiamiehen tässä

tapauksessa (3643/2005/(GK)WP) antamaa suositusluonnosta koskeva parlamentin yksityiskohtainen lausunto on määrä toimittaa helmikuun 2008 loppuun mennessä. Toisessa vuonna 2007 annetussa suositusluonnoksessa oikeusasiamies kehotti komissiota tulevaisuudessa välttämään perusteettomia rajoituksia, jotka koskevat sitä, millä virallisilla kielillä tarjouspyyntökilpailun ehdotukset voidaan jättää (259/2005/(PB)GG). Koska tämä tutkimus oli edelleen kesken vuoden 2007 lopussa, sitä ei käsitellä tämän vuosikertomuksen kolmannessa luvussa.

Vuonna 2007 hyväksytyjä suositusluonnoksia olivat esimerkiksi seuraavat:

- Komissio hyväksyi suositusluonnoksen, jossa oikeusasiamies pyysi sitä korjaamaan lentomatustajien oikeuksia koskevissa lehtisissä, julisteissa ja videoesityksessä olleet virheelliset ja harhaanjohtavat tiedot. Kaksi lentoyhtiöyhdistystä oli ottanut yhteyttä oikeusasiamieheen ja moittinut komission antamia tietoja matkustajien oikeuksista saada korvauksia ja apua lennolle pääsyn epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästyksen johdosta. Oikeusasiamiehen puututtua asiaan komissio korvasi virheelliset tiedotusmateriaalit uusilla. (1475/2005/(IP)GG ja 1476/2005/(BB)GG)
- Komissio hyväksyi suositusluonnoksen, jossa oikeusasiamies pyysi sitä olemaan perimättä takaisin eläkemaksua, joka oli suoritettu virheellisesti entisen työntekijän kuoleman jälkeen. Tämän taustalla oli edesmenneen työntekijän pojan tekemä kantelu. Komissio oli pyytänyt häntä yli neljä vuotta hänen isänsä kuoleman jälkeen maksamaan takaisin 1 747 euroa. Komissio suostui myöhemmin luopumaan takaisinmaksupyynnöstä. (1617/2005/(BB)JF)

Jos yhteisön toimielin tai laitos ei vastaa tyydyttävällä tavalla suositusluonnokseen, oikeusasiamies voi lähettää Euroopan parlamentille erityiskertomuksen. Se on oikeusasiamiehen viimeinen keino ja viimeinen varsinainen toimi, johon hän ryhtyy asian käsittelyn yhteydessä, sillä parlamentti tekee poliittisen arvion päätöslauselman antamisesta ja parlamentin valtuuksien käyttämisestä. Seuraavassa on esimerkki vuodelta 2007:

- Oikeusasiamies jätti Euroopan parlamentille erityiskertomuksen, jossa moitittiin komissiota siitä, ettei se ollut käsitellyt Euroopan työaikadirektiiviä koskevaa kantelua. Yli kuusi vuotta aikaisemmin saksalainen lääkäri oli pyytänyt komissiota käynnistämään asianmukaiset menettelyt Saksaa vastaan väittäen, että Saksa rikkoi direktiiviä. Oikeusasiamiehen painostuksesta huolimatta komissio pidättäytyi ryhtymästä toimiin kantelun johdosta väittäen, että sen ehdotukset direktiivin tarkistamiseksi ovat yhteisön lainsäätäjän käsiteltävinä. Oikeusasiamies korosti, että tämä tapaus toi esiin tärkeän kysymyksen periaatteesta, joka koskee komission tapaa käsitellä kansalaisten rikkomuksista tekemiä kanteluja. Hänen mukaansa komission olisi joko hylättävä kantelu tai käynnistettävä rikkomismenettely. Se, ettei yksinkertaisesti tehdä mitään, ei ole hyvän hallinnon periaatteiden mukaista. (3453/2005/GG)

Tutkimukset omasta aloitteesta

Oikeusasiamies käyttää valtuuttaan suorittaa tutkimuksia omasta aloitteestaan lähinnä kahdessa yhteydessä. Ensinnäkin hän voi tutkia mahdollisen hallinnollisen epäkohdan ilmenemistä, kun kantelun on esittänyt henkilö, jolla ei siihen ole oikeutta (esim. jos kantelija ei ole unionin kansalainen tai unionissa asuva henkilö taikka oikeushenkilö, jolla on rekisteröity toimipaikka jossakin jäsenvaltiossa). Tällaisia omasta aloitteesta suoritettavia tutkimuksia käynnistettiin vuonna 2007 kaksi. Oikeusasiamies voi myös käyttää valtuuttaan tehdä omasta aloitteesta tutkimuksia, jotka kohdistuvat toimielimissä esiintyviin järjestelmällisiltä vaikuttaviin ongelmiin. Esimerkkejä:

- Joulukuussa 2007 oikeusasiamies käynnisti omasta aloitteestaan tutkimuksen, joka koski komission suorittamien maksujen oikea-aikaisuutta. Hän pyysi komissiota esittämään tietoja siitä, mitä on tehty maksuviivästysten välttämiseksi, tilastotietoja maksuviivästystapauksista sekä tietoja komission koronmaksulinjauksesta. Tämän taustalla oli EU-rahoitteisiin hankkeisiin osallistuvien yksityisten ihmisten, yritysten ja järjestöjen tekemiä kanteluja. (OI/5/2007/GG)

Muut vuonna 2007 omasta aloitteesta käynnistetyt tutkimukset koskivat esimerkiksi EPSO:n tietokonepohjaista testausta (OI/4/2007/ID) sekä henkilöstöjohtamista komission yhteisessä tutkimuskeskuksessa (OI/6/2007/MHZ).

Seuraava omasta aloitteesta tehty tutkimus saatiin päätökseen vuoden aikana:

- Oikeusasiamies sai päätökseen omasta aloitteestaan käynnistämänsä tutkimuksen komission hyväksymistä toimista, joiden tarkoituksena oli varmistaa, ettei vammaisia syrjitä toimielimeen liittyvissä asioissa. Oikeusasiamiehen merkille panemia myönteisiä toimia olivat esimerkiksi ne, joiden avulla helpotettiin tiedonsaantia komission verkkosivuston kautta ja parannettiin rekrytointi- ja ylenemisedellytyksiä. Oikeusasiamies kuitenkin korosti sitä, että tarvittaisiin enemmän toimia sen eteen, että komission henkilökunnan tietoisuus vammaisten tarpeista lisääntyisi. Hän myös moitti vammaisille tarkoitettujen eurooppalaisten koulujen tilannetta riittämättömäksi. (OI/3/2003/JMA)

Hyvän toimintatavan mallitapaukset

Edellä mainitut tapaukset ovat malliesimerkkejä hyvästä toimintatavasta ja ansaitsevat siten tulla mainituiksi vuoden 2007 "mallitapauksina". Muut EU:n toimielimet ja laitokset voivat ottaa niistä mallia, kun ne käsittelevät oikeusasiamiehen esiin tuomia asioita. Erityisesti **komissio** toimi nopeasti ja rakentavasti erilaisten epäkohtien sopimiseksi. Tapauksessa **3495/2006/GG** komissio sopi kahden viikon sisällä maksukiistan saksalaisen yliopiston kanssa sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli kiinnittänyt komission huomion ongelmaan. Samoin tapauksessa **2577/2004/OV** komissio hyväksyi sovintoratkaisuehdotuksen ja pienensi Libanonissa tehtävään hankkeeseen osallistuvalla urakoitsijalla perittävää summaa. Toisessa maksukiistassa komissio hyväksyi suositusluonnoksen, jossa oikeusasiamies pyysi sitä olemaan perimättä takaisin eläkemaksua, joka oli tehty vahingossa entisen työntekijän kuoleman jälkeen (**1617/2005/(BB)JF**). Lisäksi komissio osoitti halukkuutensa tehdäkseen yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa hyväksymällä suositusluonnoksen, jossa sitä pyydettiin korjaamaan lentomatkestajien oikeuksia koskevissa lehtisissä, julisteissa ja videoesityksessä olleet virheelliset ja harhaanjohtavat tiedot (**1476/2005/(BB)GG**).

Esimerkki hyvästä toimintatavasta on myös tapaus **2580/2006/TN**, jossa **neuvosto** pyysi kantelijalta anteeksi ja vakuutti sitoutuvansa välttämään vastaavia ongelmia tulevaisuudessa sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli kiinnittänyt sen huomion iirin kieltä koskevaan kysymykseen. **Euroopan keskuspankki** (EKP) antoi erittäin avuliaan vastauksen huolestuneelle kansalaiselle ja korosti, että se piti hyvin tärkeänä selvittää hänen esiin nostamiaan kysymyksiä ja kehotti häntä kysymään lisää asiantuntijoiltaan (**630/2007/WP**). Viimeisenä esimerkkinä toimielinten ja laitosten myönteisestä suhtautumisesta vuonna 2007 on tapaus **1103/2006/BU**, jossa **Euroopan lentoturvallisuusvirasto** (EASA) kumosi kiistanalaisen päätöksen sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli tehnyt sovintoratkaisuehdotuksen. Tämä on toinen peräkkäinen vuosi, kun yksi EASA:n tapauksista esitetään tämän vuosikertomuksen mallitapauksena, mikä on osoitus EASA:n halukkuudesta tehdä rakentavaa yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa.

Tarkempi analyysi

Näitä ja muita tapauksia tarkastellaan vuosikertomuksen toisen luvun viimeisessä osassa seuraavista temaattisista näkökulmista: (i) avoimuus, asiakirjojen ja tietojen saatavuus mukaan luettuina, sekä tietosuoja, (ii) komissio perussopimuksen vartijana, (iii) tarjouskilpailut, sopimukset ja apurahat sekä (iv) henkilöstöasiat, työhönotto mukaan luettuna.

Kertomuksen kolmas luku sisältää yhteenvedon 50 päätöksestä, jotka on valittu 348:sta tapauksen käsittelyn loppuun saattavasta päätöksestä vuonna 2007. Yhteenvedot edustavat oikeusasiamiehen tutkimusten eri aiheiden ja toimielinten monipuolista kirjoa ja tuloksia.

Tapauksen käsittelyn loppuun saattavat päätökset julkaistaan tavallisesti oikeusasiamiehen kotisivustolla (<http://www.ombudsman.europa.eu>) englanniksi ja kantelun alkuperäisellä kielellä.

Suhteet EU:n muihin toimielimiin ja laitoksiin

Huomattava osa Euroopan oikeusasiamiehen ajasta kuluu EU:n toimielinten ja laitosten jäsenten ja virkamiesten tapaamiseen, jolloin oikeusasiamiehellä on mahdollisuus edistää palvelukulttuuria

EU:n hallinnon sisällä. Näiden tapaamisten aikana oikeusasiamies voi selittää työnsä periaatteita ja lisätä jäsenten ja virkamiesten tietoisuutta siitä, miten tärkeää on vastata rakentavasti kanteluihin.

Tärkeimpiin vuonna 2007 pidettyihin kokouksiin kuului kolme tapahtumaa, joihin osallistui virkamiehiä Euroopan komission kaikilta tasoilta. Koska komissio on toimielin, jota suurin osa oikeusasiamiehen suorittamista tutkimuksista koskee, on erityisen tärkeää, että se omaksuu johtoaseman kansalaisille suunnatun palvelukulttuurin kehittämisessä ja heidän oikeuksiensa kunnioittamisessa. Oikeusasiamiehen näissä tapaamisissa saama palaute oli hyvin rohkaisevaa. Keskeisessä asemassa näiden kolmen tapaamisen järjestämisessä ovat olleet komission varapuheenjohtaja Margot WALLSTRÖM, joka vastaa muun muassa suhteista oikeusasiamieheen, sekä komission pääsihteeri, Catherine DAY.

Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten ja virkamiesten kanssa ovat myös hyvin tärkeitä, kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen etuoikeutettu suhde parlamentin kanssa. Euroopan parlamentti valitsee oikeusasiamiehen ja oikeusasiamies on tilintekovelvollinen sille. Vuosikertomuksen neljäs luku sisältää kokonaiskatsauksen näihin tapaamisiin. Se kattaa oikeusasiamiehen osallistumisen vetoamusvaliokunnan kokouksiin, joissa hän esitti vuosikertomuksensa ja erityiskertomuksensa, hänen esityksensä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle koskien hänen asemaansa ehdotettuja muutoksia sekä hänen puheensa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle asiakirjojen saantia koskevan asetuksen 1049/2001 uudistamisesta.

Oikeusasiamies jatkoi vuonna 2007 suhteiden rakentamista muihin toimielimiin ja laitoksiin järjestämällä tapaamisia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan investointipankin ja Euroopan keskuspankin tärkeimpien edustajien kanssa.

Auttaakseen omaa henkilöstöään pysymään selvillä muiden EU:n toimielinten ja laitosten kehityksestä oikeusasiamies kutsuu Strasbourgissa säännöllisesti järjestämiinsä henkilöstön tapaamisiin ulkopuolisia puhujia. Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti Paul J. MAHONEY ja Euroopan tietosuojavaltuutettu Peter HUSTINX kävivät molemmat Strasbourgissa esittelemässä työtään oikeusasiamiehen henkilökunnalle vuonna 2007.

Suhteet oikeusasiamiehiin ja vastaaviin elimiin

Monet kantelijat kääntyvät Euroopan oikeusasiamiehen puoleen, kun heillä on ongelmia valtionhallinnon tai alue- tai paikallishallinnon kanssa. Euroopan oikeusasiamies tekee jäsenvaltioissa toimivien kollegojensa kanssa tiivistä yhteistyötä varmistaakseen, että EU:n lainsäädäntöä koskevat kansalaisten kantelut käsitellään ripeästi ja tuloksellisesti. Yhteistyötä harjoitetaan pääasiallisesti Euroopan oikeusasiemiesten verkoston kautta. Verkostossa on lähes 90 toimistoa 31 maassa. Siihen kuuluvat unionin jäsenvaltioiden kansallisen ja alueellisen tason toimistot sekä EU:n ehdokasmaiden ja Norjan ja Islannin kansalliset toimistot.

Verkoston yhtenä tarkoituksena on helpottaa kantelujen nopeaa siirtämistä toimivaltaiselle oikeusasiamiehelle tai vastaavalle elimelle. Euroopan oikeusasiamies siirtää tapauksia mahdollisuuksien mukaan suoraan tai antaa kantelijalle soveltuvia neuvoja. Vuonna 2007 oikeusasiamies neuvoi 816:ta kantelijaa kääntymään kansallisen tai alueellisen oikeusasiamiehen puoleen ja siirsi 51 kantelua suoraan toimivaltaiselle oikeusasiamiehelle.

Oikeusasiamiehen vuosikertomuksen viidennessä luvussa kuvataan yksityiskohtaisesti verkoston toimintaa vuonna 2007. Toiminnan kohokohtana oli EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiemiesten kuudes seminaari, joka järjestettiin Strasbourgissa lokakuussa. Seminaarin järjestivät Euroopan oikeusasiamies ja Ranskan kansallinen oikeusasiamies Jean-Paul DELEVOYE. Tapaamisessa olivat edustettuina kaikki EU:n 27 jäsenvaltiota, kaksi kolmesta ehdokasmaasta sekä Norja ja Islanti. Euroopan oikeusasiamiehen viidennessä seminaarissa tekemän ilmoituksen mukaisesti tapaamiseen oli ensimmäistä kertaa kutsuttu alueellisen oikeusasiamiehen edustajia niistä EU-maista, joissa heitä on, eli Belgiasta, Saksasta, Espanjasta, Italiasta, Itävaltasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta¹. Vuoden 2007 seminaarin teemana oli hyvän hallinnon uudelleenarviointi Euroopan unionissa.

¹ Maat on lueteltu EU:n protokollajärjestyksessä.

Seminaarin aikana oikeusasiamiehet hyväksyivät lausunnon, jonka tarkoituksena on auttaa välittämään tietoja kansalaisille ja muille oikeusasiamiehen palvelujen käyttäjille niistä eduista, joita heidän on mahdollisuus saada kääntyessään verkoston jäsenen puoleen EU:n lainsäädännön piiriin kuuluvassa asiassa. Lausunto on esitetty kokonaisuudessaan viidennessä luvussa, johon sisältyy myös tarkka selostus seminaarissa käydyistä keskusteluista.

Viidennessä luvussa esitellään myös muut välineet, joita verkosto käyttää kokemusten ja hyvien toimintatapojen jakamiseksi. *European Ombudsmen – Newsletter* oli vuonna 2007 erittäin arvokas tietojen vaihdon väline. Huhtikuussa ja lokakuussa julkaistuissa numeroissa käsiteltiin muun muassa yhteisön oikeuden ensisijaisuutta kansalliseen lainsäädäntöön nähden, syrjintää ja vapaan liikkuvuuden esteitä, ympäristölainsäädännön alalla esiintyviä ongelmia, lasten ja vanhusten oikeuksien suojaamista, terveydenhuoltoalan ongelmia sekä yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan liittyviä kysymyksiä. Vuoden aikana kehitettiin edelleen oikeusasiamiehen Internet-pohjaista keskustelu- ja asiakirjafoorumia, jossa toimistot voivat vaihtaa tietoja esittämällä kysymyksiä ja vastauksia. Foorumissa aloitettiin monia tärkeitä keskusteluja, joiden aiheet kattoivat muun muassa ikään perustuvan syrjinnän, psykiatrasta pakkohoitoa koskevan oikeudellisen kehyksen, julkisten palvelujen laadun, oikeusasiamiesten toimistojen oikeudellisten asiantuntijoiden aseman sekä Euroopan komission aloitteet rikkomuksia koskevien kantelujen käsittelyn parantamiseksi. Lisäksi oikeusasiamiehen sähköinen uutispalvelu *Ombudsman Daily News* julkaistiin edelleen jokaisena arkipäivänä. Se sisältää artikkeleita, lehdistötiedotteita ja ilmoituksia kaikkien verkostoon kuuluvien maiden toimistoilta.

Verkoston kautta tapahtuvan säännöllisen tietojenvaihdon lisäksi on olemassa erityinen menetelmä, jolla kansalliset tai alueelliset oikeusasiamiehet voivat pyytää kirjallisia vastauksia EU:n lainsäädäntöä ja sen tulkintaa koskeviin tiedusteluihin, myös tapausten käsittelyn yhteydessä. Euroopan oikeusasiamies joko antaa vastauksen suoraan tai ohjaa tarvittaessa tiedustelun soveltuvalla EU:n toimielimelle tai laitokselle vastattavaksi. Vuonna 2007 tällaisia tiedusteluja tuli kolme (yksi kansalliselta, yksi alueelliselta ja yksi paikalliselta oikeusasiamieheltä) ja kolmen käsittely saatiin päätökseen (mukaan lukien yksi vuodelta 2005 ja yksi vuodelta 2006 siirretty tiedustelu). Esimerkki tiedustelusta on annettu kolmannen luvun lopussa.

Oikeusasiamiehen jäsenvaltioihin ja ehdokasvaltioihin tekemät tutustumiskäynnit ovat osoittautuneet erittäin hyödyllisiksi verkoston kehittämisen kannalta, ja ne tarjoavat erinomaisen tilaisuuden lisätä tietoa verkoston tarjoamista viestintävälineistä. Euroopan oikeusasiamies vieraili vuonna 2007 kollegojensa luona Saksassa (maaliskuussa), Ruotsissa (toukokuussa) ja Belgiassa (marraskuussa).

Oikeusasiamiehen pyrkimykset tehdä yhteistyötä kollegoidensa kanssa ulottuvat Euroopan oikeusasiamiesten verkoston toimintaa pidemmällekin. Edistääkseen oikeusasiamiesten toimintaa, keskustellakseen toimielinten välisistä suhteista ja vaihtakseen hyviä toimintatapoja vuonna 2007 oikeusasiamies DIAMANDOUROS osallistui useisiin oikeusasiamiesten tilaisuuksiin ja tapasi kollegojaan EU:sta ja sen ulkopuolelta. Näiden toimien yhteenveto esitetään viidennen luvun lopussa.

Tiedottaminen

Euroopan oikeusasiamies on hyvin tietoinen siitä, miten tärkeää on varmistaa, että ne, joilla on ongelmia EU:n hallinnon kanssa, tietävät kantelu-oikeudestaan. Joka vuosi työskennellään sinnikkäästi, jotta kansalaiset, yritykset, kansalaisjärjestöt ja muut asiaankuuluvat tahot kuulisivat oikeusasiamiehen palveluista. Oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä pitivät vuonna 2007 yli 130 esitystä konferensseissa, seminaareissa ja tapaamisissa. Myös edellä mainitut tutustumiskäynnit Saksassa, Ruotsissa ja Belgiassa tarjosivat oikeusasiamiehelle tilaisuuden lisätä tietoisuutta oikeusasiamiehen merkityksestä kyseisissä maissa.

Vuoden erityisenä kohokohtana oli oikeusasiamiehen osallistuminen tilaisuuksiin, jotka järjestettiin 50-vuotiaan Rooman sopimuksen kunniaksi. Berliinissä, Budapestissa ja Varsovassa järjestetyt avointen ovien päivät olivat merkittäviä tapahtumia, joissa sadattuhannet ihmiset kävivät tutustumassa unionin toimintaan. Toimisto osallistui jokavuotiseen tapaan myös Euroopan parlamentin Strasbourgissa ja Brysselissä järjestämään avointen ovien päivään. Oikeusasiamiehen työtä koskevaa materiaalia jaettiin kävijöille 26 kielellä erilaisten mainostuotteiden ohella.

Henkilöstön jäseniä oli mukana kaikissa näissä tapahtumissa vastaamassa oikeusasiamiehen työtä koskeviin kysymyksiin.

Tiedotusvälineille suunnattu toiminta jatkui vilkkaana. Oikeusasiamies piti kuusi lehdistötilaisuutta ja antoi yli 40 haastattelua sanomalehtien, radion ja television sekä sähköisten tiedotusvälineiden toimittajille. Lehdistötiedotteita julkaistiin 17 kappaletta, ja ne jaettiin toimittajille ja muille sidosryhmille eri puolilla Eurooppaa. Tiedotteissa käsiteltiin muun muassa oikeusasiamiehen suorittamaa maksuviivästystutkimusta, asiakirjojen ja tiedon saatavuutta koskevia ongelmia, Euroopan työaikadirektiiviä koskevaa kantelua sekä ongelmia, jotka liittyivät komission julkaisemaan lentomatkustajien oikeuksia koskevaan tiedotusmateriaaliin.

Vuonna 2007 laadittiin ja jaettiin joukko julkaisuja, joiden tarkoituksena on tiedottaa keskeisille sidosryhmille ja kansalaisille palveluista, joita oikeusasiamies voi tarjota EU:n kansalaisille ja asukkaille. Erityisen merkittävä julkaisu vuonna 2007 oli yrityksille ja organisaatioille suunnattu uusi tiedote, jossa kerrotaan ytimekkäästi, mitä oikeusasiamies voi tehdä näiden tahojen hyväksi. Tiedotetta jaettiin muun asiaankuuluvan materiaalin ohessa osana mahdollisille kantelijoille suunnattua postituskampanjaa. Kampanjan erityisenä kohderyhmänä olivat kauppakamarit ja asianajotoimistot eri puolilla EU:ta, ja sen yhteydessä lähetettiin yli 5 000 henkilökohtaisesti osoitettua kirjettä. Kampanja osoittautui suureksi menestykseksi, ja vuoden 2007 aikana oikeusasiamiehen julkaisuista pyydettiin tuhansia lisäkappaleita.

Oikeusasiamiehen verkkosivustoa ja siellä olevia päätöksiä, lehdistötiedotteita ja tiedotustoimintaa koskevia yksityiskohtaisia tietoja päivitettiin säännöllisesti. Verkkosivustolle perustettiin uusi osio, jonka tarkoituksena on tuoda esiin oikeusasiamiehen omasta aloitteesta käynnistettyjä tutkimuksia.

Oikeusasiamiehen verkkosivustolla vieraili 449 418 eri kävijää 1.1.–31.12.2007. Sivuston englanninkieliset sivut olivat suosituimpia, ja seuraavaksi suosituimpia olivat ranskan-, espanjan-, saksan- ja italiankieliset sivut. Maantieteellisesti tarkasteltuna sivustolla käytiin eniten Italiasta ja sen jälkeen Espanjasta, Ruotsista, Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Saksasta. Oikeusasiamiehen verkkosivustolta on linkit kaikkien eri puolilla Eurooppaa toimivien kansallisten ja alueellisten oikeusasiamiesten sivustoille. Linkkisivuilla vieraili vuonna 2007 yli 82 000 kävijää, mikä osoittaa, että Euroopan oikeusasiamiesten verkoston tarjoamista palveluista on hyötyä kansalaisille.

Sisäinen kehitys

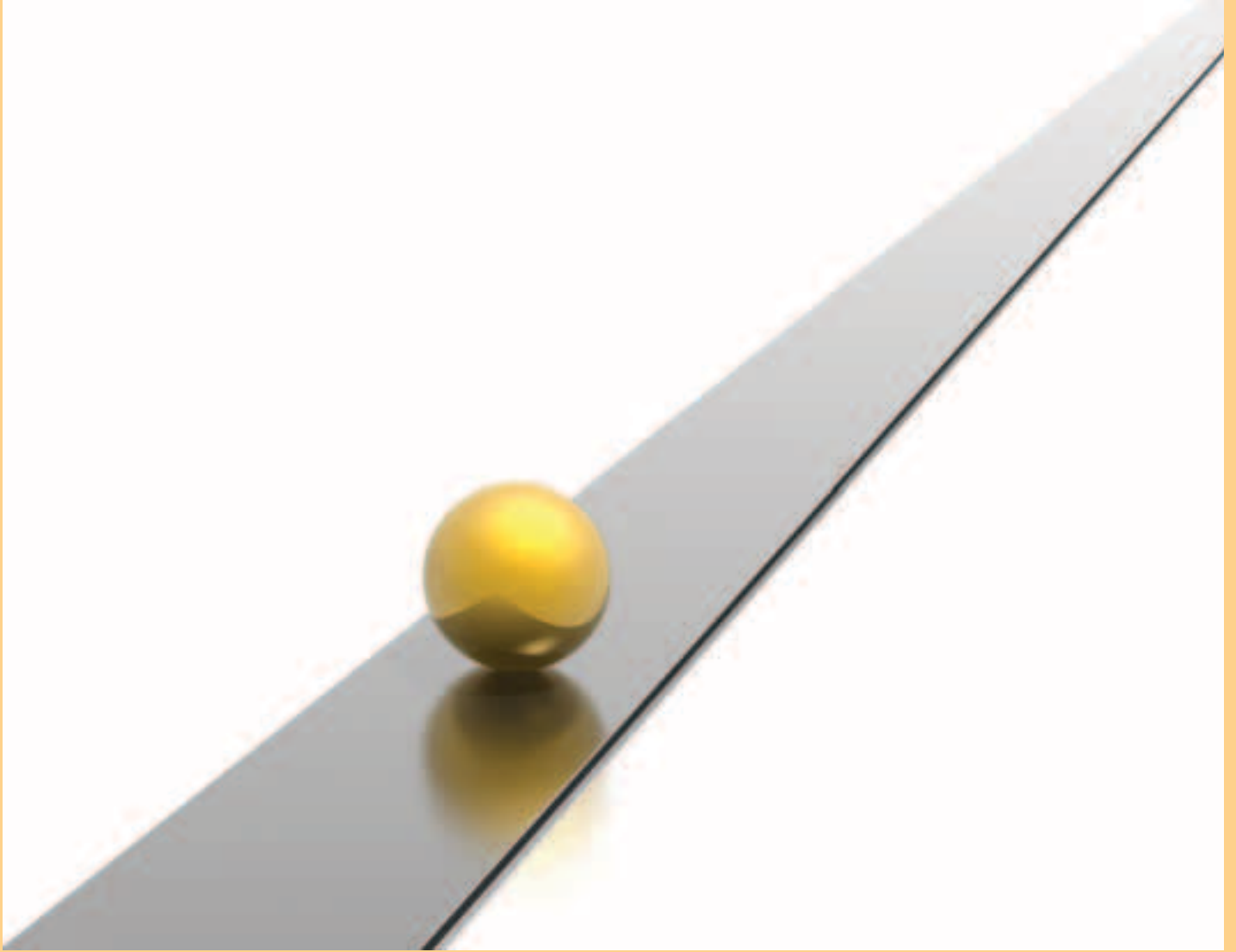
Oikeusasiamies jatkoi vuonna 2007 ponnisteluja varmistaakseen, että toimielin kykenee käsittelemään 27 jäsenvaltion kansalaisten kantelut 23 virallisella kielellä.

Oikeusasiamies nimitti uuden avoimella valintamenettelyllä valitun oikeudellisen osaston johtajan 1. heinäkuuta 2007. Laadunvalvonnan ja tuottavuuden parantamiseksi oikeudellinen osasto jaettiin neljään ryhmään, joista kutakin johtaa oikeudellinen pääneuvonantaja. Tapausten hallinnan tehostamiseksi otettiin käyttöön uusi tietotekninen sovellus. Kaikki nämä kehitystoimet osoittautuivat erittäin arvokkaiksi pyrittäessä parantamaan tuottavuutta vuoden aikana. Vuonna 2007 päätökseen vietyjen tapausten lisääntyminen 40 prosentilla vahvistaa, että oikeusasiamiehen oikeudellisen osaston rakenteen ja toiminnan parantamiseksi viime vuosina toteutetut toimet alkavat vaikuttaa käytännössä. Oikeusasiamies jatkaa samaa kehityssuuntaa vuonna 2008.

Vuonna 2007 muutettiin hieman myös organisaatorakennetta: oikeusasiamiehen kantelujen käsittelystä vastaava sihteeristöä valvoo nyt suoraan oikeudellisen osaston apulaisjohtaja. Tämä vastaa aiempaa paremmin kyseisen sihteeristön vastuualueita, jotka ovat suoraan yhteydessä oikeudellisen osaston työhön.

Oikeusasiamiehen henkilöstösuunnitelman virkojen määrä oli vuonna 2007 yhteensä 57 eli sama kuin vuonna 2006. Määrää ei ole tarkoitus lisätä vuonna 2008. Talousarvion mukaiset määrärahat vuodelle 2008 ovat yhteensä 8 505 770 euroa (8 152 800 euroa vuonna 2007).

KANTELUT JA TUTKIMUKSET

2

2 KANTELOT JA TUTKIMUKSET

Yksi tärkeimmistä keinoista, joilla Euroopan oikeusasiamies edistää hyvää hallintoa, on hallinnollisten epäkohtien tutkiminen ja korjaavien toimenpiteiden suosittelu tarvittaessa. Mahdollisista hallinnollisista epäkohdista oikeusasiamies saa tiedon pääasiassa kanteluista, joiden käsittely on merkittävin osa oikeusasiamiehen reagoititehtävää.

Oikeus kannella Euroopan oikeusasiamiehelle on yksi Euroopan unionin kansalaisuuteen liittyvistä oikeuksista (EY:n perustamissopimuksen 21 artikla), ja se sisältyy myös perusoikeuskirjaan (43 artikla).

Oikeusasiamies suorittaa tutkimuksia myös omasta aloitteestaan ja toimii näin ennakoivasti hallinnollisten epäkohtien torjumiseksi ja hyvän hallinnon edistämiseksi.

2.1 OIKEUSASIAMIEHEN TYÖN OIKEUSPERUSTA

Oikeusasiamies hoitaa tehtäviään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan, oikeusasiamiehen ohjesäännön (joka on Euroopan parlamentin päätös¹) ja ohjesäännön 14 artiklan nojalla antamiensa täytäntöönpanosäännösten mukaisesti. Nykyiset täytäntöönpanosäännökset tulivat voimaan 1. tammikuuta 2003. Ne ovat saatavissa oikeusasiamiehen verkkosivustolta (<http://www.ombudsman.europa.eu>) tai paperimuodossa oikeusasiamiehen toimistosta.

Ohjesääntö on edelleen hyvä perusta oikeusasiamiehen toiminnalle. Oikeusasiamies on kuitenkin huolellisen tarkastelun jälkeen havainnut, että eräillä rajatuilla muutoksilla voitaisiin tehostaa hänen toimintavalmiuksiaan Euroopan kansalaisten hyväksi. Hän kirjoittikin 11. heinäkuuta 2006 Euroopan parlamentin puhemiehelle ja pyysi aloittamaan menettelyn ohjesäännön muuttamiseksi. Vuoden 2007 lopussa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta tarkasteli ehdotettuja muutoksia koskevaa mietintöluonnosta (esittelijänä Anneli JÄÄTTEENMÄKI).

2.2 EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMIVALTA

EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan oikeusasiamiehellä on valtuudet ottaa vastaan kanteluja unionin kansalaisilta sekä niiltä luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa. Kantelut voivat koskea hallinnollisia epäkohtia yhteisön toimielinten ja elinten toiminnassa lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöeliminä. Kantelu ei siten kuulu oikeusasiamiehen toimivaltaan, jos

1. kantelija ei ole henkilö, jolla on oikeus tehdä kantelu

¹ Euroopan parlamentin päätös 94/262/EHTY, EY, Euratom, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista, EYVL 1994 L 13, s. 15.

2. kantelu ei koske yhteisön toimielintä tai elintä
3. kantelu koskee Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä tai
4. kantelu ei koske mahdollista hallinnollista epäkohtaa.

Kaikkia näitä kohtia käsitellään tarkemmin seuraavassa.

Euroopan unionin virkamiestuomioistuin

Virkamies teki virkamiestuomioistuimesta kantelun, joka koski virkamiestuomioistuimen tapaa soveltaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestystä ja käytännön ohjeita vireillä olevassa tapauksessa, jossa kantelija oli hakijana.

Kantelija väitti, että edellä mainittujen säännösten vaatimukset, jotka koskivat täydentävien asiakirjojen kääntämistä ja hakemuksen enimmäispituutta, rajoittivat hänen oikeuden saantiaan tavalla, jota oli mahdotonta hyväksyä.

Oikeusasiamies katsoi, että EY:n perustamissopimuksen 195 artiklaan sisältyvä poikkeus, joka koskee Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä, pätee myös virkamiestuomioistuimeen, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen liittyvä lainkäyttölautakunta. Lisäksi oikeusasiamies katsoi, että kantelun aihe koski ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä. Oikeusasiamies katsoi tämän vuoksi, ettei hänellä ollut toimivaltaa käsitellä kantelua.

920/2007/BU

Kantelut ja oma-aloitteiset tutkimukset

Vaikka oikeus kannella Euroopan oikeusasiamiehelle koskee vain henkilöitä, jotka ovat unionin kansalaisia tai asuvat unionissa, taikka oikeushenkilöitä, joilla on sääntömääräinen kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, oikeusasiamiehellä on myös valtuudet aloittaa tutkimus omasta aloitteestaan. Oikeusasiamies voi tutkia kantelussa esiin tuotua mahdollista hallinnollista epäkohtaa omasta aloitteestaan, vaikka kantelijalla ei olisikaan oikeutta tehdä kantelua. Oikeusasiamiehen käytäntönä on antaa tällöin asianomaiselle henkilölle tutkimuksen aikana samat menettelylliset mahdollisuudet kuin jos asia olisi käsitelty kanteluna. Oikeusasiamies päättää tavallisesti oman aloitevaltansa käyttämisestä tapauskohtaisesti.

Vuonna 2007 tällaisia oma-aloitteisia tutkimuksia käynnistettiin kaksi.

Oikeusasiamies totesi vuoden 2006 vuosikertomuksessa, että hän aikoo käyttää aloitevaltuuksiaan mahdollisen tulevan resurssipulan rajoissa, kun kantelua mahdollisesta hallinnollisesta epäkohdasta, joka koskee Euroopan investointipankin (EIP) lainan myöntämistä yhteisön ulkopuolisiin hankkeisiin, ei voida ottaa tutkittavaksi ainoastaan siitä syystä, ettei kantelija ole unionin kansalainen tai asu unionissa. Lokakuun 25. päivänä 2007 antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti ilmaisi tyytyväisyytensä oikeusasiamiehen aieilmoitukseen ja kehotti häntä harkitsemaan yhteisymmärryspöytäkirjan laatimista EIP:n kanssa. Oikeusasiamies kirjoitti 5. joulukuuta 2007 EIP:n pääjohtajalle ja teki aloitteen keskusteluista yhteisymmärryspöytäkirjan laatimiseksi.

Yhteisön toimielimet ja elimet

Euroopan oikeusasiamiehen toimivalta kattaa yhteisön toimielimet ja elimet. Toimielimet luetellaan EY:n perustamissopimuksen 7 artiklassa, mutta yhteisön elimiä ei ole määritelty tai lueteltu sitovasti. Termi käsittää perussopimuksilla perustetut elimet, kuten talous- ja sosiaalikomitean ja Euroopan keskuspankin, sekä perussopimusten nojalla annetulla lainsäädännöllä perustetut elimet

sekä erillisvirastot, joita ovat esimerkiksi Euroopan ympäristökeskus ja Euroopan unionin operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtiva virasto (Frontex).

Jäsenvaltioiden viranomaisia vastaan esitetyt kantelut eivät kuulu Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan, vaikka ne koskisivatkin yhteisön oikeuden soveltamisalaan kuuluvia asioita. Monet näistä kanteluista kuuluvat kuitenkin Euroopan oikeusasiamiesten verkoston toimintaan osallistuvien kansallisten ja alueellisten oikeusasiamiesten toimivaltaan (ks. jäljempänä kohta 2.5).

Esimerkki kantelusta, joka ei koskenut yhteisön toimielintä tai elintä

Kantelija teki oikeusasiamiehelle tammikuussa 2007 kantelun erottamisestaan toimestaan Länsi-Euroopan unionissa. Kantelun kohteena oli Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri Javier Solana, joka on myös Länsi-Euroopan unionin pääsihteeri.

Kantelusta ilmeni, että kiistanalaisen päätöksen oli tehnyt Solana toimiessaan Länsi-Euroopan unionin pääsihteerinä. Koska Länsi-Euroopan unioni ei ole yhteisön toimielin tai elin, oikeusasiamiehellä ei ollut valtuuksia käsitellä kantelua.

128/2007/FOR

Hallinnollinen epäkohta

Euroopan oikeusasiamies on asettunut johdonmukaisesti sille kannalle, että hallinnollinen epäkohta on laaja-alainen käsite ja että hyvä hallinto edellyttää muun muassa lainsäädännön sääntöjen ja periaatteiden, myös perusoikeuksien, noudattamista. Hyvän hallinnon periaatteissa mennään kuitenkin pidemmälle, sillä niiden mukaan yhteisön toimielinten ja elinten on paitsi noudatettava lakimääräisiä velvoitteitaan, myös oltava palvelualttiita ja varmistettava, että kansalaisia kohdellaan asianmukaisesti ja että kansalaiset voivat nauttia kaikista oikeuksistaan täysimääräisesti. Vaikka laitton toiminta merkitsee siis aina hallinnollista epäkohtaa, hallinnolliseen epäkohtaan ei välttämättä aina liity lainvastaisuutta. Se, että Euroopan oikeusasiamies havaitsee hallinnollisen epäkohdan, ei näin ollen tarkoita välttämättä, että kyseessä olisi sellainen lainvastainen käytös, josta tuomioistuimien voisi langettaa tuomion².

Euroopan parlamentti pyysi oikeusasiamiestä määrittelemään hallinnollisen epäkohdan selkeästi, joten oikeusasiamies antoi *vuoden 1997 vuosikertomuksessaan* seuraavan määritelmän:

Hallinnollisesta epäkohdasta on kyse, kun julkinen elin ei toimi sitä sitovan määräyksen tai periaatteen mukaisesti.

Euroopan parlamentti antoi vuonna 1998 päätöslauselman, jossa se ilmoitti olevansa määritelmään tyytyväinen. Vuonna 1999 oikeusasiamies kävi komission kanssa kirjeenvaihtoa, jonka perusteella tuli selväksi, että myös komissio hyväksyi määritelmän.

Perusoikeuskirja, joka julistettiin joulukuussa 2000 ja joka allekirjoitettiin ja julistettiin uudelleen 12. joulukuuta 2007 ennen Lissabonin sopimuksen allekirjoittamista 13. joulukuuta 2007³, sisältää oikeuden hyvään hallintoon yhtenä kansalaisten perusoikeuksista (41 artikla).

Perusoikeuskirjan 43 artikla sisältää oikeuden tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle, jonka kautta yhteisön toimielimet ja elimet saadaan tilille hallinnollisista epäkohdista. On tärkeää ottaa huomioon, että palvelualttius kansalaisia kohtaan eli palvelukulttuuri on oleellinen osa hyvää hallintoa. Tätä ei pidä sekoittaa syyllistämiskulttuurin kanssa, joka saa puolustuskannalle. Tässä yhteydessä on syytä ottaa huomioon, etteivät oikeusasiamiehen tutkimukset ole kurinpitomenettelyä tai kurinpitomenettelyä alustavaa menettelyä.

² Ks. yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-219/02 ja T-337/02, *Herrera v. komissio*, 28.10.2004 antama tuomio (101 kohta) ja asiassa T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack v. komissio*, 4.10.2006 antama tuomio (128 kohta).

³ EUVL 2007 C 303.

Oikeusasiamiehen strategia palvelukulttuurin edistämiseksi pitää sisällään erilaisia ennakoivia aloitteita mutta ulottuu myös kantelujen käsittelyyn. Palvelukulttuuriin kuuluu tärkeänä osana tapahtuneiden virheiden tunnustaminen ja tilanteen korjaaminen mahdollisuuksien mukaan. Ripeästi esitetty anteeksipyyntö voi riittää kantelijalle, tai sen ansiosta oikeusasiamiehen ei ainakaan tarvitse moittia kyseistä toimielintä virallisesti.

Neuvoston anteeksipyyntö riitti kantelijalle

Irlannin kansalainen kanteli oikeusasiamiehelle siitä, että neuvosto oli lähettänyt hänelle englanninkielisen vastauksen. Hänen mukaansa neuvoston olisi vastattava hänelle iirin kielellä ja pyydyttävä anteeksi häneltä ja hänen organisaatioltaan EY:n perustamissopimuksen 21 artiklan rikkomista.

Neuvosto myönsi lausunnossaan, että sen julkisesta tiedotuksesta vastaava yksikkö oli vastannut englanniksi kantelijan iiriksi kirjoittamaan sähköpostiviestiin. Neuvosto pyysi anteeksi aiheuttamaansa hankaluutta ja toimitti vastauksestaan iirinkielisen käännöksen. Lisäksi se totesi varmistavansa vastaisuudessa, että iirinkielisiin tiedusteluihin vastattaisiin kyseisellä kielellä.

Kantelija hyväksyi neuvoston anteeksipyyntönsä ja ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että iirinkieliseen kirjeenvaihtoon vastattaisiin vastedes iiriksi.

Oikeusasiamies päätti tapauksen käsittelyn, sillä neuvosto oli sopinut asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla.

2580/2006/TN

Monimutkaisemmissa tapauksissa, joissa oikeusasiamies tekee alustavan havainnon hallinnollisesta epäkohdasta, hän pyrkii mahdollisuuksien mukaan edistämään sovintoratkaisua, jonka sekä kantelija että asianomainen toimielin tai elin hyväksyisivät. On kuitenkin tärkeää huomata, että asiaa koskevia ohjesäännön säännöksiä (3 artiklan 5 kohta⁴) ja täytäntöönpanosäännöksiä (6 artiklan 1 kohta⁵) sovelletaan vain, jos asiassa ilmenee hallinnollinen epäkohta, joka vaikuttaa olevan korjattavissa.

Euroopan hyvän hallintotavan säännöstö

Euroopan parlamentti hyväksyi 6. syyskuuta 2001 hyvän hallintotavan säännöstön, jota Euroopan unionin toimielinten ja elinten sekä niiden hallinnon ja virkamiesten on noudatettava suhteissaan kansalaisiin. Säännöstössä otetaan huomioon yhteisön tuomioistuinten oikeuskäytäntöön sisältyvät eurooppalaisen hallinto-oikeuden periaatteet, ja siihen on saatu vaikutteita maiden kansallisesta lainsäädännöstä. Parlamentti kehotti myös oikeusasiamiestä soveltamaan hyvän hallintotavan säännöstöä. Oikeusasiamies ottaakin säännöstöön sisältyvät säännöt ja periaatteet huomioon tutkiessaan kanteluja ja suorittaessaan tutkimuksia omasta aloitteestaan.

2.3 KANTELujen OTTAMINEN TUTKITTAVAKSI JA TUTKIMUSTEN PERUSTEET

Vaikka kantelun olisi esittänyt henkilö, jolla on oikeus tehdä kantelu, ja vaikka kantelu koskisi hallinnollista epäkohtaa, johon on syyllistynyt yhteisön toimielin tai elin, sen on täytettävä muitakin ehtoja, ennen kuin oikeusasiamies voi ottaa asian tutkittavakseen. Ohjesäännössä on esitetty seuraavat perusteet:

⁴ "Oikeusasiamies pyrkii kyseisen toimielimen tai elimen kanssa mahdollisuuksien mukaan poistamaan epäkohdan ja antamaan tyydyttävän vastauksen kanteluun."

⁵ "Jos oikeusasiamies toteaa hallinnollisen epäkohdan, hän toimii mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä asianomaisen toimielimen kanssa löytääkseen sovintoratkaisun, jolla hallinnollinen epäkohta poistetaan ja joka vastaa kantelun tekijän vaatimuksiin."

1. kantelusta on käytävä ilmi sen tekijän henkilöllisyys sekä kantelun kohde (ohjesäännön 2 artiklan 3 kohta)
2. oikeusasiamies ei voi osallistua asian käsittelyyn tuomioistuimessa eikä asettaa oikeuden päätöstä kyseenalaiseksi (ohjesäännön 1 artiklan 3 kohta)
3. kantelu on tehtävä kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona kantelun tekijä sai tietoonsa kantelun perusteena olevat seikat (ohjesäännön 2 artiklan 4 kohta)
4. aiheellisten hallinnollisten menettelyjen on oltava suoritettu ennen kantelun tekemistä toimielimissä ja elimissä, joita asia koskee (ohjesäännön 2 artiklan 4 kohta)
5. jos kantelu koskee yhteisön toimielinten tai elinten sekä näiden virkamiesten tai muiden henkilöstöön kuuluvien välisiä työsuhteita, asianosaisen on käytettävä hallinnon sisäiset valitusmahdollisuudet ennen kantelun tekemistä (ohjesäännön 2 artiklan 8 kohta).

EY:n perustamissopimuksen 195 artiklassa määrätään, että oikeusasiamies "suorittaa tutkimukset, joita hän pitää perusteltuina". Joissakin tapauksissa oikeusasiamiehen tutkimukselle ei välttämättä ole riittävästi perusteita, vaikka kantelu voitaisiin muuten ottaa tutkittavaksi. Jäljempänä on kolme esimerkkiä tällaisista tapauksista.

Oikeusasiamies on myös asettunut sille kannalle, että jos kantelua on jo käsitelty vetoomuksena Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunnassa, oikeusasiamies ei tavallisesti pidä perusteltuna ryhtyä tutkimaan asiaa, ellei uusia todisteita esitetä.

Vuonna 2007 tutkittaviksi otetuista tapauksista 42 prosentissa ei ollut perusteita tutkimuksen käynnistämiseksi.

Esimerkkejä kanteluista, joissa tutkimuksen käynnistämiseksi ei ollut perusteita

Romanian kansalainen otti yhteyttä Euroopan komissioon väittäen, että Romanian viranomaisten määräämä autojen rekisteröintivero on yhteisön lainsäädännön vastainen.

Komissio vastasi kertomalla kantelijalle, että se oli käynnistänyt Romaniaa vastaan rikkomusmenettelyn varmistukseksi, ettei maahantuotuja käytettyjä autoja kohdella eri tavalla. Komissio lisäsi, ettei se ollut pyytänyt Romaniaa lakkauttamaan veroa kokonaan, sillä yhteisön lainsäädännössä ei ole oikeusperustaa tällaiselle vaateelle.

Vastauksena saman kansalaisen tekemään lisäkanteluun komissio totesi tutkivansa parhaillaan Romanian lainsäädäntöluonnosta, jossa on määrä panna täytäntöön Romanian autoverotusta koskevien sääntöjen tarvittavat muutokset, jotta säännöt olisivat EY:n perustamissopimuksen 90 artiklan mukaiset.

Euroopan oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija ilmaisi olevansa tyytymätön komission vastauksiin. Hänen mukaansa komission olisi vaadittava Romanian viranomaisia lakkauttamaan autojen rekisteröintivero tai pienentämään sitä.

Oikeusasiamies katsoi, että komission antamat selitykset olivat riittäviä ja ettei tutkimuksen käynnistäminen olisi perusteltua.

Ihyvän yhteistyön hengessä, johon Euroopan oikeusasiamiesten verkoston antama lausunto (katso luku 5) perustuu, ja ottaen huomioon, että kantelija oli lisäksi ilmaissut tyytymättömyytensä Romanian viranomaisiin, Euroopan oikeusasiamies piti hyödyllisenä ilmoittaa Romanian oikeusasiamiehelle kantelusta ja meneillään olevista rikkomusmenettelyistä.

Euroopan oikeusasiamies ilmoitti edellä mainitusta myös komissiolle ja ehdotti, että Romanian oikeusasiamiehelle olisi ilmoitettava rikkomusmenettelyn jatkovaiheista.

2543/2007/RT

Kantelija väitti, että Euroopan keskuspankki (EKP) aikoi vahingoittaa historiallisesti arvokasta rakennusta ja että se oli käsitellyt hänen asiaa koskevaa kirjeenvaihtoaan ylimielisellä ja tahdittomalla tavalla. Kantelija liitti kanteluunsa oman kirjeensä EKP:lle mutta ei EKP:n vastausta. Pyydettyään kantelijalta kopion EKP:n vastauksesta ja saatuaan sen oikeusasiamies havaitsi, että siinä kerrottiin, ettei EKP aikonut vahingoittaa tai tuhota rakennusta vaan säilyttää ja kunnostaa sen ja käyttää sitä. Lisäksi kirjeessä todettiin, että EKP piti erittäin tärkeänä kantelijan esiin tuomien kysymysten selvittämistä, ja kehoitettiin kantelijaa osoittamaan lisäkysymykset EKP:n asiantuntijoille. Oikeusasiamies katsoi, että EKP:n vastaus oli riittävä ja avulias ja ettei tutkimuksen käynnistämiseksi sen vuoksi ollut perusteita.

630/2007/WP

Italialainen yritys kanteli oikeusasiamiehelle useista näkökohdista, jotka liittyivät siihen, millä tavalla komissio oli kohdellut yritystä alumiinifluoriditeollisuuden väitettyä kartellia koskevan tutkimuksen aikana. Yrityksen tekemä kantelu koski muun muassa sitä, että komissio oli väärin perustein jättänyt ottamatta huomioon yrityksen sakkojen määräämättä jättämistä tai lieventämistä koskevan hakemuksen lähettäessään väitetiedoksiannon, että se ei ollut kunnioittanut yrityksen oikeutta puolustautumiseen ja että se oli pakottanut yrityksen sivuuttamaan kansallisten oikeusviranomaisten määräyksen vaatimalla yritystä palauttamaan tietyt asiakirjat komissiolle.

Oikeusasiamies kävi huolellisesti läpi kantelijan esittämän tapauksen. Sakkojen määräämättä jättämistä tai lieventämistä koskevan hakemuksen osalta oikeusasiamies pani merkille, että komissio tekee sakkojen määräämättä jättämistä tai lieventämistä koskevan lopullisen ratkaisun vasta päättäessään asiaan liittyvän tutkimuksen. Antamalla kantelijalle tiedot komission kannastakkojen määräämättä jättämisen tai lieventämisen todennäköisyyteen ja myöntämällä kantelijalle lisäaikaa väitetiedoksiantoa koskevien huomautusten jättämiseen komissio oli antanut kantelijalle mahdollisuuden käyttää puolustautumisoikeuksiaan. Asiakirjojen palauttamisen osalta oikeusasiamies totesi, että komissio oli toimittanut tietyt luottamukselliset asiakirjat kantelijalle vahingossa ja että sillä oli asiaa koskevan lainsäädännön nojalla oikeus ja jopa velvollisuus hankkia ne takaisin. Komission kuului ottaa huomioon mahdolliset velvoitteet, joita yrityksellä saattaa olla Italian rikoslain nojalla asiakirjojen suhteen, mutta kantelija ei ollut esittänyt todisteita, ettei komissio ollut tehnyt niin.

Oikeusasiamies katsoi tämän vuoksi, ettei tutkimuksen käynnistämiseksi ollut perusteita.

2118/2007/IP

2.4 VUONNA 2007 TUTKITUT KANTELUT

Oikeusasiamiehelle tuli vuoden 2007 aikana 3 211 uutta kantelua, kun niitä vuonna 2006 tuli 3 830. Vakiintuneen käytännön mukaan oikeusasiamiehen tilastoihin lasketaan mukaan kaikki sellaiset kantelut, joiden johdosta tehdään tutkimus. Vääristymien välttämiseksi sähköpostitse lähetetyt joukkokantelut, joita ei voida ottaa tutkittavaksi ja joita on yleensä useita tuhansia, lasketaan tilastoissa erillisinä kanteluina vain yhdenteentoista kanteluun saakka.

Kanteluista 3 056 oli yksityisten kansalaisten suoraan lähettämiä ja 155 yhdistysten tai yritysten lähettämiä.

Vuonna 2007 kanteluista tarkastettiin 95 prosenttia sen selvittämiseksi, kuuluiko kantelu oikeusasiamiehen toimivaltaan, täyttikö se tutkittavaksi ottamisen ehdot ja antoiko se aiheita tutkimukseen. Kaikista tarkastetuista kanteluista hieman yli 26 prosenttia kuului oikeusasiamiehen toimivaltaan. Näistä 518 täytti tutkittavaksi ottamisen ehdot, mutta 215 ei antanut aiheita tutkimukseen.

Vuoden aikana käynnistettiin kaiken kaikkiaan 303 uutta tutkimusta kantelun perusteella. Oikeusasiamies käynnisti lisäksi kuusi tutkimusta omasta aloitteestaan. Liitteessä A on esitetty tutkimuksia koskevat tilastot.

Euroopan oikeusasiamies käsitteli vuonna 2007 yhteensä 641 tutkimusta, joista 332 oli aloitettu vuonna 2006.

Edellisten vuosien tapaan suurin osa tutkimuksista koski Euroopan komissiota (413 eli 64 prosenttia kaikista tutkimuksista). Komissio tekee yhteisön toimielimistä eniten sellaisia päätöksiä, joilla on suoria vaikutuksia kansalaisiin, joten on luonnollista, että se on kansalaisten kantelujen pääasiallinen kohde. Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimistosta (EPSO) tehtiin 87 tutkimusta, Euroopan parlamentista 59, Euroopan petostentorjuntavirastosta 22 ja Euroopan unionin neuvostosta 8.

Väitetyt hallinnolliset epäkohdat koskivat pääasiassa avoimuuden puutetta ja kieltäytymistä tietojen antamisesta (216 tapausta), epäoikeudenmukaisuutta tai vallan väärinkäyttöä (135 tapausta), epätyydyttäviä menettelyjä (102 tapausta), vältettävissä ollutta viivästystä (69 tapausta), syrjintää (63 tapausta), huolimattomuutta (62 tapausta), oikeudellista virhettä (35 tapausta) sekä sitä, ettei jäsenvaltion velvollisuuksien täyttämistä ollut varmistettu eli ettei Euroopan komissio ollut hoitanut tehtäväänsä ”perussopimuksen vartijana” (24 tapausta).

2.5 SIIRROT JA NEUVONTA

Jos kantelu ei kuulu oikeusasiamiehen toimivaltaan, oikeusasiamies pyrkii neuvomaan kantelijalle toisen elimen, joka voi käsitellä kantelua, etenkin jos tapauksessa on kyse yhteisön oikeudesta. Oikeusasiamies siirtää kantelun mahdollisuuksien mukaan toiselle toimivaltaiselle elimelle kantelijan suostumuksella, mikäli kantelu vaikuttaa perustellulta.

Kuten edellä todettiin, Euroopan oikeusasiamies tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioissa toimivien kansallisten ja alueellisten kollegoidensa kanssa Euroopan oikeusasiamiesten verkoston välityksellä (ks. jäljempänä luku 5). Verkoston yhtenä tehtävänä on helpottaa kantelujen nopeaa siirtämistä toimivaltaiselle kansalliselle tai alueelliselle oikeusasiamiehelle tai vastaavalle elimelle. Myös Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunta on verkoston täysjäsen.

Siirrot

Vuonna 2007 siirrettiin 92 kantelua. Näistä 51 siirrettiin kansalliselle tai alueelliselle oikeusasiamiehelle, 20 Euroopan parlamentille käsiteltäviksi vetoomuksina, 12 SOLVIT-verkolle⁶, seitsemän Euroopan komissiolle ja kaksi muille elimille.

⁶

SOLVIT on Euroopan komission perustama verkko, jonka tehtävänä on auttaa henkilöitä, jotka kohtaavat esteitä yrittäessään käyttää oikeuksiaan unionin sisämarkkinoilla.

Esimerkkejä tapauksista, joihin Euroopan oikeusasiamiesten verkosto osallistui

Kantelijan äiti oli työskennellyt Ranskassa ja asui nyt Brasiliassa. Ranskan eläkerahasto CRAM oli lakkauttanut hänen eläkkeenmaksunsa vuonna 2002 Brasilian pankkijärjestelmän ongelmien vuoksi.

Tapaus siirrettiin Ranskan oikeusasiamiehelle, joka ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle maaliskuussa 2007, että asiaan oli löydetty ratkaisu. Kantelijan äiti oli saanut eräässä brasilialaisessa pankissa domisilioinnin, jonka CRAM:n puolesta eläkkeitä maksava rahoituslaitos oli hyväksynyt. Maksamatta jääneet summat oli maksettu kantelijan äidille 5. helmikuuta 2007.

1036/2005/ESB

Espanjan kansalainen valitti, ettei Portugalin maksullisten moottoriteiden alennusmaksuun liittyvä "Via Verde"-järjestelmä ole niiden EU:n kansalaisten käytettävissä, jotka eivät asu Portugalissa. Koska kantelu koski kansallisia viranomaisia, Euroopan oikeusasiamies siirsi sen Portugalin oikeusasiamiehelle.

Suoritettuaan tutkimuksen Portugalin oikeusasiamies totesi, että "Via Verde"-järjestelmään kuuluu tietullien automaattinen veloittaminen käyttäjän pankkitililtä. Käyttäjällä on oltava pankkitili Multibanco-verkoston kuuluvassa pankissa voidakseen hyötyä järjestelmästä. Verkostoon kuuluu myös kaksi espanjalaista pankkia. Portugalin oikeusasiamies totesi lisäksi, että vaikka nykyisen järjestelmän rajoitukset voitaisiin kyseenalaistaa sopimusvapauden ja pankkialan kilpailun periaatteiden perusteella, sähköisten tiemaksujärjestelmien yhteentoimivuudesta yhteisössä annetulla direktiivillä 2004/52/EY oli määrä luoda yhtenäinen sähköisten tietullimaksujen järjestelmä Eurooppaan vuoteen 2011 mennessä. Edellä mainitun valossa Portugalin oikeusasiamies katsoi, ettei kantelun lisätutkimuksiin ollut aihetta ja päätti tapauksen käsittelyn.

2681/2006/BM

Ruotsissa asuva Suomen kansalainen valitti Euroopan oikeusasiamiehelle, että Ruotsin sosiaalivakuutuslaitos oli laskenut väärin hänen oikeutensa sairauspäivärahaan.

Koska kantelu koski kansallista viranomaista, Euroopan oikeusasiamies neuvoi kantelijaa kääntymään Ruotsin oikeusasiamiehen puoleen.

Euroopan oikeusasiamies kirjoitti lisäksi Ruotsin oikeusasiamiehelle ja ilmoitti tälle, että kantelu nosti esiin kysymyksen sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä 14. kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 asianmukaisesta soveltamisesta.

2828/2007/AL

Irlannissa työskentelevä Tšekin tasavallan kansalainen valitti, että Irlannin veroviranomaiset olivat ottaneet hänen Tšekin tasavallassa rekisteröidyn autonsa, koska hän ei ollut maksanut Irlannissa ajoneuvon rekisteröintiveroa. Kantelijan mukaan tämä vero vastaa tuontiveroa.

Euroopan oikeusasiamies neuvoi kantelijaa ottamaan yhteyttä Irlannin oikeusasiamieheen, jonka toimistosta oli vahvistettu, että kantelija voisi kirjoittaa heille tšekin kielellä, jos englantia oli hänelle vaikeaa.

Euroopan oikeusasiamies ilmoitti lisäksi kantelijalle, että jos asiaa ei saataisi ratkaistua kansallisella tasolla, hän voisi harkita kantelun tekemistä komissiolle. Euroopan oikeusasiamies kiinnitti lisäksi huomion asiaan liittyvään oikeuskäytäntöön⁷, joka koski maahan tuotujen käytettyjen autojen verotusta.

2510/2007/BU

⁷

Asia C-47/88 komissio v. Tanska, Kok. 1990, s. I-4509, kohdat 10, 21 ja 22.

Meneillään oleva tutkimus komission ja Portugalin viranomaisten toimista

Kantelija perusti vuonna 2001 Nazarén satamaan (Keski-Portugali) simpukoiden viljelylaitoksen ja kasvattamon. Joidenkin kuukausien kuluttua kantelija huomasi simpukoiden kuolleisuuden lisääntyneen huomattavasti. Sataman veden analysointi paljasti suuria määriä eräitä yhdisteitä, etenkin tributyyliä, joita käytetään eliönestomaaleissa. Kantelijan mukaan eliönestomaaleja käytetään Portugalissa yhä usein alusten ja kalastusveneiden runkojen maalaamiseen. Niitä myydään kalastajille vapaasti satamaviranomaisen toimivallan alueella sekä muissa Keski-Portugalin satamissa.

Vietyään asian tulokset Portugalin viranomaisten tutkittavaksi kantelija jätti Portugalia koskevan kantelun komissiolle. Kantelijan mukaan komissio otti kantelun vastaan mutta ei ryhtynyt lisätoimiin, kun Portugalin viranomaiset selittivät, ettei Nazarén sataman vesialuetta pidetty simpukankasvatukseen sopivana.

Kantelijan mukaan hänen Portugalin viranomaisilta saamansa lupa koski simpukanalkioiden tuotantoa, ja vesialue, jolla hän oli aloittanut tuotannon, soveltui tähän tarkoitukseen.

Kantelija ilmaisi Euroopan oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa mielipiteen, jonka mukaan oli selvää, että Portugalin viranomaiset olivat antaneet komissiolle virheellistä tietoa. Hän väitti, ettei komissio ollut antanut hänelle riittäviä perusteluja siitä, miksi se piti Portugalin viranomaisten selityksiä tyydyttävinä.

Euroopan oikeusasiamies pyysi komissiota antamaan lausuntonsa 31. tammikuuta 2008 mennessä. Lisäksi hän tiedotti Portugalin oikeusasiamiehelle kantelusta. Euroopan oikeusasiamiehen antamien tietojen perusteella Portugalin oikeusasiamies päätti aloittaa tutkimuksen Portugalin viranomaisten toimista ja ilmoitti asiasta Portugalin valtakunnansyyttäjälle.

Euroopan oikeusasiamies ja Portugalin oikeusasiamies aikovat tiedottaa toisilleen tutkimustensa edistymisestä.

1618/2007/JF

Esimerkkejä tapauksista, jotka on siirretty Euroopan komissiolle

Bulgarian kansalainen valitti Euroopan oikeusasiamiehelle siitä, ettei Bulgariassa ollut pantu täytäntöön direktiivin 2002/22/EY 30 artiklaa, jonka mukaan kuluttajilla on oikeus säilyttää nykyinen matkapuhelinnumerosa vaihtaessaan palveluntarjoajaa, ja ettei komissio ollut puuttunut asiaan. Hän vaati, että komission olisi käynnistettävä rikkomusmenettely.

Kantelija oli ottanut yhteyttä useisiin komission yksiköihin, jotka olivat kertoneet hänelle mahdollisuudesta tehdä rikkomista koskeva kantelu EY:n perustamissopimuksen 226 artiklan nojalla. Kävi kuitenkin ilmi, että kantelija ei ollut tehnyt niin. Oikeusasiamies katsoi tämän vuoksi, ettei komissiota koskevaa kantelua voitu ottaa tutkittavaksi, koska asianmukaisia alustavia hallinnollisia menettelyjä ei ollut suoritettu.

Oikeusasiamies totesi kuitenkin, ettei komission kantelulomaketta, joka koski yhteisön lainsäädännön noudattamista jäsenvaltioissa, ollut vielä saatavana bulgarian kielellä. Alkuperäisen kysymyksen osalta oikeusasiamies siirsi tämän vuoksi kantelun komissiolle käsiteltäväksi Bulgarian tekemää rikkomusta koskevana kanteluna. Lisäksi hän pyysi komissiota ilmoittamaan hänelle, kun bulgariankielinen kantelulomake olisi saatavana.

Vastauksessaan komissio kertoi, että Bulgarian sähköistä viestintää koskeva laki, jonka osaksi EU:n sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmä oli saatettu, oli annettu 10. toukokuuta 2007. Komissio totesi aikovansa tarkastella tätä lainsäädäntöä ja harkitsevansa soveltuvia toimenpiteitä EU:n sääntelyjärjestelmän asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Lisäksi se antoi tällä välin saataville tulleen bulgariankielisen kantelulomakkeen Internet-osoitteen.

1466/2007/VIK

Vuonna 2006 oikeusasiamies sai Espanjan kansalaisilta useita kanteluita, jotka koskivat Agreal-lääkkeen valmistajaa. Kantelijat olivat kertomansa mukaan kärsineet lääkkeen käytön jälkeen useista vakavista terveyshaitoista, kuten päänsärystä, masennuksesta ja huonosta liikuntakyvystä. Kantelijat halusivat, että tuotteen myynti kiellettäisiin.

Koska komissio on toimielin, jolla on EU:n tasolla tarvittava toimivalta tällaisissa asioissa, oikeusasiamies siirsi tapaukset komissiolle. Komissio ilmoitti myöhemmin oikeusasiamiehelle kysyneensä Euroopan lääkevirastolta (EMA) neuvoa, olisivatko yhteisön toimet tarpeen. EMA ilmoitti heinäkuussa 2007, että se oli antanut komissiolle suosituksen kaikkien veralipridea sisältävien lääkkeiden, myös Agrealin, vetämisestä pois Euroopan markkinoilta.

Komissio antoi tämän jälkeen päätöksen, jossa jäsenvaltioita vaadittiin kumoamaan veralipridea sisältävien lääkkeiden myyntiluvat, sillä riski-hyötysuhteen katsottiin olevan negatiivinen.

1369/2006/JMA, 1698/2006/(BM)JMA, 1699/2006/(BM)JMA, 1700/2006/(BM)JMA, 1701/2006/(BM)JMA, 1751/2006/(BM)JMA, 2192/2006/JMA, 2318/2006/JMA ja 3143/2006/JMA

Esimerkki tapauksesta, joka siirrettiin SOLVIT-verkolle

Kantelija oli Bulgarian kansalainen, joka oli saanut todistuksen lääkärin tutkinnosta Bulgariassa. Bulgarian liittyttyä Euroopan unioniin hän halusi toimia lääkärinä Ranskassa ja hankki Bulgarian terveysministeriöstä vastaavuustodistuksen tutkintotodistukseksi. Ranskan kansallinen lääkäriiliitto ei kuitenkaan hyväksynyt vastaavuustodistusta, koska siinä ei mainittu direktiiviä 93/16. Bulgarian viranomaisten mukaan todistus oli pätevä ilman kyseistä viittausta.

Oikeusasiamies siirsi kantelun Bulgarian SOLVIT-keskukselle. Pian tämän jälkeen keskus ilmoitti oikeusasiamiehelle, että tapaus oli saatu ratkaistua ja että kantelijalle oli toimitettu vastaavuustodistus, jonka nojalla hänellä oli oikeus harjoittaa ammattiaan Ranskassa.

1698/2007/RT

Neuvonta

Neuvoja annettiin 1 862 tapauksessa. Niistä 816 tapauksessa kantelijaa kehoitettiin kääntymään kansallisen tai alueellisen oikeusasiamiehen puoleen ja 109 tapauksessa esittämään vetoamus Euroopan parlamentille. Yhteensä 308 tapauksessa kantelijaa neuvottiin ottamaan yhteyttä Euroopan komissioon. Lukuun sisältyy joitakin tapauksia, joissa komissiota vastaan tehtyä kantelua ei voitu ottaa tutkittavaksi, koska tarvittavia hallinnollisia valitusteitä ei ollut käytetty ennen kantelun tekemistä. Yhteensä 69 tapauksessa kantelijoita neuvottiin ottamaan yhteyttä SOLVIT-verkkoon, ja 766 tapauksessa kantelijoita neuvottiin ottamaan yhteyttä muihin elimiin, useimmiten jäsenvaltioissa toimiviin erikoisalan oikeusasiamiehiin tai valituselimiin.

2.6 OIKEUSASIAMIEHEN MENETTELYT

Kaikki oikeusasiamiehelle lähetetyt kantelut rekisteröidään ja niiden lähettäjälle ilmoitetaan kantelun vastaanottamisesta yleensä viikon kuluessa. Vastaanottoilmoituksessa kantelijalle kerrotaan käsittelymenettelystä ja mainitaan viitenumero sekä kantelua käsittelevän henkilön nimi ja puhelinnumero. Kantelu tarkastetaan sen selvittämiseksi, onko tutkimus syytä aloittaa, ja kantelijalle ilmoitetaan tarkastuksen tuloksista yleensä kuukauden kuluessa.

Jos tutkimusta ei aloiteta, kantelijalle esitetään aloittamatta jättämisen perusteet. Mikäli mahdollista, kantelu siirretään tai kantelijalle neuvotaan, minkä toimivaltaisen elimen puoleen hän voisi kääntyä.

Tutkimuksen aloittaminen

Tutkimuksen ensimmäinen vaihe on kantelun toimittaminen asianomaiselle toimielimelle tai elimelle, jota pyydetään lähettämään oikeusasiamiehelle lausunto yleensä kolmen kalenterikuukauden kuluessa. Euroopan parlamentti ja komissio suostuivat vuonna 2004 lyhyempään kahden kuukauden määräaikaan kanteluissa, jotka koskevat kieltäytymistä antamasta asiakirjoja tutustuttavaksi.

Oikeudenmukainen menettely

Oikeudenmukaisen menettelyn periaate edellyttää, ettei kantelusta tehdyssä oikeusasiamiehen päätöksessä oteta huomioon joko kantelijan tai yhteisön toimielimen tai elimen toimittamiin asiakirjoihin sisältyviä tietoja, ellei toinen osapuoli ole saanut mahdollisuutta tutustua asiakirjoihin ja esittää niistä näkemystään.

Oikeusasiamies lähettääkin kantelijalle yhteisön toimielimen tai elimen lausunnon ja kehottaa tätä esittämään huomautuksensa. Samaa menettelyä käytetään, jos kantelun tutkimista jatketaan.

Mahdollisuudesta valittaa kantelun käsittelyä tai tulosta koskevasta oikeusasiamiehen päätöksestä tai hakea siihen muutoin oikaisua ei määrätä EY:n perustamissopimuksessa eikä ohjesäännössä. Oikeusasiamies on kuitenkin kaikkien muiden yhteisön toimielinten ja elinten tavoin velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon EY:n perustamissopimuksen 288 artiklan nojalla. Oikeusasiamiestä vastaan on periaatteessa mahdollista nostaa vahingonkorvauskanne, jos oikeusasiamiehen katsotaan käsitelleen kantelua epäasianmukaisesti.

Asiakirjojen tarkastaminen ja todistajien kuuleminen

Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohdan mukaan yhteisön toimielinten ja elinten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyytämät tiedot ja annettava tälle mahdollisuus tutustua asianomaisiin asiakirjoihin. Ne voivat kieltäytyä tästä vain asianmukaisesti perustelluista salassapitosyistä.

Oikeusasiamiehellä on asiakirjoja tarkastaessaan oikeus varmistaa asianomaisen yhteisön toimielimen tai elimen toimittamien tietojen täydellisyys ja paikkansapitävyys. Se on näin ollen tärkeä tae kantelijalle ja kansalaisille siitä, että oikeusasiamies voi suorittaa perusteellisen ja täydellisen tutkimuksen.

Ohjesäännön 3 artiklan 2 kohdassa säädetään myös, että yhteisön toimielinten ja elinten virkamiehet ja muut henkilöstön jäsenet toimivat todistajina oikeusasiamiehen pyynnöstä.

Vuonna 2007 oikeusasiamies käytti 18 tapauksessa oikeuttaan tarkastaa toimielimen asiakirjat. Oikeutta kuulla todistajia käytettiin yhdessä tapauksessa.

Avoin menettely

Oikeusasiamiehelle tehtyjen kantelujen käsittely on julkista, ellei kantelija ole pyytänyt luottamuksellista käsittelyä.

Täytäntöönpanosäännösten 13 artiklassa säädetään kantelijan oikeudesta tutustua kanteluaan koskeviin oikeusasiamiehen asiakirjoihin. Säännösten 14 artiklassa säädetään oikeusasiamiehen hallussa olevien asiakirjojen julkisuudesta samoin edellytyksin ja rajoituksin kuin asetuksessa (EY) N:o 1049/2001⁸. Kuitenkin silloin, kun oikeusasiamies tutkii asianomaisen toimielimen tai elimen

⁸

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

asiakirjoja tai ottaa vastaan todistajien lausuntoja, kantelun tekijä ei voi tutustua tutkinnan tai kuulemisen yhteydessä saatuihin luottamuksellisiin asiakirjoihin taikka luottamuksellisiin tietoihin eivätkä ne ole julkisia (13 artiklan 3 kohta ja 14 artiklan 2 kohta). Tämän rajoituksen tarkoituksena on helpottaa oikeusasiamiehen tutkintavaltuuksien harjoittamista.

2.7 TUTKIMUSTEN TULOKSET

Kantelijalle ilmoitetaan tutkimuksen aikana jokaisesta uudesta käänteestä. Kun oikeusasiamies päättää lopettaa tutkimuksen, hän ilmoittaa tutkimuksen tuloksista ja päätelmistään kantelijalle. Oikeusasiamiehen päätökset eivät ole oikeudellisesti sitovia, eikä niistä aiheudu sitovia oikeuksia tai velvollisuuksia kantelijalle taikka asianomaiselle toimielimelle tai elimelle.

Vuonna 2007 oikeusasiamies sai päätökseen 348 tutkimusta, joista 341 oli kantelun perusteella käynnistettyjä ja seitsemän omasta aloitteesta käynnistettyjä.

Jos tutkimuksessa käsitellään useampia väitteitä tai vaatimuksia, oikeusasiamies saattaa päätyä niiden osalta erilaisiin tuloksiin.

Ei hallinnollista epäkohtaa

Vuonna 2007 päätettiin 95 tapauksen (joista kolme oli oma-aloitteisia tutkimuksia) käsittely siihen, ettei hallinnollista epäkohtaa havaittu. Tällainen tulos ei ole aina kielteinen kantelijan kannalta, sillä kantelija hyötyy ainakin saadessaan täydellisen selvityksen asianomaiselta toimielimeltä tai elimeltä sen toiminnasta. Lisäksi, vaikkei oikeusasiamies havaitsisikaan hallinnollista epäkohtaa, hän voi todeta, että toimielin tai elin voisi parantaa hallintonsa laatua jatkossa. Tällaisissa tapauksissa oikeusasiamies esittää lisähuomautuksen.

Toimielimen sopimat tapaukset ja sovintoratkaisut

Oikeusasiamies pyrkii aina mahdollisuuksien mukaan saavuttamaan myönteisen tuloksen, joka tyydyttää sekä kantelijaa että kantelun kohteena olevaa toimielintä. Yhteisön toimielinten ja elinten yhteistyö on välttämätöntä, jotta voidaan päästä tällaisiin tuloksiin, jotka auttavat parantamaan toimielinten ja kansalaisten välisiä suhteita ja voivat tehdä kalliit ja aikaa vievät oikeudenkäynnit tarpeettomiksi.

Vuoden 2007 aikana toimielin tai elin sopi itse oikeusasiamiehelle esitetyn kantelun seurauksena 129 tapausta, joista yksi oli oma-aloitteinen tutkimus. Näistä 93 tapauksessa vastaamatta jääneisiin kirjeisiin lähetettiin nopeasti vastaus oikeusasiamiehen puututtua asiaan (ks. vuoden 1998 vuosikertomuksen kohta 2.9, jossa on tarkemmat tiedot käytetystä menettelystä). Tällaisissa tapauksissa oikeusasiamies pyrkii ratkaisemaan ongelman nopeasti sen sijaan, että aloitettaisiin tavanomainen tutkimus mahdollisen hallinnollisen epäkohdan ilmenemisestä. Vuonna 2007 menettelyä sovellettiin onnistuneesti lisäksi kolmessa tapauksessa (723/2007/MHZ, 1624/2007/JMA, 2201/2007/JMA), joissa komissiota autettiin sopimaan asia aikaisempaa vastaustaan täydentämällä.

Selitys direktiivin soveltamisalasta

Kantelija, joka on Espanjassa asuva Espanjan kansalainen, pyysi komissiota ryhtymään toimiin Yhdistyneen kuningaskunnan ja Viron viranomaisia vastaan sen vuoksi, että ne vaativat hänen vaimoaan, joka oli kansallisuudeltaan valkovenäläinen, hankkimaan viisumin ennen näissä maissa vierailamista. Kantelijan mukaan viisumin vaatiminen on vastoin direktiiviä 2004/38/EY⁹ (jäljempänä direktiivi). Vastauksessaan komissio selitti, etteivät direktiivin 5 artiklan 2 kohdan säännökset, joilla "oleskelukortin" saaneet kolmansien maiden kansalaiset vapautetaan EU:n jäsenvaltioiden asettamista viisumivaatimuksista, koskeneet kantelijan vaimoa.

Kantelija kirjoitti komissiolle uudestaan ja väitti, että direktiivi näyttää koskevan kaikkia yhteisön kansalaisia ja heidän perheitään ja että hänen vaimollaan oli oleskelulupa. Toisessa vastauksessaan komissio korosti, ettei direktiivin 5 artiklan 2 kohtaa sovelleta kantelijan vaimoon, koska tämän oleskelulupa ei ole direktiivin 10 artiklassa säädetty "oleskelukortti", vaan se oli myönnetty yksinomaan Espanjan lainsäädännön nojalla.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, että komission kanta oli ristiriidassa direktiivin kanssa.

Oikeusasiamies katsoi, että komission vastaukset olivat oikeudellisesti asianmukaisia mutta että ne olisi voitu laatia helpommin ymmärrettäviksi. Komission yksiköt suostuivat lähettämään kantelijalle täydentävän vastauksen. Täydentävässä vastauksessa selitettiin, että direktiivi koskee EU:n kansalaisia, jotka muuttavat muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jonka kansalaisia he ovat, tai jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jonka kansalaisia ovat, ja heidän perheenjäseniään, jotka muuttavat heidän mukanaan. Direktiivi ei siten koske kansalaisia, jotka pysyvät omassa jäsenvaltiossaan, eikä heidän perheitään. Komission vastaukseen sisältyi myös selkeä selitys "oleskelukortin" käsitteestä ja sen suhteesta direktiivin muihin säännöksiin. Lisäksi vastaukseen sisältyi joukko havainnollistavia esimerkkejä. Lopuksi komissio toi esiin sen, että direktiivin 5 artiklan 2 kohta on epäedullinen niiden EU:n kansalaisten perheiden kannalta, jotka eivät ole käyttäneet vapaan liikkuvuuden oikeuttaan, mutta että direktiiviä voitaisiin tarkistaa vain lainsäädäntömenettelyn kautta.

Oikeusasiamies katsoi, että täydentävä vastaus riitti tapauksen ratkaisemiseksi. Komission vastauksen viimeisen huomion johdosta oikeusasiamies ilmoitti asiasta myös Euroopan parlamentille.

2201/2007/JMA

Kuten vuosikertomuksessa 2006 kerrottiin (katso kantelujen 3297/2006/BU ja 3684/2006/BU tiivistelmät), oikeusasiamies on myös alkanut laajemmin hyödyntää epävirallisia menettelyjä asianomaisen toimielimen tai elimen suostumuksella ja yhteistyössä sen kanssa ratkaistakseen ongelmat joustavasti. Seuraavassa on esimerkki tällaisesta tapauksesta, jossa komissio oli osallisena. Neuvosto on lisäksi nimittänyt sihteeristöstään yhden henkilön, johon oikeusasiamiehen toimisto voi ottaa yhteyttä pyrkiessään löytämään ratkaisuja epävirallisten menettelyjen avulla.

Tekstin puuttuminen Schumanin julistuksesta

Ranskalainen professori valitti, että lause, joka koski Afrikan mantereiden kehittämisen merkitystä, oli poistettu Europa-sivustolla olevan Schumanin julistuksen kaikkien kieliversioiden tekstistä ranskankielistä tekstiä lukuun ottamatta. Kaksi päivää oikeusasiamiehen yhteydenoton jälkeen komission yksiköt kirjoittivat kantelijalle ja selittivät, että epätäydelliset versiot oli siirretty alkuperäiseltä, yli kymmenen vuotta vanhalta verkkosivustolta ja että lauseen puuttuminen johtui todennäköisesti teknisestä virheestä. Komission yksiköt lupasivat palauttaa puuttuvan kohdan heti, kun käännöspalvelut olisivat saaneet käännökset valmiiksi.

Oikeusasiamies katsoi, että asia ratkesi komission antaman vastauksen perusteella, mutta ilmoitti kantelijalle, että tämä voisi tehdä uuden kantelun, ellei olisi tyytyväinen toimiin, joihin komissio oli ryhtynyt. Lisäksi oikeusasiamies kiitti komission yksiköitä niiden ripeästä ja tuloksellisesta toiminnasta nopean ratkaisun löytämiseksi.

2650/2007/FOR

⁹

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella; EUVL 2004 L 158, s. 77.

Jos tutkimuksessa havaitaan hallinnollinen epäkohta, oikeusasiamies pyrkii mahdollisimman usein sovintoratkaisuun. Vuoden aikana viisi tapausta päättyi sovintoratkaisun hyväksymiseen. Vuoden 2007 lopussa oli vielä harkittavana 31 sovintoratkaisuehdotusta.

Joissakin tapauksissa sovintoratkaisuun voidaan päästä, jos asianomainen toimitelin tai elin tarjoaa kantelijalle korvauksen. Tällaiset tarjoukset ovat aina vapaaehtoisia *ex gratia* -korvauksia, eli niihin ei liity oikeudellisen vastuun tunnustamista eikä niistä tule ennakkotapauksia.

Esimerkkejä oikeusasiamiehen saavuttamista sovintoratkaisuista on tämän vuosikertomuksen kohdassa 3.3.

Kriittiset huomautukset ja suositusluonnokset

Jos sovintoratkaisu ei ole mahdollinen tai jos siihen ei päästä, oikeusasiamies joko päättää asian käsittelyn ja antaa asianomaiselle toimitelimelle tai elimelle kriittisen huomautuksen tai antaa suositusluonnoksen.

Kriittinen huomautus annetaan yleensä, (i) jos asianomainen toimitelin ei enää pysty korjaamaan hallinnollista epäkohtaa, (ii) jos hallinnollisella epäkohdalla ei näytä olevan yleistä merkitystä tai (iii) jos oikeusasiamies ei katso jatkotoimien olevan aiheellisia. Oikeusasiamies antaa kriittisen huomautuksen myös katsoessaan, ettei suositusluonnoksesta olisi käytännön hyötyä tai ettei erityiskertomuksen antaminen parlamentille olisi tarkoituksenmukaista tapauksessa, jossa asianomainen toimitelin tai elin ei hyväksy suositusluonnosta.

Kriittinen huomautus vahvistaa kantelijalle sen, että hänen kantelunsa on oikeutettu, ja kertoo asianomaiselle toimitelimelle tai elimelle sen, mitä se on tehnyt väärin, jotta hallinnollinen epäkohta voidaan välttää jatkossa. Vuonna 2007 oikeusasiamies antoi 55 kriittistä huomautusta. Liitteessä D on tyhjentävä luettelo näistä tapauksista.

Oikeusasiamies teetti vuoden 2007 aikana selvityksen jatkotoimista, joihin asianomaiset toimitelimet ovat ryhtyneet vuonna 2006 tehtyjen kriittisten huomautusten ja lisähuomautusten johdosta. Tutkimus on saatavilla oikeusasiamiehen verkkosivustolla (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Oikeusasiamies aikoo toteuttaa tällaisen selvityksen vuosittain ja tiedottaa yleisölle saamistaan tuloksista.

Tapauksissa, joissa oikeusasiamiehen jatkotoimet ovat erityisen tarpeellisia eli joissa toimitelimen on mahdollista korjata hallinnollinen epäkohta tai joissa ilmennyt hallinnollinen epäkohta on erityisen vakava tai yleisesti merkittävä, oikeusasiamies antaa yleensä asianomaiselle toimitelimelle tai elimelle suositusluonnoksen. Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti toimitelimen tai elimen on lähetettävä yksityiskohtainen lausunto kolmen kuukauden kuluessa. Vuonna 2007 annettiin kahdeksan suositusluonnosta. Lisäksi seitsemän vuonna 2006 annettua suositusluonnosta johti päätökseen vuonna 2007. Vuoden aikana saatiin päätökseen kolme tapausta, joissa toimitelin hyväksyi suositusluonnoksen. Yksi tapaus johti Euroopan parlamentille esitettyyn erityiskertomukseen. Viiden tapauksen käsittely päätettiin muista syistä. Vuoden 2007 lopussa oli vielä harkittavana kahdeksan suositusluonnosta, joista yksi oli annettu vuonna 2004 ja yksi vuonna 2006.

Erityiskertomukset Euroopan parlamentille

Jos yhteisön toimitelin tai elin ei reagoi suositusluonnokseen tyydyttävästi, oikeusasiamies voi lähettää Euroopan parlamentille erityiskertomuksen. Erityiskertomukseen voi sisältyä suosituksia.

Kuten Euroopan oikeusasiamiehen vuoden 1998 vuosikertomuksessa todetaan, mahdollisuus esittää erityiskertomus Euroopan parlamentille on oikeusasiamiehen työn kannalta erittäin tärkeä.

Euroopan parlamentille esitettävä erityiskertomus on viimeinen varsinainen toimenpide, jonka oikeusasiamies voi tehdä asian käsittelyn yhteydessä, sillä parlamentti tekee itse poliittisen arvion

päätöslauselman antamisesta ja toimivaltansa käyttämisestä. Oikeusasiamies antaa parlamentille tietenkin kaikki sen pyytämät tiedot ja avun sen käsitellessä erityiskertomusta.

Euroopan parlamentin työjärjestyksen mukaan vetoamusvaliokunta vastaa parlamentin suhteista oikeusasiamieheen. Oikeusasiamies lupasi 12. lokakuuta 2005 pidetyssä vetoamusvaliokunnan kokouksessa parlamentin työjärjestyksen 195 artiklan 3 kohdan mukaisesti saapua valiokuntaan kuultavaksi omasta aloitteestaan aina esittäessään parlamentille erityiskertomuksen.

Parlamentille esitettiin vuonna 2007 yksi erityiskertomus. Se liittyi tapaukseen 3453/2005/GG, jossa oikeusasiamies moitti komissiota siitä, ettei se ollut käsitellyt Euroopan työaikadirektiiviä koskevaa kantelua.

2.8 TAPAUKSIA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET VUONNA 2007

Tapauksia koskevat päätökset julkaistaan pääsääntöisesti oikeusasiamiehen verkkosivustolla (<http://www.ombudsman.europa.eu>) englanniksi ja kantelun alkuperäiskielellä. Kolmannessa luvussa on tiivistelmät 50:stä tutkimuksen päätteeksi tehdystä päätöksestä. Tiivistelmät sisältävät monipuolisia esimerkkejä vuonna 2007 tehtyjen yhteensä 348 päätöksen aiheista ja tapauksiin liittyneistä yhteisön toimielimistä ja elimistä sekä erilaisista tutkimuksen päättämiseen johtaneista syistä. Tiivistelmät on luokiteltu tapauksen numeron, aiheen eli asiaan liittyvän yhteisön toimivallan ja väitetyn hallinnollisen epäkohdan perusteella.

Tässä toisessa luvussa tarkastellaan vielä tärkeimpiä päätöksiin sisältyviä oikeudellisia seikkoja ja tosiasioita. Ne on luokiteltu tutkimusten pääaiheiden mukaan seuraaviin viiteen pääryhmään:

- avoimuus (asiakirjojen ja tietojen saanti) ja tietosuojat
- Euroopan komissio perussopimusten vartijana
- tarjouskilpailut, sopimukset ja avustukset
- henkilöstöasiat ja työhönotto
- muut asiat.

Mainitut aiheryhmät ovat monissa tapauksissa päällekkäisiä. Esimerkiksi avoimuuteen ja yleisön tiedonsaantioikeuteen liittyviä ongelmia tuodaan usein esiin kanteluissa, jotka koskevat työhönottoa tai komissiota perussopimusten vartijana.

Avoimuus, yleisön oikeus saada tietoja ja henkilötietojen suoja

Suuri osa (28 prosenttia) vuonna 2007 suoritetuista tutkimuksista koski avoimuuden puutetta. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 1 artiklan mukaan unionin päätökset tehdään "mahdollisimman avoimesti", ja EY:n perustamissopimuksen 255 artiklassa määrätään oikeudesta tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Oikeudesta on säädetty asetuksella (EY) N:o 1049/2001¹⁰. Oikeusasiamiehen vuosina 1996 ja 1999 tekemien oma-aloitteisten tutkimusten johdosta monet muutkin yhteisön toimielimet ja elimet ovat ottaneet käyttöön sääntöjä, jotka koskevat oikeutta saada nähdä asiakirjoja.

¹⁰

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

Asiakirjojen ja tietojen saanti

Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 hakijoille annetaan kaksi valitusmahdollisuutta: jos asiakirjaa ei luovuteta, hakija voi nostaa kanteen tuomioistuimessa EY:n perustamissopimuksen 230 artiklan nojalla tai kannella asiasta oikeusasiamiehelle. Vuonna 2007 oikeusasiamies päätti tutkimuksen yhdestätoista asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista koskevasta kantelusta, joista kahdeksan kohdistui komissioon, kaksi Euroopan petostentorjuntavirastoon (OLAF) ja yksi neuvostoon.

Yksi tutkimus päätettiin Euroopan investointipankkiin kohdistuvasta kantelusta, joka koski asiakirjojen saantia EIP:n omien sääntöjen nojalla.

Kolmannessa luvussa on tiivistelmät kahdeksasta edellä luetellusta tapauksesta.

Tapauksessa **3697/2006/PB** oikeusasiamies totesi, että vaatimus ”yksityiskohtaisten perustelujen” antamisesta uudistettuun hakemukseen annettavan vastauksen määräajan pidentämiselle asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla ei täyttynyt pelkästään viittauksella siihen, että oli kysyttävä neuvoa komission muilta yksiköiltä. Lisäksi hän totesi, että komission olisi järjestettävä hallinnolliset palvelunsa siten, että saantia koskevat hakemukset rekisteröidään viimeistään hakemuksen vastaanottamista seuraavana työpäivänä.

Tapauksessa **668/2007/MHZ** oikeusasiamies moitti komissiota yli kahdeksan kuukauden viiveestä asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista vuonna 2005 koskevan vuosikertomuksen julkaisemisesta. Oikeusasiamies korosti, että kertomusten julkaiseminen kuuluu oleellisesti tilinteko- ja viestintävelvollisuuteen Euroopan kansalaisille.

Oikeusasiamies käsitteli kolme tapausta, jotka koskivat tiedonsaantioikeuden poikkeuksia.

Tapauksessa **1844/2005/GG** oikeusasiamies totesi, ettei yleinen viittaus luovuttamisen riskeihin sisäisen päätöksentekoprosessin kannalta riittänyt oikeuttamaan asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan soveltamista¹¹. Vaikka komissio oli esittänyt kyseiseen asiakirjaan liittyviä perusteluita, oikeusasiamies katsoi asiakirjan tutkittuaan, ettei komissio ollut osoittanut, että luovuttaminen vahingoittaisi vakavasti komission päätöksentekoprosessia.

Tapauksessa **3269/2005/TN** oikeusasiamies totesi, ettei asetuksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohta (yksityiselämän ja yksilön koskemattomuuden suoja) antanut perusteita komission päätökselle pyyhkiä asiakirjasta teollisuuden edunvalvojen nimet. Oikeusasiamies tukeutui tätä kantaa muodostaessaan Euroopan tietosuojavaltuutetun julkaisemaan asiakirjojen saantia ja tietosuojaa koskevaan tausta-asiakirjaan. Lisäksi oikeusasiamies pyysi asiassa Euroopan tietosuojavaltuutetun neuvoa. Oikeusasiamies korosti edunvalvonnan avoimuuden tarpeellisuutta myös tapauksessa **2740/2006/TN**.

Tapauksessa **948/2006/BU** oikeusasiamies totesi, että Euroopan investointipankin kaksoisrooli sekä pankkilaitoksena että yhteisön toimielimenä näkyy asiakirjojen saantia koskevien sääntöjen määräyksissä, joissa otetaan huomioon pankkisalaisuus. Oikeusasiamies katsoi lisäksi, että EIP:tä sitoo asetus (EY) N:o 1367/2006¹², jossa Århusin yleissopimusta sovelletaan yhteisön toimielimiin ja elimiin. Asetus ei kuitenkaan ollut vielä voimassa, kun kantelija teki saantia koskevan pyynnön.

Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 11 artiklassa säädetään, että kaikkien toimielinten on taattava yleisölle pääsy asiakirjarekisteriin, johon viittaukset asiakirjoihin on viipymättä kirjattava. Tapauksessa **2350/2005/GG** oikeusasiamies katsoi, että mikäli helposti käytettävää tai riittävän kattavaa rekisteriä ei ole, EU:n toimielinten on oltava valmiit tarjoamaan kansalaisille pyydettyä tilapäiset luettelot, vaikka niiden laatimisesta aiheutuisi huomattava taakka.

¹¹ ”Tutustuttavaksi ei anneta asiakirjaa, joka sisältää sisäiseen käyttöön tarkoitettuja mielipiteitä osana asianomaisen toimielimen neuvotteluita ja alustavia keskusteluita päätöksen tekemisen jälkeenkään, jos asiakirjan sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi vakavasti toimielimen päätöksentekomenettelyä, jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista.”

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1367/2006, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin, EUVL 2006 L 264, s. 13.

Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltaminen sähköisiin tietokantoihin aiheuttaa sekä teknisiä että juridisia ongelmia. Tapauksessa **1693/2005/PB** komissio väitti, että jäsenvaltioiden sille toimittamat tilinpitotiedot eivät muodostaneet asiakirjaa tai asiakirjoja, sillä tiedot sisältävät raportit oli tallennettu tietokantaan, eikä niitä enää ollut olemassa sellaisinaan. Komission menettelytapana tällaisissa tapauksissa oli käsitellä säännöllisten hakutoimintojen tuloksia asiakirjoina. Komission mukaan kantelijan pyytämien tietojen toimittaminen edellyttäisi kuitenkin mutkikasta uudelleenohjelmointia. Oikeusasiamies katsoi komission menettelyn olevan epätydyttävä muttei vienyt asiaa eteenpäin, sillä oikeudelliset seikat olivat uusia ja monitahoisia ja niiden tutkinnan voisi suorittaa yhteisön lainsäädäntövallan käyttäjä asetuksen (EY) N:o 1049/2001 uudistuksen yhteydessä.

Tapauksessa **2370/2005/OV** Euroopan lääkevirasto (EMA) suostui luovuttamaan tietoja vastauksena kantelijan esittämiin kolmeen kysymykseen.

Tietosuoja

Kaksi päätöstä tehtiin kanteluista, jotka nostivat esiin kysymyksiä muun muassa kantelijoiden tietosuojaan liittyvistä oikeuksista.

Tapaus **452/2005/BU** koski erään komission edustuston päällikön tointa hakeneiden henkilöiden nimien luvatonta luovuttamista. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi oikeusasiamiehelle tietoja omista asiaan liittyvistä tutkimuksistaan. Oikeusasiamiehelle antamassaan lausunnossa komissio totesi, ettei se pystynyt selvittämään vuoden lähdettä, koska se ei voinut osoittaa, kenellä oli pääsy kyseisiin henkilötietoihin. Oikeusasiamies esitti kriittisen huomautuksen ja totesi tämän olevan vastoin komission velvoitteita asetuksen (EY) N:o 45/2001¹³ nojalla.

Tapaus **183/2006/MF** koski Europolin vastausta kantelijan pyyntöön saada tietää, mitä tietoja Europolilla oli hänestä. Oikeusasiamiehen päätös jätti avoimeksi yleisen kysymyksen Europolyleissopimuksen nojalla perustetun muutoksenhakukomitean ja oikeusasiamiehelle EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan nojalla kuuluvan roolin välisestä suhteesta. Tässä tapauksessa kantelija ei antanut konkreettisia tietoja tueksi kantelulle Europolin päätöksestä. Lisäksi muutoksenhakukomitea pyysi anteeksi virhettä vastauksessaan kantelijan valitukseen ja korjasi virheen.

Vuonna 2007 oikeusasiamies otti yhteyttä Euroopan tietosuojavaltuutettuun kahdeksan tapauksen yhteydessä 30. marraskuuta 2006 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan nojalla. Näistä kuudessa tapauksessa oikeusasiamiehen tutkimus oli käynnissä vuoden 2007 lopussa. Kaksi vuonna 2007 päätökseen saatua tapausta on jo esitetty edellä (**452/2005/BU** ja **3269/2005/TN**).

Komissio perussopimusten vartijana

Oikeusvaltion periaate on yksi Euroopan unionin peruseriaateista, ja yksi komission tärkeimmistä tehtävistä on toimia perussopimusten vartijana¹⁴. EY:n perustamissopimuksen 226 artiklassa määrätään yleisestä menettelystä, jonka mukaisesti komissio voi tutkia mahdollista jäsenvaltiossa ilmennyttä yhteisön oikeuden rikkomistapausta ja siirtää asian käsittelyn yhteisöjen tuomioistuimelle. Komissio voi aloittaa tutkimuksen omasta aloitteestaan, kantelujen perusteella tai vastauksena Euroopan parlamentin pyyntöön käsitellä parlamentille EY:n perustamissopimuksen 194 artiklan nojalla esitettyjä vetoamuksia. Muita menettelyjä käytetään käsiteltäessä tiettyjä asioita, esimerkiksi laitonta valtion tukea.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, EYVL 2001 L 8, s. 1.

¹⁴ EY:n perustamissopimuksen 211 artiklan mukaan komissio "huolehtii siitä, että tämän sopimuksen määräyksiä sekä toimielinten sen nojalla antamia säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan".

Euroopan oikeusasiamiehen toimivallan ulkopuolelle jäävissä kanteluissa on usein kyse yhteisön oikeuden väitetystä rikkomisesta jäsenvaltioissa. Usein tällaiset tapaukset soveltuvat jonkin muun Euroopan oikeusasiamiesten verkoston jäsenen käsiteltäväksi. Joissakin tapauksissa oikeusasiamies pitää kuitenkin parhaana siirtää kantelu komissiolle. Edellä kohdassa 2.5 on esimerkkejä molemmista tapauksista.

Euroopan oikeusasiamies ottaa vastaan ja käsittelee kanteluja, joita on esitetty komissiota vastaan tämän toimiessa perussopimusten vartijana. Kun oikeusasiamies käynnistää tutkimuksen tällaisesta kantelusta, hän tekee kantelijalle aina tarpeen vaatiessa huolellisesti selväksi, ettei tutkimuksessa pyritä selvittämään, onko tapahtunut rikkomusta, sillä Euroopan oikeusasiamiehellä ei ole valtuuksia tutkia jäsenvaltioiden viranomaisten toimia.

Kolmannessa luvussa on tiivistelmät kuudesta päätöksestä, joista näkyy, miten oikeusasiamies käsittelee komission perussopimusten vartijan tehtävään kohdistuvia kanteluja.

Arvioidessaan menettelyllisiä velvoitteita, joita komissiolla on kantelijoita kohtaan, oikeusasiamies ottaa pääasialliseksi vertailukohdaksi tiedonannon¹⁵, jonka komissio antoi vuonna 2002 vastauksena oikeusasiamiehen esittämään kritiikkiin. Tiedonannon mukaan komission yksiköt pyrkivät yleensä kantelua tutkiessaan tekemään päätöksen virallisen ilmoituksen lähettämisestä tai asian käsittelyn lopettamisesta viimeistään vuoden kuluessa kantelun kirjaamisesta pääsihteeristöön. Tiedonannon 3 kohdassa on lueteltu tilanteet, joissa pääsihteeristöllä on oikeus jättää yhteydenotto kirjaamatta kanteluna. Siinä myös määrätään, että kantelijalle tiedotetaan asiasta tavanmukaisen kirjeenvaihdon välityksellä. Tapauksessa **446/2007/WP** oikeusasiamies korosti viimeksi mainitun määräyksen oikean soveltamisen tärkeyttä.

Tapaus **3453/2005/GG** koski työaikadirektiivin soveltamisen laiminlyöntiä koskevan kantelun käsittelyä komissiossa. Oikeusasiamiestotesi Euroopan parlamentille esitetyssä erityiskertomuksessa, että komission ehdoton harkintavalta asioissa, jotka liittyvät yhteisön lainsäädännön väitettyihin rikkomuksiin jäsenvaltioissa, ei anna sille oikeutta viivyttää määrättömästi päätöksen tekemistä kantelusta sillä perusteella, että asiaa koskevaa lainsäädäntöä saatetaan tarkistaa tulevaisuudessa. Oikeusasiamies korosti myös tapauksessa **962/2006/OV**, ettei komission harkintavalta rikkomista koskevien kantelujen käsittelyssä poista velvoitetta noudattaa yleistä periaatetta, jonka mukaan päätökset on tehtävä kohtuullisessa ajassa.

Alueellinen oikeusasiamies siirsi kantelun siitä, ettei komissio ollut vastannut asianmukaisesti pyyntöihin, jotka koskivat tiettyjen alueellisen lainsäädännön määräysten yhdenmukaisuutta yhteisön lainsäädännön kanssa (tapaus **3386/2005/WP**). Komissio toimitti yksityiskohtaiset selitykset asiasta Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen puitteissa, ja kantelija tyytyi tähän.

Kaksi kantelijaa nosti esiin kysymyksen kansallisten viranomaisten ja komission roolista yhteisön ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistamisen ja kantelujen käsittelyn osalta. Tapauksessa **3660/2004/PB** oikeusasiamies totesi, että komissio oli antanut riittävän selityksen strategisesta roolistaan luontotyyppidirektiivin¹⁶ ja jätedirektiivin¹⁷ täytäntöönpanon yhteydessä. Tapauksessa **2725/2004/(PB)ID** oikeusasiamies selvensi lisäksi omaa rooliaan komissiota vastaan tehtyjen kantelujen tutkimisessa ympäristövaikutusten arvioinnin osalta direktiivin 85/337¹⁸ nojalla.

Tapauksessa **1166/2006/WP** oikeusasiamies totesi, että päätökset rikosasioihin liittyvää oikeudellista yhteistyötä koskevasta EU:n lainsäädännöstä tehdään edelleen pääasiassa hallitusten välisen menettelyjen kautta, jolloin komission toimintamahdollisuudet ovat melko vähäiset. Hän myös piti

¹⁵ Tiedonanto Euroopan parlamentille ja Euroopan oikeusasiamiehelle kantelijan asemasta yhteisön oikeuden rikkomista koskevissa asioissa, EYVL 2002 C 244, s. 5.

¹⁶ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, EYVL 1992 L 206, s. 7.

¹⁷ Neuvoston direktiivi 75/442/ETY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1975, jätteistä, EYVL 1975 L 194, s. 39.

¹⁸ Neuvoston direktiivi 85/337/ETY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1985, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, EYVL 1985 L 75, s. 40.

riittävänä komission perustelua, ettei sen ollut tarpeen jatkaa kyseisen tapauksen käsittelyä, sillä Italian oikeusistuimet hyväksyvät nykyään yleisesti *ne bis in idem* -periaatteen, jolla estetään oikeustoimien uusi vireillepano samasta aiheesta.

Tapauksessa **943/2006/MHZ** oikeusasiamies ei havainnut hallinnollista epäkohtaa komission tutkimuksessa, joka johti polkumyyntiä ehkäisevien väliaikaisten toimenpiteiden hyväksymiseen tiettyjen jalkineiden tuonnissa. Oikeusasiamiehen päätöksessä todettiin lisäksi hänen tarkastelullaan olevan vähäinen merkitys monitahoisia taloudellisia kysymyksiä koskevissa tapauksissa.

Tarjouskilpailut, sopimukset¹⁹ ja avustukset

Oikeusasiamies käsittelee kanteluja, jotka koskevat sopimusten tekemistä tai tekemättä jättämistä ja avustusten myöntämistä tai myöntämättä jättämistä sekä sopimusten ja avustusten hallinnointia. Jos kyseessä on sen sijaan mahdollinen sopimuksen rikkominen, oikeusasiamies tutkii vain, onko yhteisön toimielin tai elin esittänyt johdonmukaisen ja perustellun selityksen toimiensa oikeusperustasta ja siitä, millä perusteella se katsoo sopimustilannetta koskevan näkemyksensä olevan oikea.

Kolmannessa luvussa on tiivistelmät kahdeksasta päätöksestä, joista selviää, miten oikeusasiamies käsittelee tämänkaltaisia kanteluja.

Tapauksista neljä koski tarjouskilpailuja. Tapauksessa **3693/2005/ID** oikeusasiamies tarkasteli tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja siihen liittyvää avoimuuden velvoitetta tarjouskilpailumenettelyissä. Kyseisessä tapauksessa komissio ei ollut antanut riittäviä perusteluja tarjouksen hylkäämiselle, mutta oikeusasiamies ei voinut hyväksyä kantelijan vaatimaa oikaisua, sillä asiaan liittyvät sopimukset oli jo myönnetty ja allekirjoitettu ja niiden täytäntöönpano oli jo meneillään. Kolme muuta tapausta päättyi kantelijaa tyydyttävään tulokseen. Tapauksissa **1858/2005/BB** ja **1859/2005/BB** entinen Euroopan rasismien ja muukalaisvihan seurantakeskus hyväksyi sovintoratkaisun, jonka myötä se antoi tarjouskilpailussa hävinneelle tarjoajalle lisätietoja siitä, miten hänen tarjouksensa poikkesi voittaneen organisaation tarjouksesta. Tapauksessa **2633/2006/WP** komissio tarkisti arviointiaan käännöspalveluja koskevan tarjouksen laadusta ja tarjosi kantelijalle puitesopimusta.

Myös kolme tapausta, jotka koskivat taloudellisia riitoja komission kanssa, ratkaistiin tyydyttävällä tavalla. Tapauksissa **3495/2006/GG** ja **1471/2007/(CC)/RT** komissio suoritti ripeästi kantelijan vaatimat lisämaksut. Ensimmäisessä tapauksessa kantelija oli saksalainen yliopisto ja toisessa ranskalainen konsulttiyritys. Tapauksessa **2577/2004/OV** komissio hyväksyi oikeusasiamiehen sovintoratkaisuehdotuksen ja pienensi urakoitsijalta perittävää summaa. Tapauksessa **2468/2004/OV** komissio jäädytti kantelijayritykselle maksettavan maksun ja lisäsi yrityksen ennakkoarvointijärjestelmänsä (EWS). Oikeusasiamies ei havainnut hallinnollista epäkohtaa jäädytetyn maksun summan osalta mutta moitti komissiota yrityksen jatkuvasta pitämisestä ennakkoarvointijärjestelmässä.

Henkilöstöasiat

Kolmannessa luvussa on tiivistelmät kahdeksasta päätöksestä, jotka on tehty henkilöstöasioita koskevista kanteluista. Ne ovat esimerkkejä tämän otsikon alla käsiteltävien kantelujen eri aiheista. Niistä viisi koskee työhönottomenettelyjä, kaksi työsuhteasioita toimielimissä ja elimissä ja yksi harjoittelupaikkahakemusta. Näistä neljä tapausta mainitaan tässä.

Tapaus **3346/2004/ELB** koski Euroopan henkilöstövalintatoimiston (EPSO) vaatimusta, jonka mukaan hakijoiden on rekisteröidyttävä ja hoidettava yhteydenotot siihen verkossa. Oikeusasiamies hyväksyi EPSO:n antamat yleiset perustelut vaatimukselle mutta suositteli, että sen olisi oltava

¹⁹

Työsopimuksiin liittyviä kanteluja käsitellään kohdassa "Henkilöstöasiat".

valmis harkitsemaan asianmukaisesti perusteltuja pyyntöjä poikkeusten tekemisestä. EPSO hylkäsi suositluonnoksen pohjimmiltaan oman hallinnollisen mukavuudenhalunsa vuoksi. Tapauksessa **3114/2005/MHZ** oikeusasiamies moitti kielellisiä vaatimuksia avoimissa kilpailuissa, jotka EPSO järjesti unionin laajenemisen myötä vuonna 2004.

Tapauksesta **3278/2004/ELB** tekemässään päätöksessä oikeusasiamies ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että Euroopan parlamentti sitoutuu tarkistamaan imettävien naisten kilpailuihin osallistumisen ehtoja, ja pyysi parlamenttia varmistamaan, että kilpailun etunäkökohdat ja periaatteet on säännöissä tasapainotettu huolellisesti ja oikeudenmukaisesti, mukaan lukien hakijoiden tasapuolinen kohtelu. Tapauksessa **2825/2004/OV** oikeusasiamies ei todennut Euroopan parlamentin syyllistyneen hallinnolliseen epäkohtaan jäsenvaltiossa sijaitsevan parlamentin tiedotustoimiston päällikön nimeämiseen liittyvän väitetyt poliittisen sekaantumisen osalta.

Edellä mainittujen lisäksi oikeusasiamiehen oma-aloitteinen tutkimus Euroopan komission suorittamista toimista vammaisten integroimiseksi (**OI/3/2003/JMA**) koski osin työllisyyskysymyksiä ja havaitsi edistystä useilla asiaan liittyvillä aloilla.

Muut asiat

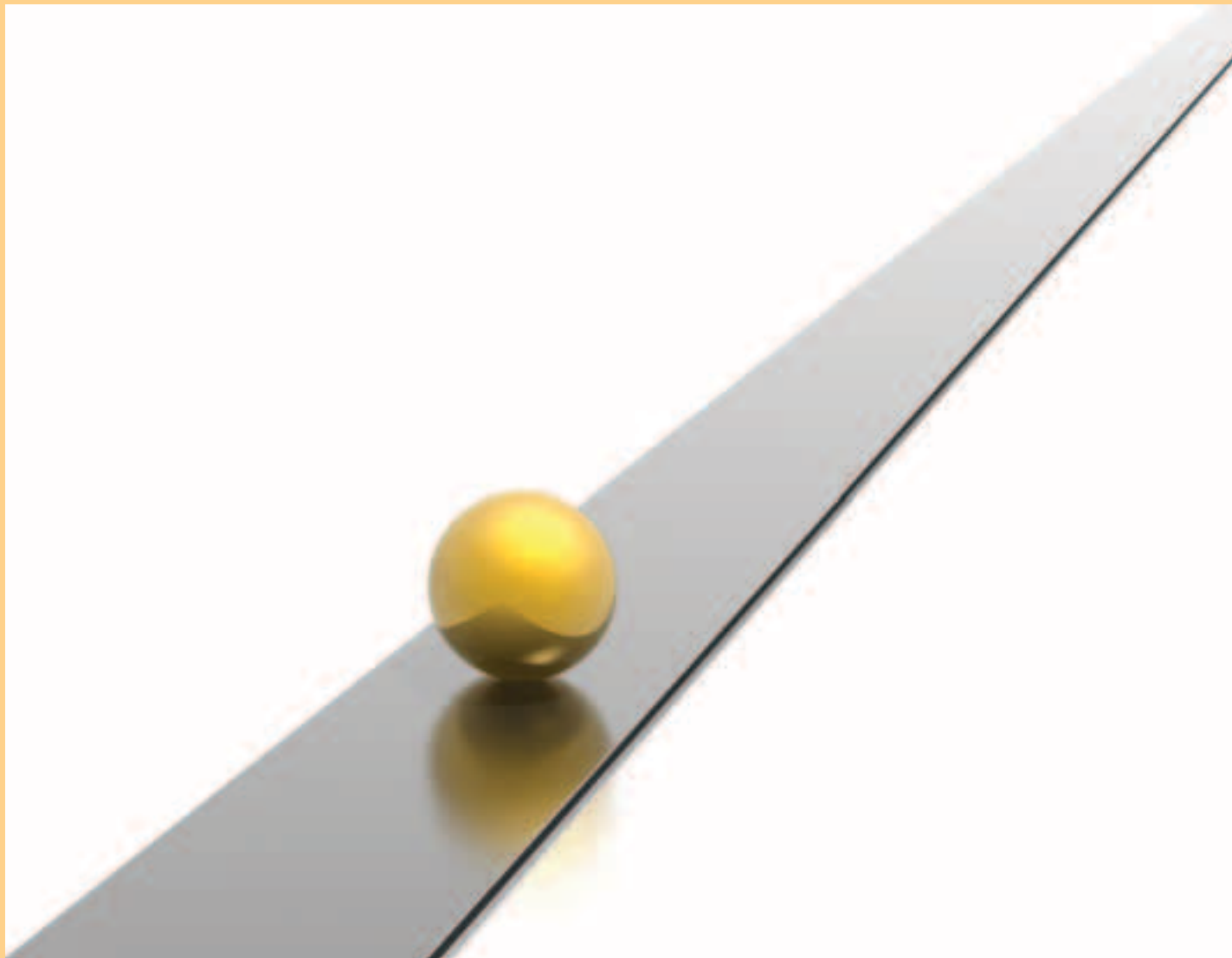
Kolmanteen lukuun sisältyy myös muutamia tiivistelmiä, joita ei voida luokitella mihinkään edellä olevista kohdista. Niistä kuusi mainitaan tässä.

Oikeusasiamies käsitteli kolmea komissiota vastaan tehtyä kantelua, jotka koskivat tietojen paikkansapitävyyttä. Näistä kaksi (**1475/2005/(IP)GG** ja **1476/2005/(BB)GG**) koski lentomatkustajien oikeuksia käsittelevää tiedotusmateriaalia. Oikeusasiamies totesi, että osa kantelijoiden arvostelemista väittämistä oli todellakin virheellisiä ja harhaanjohtavia. Komissio hyväksyi materiaalin korjaamista koskevat suositluonnokset. Tapauksessa **2403/2006/(WP)BEH**, joka koski väitettyä virheellistä tietoa komission verkkosivustolla, oikeusasiamies ei havainnut hallinnollista epäkohtaa. Hän korosti, ettei oikeellisuuden ja paikkansapitävyyden velvoite estänyt komissiota yksinkertaistamasta tietoja siten, että kohdeyleisö voisi käyttää niitä mahdollisimman helposti.

Tapaus **1103/2006/BU** koski Euroopan lentoturvallisuusviraston (EASA) tekemää päätöstä tietyn ilma-aluksen tyyppihyväksynnän perusteista. Arvioituaan asiaa koskevat lainkohdat oikeusasiamies ei ollut vakuuttunut siitä, että päätöksellä oli riittävä oikeudellinen perusta. Vastauksessaan sovintoratkaisuehdotukseen EASA kertoi saaneensa nyt tiedot, joita se tarvitsi tyyppihyväksynnän myöntämiseen, ja oli siksi kumonnut kiistanalaisen päätöksen.

Oikeusasiamies antoi lisähuomautukset kahdessa päätöksessä kanteluista, joita puolalaiset ympäristöjärjestöt olivat tehneet Euroopan investointipankkia (EIP) vastaan. Tapauksen **1779/2006/MHZ** lisähuomautuksessa EIP:tä kehoitettiin harkitsemaan viestintäyhteyksien luomista asiaankuuluviin kansallisiin ja alueellisiin valvontaelimiin, kuten oikeusasiamiehiin, ja pyytämään niiltä tietoja, sillä ne voisivat toimia täydentävinä tietolähteinä, kun kyseessä on EIP:n rahoittamien hankkeiden yhdenmukaisuus kansallisen ja Euroopan yhteisön lainsäädännön kanssa. Tapauksessa **1807/2006/MHZ** oikeusasiamies totesi, että kantelijoilla oli ollut arvokas rooli sellaisten asiaan liittyvien tietojen saattamisessa EIP:n tietoon, joista se ei aikaisemmin ollut tietoinen. Oikeusasiamies kannusti EIP:tä toimimaan jatkossakin rakentavassa yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa.

PÄÄTÖSTEN TIIVISTELMÄT

3

3 PÄÄTÖSTEN TIIVISTELMÄT

Tässä luvussa on monipuolinen valikoima tiivistelmiä eri aiheita ja toimielimiä koskevien kantelujen ja oma-aloitteisten tutkimusten pohjalta vuonna 2007 tehdyistä oikeusasiamiehen päätöksistä. Mukana ovat myös tiivistelmät kaikista toisen luvun aihekohtaisessa tarkastelussa mainituista päätöksistä. Kanteluista tehtyjen päätösten tiivistelmät on luokiteltu ensin lopullisen ratkaisun tyyppin ja toiseksi asianomaisen toimielimen tai elimen perusteella. Luvun lopussa on oma-aloitteisen tutkimuksen johdosta tehdyn päätöksen tiivistelmä ja esimerkki kansallisen oikeusasiamiehen tekemästä kyselystä.

Tapaukset esitetään luvun kaikissa alakohdissa tapausnumeroiden mukaisessa järjestyksessä. Esimerkiksi kohdan 3.1 Euroopan komissiota käsittelevässä alakohdassa tapaus 1166/2006/WP on ennen tapausta 2280/2006/MF. Kustakin tapauksesta tehdyn päätöksen teksti on julkaistu kokonaisuudessaan oikeusasiamiehen verkkosivustolla kohdassa "Päätökset: hakemisto" (<http://www.ombudsman.europa.eu>). Asianomaisen päätöksen saa esiin tapausnumeron avulla. Päätökset ovat verkkosivustolla kokonaisuudessaan englanniksi ja kantelun alkuperäiskielellä, jos se on jokin muu kieli. Oikeusasiamiehen toimistosta saa pyynnöstä tulosteen tekstistä sellaisena kuin se on esitetty verkkosivustolla.

3.1 EI HALLINNOLLISTA EPÄKOHTAA

Euroopan komissio

Ympäristödirektiivien noudattamisen varmistamatta jättäminen Portugalissa toteutetussa patohankkeessa

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 2725/2004/(PB)ID Euroopan komissiota vastaan

Kantelijat tekivät komissiolle yhteisön oikeuden rikkomista koskevan kantelun, jonka kohteena oli Alquevan pato- ja tekojärvihanke Portugalissa. Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa ne lyhyesti sanottuna väittivät, ettei komissio ollut toteuttanut asiaankuuluvia toimia sen varmistamiseksi, että direktiiviä 85/337¹ sekä direktiiviä 92/43² noudatetaan kyseisessä hankkeessa.

Oikeusasiamies katsoi, että mahdollisuudet direktiivin 85/337 tavoitteiden saavuttamiseen paranevat, jos direktiivin 3 ja 5 artiklassa tarkoitetun ympäristövaikutusten arvioinnin riittävyttä ja asianmukaisuutta koskevat väitteet toimitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, jotka käsittelevät ne lupamenettelyssä direktiivin 6 ja 8 artiklan mukaisesti. Koska komission tehtävä on

¹ Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/337/ETY (EYVL 1985 L 175, s. 40).

² Luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY (EYVL 1992 L 206, s. 7).

valvoa direktiivin 8 artiklan noudattamista, sen tulisi tutkia huolellisesti kaikki yhteisön oikeuden rikkomista koskevista kanteluissa esitetyt väitteet, jotka koskevat 8 artiklan vastaisten lupien myöntämistä jäsenvaltioissa. Tässä tapauksessa kantelijat eivät kuitenkaan esittäneet nimenomaan tällaista väitettä.

Oikeusasiamies tarkasteli myös sellaista tilannetta, jossa direktiivin 85/337 3 ja 5 artiklan noudattamista jättämisestä koskevat väitteet esitetään *suoraan* komissiolle yhteisön oikeuden rikkomista koskevalla kantelulla. Ympäristövaikutusten arvioinnin sisällön tieteellinen ja tekninen luonne huomioon ottaen oikeusasiamies voi todeta komission syyllistyneen hallinnolliseen epäkohtaan hylätessään tällaiset väitteet vain sillä edellytyksellä, että rikkomista koskevassa kantelussa esitetään väitteitä ja riittävästi näyttöä siitä, että jäsenvaltio on syyllistynyt ilmeiseen arviointivirheeseen olettaessaan, että ympäristövaikutusten arviointi täyttää direktiivin 3 ja 5 artiklan vaatimukset. Tässä tapauksessa kantelijat eivät osoittaneet esittäneensä kantelussa sellaisia merkityksellisiä perusteita, joilla olisi riittävän tarkasti ja vakuuttavasti näytetty toteen, että tällainen ilmeinen arviointivirhe olisi tapahtunut.

Niistä arkeologisista kohteista, jotka oli nähtävästi löydetty kyseisen hankkeen toteuttamisen aikana, oikeusasiamies huomautti, että on erittäin perusteltua epäillä, voidaanko niihin ylipäätään soveltaa direktiiviä 85/337. Kantelijan väitteessä, joka koski kyseisten ympäristövaikutusten arviointien riippumattomuutta, pyrittiin pohjimmiltaan kiistämään itse direktiivin järjestyksessä ja asianmukaisuus. Siinä ei siis ollut kyse mistään hallinnollisesta epäkohdasta.

Espanjanilveksen suojelun ja direktiivin 92/43 noudattamisen osalta oikeusasiamies katsoi, etteivät kantelijat olleet toimittaneet komissiolle riittävän yksityiskohtaisia ja päteviä perusteita, jotka osoittaisivat, että Portugalin laatima yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luettelo oli puutteellinen tai että Portugali oli jättänyt täyttämättä direktiivin 12 artiklan mukaiset velvoitteensa.

Edellä esitetyn perusteella ja ottaen huomioon komission ennen yhteisön tuen myöntämistä teetetystä ympäristövaikutusten arviointitutkimuksesta toimittamat tiedot sekä tietyt muut toimenpiteet, joita komissio toteutti EY:n ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi kyseisessä hankkeessa, oikeusasiamies katsoi, ettei kantelijan väite ollut perusteltu.

Oikeudellisiin toimiin ryhtymättä jättäminen ympäristölainsäädännön rikkomista koskevan kantelun johdosta

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3660/2004/PB Euroopan komissiota vastaan

Kantelija oli tehnyt komissiolle kantelun siitä, että Irlanti rikkoi EU:n luontotyyppidirektiiviä³. Hänen mukaansa Irlannin olisi pitänyt sisällyttää tietty kosteikko komissiolle NATURA 2000 -verkoston perustamiseksi lähetettyyn alueiden luetteloon. Komissio päätti olla ryhtymättä toimiin kantelun johdosta, koska ei ollut ilmeistä, että kyseiset kosteikot olivat direktiivin kattamien luontotyyppien tieteellisen kuvauksen mukaisia ja koska tältä osin oli tarpeen saada tarkempia ekologisia tietoja. Kantelija väitti oikeusasiamiehelle, että komissio jätti virheellisesti toimimatta edellä mainitussa asiassa. Hän väitti, että komissio ei selittänyt, miksi luontotyyppidirektiivi ei koskenut kyseistä kosteikkoa.

Tutkittuaan asiaa koskevat oikeudelliset säännökset ja oikeuskäytännön oikeusasiamies totesi, että komissio voi perustellusti vaatia asiankuuluvia tieteellisiä tietoja luontotyyppidirektiivin rikkomista koskevan väitteen tueksi. Tällaisia tietoja ovat erityisesti yksilöidyt ja luotettavat tieteelliset tiedot sekä kyseisen alueen tyypistä että sen direktiivin mukaista suojelua vaativasta luonteesta ainakin silloin, jos tämä luonne ei vaikuta välittömästi ilmeiseltä. Edellä esitetyn valossa oikeusasiamies totesi, että komissio oli esittänyt tyydyttävän selityksen kiistanalaiselle laiminlyönnilleen, joka ei ollut perusteeton. Hän ei näin ollen todennut hallinnollista epäkohtaa tältä osin.

³

Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta, EYVL 1992 L 206, s. 7.

Kantelija valitti myös komission päätöksestä olla ryhtymättä jatkotoimiin jätedirektiivin⁴ mahdollista rikkomista koskevien väitteiden nojalla. Kantelija oli kuvannut, miten jätettä upotettiin kyseiseen kosteikkoon. Komissio selitti päätöstään toteamalla yhteenvedonomaaisesti, että (i) yhteisön ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen on ensisijaisesti jäsenvaltioiden vastuulla, (ii) komission Irlantia vastaan nostama nimenomaan jätedirektiiviä koskenut tuomioistuinasia oli ollut onnistunut (asia C-494/01), (iii) tapauksissa, joissa yhteisön oikeutta rikotaan yleisesti ja toistuvasti, komission hallinnollisia resursseja käytetään parhaiten pyrittäessä rakenneuudistukseen, ja (iv) yksi Irlannissa aikaansaatu uudistus oli, että vuonna 2003 perustettiin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanosta vastaava virasto (Office of Environmental Enforcement, OEE), jonka puoleen kantelija voisi nyt kääntyä erityisine valituksen aiheineen.

Oikeusasiamies hyväksyi komission selitykset tässä tapauksessa tyydyttävänä ja totesi myös, että komissio oli antanut kantelijalle asiaa koskevia hyödyllisiä neuvoja. Hän ei näin ollen todennut hallinnollista epäkohtaa tältä osin.

Eurooppa-koulun kurinpitotoimea koskevan oikeussuojakeinon puuttuminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 3323/2005/WP Euroopan komissiota vastaan

Münchenin Eurooppa-koulun oppilas erotettiin 38 koulupäiväksi, koska häntä ja hänen kahta luokkatoveriaan pidettiin vastuussa kahden nastan pudottamisesta liemikulhoon koulun ruokalassa. Oppilaan äiti vastusti tätä päätöstä ja väitti, ettei hänen poikansa tiennyt luokkatovereiden toteuttaneen pojan esittämän ajatuksen käytännössä. Kun Eurooppa-koulujen vetoamuslautakunta ilmoitti, ettei sillä ollut toimivaltaa käsitellä tapausta, oppilaan äiti vei asian saksalaiseen hallintotuomioistuimeen. Tuomioistuin kuitenkin katsoi, ettei asia kuulu Saksan päätäntävaltaan. Tämän jälkeen äiti kääntyi oikeusasiamiehen puoleen.

Koska Eurooppa-koulut eivät ole Euroopan yhteisöjen toimielimiä tai muita elimiä, oikeusasiamies pyysi lausuntoa komissiolta. Komissiollahan on Eurooppa-koulujen toiminnasta tietynasteinen vastuu, kun otetaan huomioon, että komissio on edustettuna Eurooppa-koulujen johtokunnassa ja että se osallistuu laajalti koulujen rahoitukseen.

Komissio totesi, että sovellettavien sääntöjen uuden version mukaan vetoamuslautakunta on toimivaltainen käsittelemään kantelijan esittämän kaltaisia tapauksia. Komissio ei nähnyt vetoamuslautakunnan päätäntävällälle estettä tällaisissa tapauksissa myöskään sääntöjen edellisen version perusteella. Se kehottikin kantelijaa esittämään tapauksen uudelleen vetoamuslautakunnalle. Vetoamuslautakunta kuitenkin hylkäsi uusitun vetoamuksen, koska taannehtivuudesta ei ollut olemassa nimenomaista säännöstä.

Oikeusasiamies pani merkille, että tapauksen taustalla oli Eurooppa-koulun toteuttama erityisen vakava toimenpide ja että kantelija oli vaarassa jäädä ilman riittävää oikeussuojaa. Hän katsoi komission vastuun Eurooppa-koulujen järjestelmästä niin tärkeäksi, että sen on toimittava aktiivisesti varmistaakseen, että koulut noudattavat hyvän hallintotavan periaatteita. Tämän vuoksi oikeusasiamies ehdotti, että komissio huolehtisi asiaankuuluvia sääntöjä koskevan tarkistusehdotuksen esittämisestä johtokunnalle.

Komissio muistutti, että se oli jo kiinnittänyt johtokunnan huomion asiaan mutta että se oli ollut johtokunnan ainoa jäsen, joka oli kannattanut vetoamuslautakunnan toimivallan taannehtivaa laajentamista. Komissio kuitenkin lisäsi, että koska se oli edelleen vakuuttunut kantansa oikeellisuudesta, se oli kehottanut Eurooppa-koulujen pääsihteeriä ottamaan kysymyksen uudelleen asialistalle. Lopulta asia esitettiin johtokunnalle noudattamalla kirjallista menettelyä, jonka tulos oli edelleen epäselvä oikeusasiamiehen antaessa lopullisen arvionsa tapauksesta.

Oikeusasiamies arvosti komission jatkuvia toimia ja päätti tapauksen toteamalla, ettei komissio ollut syyllistynyt hallinnolliseen epäkohtaan. Koska kantelijan ongelmaa ei ollut vielä ratkaistu,

⁴

Neuvoston direktiivi 75/442/ETY, annettu 15 päivänä heinäkuuta 1975, jätteistä; EYVL 1975 L 194, s. 39.

oikeusasiamies kuitenkin päätti ilmoittaa tapauksesta Eurooppa-koulujen uudelle pääsihteerille ja Saksan hallitukselle.

Väliaikaiset polkumyynnin vastaiset toimenpiteet

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 943/2006/MHZ Euroopan komissiota vastaan

Kantelija oli osapuolena komission tutkimuksessa, joka johti väliaikaisen polkumyynnin käyttöönottoon Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevien sellaisten jalkineiden tuonnissa, joiden päälliset ovat nahkaa⁵. Ennen asiaa koskevan asetuksen antamista komissio oli julkaissut Internet-sivustollaan tietoja kyseisistä polkumyynnin vastaisista toimenpiteistä, ja kantelija oli välittömästi pyytänyt komissiota ilmoittamaan päätelmänsä ja antamaan sille tilaisuuden esittää kantansa niihin. Sen pyyntö evättiin.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, että komissio (i) ei ollut turvannut kantelijan puolustautumisoikeutta ja että se oli loukannut hyvän hallintotavan periaatetta kieltäytyessään ilmaisemasta päätelmiään ennen väliaikaisten toimenpiteiden virallista hyväksymistä ja evätessään kantelijan 13. maaliskuuta 2006 lähettämän pyynnön saada esittää huomautuksensa (ii) oli loukannut suhteellisuusperiaatetta (kantelija väitti, ettei komissio ollut noudattanut "kohtuullista tasapainoa" yhtäältä kuluttajien ja väliaikaista polkumyynnin maksavien yritysten etujen ja toisaalta väliaikaista polkumyynnin maksamattomien yritysten etujen välillä); (iii) oli perustanut päätöksensä virheellisiin tietoihin (kantelija viittasi komission Internet-sivustolla julkaistuihin tietoihin) ja valinnut virheellisesti vertailumaaksi Brasilian sekä (iv) oli toiminut epäavoimesti kieltäytyessään ilmaisemasta valituksen esittäneiden EU:n tuottajien ja otokseen kuuluneiden EU:n tuottajien nimiä.

Kantelija vaati komissiota kumoamaan asetuksensa väliaikaisen polkumyynnin käyttöönotosta tiettyjen Kiinasta ja Vietnamista peräisin olevien nahkajalkineiden tuonnissa sekä palauttamaan jo perityt väliaikaiset polkumyynnin toimenpiteet. Huomautuksissaan kantelija piti edelleen kiinni väitteistään ja vaatimuksistaan.

Komissio huomautti lausunnossaan, että polkumyynnin koskevan perusasetuksen⁶ mukaan sillä ei ole velvollisuutta ilmoittaa päätelmistään, ennen kuin väliaikaiset toimenpiteet on hyväksytty. Komissio kielsi loukanneensa kantelijan puolustautumisoikeutta ja syyllistyneensä mihinkään virheisiin tai avoimuuden puutteeseen. Se viittasi asetuksessa (EY) N:o 553/2006 esittämiinsä perusteluihin.

Oikeusasiamiehen mielestä kysymys ei ollut hallinnollisesta epäkohdasta. Hän korosti kantelun koskevan väliaikaisia toimenpiteitä, joilla on erityinen luonne ja joita voidaan jälkikäteen muuttaa. Hän myös muistutti, että oikeusasiamiehen tutkinta jää monitahoisia talousasioita koskevissa tapauksissa pakostikin hyvin rajalliseksi. Päätöksensä valmistelussa oikeusasiamies otti huomioon julkista kuulemistä varten laaditun komission vihreän kirjan⁷, jossa käsitellään kantelijan esille tuomaa kysymystä.

Väite kanteen nostamatta jättämisestä rikosasiassa

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1166/2006/WP Euroopan komissiota vastaan

Kantelija, joka on Saksan kansalainen, tuomittiin saksalaisessa tuomioistuimessa aseiden luvattomasta hallussapidosta 1997. Tuomio oli ehdollinen. Vuonna 1998 italialainen tuomioistuin

⁵ Komission asetus (EY) N:o 553/2006, EYVL 2006 L 98, s. 3.

⁶ Neuvoston asetus (EY) N:o 384/96, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 461/2004.

⁷ KOM(2006) 763.

kuitenkin tuomitsi kantelijan poissa olevana 16 vuodeksi vankeuteen. Vuonna 2002 hänet pidätettiin kansainvälisen pidätysmääräyksen perusteella, ja hän on ollut vangittuna siitä lähtien.

Vuonna 2003 kantelijan lakimies ilmoitti tästä tapauksesta komissiolle. Hän väitti, että italialainen tuomioistuin oli rikkonut *ne bis in idem* -periaatetta, joka kieltää oikeudenkäynnin panemisen vireille kahdesti samalla perusteella. Komissio kiinnostui tapauksesta. Se selitti kuitenkin, ettei se ollut toimivaltainen tarkastelemaan syyttäjäviranomaisten päätöksiä ja että rikosasioissa ei ollut mahdollista panna rikkomismenettelyä vireille jäsenvaltiota vastaan. Ainoa keino, jolla se voisi mahdollisesti nostaa kanteen, olisi saattaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklan 7 kohdan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi sopimuksen, esimerkiksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen, jolla säädettiin *ne bis in idem* -periaatteesta Euroopan tasolla, tulkintaa koskeva riita. Koska tietyt tiedot kuitenkin puuttuivat, komissio neuvoi lakimiestä ajamaan asiaa kansallisella tasolla. Vuonna 2005 ja sen jälkeen, kun italialainen muutoksenhakutuomioistuin oli tehnyt kielteisen päätöksen, komissio lopulta totesi, ettei sillä ollut riittävästi perusteita nostaa kannetta.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, että komission olisi pitänyt nostaa kanne. Hän lisäsi, että hän oli seurannut komission neuvoa vain antaakseen sille perusteen nostaa kanne. Koska komissio ei sitten nostanutkaan kannetta, se oli vain saanut hänet tuhlaamaan rahaa edustamiseensa oikeudessa.

Lausunnossaan komissio selitti, että se oli maininnut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklan 7 kohdan, koska italialainen tuomioistuin oli katsonut 1998, että *ne bis in idem* -periaatetta ei sovellettu Italiassa. Italialaisten tuomioistuinten sittemmin tekemät päätökset eivät kuitenkaan ole vahvistaneet tätä lausuntoa. Komission ja Italian välillä ei näin ollen ollut merkkiä yleisestä erimielisyydestä. Komissio korosti, että se ei ollut luvannut nostaa kannetta Italiaa vastaan, jos italialainen muutoksenhakutuomioistuin tekisi kielteisen päätöksen, ja että tällainen kielteinen päätös ei tarkoittanut, että sen neuvo ei ollut oikea ja kantelijan etujen mukainen.

Oikeusasiamies muistutti, että rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevan EU:n oikeuden ala päätetään edelleenkin pääasiassa hallitustenvälisen menettelyjen kautta, joten komission mahdollisuudet nostaa kanne ovat jokseenkin rajalliset. Hän totesi, että komission kirjeiden sanamuodot olivat erittäin varovaisia. Komissio ei sitoutunut nostamaan kannetta vaan ilmoitti, että se harkitsisi mahdollisia jatkotoimia saatuaan lisätietoja. Lisäksi komission perustelu sille, että se ei jatkanut asian ajamista, nimittäin se, että Italian tuomioistuimet nykyään yleisesti hyväksyivät *ne bis in idem* -periaatteen soveltamisen, vaikutti perustellulta.

Oikeusasiamies päätti näin ollen asian käsittelyn toteamalla, ettei hallinnollista epäkohtaa ilmennyt.

Kyproksenturkkilaisen yliopiston hakemukseen vastaamatta jättäminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 2280/2006/MF Euroopan komissiota vastaan

Kantelija työskentelee rehtorina Eastern Mediterranean Universityssä (EMU), joka on Kyproksen pohjoispuolella sijaitseva kyproksenturkkilainen oppilaitos. EMU esitti vuoden 2004 lokakuussa komissiolle Erasmus-korkeakouluja koskevaa peruskirjaa (EUC) koskevan hakemuksen. Peruskirjan myöntäminen edellytti, että ”kansallinen opetusviranomainen” vahvistaa EMU:n aseman korkean asteen oppilaitoksena. Kantelijan mukaan Kyproksen opetusministeriö kieltäytyi tunnustamasta EMU:a korkean asteen oppilaitokseksi.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, ettei komissio ollut vastannut kohtuullisessa ajassa EMU:n peruskirjahakemukseen eikä esittänyt mitään selitystä tälle vältettävissä olevalle viivästykselle.

Kantelusta antamassaan lausunnossa komissio totesi, että kantelijan väittäämä muodollisen vastauksen viivästyminen EMU:n hakemukseen johtui siitä, ettei komissio ollut saanut

asianomaiselta viranomaiselta vahvistusta EMU:n valintakelpoisuudesta. Komissio lähetti 12. toukokuuta 2005 EMU:lle kirjeen, jossa se muodollisesti vahvisti hylänneensä EMU:n peruskirjahakemuksen, koska asiaa hoitava kansallinen viranomainen ei ollut katsonut EMU:ta valintakelpoiseksi osallistumaan Sokrateksen Erasmus-ohjelmaan.

Oikeusasiamies katsoi, että EMU:n hakemuksen ja 12. toukokuuta 2005 lähetetyn komission vastauksen välillä kuluneen ajanjakson pituus ei johtunut komission aiheuttamista viivästyksistä, vaan siitä, että EMU kieltäytyi hakemasta korkean asteen oppilaitoksen asemaa Nikosiassa toimivalta opetusministeriöltä. Kyproksessa vallitsevan poliittisen tilanteen takia valintakelpoisuuden selvittäminen nosti esiin arkaluontoisia kysymyksiä. Oikeusasiamiehen mukaan komissiota ei voitu vaatia vastuuseen viivästyksistä, jotka johtuivat suoraan kyseisestä poliittisesta tilanteesta. Lisäksi komissio näytti pitäneen kantelijaa säännöllisesti ajan tasalla siitä, miten EMU:n hakemuksen valintakelpoisuuden vahvistaminen edistyi. Oikeusasiamies totesi vielä, ettei komissiolla ole mitään velvollisuutta selvittää yksityiskohtaisesti muiden tahojen toimintaa.

Oikeusasiamies pani myös tyytyväisenä merkille, että komissio oli sittemmin esittänyt Pohjois-Kyproksen opiskelijoille ja opettajille korvaavaa käytännön ratkaisua tarjoamalla heille Erasmus-korkeakouluja koskevan peruskirjan sijasta muita vastaavia vaihto-opiskelumahdollisuuksia.

Oikeusasiamies ei näin ollen havainnut komission syyllistyneen kantelijan väittämään hallinnolliseen epäkohtaan.

Virheellisiksi väitetyt tiedot komission verkkosivuilla

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 2403/2006/(WP)BEH (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Kantelu koski komission yritys- ja teollisuustoiminnan pääosaston verkkosivuilla julkaistuja virheellisiksi väitetyjä tietoja. Kyseisen sivun otsikkona oli "Protecting your ideas" (Ideoidesi turvana). Erityisesti sivun saksankielisessä versiossa esitettiin komission ryhtyvän toimiin torjuakseen teollis- ja tekijänoikeusvarkauksia – tämä on suora käänös saksankieliselle ilmaukselle "Diebstahl von geistigem Eigentum".

Kantelija väitti tältä osin, ettei ideoita ole mahdollista suojata teollis- ja tekijänoikeuksin, sillä kyseinen suojaamiskeino on varattu ideoihin *pohjautuville* keksinnöille ja tuotteille ja ettei varkauden käsitettä voida soveltaa teollis- ja tekijänoikeuksiin. Koska molemmat komission lausumat olisi näin ollen katsottava virheellisiksi, kantelija pyysi komissiota poistamaan ne, jotta vältettäisiin kohdeyleisön harhaanjohtaminen.

Lausunnossaan komissio korosti, että verkkosivuilla annettava olennainen tieto on osa tietopakettia, jonka tarkoituksena on antaa paitsi lehdistölle myös suurelle yleisölle kielellisesti selkeää ja ymmärrettävää tietoa monimutkaisista asioista, joista esimerkkinä ovat teollis- ja tekijänoikeudet. Komissio selitti, että käytetty kieli oli yhdenmukaista muiden kansainvälisten järjestöjen käyttämän kielen ja käsitteiden kanssa. Komissio kertoi lisäksi saaneensa erittäin myönteistä palautetta liikelämän organisaatioilta, jotka olivat antaneet tietopaketin jäsentensä käyttöön. Komissio totesi, että verkkosivuilla annettu tieto täytti tavoitteen selkeässä ja ymmärrettävässä muodossa esitettävän tiedon välittämisestä suurelle yleisölle.

Oikeusasiamies huomautti, että harhaanjohtavan tiedon esittämisen välttämiseksi komission verkkosivujen sisällön on oltava virheetöntä ja paikkansapitävää. Oikeusasiamies korosti kuitenkin, ettei tämä estä komissiota yksinkertaistamasta verkkosivujensa sisältöä siten, että sivuilla esitettävä tieto on mahdollisimman helpossa muodossa kohdeyleisöä varten. Oikeusasiamies totesi, että yksinkertaiset ja helpot käsitteet välittivät maallikolle peruskäsityksen teollis- ja tekijänoikeuksien sisällöstä, vaikka tieteellinen tarkastelu paljastuisikin puutteita. Koska verkkosivustolla ei väitetä, että sillä annettaisiin täydellinen ja monitahoinen teollis- ja tekijänoikeuksien kuvaus, käytetyt

ilmaiset olivat riittävän selkeitä. Oikeusasiamies totesi kansainvälisten organisaatioiden käytäntöjen vahvistavan tätä näkemystä. Edellä todetun perusteella oikeusasiamies ei havainnut väitettyä hallinnollista epäkohtaa.

Virheellisten ja halventavien väitteiden esittäminen Greenpeacesta

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 2740/2006/TN Euroopan komissiota vastaan

Greenpeacen raportissa *Toxic Lobby, How the Chemicals Industry is trying to kill REACH*⁸ (Myrkyllistä lobbausta: kuinka kemikaaliteollisuus yrittää vesittää REACHin) viitattiin ”pyöröovi-ilmiöön” Euroopan komission ja edunvalvontaa harjoittavan kemikaaliteollisuuden välillä. Tällä termillä tarkoitetaan taktiikkaa, jolla EU:n virkamiehet ja alan edunvalvojat ”järjestelevät toisilleen työpaikkoja”. Väitettyä käytäntöä havainnollistettiin esimerkeillä tiettyjen komissiossa ja kemikaaliteollisuudessa työskentelevien henkilöiden välisistä ammatillisista suhteista.

Komission edustaja vastasi sittemmin tiedotusvälineiden asiasta esittämiin kysymyksiin seuraavaa: ” – kaksi raportista mainittua henkilöä ei ole koskaan edes työskennellyt REACH-lainsäädännön parissa. En käsitä, miten joku ylipäätään viitsii esittää tuollaisia väitteitä pyöröovi-ilmiöstä ja vilpillisestä menettelystä. – Nämä syytökset ovat mielestäni täysin perusteettomia, epäreiluja ja hatariin lähteisiin pohjautuvia.” Greenpeace teki asiasta oikeusasiamiehelle kantelun, jossa se väitti komission esittäneen Greenpeacen julkaisemasta selvityksestä virheellisiä, harhaanjohtavia ja halventavia väitteitä.

Oikeusasiamies ei pitänyt kantelua perusteltuna. Erityisesti hän huomautti, että ilmauksen ”pyöröovi-ilmiö” käyttö voitiin siinä asiayhteydessä, jossa se raportissa esitettiin⁹, perustellusti tulkita kyseisten henkilöiden lahjomattomuuden ja heille henkilöstösäännöistä asetettujen virkatehtävien asianmukaisen hoitamisen kyseenalaistamiseksi. Näitä syytöksiä ei ollut Greenpeacen raportissa perusteltu asianmukaisesti, joten oli ymmärrettävää, että komission edustaja reagoi niihin niin voimakkaasti.

Vaikka oikeusasiamies ei katsonut kantelijan väitteiden antavan aihetta hallinnollisen epäkohdan toteamiseen, hän painotti kuitenkin avoimuuden merkitystä lainsäädäntöprosessien aikana harjoitettavassa edunvalvonnassa. Oikeusasiamies totesi, että tätä aihetta on pidetty merkittävänä nyt käynnissä olevassa komission avoimuusaloitteessa¹⁰, jossa tunnustetaan, että edunvalvonta on kysymys, joka liittyy myös EU:n nykyisten tai entisten virkamiesten ja toimihenkilöiden käyttäytymiseen ja että sitä käsitellään erikseen henkilöstösäännöissä. Oikeusasiamies korosti, että näiden säännösten moitteeton ja säntillinen täytäntöönpano on ratkaisevaa, jotta EU:ssa saavutettaisiin suuri avoimuus, joka on nykyaikaiselle hallinnolle osa sen legitimitettiin.

Euroopan investointipankki

Rahoitussopimuksen julkistamista koskevan pyynnön torjuminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 948/2006/BU Euroopan investointipankkia (EIP) vastaan

Eräs kansalaisjärjestö pyysi EIP:ltä mahdollisuutta saada tutustua rahoitussopimukseen, joka koski Slovakian rautateiden uudistamishanketta. EIP torjui pyynnön vetoamalla asiakirjojen julkisuutta

⁸ REACH on EU:n uusi kemikaaliasetus (asetus N:o 1907/2006, EUVL 2006 L 396, s. 1). Lyhenne muodostuu sanoista ”Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals”.

⁹ Esimerkiksi pyöröovi-ilmiötä käsittelevä kappale oli kuvitettu avaimella vedettävällä nukella, ja raportin etusivulla oli marionetti, jota liikuttelvan henkilön kasvat eivät olleet näkyvissä.

¹⁰ Lisätietoja ”Euroopan avoimuusaloitteesta” on saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/transparency_en.htm

koskevissa säännöissään olevaan poikkeukseen, joka koskee ammatillista salassapitovelvollisuutta sekä pankki- ja rahoitusalan ammattietiikkaa, sääntöjä ja käytäntöjä. EIP ilmoitti kuitenkin kantelijalle, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että lainanottaja eli Slovakian hallitus luovuttaisi rahoitussopimuksen tarkasteltavaksi.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, että siirtäessään vastuun sopimuksen julkistamisesta jäsenvaltioiden viranomaisille EIP syrji kansalaisia, jotka eivät puhu kyseisen jäsenvaltion kieltä. Kantelija viittasi myös Århusin yleissopimukseen, jossa taataan erillinen oikeus ympäristöä koskevien tietojen saatavuuteen.

Kantelua koskevassa lausunnossaan EIP perusteli linjaansa sillä, että pankkina sen on huolehdittava molemminpuolisesta luottamuksesta suhteissa vastapuoliinsa, joilla on perusteltu oikeus odottaa, että EIP toimii määritetyn oikeudellisen kehysten rajoissa eikä paljasta pankkisalaisuuden alaisia tietoja. Tässä yhteydessä EIP viittasi julkisuutta koskeviin sääntöihinsä, joita oli päivitetty 28. maaliskuuta 2006 alkaen osana EIP:n julkisuuspolitiikkaa. Sekä vanhoissa että uusissa säännöissä esiintyy poikkeus, joka koskee ammatillisen salassapitovelvollisuuden alaista tietoa. Uusissa säännöissä vahvistetaan tätä kantaa mainitsemalla nimenomaan rahoitussopimusten salassapito. Lopuksi EIP totesi, että se on sitoutunut tietojen saatavuuden edistämiseen ja että niiden asiakirjojen osalta, joita ei ole saatavana kaikilla EU:n virallisilla kielillä, voidaan harkita käänösten laatimista aina, kun tiettyyn asiakirjaan kohdistuu laaja kiinnostus.

Oikeusasiamies tunnusti päätöksessään EIP:n kahtalaisen tehtävän yhtäältä rahoitusmarkkinoilla toimivana pankkilaitoksena ja toisaalta yhteisön elimenä. Se katsoi, että EIP:llä oli ollut oikeus kieltää asiakirjan saatavuus vetoamalla vanhoihin sääntöihin, jotka olivat voimassa kyseisenä aikana. Oikeusasiamies ymmärsi, että viitatessaan myös uusiin sääntöihinsä, joissa nimenomaisesti mainitaan rahoitussopimusten salassapito, EIP osoitti, että kun otetaan huomioon EIP:n ja sen liikekumppanien luottamuksellinen pankkisuhde, vakiintuneena käytäntönä oli pitää rahoitussopimukset salassa kaikissa tilanteissa eikä näin ollen edes harkita mahdollisuutta osittaiseen julkistamiseen. Århusin yleissopimuksen osalta oikeusasiamies pani merkille, että asetus 1367/2006¹¹ kyllä sitoo EIP:tä mutta että se on ollut voimassa vasta 28. kesäkuuta 2007 lähtien. Näin ollen se ei ollut voimassa kantelijan esittäessä pyyntönsä.

Kieliongelma, jonka kansalaiset mahdollisesti kohtaisivat esittäessään pyyntöjä kansallisille viranomaisille, oikeusasiamies esitti lisähuomion, jossa hän kehotti EIP:tä harkitsemaan jatkossa yhteydenottoa kansallisiin viranomaisiin varmistaakseen mahdollisuuden sellaisten rahoitussopimusten täydelliseen tai ainakin osittaiseen julkistamiseen, joita kansalaiset pyytävät tarkasteltavakseen. Näin EIP voisi lievittää hyödyllisellä tavalla kieliongelmia, joita joillakin kansalaisilla voi olla esittäessään jäsenvaltioiden viranomaisille vastaavia asiakirjojen julkisuutta koskevia pyyntöjä.

Euroopan investointipankin rahoittaman liikennehankkeen väitetty toteuttaminen kansallisen ympäristölainsäädännön vastaisesti

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 1779/2006/MHZ Euroopan investointipankkia (EIP) vastaan

Puolalainen ympäristöjärjestö valitti EIP:n myöntäneen rahoitusta ”Puolan tiestön nykyaikaistamista” koskevalle hankkeelle, vaikka hankkeesta ei ollut tehty Puolan ympäristölainsäädännössä edellytettyä strategista ympäristövaikutusten arviointia. Kantelijan mukaan EIP oli toiminut vastoin omaa ympäristökäsikirjaansa (Environmental Statement), jossa se lupaa varmistaa, että sen rahoittamat hankkeet ovat sekä EU:n että kansallisten ympäristölainsäädäntöjen periaatteiden ja vaatimusten mukaisia. Kantelija myös väitti, ettei EIP ollut ilmoittanut sille, mitä Puolan viranomaiset olivat

¹¹

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1367/2006, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, tiedon saatavuutta, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä oikeuden saatavuutta ympäristöasioissa koskevan Århusin yleissopimuksen määräysten soveltamisesta yhteisön toimielimiin ja elimiin, EUVL 2006 L 264, s. 13.

vastanneet EIP:n yhteydenottoon kantelun johdosta. Kantelija vaati EIP:tä keskeyttämään rahoituksen siihen asti, kunnes hankkeen oikeudellinen tilanne on selvitetty.

Asiasta antamassaan lausunnossa EIP totesi, että (i) vastuu kyseisen kansallisen lainsäädännön noudattamisen valvomisesta kuului kokonaan Puolan viranomaisille ja että EIP:n otettua yhteyttä viranomaisiin ne olivat (ii) ilmoittaneet, ettei asiaa koskevassa Puolan laissa vaadittu tekemään hankkeesta strategista ympäristövaikutusten arviointia. Lisäksi EIP totesi tällä välin ilmoittaneensa kantelijalle Puolan viranomaisten vastauksesta.

Oikeusasiamiehen mielestä EIP (i) saattoi perustellusti katsoa, että Puolan viranomaiset olivat noudattaneet asiaan sovellettavia säännöksiä ja että sillä oli (ii) perusteltu syy olettaa, että samat Puolan viranomaiset toimittaisivat sille *luotettavia* tietoja kyseisten säännösten soveltamisesta omalta osaltaan. Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että EIP:llä oli perusteltu syy luottaa viranomaisten toimittamiin tietoihin, kun se myönsi kyseisen lainan. Hän ei siten havainnut tältä osin mitään hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies myös huomautti, että EIP oli tällä välin ilmoittanut kantelijalle Puolan viranomaisten vastauksesta. Näin ollen oikeusasiamies katsoi, ettei tapauksen tutkimusta ollut enää mitään syytä jatkaa. Sama koski kantelijan vaatimusta rahoituksen keskeyttämisestä, etenkin kun ilmeni, että EIP oli jo suorittanut kyseisen maksun.

Oikeusasiamies viittasi myös Puolan oikeusasiamiehen toteamukseen rinnakkaisesta kantelusta, jonka kantelija oli tehnyt tälle Puolan viranomaisista. Tässä yhteydessä hän huomautti, että EIP:n kannattaisi tulevaisuudessa harkita yhteydenpitokanavien luomista asiasta vastaaviin kansallisiin ja alueellisiin valvontaviranomaisiin, kuten oikeusasiamiehiin, jotta se voisi tarvittaessa hankkia niiltä tietoja siitä, onko EIP:n rahoittamissa hankkeissa noudatettu kansallisen ja EU:n tason lainsäädäntöä.

Euroopan lääkevirasto

Väitetty masennuslääkettä koskevan tiedotuksen puute

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 2370/2005/OV Euroopan lääkevirastoa (EMA) vastaan

Kantelijan aviomies teki itsemurhan käyttäessään Seroxat/Paroxetine-masennuslääkettä. Aviomiehen kuoleman jälkeen kantelija otti yhteyttä Euroopan lääkevirastoon selvittääkseen lääkkeen turvallisuuden ja siihen liittyvän itsemurhariskin. Kantelija pyysi muun muassa tietoja tieteellisestä lausunnosta, jonka virasto on antanut lääkkeestä. Tiettyihin kantelijan sähköpostiviesteihin ei kuitenkaan vastattu. Kantelija ei ollut tyytyväinen myöskään viraston lähettämiin vastauksiin. Oikeusasiamiehelle esittämässään kantelussa kantelija viittasi seuraaviin väitettyihin epäkohtiin: viraston avoimuuden ja tiedotusvalmiuden puute suhteessa kantelijan esittämiin pyyntöihin, kohtuuton viive, se, ettei kantelijaa ollut kuultu lääkkeen aiheuttamista turvallisuus- ja itsemurhariskeistä, sekä viraston toimien puute kantelijan esitettyä huolensa.

Lausunnossaan virasto väitti, ettei se ollut vastannut tiettyihin kantelijan sähköpostiviesteihin, koska ne olivat olleet itseään toistavia ja hyödyttömiä. Muilta osin virasto totesi antaneensa kantelijalle kaikki tarvittavat tiedot.

Analysoituaan asiaankuuluvan kirjeenvaihdon huolellisesti oikeusasiamies totesi, että virasto oli jättänyt vastaamatta kolmeen kantelijan esittämään kysymykseen. Tämän vuoksi hän ehdotti sovintoratkaisua ja kehotti virastoa i) pahoittelemaan sitä, että se oli pitänyt joitakin kantelijan sähköpostiviestejä itseään toistavina ja hyödyttöminä, sekä ii) vastaamaan mainittuihin kysymyksiin. Virasto hyväksyi oikeusasiamiehen ehdotuksen, esitteli pahoittelunsa kantelijalle ja vastasi näihin kolmeen kysymykseen.

Päätöksessään oikeusasiamies piti myönteisenä, että virasto oli hyväksynyt hänen ehdotuksensa. Koska kantelija oli yhä tyytymätön pahoittelukirjeeseen ja saamiinsa vastauksiin, oikeusasiamies

kuitenkin totesi, ettei sovintoratkaisuun ollut päästy mutta että koska virasto oli poistanut toimillaan oikeusasiamiehen määrittämät huolenaiheet, virasto ei ollut enää syyllistynyt hallinnolliseen epäkohtaan.

Väitteestä, jonka mukaan kantelijaa ei ollut kuultu eivätkä viraston toimet olleet riittäviä, oikeusasiamies totesi lääkkeiden myyntilupien hyväksymismenettelyä analysoituaan, ettei virasto ollut syyllistynyt hallinnolliseen epäkohtaan. Näin ollen hän päätti tapauksen käsittelyn.

3.2 TOIMIELIMEN SOPIMAT TAPAUKSET

Euroopan komissio

Väite hevosten kasvatusta Itävallassa koskevien pyyntöjen epätydyttävästä käsittelystä

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3386/2005/WP Euroopan komissiota vastaan

Itävaltalaisen Vorarlbergin maakunnan *Volksanwalt* (oikeusasiamies) välitti Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun, jonka hän oli saanut Vorarlbergin maakunnassa toimivalta hevosten kasvattajalta. Kantelija katsoi, että tietyt maakunnalliset kantakirjasäännöt eivät olleet yhteisön oikeuden mukaisia. Lisäksi hänen kantelunsa koski hevosten tunnistusasiakirjojen (ns. hevospassien) muotoa ja sisältöä. Kantelussa väitettiin oleellisesti, että komissio ei ollut vastannut asianmukaisesti hänen oikeudellista selvitystä koskeviin pyyntöihinsä.

Lausunnossaan komissio toi esiin, että se oli ollut kantelijan väitteiden perusteella jatkuvassa yhteydessä toimivaltaisiin Itävallan viranomaisiin ja oli selvittänyt niille yhteisön oikeuden oikeaa tulkintaa. Samanaikaisesti se oli muuttanut hevospassia koskevia EU:n sääntöjä. Sen yleisen kysymyksen osalta, joka koski kantakirjoja ylläpitäviä organisaatioita koskevan yhteisön oikeuden soveltamista, johon oli jo pyydetty ennakkoratkaisua Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta, se oli saanut rikkomiskantelun, jonka tiimoilta se oli jälleen ollut yhteydessä Itävallan viranomaisiin. Lisäksi se tutki kantelijan uutta kantelua, jossa tämä oli esittänyt petosepäilyjä hevospassien käytöstä Vorarlbergissa.

Tarkasteltuaan huolellisesti komission ja kantelijan väitteitä oikeusasiamies pyysi komissiolta lisätietoja eri menettelyistä, joiden puitteissa se oli käsitellyt tai parhaillaan käsiteli kantelijan esiin nostamia seikkoja.

Tämän jälkeen komissio antoi yksityiskohtaisen selvityksen kahdesta kantelumenettelystä, jotka liittyivät kantelijan huolenaiheisiin ja joita kumpaakin tutkittiin edelleen. Se totesi, että useimmat ongelmista oli ratkaistu. Niitä ongelmia, joita ei ollut vielä ratkaistu ja jotka liittyivät yhteisön oikeuteen, tutkittiin parhaillaan.

Tekemissään huomautuksissa ja uusissa yhteydenpidoissaan oikeusasiamiehen toimistoon kantelija totesi, että tiettyjä myönteisiä tuloksia oli saavutettu erityisesti hevospassien osalta. Hän lisäsi, että hän oli täysin tyytyväinen tapaan, jolla sekä komissio että oikeusasiamies olivat käsitelleet hänen kanteluaan EU:n tasolla, ja totesi olevansa optimistinen sen suhteen, että komission jatkuvat toimet johtaisivat loppujenkin ongelmien ratkaisuun.

Oikeusasiamies arvosti komission hänen tiedustelunsa johdosta antamia yksityiskohtaisia selvityksiä ja ilmaisi luottamuksensa siihen, että se tekisi parhaansa voidakseen omalta osaltaan ratkaista loputkin ongelmat. Oikeusasiamies totesi lopuksi, että komissio vaikutti ryhtyneen toimiin asian ratkaisemiseksi ja oli näin ollen hoitanut asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla.

Sovittelusopimuksen sanamuotoa koskeva riita

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 1126/2006/SAB (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Kantelija työskenteli Euroopan komission ulkomaanedustustossa ALAT-sopimuksella (teknisen avun paikallisena toimihenkilönä). Komissio oli kieltäytynyt muuttamasta kantelijalle esittämänsä sopimusluonnoksen sanamuotoa. Sopimus koski sovitteluelimen valtuuttamista tekemään päätös siitä, oliko kantelija oikeutettu saamaan lapsilleen koulutuslisää. Kyseisessä sopimuskohdassa viitattiin kantelijan ”kahdelle esikoulua käyvälle lapselle” haettuun etuuteen. Kantelijan mukaan sanamuoto oli harhaanjohtava, koska hänen lapsensa kävivät esikoulua ranskankielisessä koulussa, joka hänen mukaansa on täysin pätevä oppilaitos. Kantelijan mukaan sanan ”esikoulu” kaltaisen ilmauksen käyttäminen sovittelusopimuksessa vaikuttaisi epäsuotuisasti hänen asiansa käsittelyyn.

Oikeusasiamies katsoi saaneensa riittävät perusteet tutkimuksen aloittamiseen ja lähetti komissiolle kirjeen, jossa siltä kysyttiin nimenomaisesti, olisiko se valmis hyväksymään muutoksen, jota oikeusasiamies ehdotti kyseiseen sovittelusopimuksen luonnoksen kohtaan.

Vastaukseksi antamassaan lausunnossa komissio esitti oikeusasiamiehen muutosehdotuksen pohjalta uutta sanamuotoa, jossa oli myös huomioitu komission pyrkimys riidan kohteen selkeään rajaamiseen. Kantelija hyväksyi tämän lopullisen ehdotuksen ja pyysi oikeusasiamiestä päättämään tapauksen käsittelyn. Näin ollen oikeusasiamies katsoi komission sopineen asian.

Tapauksen käsittelyn päätyttyä kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle, että sovittelijat olivat ratkaisseet asian hänen hyväkseen. Hän kiitti oikeusasiamiestä tehokkaasta puuttumisesta asiaan ja huomautti, että sovittelu oli sen ansiosta tapahtunut oikeudenmukaisesti.

Käännöstarjouksen virheellinen hylkääminen

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 2633/2006/WP Euroopan komissiota vastaan

Saksassa asuva kääntäjä lähetti tarjouksen vastauksena komission käynnistämään tarjouskilpailuun, joka koski käännöspalveluja bulgarian kieleen. Tarjous hylättiin, koska sen kielellinen laatu ei komission mukaan ollut yltänyt vaaditulle vähimmäistasolle 5/10. Kantelija kuitenkin katsoi, että sanat ja ilmaukset, jotka oli merkitty virheellisiksi kyseisessä bulgariankielisessä tekstissä, olivat itse asiassa suurimmaksi osaksi asianmukaisia. Kantelussaan oikeusasiamiehelle kantelija väitti komission hylänneen hänen tarjouksensa virheellisesti. Hän vaati, että komissio peruuttaisi päätöksensä hylätä hänen tarjouksensa ja hyväksyisi sen jatkoon valintamenettelyssä.

Lausunnossaan komissio totesi sen jälkeen, kun kantelija oli tehnyt kantelun oikeusasiamiehelle, päättäneensä kutsua toimielinten yhteisen arviointikomitean uudelleen koolle tarjouksen tarkastelemiseksi uudelleen ja mahdollisen epäoikeudenmukaisen kohtelun välttämiseksi. Arviointikomitea, jota avusti kaksi ylimääräistä bulgarialaista lingvistiä, päätti hyväksyä kaksi kantelijan perusteluista. Tarjouksen sisältämien virheiden lopullinen määrä väheni näin viiteen, niin että tarjous hyväksyttiin jatkoon valintamenettelyssä. Tarjous hyväksyttiin lopulta laatumerkinnällä 12/20. Komissio pahoitteli kantelijalle aiheutunutta vahinkoa.

Lisäksi komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että kantelijalle oli nyt tarjottu puitesopimusta.

Kantelija kertoi oikeusasiamiehen toimistolle olevansa täysin tyytyväinen tapaan, jolla komissio oli ratkaissut hänen ongelmansa. Hän totesi myös olleensa vaikuttunut lyhyestä ajasta, joka asian selvittämiseen kului, ja kiitti oikeusasiamiestä puuttumisesta asiaan.

Oikeusasiamies oli tyytyväinen siihen, että komissio oli nopeasti tarttunut kantelijan esiin tuomaan ongelmaan ja ratkaissut sen sekä pahoitellut tapahtunutta. Hän totesi vielä, että komissio oli ryhtynyt toimiin asian selvittämiseksi ja näin ollen saanut kantelijan tyytyväiseksi.

Sopimuksesta johtuvan maksun epäasianmukainen käsittely

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3495/2006/GG (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Kantelija, saksalainen yliopisto, osallistui erääseen Erasmus-ohjelman hankkeeseen. Euroopan komissio myönsi sille hanketta varten tuen, jonka enimmäismäärä oli 45 156 euroa. Tuesta maksettiin ennakkoa 40 640 euroa. Hankkeen päätyttyä kantelijan kokonaiskustannukset olivat 42 833 euroa. Hankkeen hallinnointi annettiin toimeksi ”Technical Assistance Officelle” (TAO).

TAO ilmoitti kantelijalle maaliskuussa 2002, että kahta 5 395 euron ja 4 111 euron suuruista menoerää ei katsottu tukikelpoisiksi. TAO huomautti tuen lopullisen määrän olevan 33 327 euroa. Kantelija hyväksyi 5 395 euron vähennyksen ja palautti summan TAO:lle. Kantelijan valitettua asiasta komissio kuitenkin hyväksyi 4 111 euron menon tukikelpoiseksi. Komissio ilmoitti kantelijalle, että palautettavaa oli näin ollen 3 202 euroa.

Kantelijan mukaan kyseessä oli laskuvirhe. Komissio oli ilmeisesti lisännyt 4 111 euroa jo hyväksytyihin 33 327 euroon ja sen jälkeen vähentänyt tämän summan (37 438 euroa) 40 640 euron ennakosta, joka oli jo maksettu. Komissio oli siten jättänyt huomiotta, että kantelija oli jo palauttanut sille 5 395 euroa.

Kantelija ilmoitti komissiolle maaliskuussa 2004, että sen mielestä oli tapahtunut virhe ja että itse asiassa komissio oli sille velkaa 2 193 euroa (toisin sanoen komission palautettavaksi vaatiman 3 202 euron ja jo palautetun 5 395 euron välisen erotuksen).

Komissio kuitenkin ilmoitti kantelijalle toukokuussa 2004, että koska 3 202 euron summaa ei ollut palautettu, se vähennettäisiin muista saamisista, joita kantelijalla oli komissiolta.

Sittemmin kantelija ei yrityksistään huolimatta onnistunut enää vakuuttamaan komissiota siitä, että laskelmissa oli tapahtunut virhe.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelijan pääasiallinen väite oli, ettei komissio ollut käsitellyt sen pyyntöä asianmukaisesti. Kyseisen 5 395 euron summan lisäksi se vaati komissiolta korkoina 44,47 euroa.

Lausunnossaan komissio esitti, että asiaa tutkittuaan ja kantelijan esitettyä kyseiset tositteet se oli kiireesti maksanut 5 395 euron summan takaisin kantelijalle. Edelleen se totesi, että tämä maksu oli veloitettu sen tililtä 20. joulukuuta 2006. Komissio oli myös oma-aloitteisesti suorittanut kantelijalle sen vaatimat korot.

Huomautuksissaan kantelija vahvisti, että kyseinen summa oli palautettu sille kokonaisuudessaan ja että se oli tyytyväinen asian ratkaisuun. Kantelija kiitti oikeusasiamiestä avusta.

Oikeusasiamies pani tyytyväisenä merkille, että komissio oli ryhtynyt toimenpiteisiin ongelman korjaamiseksi ja ratkaissut sen kantelijaa tyydyttävällä tavalla.

Päätöksessään oikeusasiamies korosti asiasta vastaavan komission yksikön (komission koulutuksen ja kulttuurin pääosasto) toimineen ripeästi asian korjaamiseksi. Nähtävästi pääasiallinen ongelma oli ratkaistu 20. joulukuuta 2006 mennessä, toisin sanoen alle kahden viikon kuluessa kantelun toimittamisesta komissiolle. Oikeusasiamies kiittikin komissiota yleensä ja sen koulutuksen ja kulttuurin pääosastoa erityisesti esimerkillisestä tavasta hoitaa kantelun käsittely.

Työharjoitteluhakemuksen hylkääminen aiemman työkokemuksen perusteella

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 471/2007/VIK Euroopan komissiota vastaan

Kantelija, joka on Portugalin kansalainen, haki työharjoittelupaikkaa komissiossa. Hänelle kerrottiin, että hänen hakemuksensa hylättiin, koska hän ei täyttänyt komission viralliseen

työharjoittelijajärjestelmään sovellettavien sääntöjen 2.3 kohdassa kuvattuja kelpoisuusehtoja. Sääntöjen 2.3 kohdan mukaan komissio ei hyväksy hakemuksia henkilöiltä, joille on aikaisemmin myönnetty työharjoittelupaikka yli kuudeksi viikoksi. Kantelija väitti oikeusasiamiehelle osoittamassaan kanteessa, että hänen hakemuksensa hylättiin virheellisesti, sillä hänen työkokemuksensa ei ollut yhtäjaksoista, ajoittui parlamentin täysistuntoihin ja kesti kaikkiaan vain kolme viikkoa. Kantelija väitti lisäksi, ettei sähköinen hakemuslomake anna hänen tilanteessaan oleville hakijoille mahdollisuutta ilmaista, ettei työkokemus ole ollut yhtäjaksoista, ja ettei komissio ole muuttanut lomaketta asianmukaisesti. Kantelija esitti, että komissio oli myös hylännyt hänen pyrkimyksensä uusaa hakunsa työharjoitteluun. Hän vaati mahdollisuutta lähettää hakemuksensa harjoittelupaikkaa varten ja sähköisen hakemuslomakkeen muuttamista siten, että siinä voidaan ilmaista, ettei työkokemus ole ollut yhtäjaksoista.

Lausunnossaan komissio selitti kantelijan hakemuksen hylkäämisen perusteeksi, että täysistuntojen valmistelutyön ja seurantatyön on täytynyt edellyttää muutakin kuin pelkkää läsnäoloa istunnoissa. Komissio oli lisäksi saanut tietoonsa, että kantelijalla oli ollut virkatehtävää hoitavan henkilön henkilötodistus, joka oli voimassa kolmen kuukauden ajan. Käsiteltyään uudelleen kantelijan hakemuksen ja erityisesti hänen esimiehenään toimineen parlamentin jäsenen ilmoituksen komissio kuitenkin korosti esittäneensä, että kantelijan hakemus hyväksyttäisiin kelpoisuusehdot täyttäväksi ja että se lähetettäisiin esivalintakomitealle lokakuussa 2007 käynnistyvää harjoittelujaksoa varten.

Sähköisen hakemuslomakkeen muodon osalta komissio selvensi, että hakijoita kehoitettiin ilmoittamaan lomakkeessa ainoastaan vähintään kuukauden pituinen olennainen ammatillinen kokemus. Komissio totesi, ettei alle kuukauden mittaista ammatillista kokemusta ollut katsottu hakulomakkeen suunnitteluhetkellä olennaiseksi, minkä vuoksi tiedon ilmoittamista ei ollut vaadittu.

Kantelija vahvisti tyytyväisyytensä komission ratkaisuun asiassa. Oikeusasiamies katsoi asian käsittelyn päättyneen toimielimen ratkaisuun.

Erääntyneen summan alkuperäinen maksamatta jättäminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 1471/2007/(CC)/RT Euroopan komissiota vastaan

Vuonna 2004 ranskalainen konsultointityritys osallistui Euroopan komission tukemaan Tietoyhteiskunnan tekniikat -ohjelmaan (Information Society Technologies). Hankkeeseen sisältyi EU:n ja Kiinan yhteistyö digitaalisia olympialaisia koskevan ohjelman parissa: ohjelman tarkoituksena on varmistaa Beijingin olympialaisten onnistunut järjestäminen vuonna 2008 sekä EU:n ja Kiinan pitkän aikavälin yhteistyö tietoyhteiskunnan tekniikoiden alalla. Komissio suostui maksamaan 178 415,10 euroa kantelijan osallistumisesta hankkeeseen.

Kesäkuussa 2005 kantelija pyysi suorittamaan 90 379,00 euron suuruisen ensimmäisen maksuerän, jonka komissio myös suoritti. Toisessa kustannusselvityksessä kantelija haki jäljellä olevaa 88 036,10 euron summaa. Vuotta myöhemmin komissio lähetti lopullisen rahoitus selvityksen, joka ei sisältänyt jäljellä olevaa summaa. Koska komissio ei esittänyt tyydyttävää selitystä sille, ettei pyydettyä summaa ollut maksettu, kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen.

Lausunnossaan komissio totesi, että se oli päässyt kantelijan kanssa sopimukseen suoran yhteydenpidon kautta ja maksanut kantelijalle jäljellä olevan 88 036,10 euron summan. Kantelija totesi olevansa täysin tyytyväinen tapaan, jolla ongelma oli ratkaistu. Hän kiitti oikeusasiamiestä tämän puuttumisesta asiaan.

Oikeusasiamies päätti tapauksen käsittelyn, koska komissio oli sopinut asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla.

3.3 SOVINTORATKAISUT

Euroopan komissio

Korvauksen perusteeton takaisinperintä kehityshankkeen yhteydessä

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 2577/2004/OV (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Kantelija on konsortioon kuuluva yritys, joka osallistui alihankkijana komission hankkeeseen "EU:n tuki Libanonin hallinnon jälleenrakennusta varten". Se allekirjoitti elokuussa 1999 alihankintasopimuksen hankkeen hankintaviranomaisen, Libanonin hallinnonuudistuksesta vastaavan ministerin (OMSAR) kanssa. Komission Libanonin-edustuston tapa käsitellä hanketta aiheutti kuitenkin kantelijalle useita ongelmia. Edustusto ilmoitti kantelijalle 22. tammikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä perivänsä takaisin 29 306,65 euron korvauksen, jonka konsortio oli laskuttanut taustaryhmän (yrityksen pääkonttorin asiantuntijoiden) päiväraha- ja lentomatkakuluista. Kantelijan mukaan komission epäoikeudenmukainen menettely sopimusasioiden hoitamisessa aiheutti sille raskaita taloudellisia tappioita ja vahingoitti lisäksi konsortion mainetta.

Kantelija valitti asiasta oikeusasiamiehelle elokuussa 2004. Kantelija katsoi, että (i) komission päätös periä takaisin 29 306,65 euron korvaus oli perusteeton ja että (ii) komissio oli suhtautunut päättämättömästi ja välinpitämättömästi suunnitelmiin, jotka konsortio oli toimittanut kesä- ja joulukuussa 2002 ja hankkeen toisesta vaiheesta maaliskuussa 2003. Huomautuksissaan kantelija ilmoitti vielä, että (iii) suunnitelma hankkeen toisen vaiheen toteuttamisesta oli hylätty antamalla OMSARille tai kantelijalle tilaisuutta tulla kuulluiksi.

Vastineeksi laatimassaan lausunnossa komissio katsoi ensimmäisen väitteen osalta, että sillä oli asianmukaiset oikeudelliset perusteet vaatia korvauksen palauttamista. Toisesta väitteestä komissio totesi, etteivät viivästykset olleet yksinomaan sen syytä, ja kiisti menetelleensä passiivisesti. Kantelijan kolmannen väitteen komissio torjui todeten, että se oli suhtautunut kantelijaan erittäin joustavasti.

Tutkittuaan huolellisesti asiaa koskevan aineiston oikeusasiamies katsoi, että hankkeen alussa (lokakuussa 1999) järjestetty 10 päivän käynnistysvaihe ja sopimuskauden loppuaika oli erotettava toisistaan. Oikeusasiamies totesi, että komission päätöksen periä takaisin taustaryhmän matka- ja päiväraha-kulut voidaan katsoa olevan hallinnollinen epäkohta hankkeen käynnistysvaiheessa. Näin ollen oikeusasiamies esitti kantelijalle ja komissiolle sovintoratkaisua. Hän ehdotti, että komissio tarkistaisi päätöstään 29 306,65 euron korvauksen takaisinperimisestä.

Kahdessa muussa väitteessä ei oikeusasiamiehen mukaan ollut kyse hallinnollisesta epäkohdasta.

Sovintoratkaisuehdotukseen lähettämässään vastauksessa komissio ilmoitti harkinneensa päätöstään uudelleen ja hyväksyneensä oikeusasiamiehen ehdotuksen, jotta asiassa päästäisiin sovintoon. Komissio selitti, että 3 536,23 euroa kyseisistä päiväraha- ja lentomatkakuluista oli nyt hyväksytty tukikelpoiseksi ja vähennetty perittävästä summasta. Kantelijalta takaisin perittävä määrä aleni siten 25 770,42 euroon. Huomautuksissaan kantelija ilmoitti hyväksyvänsä sovintoratkaisun ja kiitti oikeusasiamiestä avusta.

Asiaa koskevassa päätöksessään oikeusasiamies totesi kantelijan ja komission päässeen keskenään sovintoratkaisuun. Näin ollen oikeusasiamies päätti asian käsittelyn.

Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskus

Puutteellisten tietojen antaminen tarjouskilpailussa hylätylle tarjoajalle

Tiivistelmä päätöksistä kanteluihin 1858/2005/BB ja 1859/2005/BB Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskusta (EUMC) vastaan¹²

Kantelija pyysi Euroopan rasismin ja muukalaisvihan seurantakeskuksessa (EUMC) yksikönpäällikkönä työskennellyttä D:tä selittämään, miksei hänen kahteen avoimeen tarjouskilpailuun lähettämäänsä tarjouksia ollut hyväksytty. D. vastasi kantelijan ensimmäiseen pyyntöön, mutta jätti vastaamatta tämän myöhempiin pyyntöihin, joissa vaadittiin ilmoittamaan tarjouskilpailun voittaneen organisaation nimi ja sen tarjouksen hinta sekä toimittamaan vertailutiedot pisteytystaulukoista sekä kantelijan tarjoukselle ja voittaneille tarjouksille annetuista pistemääristä. Ensimmäisessä kantelussaan kantelija myös väitti, ettei EUMC ollut käyttänyt avoimia valintaperusteita.

EUMC:n mukaan kantelija ei ollut osoittanut pyyntöjään oikealle yhteyshenkilölle, ja ne olisi pitänyt lähettää tavallisena tai kirjattuna kirjeenä eikä sähköpostilla. EUMC huomautti yleisesti saavansa noin 300 roskapostiviestiä päivittäin. Tarjouskilpailun voittajan nimen ja sen tarjouksen hinnan se kehotti tarkistamaan ilmoituksesta, joka oli julkaistu sopimuksen tekemisestä; se toimitti kantelijalle pisteytystaulukot selityksineen ja väitti, että menettely oli ollut täysin avoin.

Oikeusasiamies ei ollut tyytyväinen EUMC:n selityksiin. Hän muistutti, että hallintoviranomaisen kuuluu aina antaa pyydetyt tiedot, ellei sillä ole päteviä ja perusteltuja syitä evätä niitä. Jos kyseinen viranomainen ei itse ole vastuussa asiasta, jota tietopyyntö koskee, sen on joko (i) annettava asiasta vastaavan henkilön yhteystiedot tai (ii) toimitettava pyyntö suoraan asiasta vastaavalle henkilölle. Tässä tapauksessa kumpaakaan ei tehty. Oikeusasiamies huomautti edelleen, että avoimuusveloitteen tarkoituksena on auttaa turvaamaan tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen ja mahdollistaa hankintamenettelyjen puolueettomuuden ja rehellisyyden valvonta. Perusteluvelvoite puolestaan on keino varmistaa, että julkisten hankintasopimusten tekomenettelyt ovat riittävän avoimia¹³.

Oikeusasiamies ehdotti sovintoratkaisuksi, että EUMC toimittaisi kantelijalle asianmukaiset pistevertailutiedot sekä asianmukaisen selvityksen ensimmäisen tarjouskilpailumenettelyn avoimuudesta tai vaihtoehtoisesti suorittaisi tälle kohtuullisen korvauksen.

EUMC hyväksyi oikeusasiamiehen ehdottaman sovintoratkaisun, ja kantelija kiitti oikeusasiamiestä tämän työstä ja menettelyjen avoimuuden turvaamisesta Euroopan unionissa.

¹² Oikeusasiamies huomauttaa, että 15. helmikuuta 2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 68/2007 33 artiklan nojalla EUMC lakkautettiin 1. maaliskuuta 2007 lähtien, ja sen tehtäviä hoitaa nykyisin Euroopan unionin perusoikeusvirasto.

¹³ Ks. asia C-92/00, HI, Kok. 2002, s. I-5553, 46 kohta.

3.4 OIKEUSASIAMIEHEN KRIITTINEN HUOMAUTUS

Euroopan parlamentti

Suullisessa kokeessa saatua arvosanaa koskevat riittämättömät perustelut ja tiedottomatta jättäminen

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1782/2004/OV (luottamuksellinen) Euroopan parlamenttia vastaan

Kantelija osallistui Euroopan parlamentin järjestämään avoimeen kilpailuun, mutta parlamentti ilmoitti hänelle, että hän oli saanut suullisessa kokeessa vain 19/40 pistettä ja että hänen nimeään ei sen vuoksi voitu ottaa varalistalle. 11.3.2004 päivätyllä kirjeellä kantelija kiisti tämän tuloksen. Hän totesi pitävänsä tulosta käsittämättömän alhaisena ja pyysi, että hänen suullinen kokeensa arvioitaisiin uudelleen ja että hänen nimensä pantaisiin varalistalle. Hän pyysi myös, että hänelle toimitettaisiin arvosanoista erittely ja suullisen kokeen kunkin osa-alueen arvosanojen painotus. Kantelijan mukaan parlamentti lähetti hänelle 25.3.2004 epämääräisen ja riittämättömästi perustellun vastauksen, jossa vain vahvistettiin hänen arvosanansa.

Kesäkuussa 2004 kantelija valitti oikeusasiamiehelle väittäen, että parlamentin kilpailuosasto oli lähettänyt epämääräisen ja riittämättömästi perustellun vastauksen hänen 11.3.2004 päivätyyn kirjeeseensä. Hän vaati, että (i) hänen suorituksensa suullisessa kokeessa arvioitaisiin uudelleen ja hänen nimensä pantaisiin kilpailun varalistalle ja että (ii) hänelle toimitettaisiin (a) selvä perustelu hänen arvosanoistaan, (b) erittely hänen suullisessa kokeessa saamistaan arvosanoista, (c) suullisen kokeen kunkin osa-alueen arvosanojen painotus, (d) tiedot hakijoiden kokonaismäärästä ja heidän arvosanoistaan sekä (e) oikeat vastaukset kaikkiin kysymyksiin.

Lausunnossaan parlamentti totesi, että se oli 25.3.2004 päivätyssä kirjeessään vahvistanut kantelijan arvosanat. Parlamentti huomautti, että valintalautakunta oli toiminut kilpailuilmoituksen mukaisesti ja että mitään sääntöjenvastaista toimintaa ei ollut ilmennyt. Parlamentti huomautti myös, että kyseinen avoin kilpailu koostui vain yhdestä suullisesta kokeesta, jonka tarkoituksena oli arvioida kunkin hakijan suoriutumista suhteessa muihin hakijoihin. Se esitti edelleen, että koska kokeessa annettiin vain yksi yleisarvosana, se ei voinut toimittaa kantelijalle "oikeita" vastauksia kysymyksiin eikä tarkkaa erittelyä tämän arvosanasta.

Oikeusasiamies suoritti lisätutkimuksia kantelijan vaatimusten useiden kohtien osalta ja tarkasti myös parlamentin arkiston kilpailua ja kantelijan suullisen kokeen arviointia koskevilta osin. Tarkastuksen aikana kävi ilmi, että yhtä valintalautakunnan loppuraportissa olevaa yleisluontoista lausetta lukuun ottamatta saatavilla ei ollut mitään muuta asiakirjaa hakijoiden suullisten kokeiden arvostelusta.

Päätöksessään oikeusasiamies totesi, että se, että parlamentti ei ollut riittävässä määrin perustellut vastaustaan kantelijan 11.3.2004 päivätyyn kirjeeseen, oli ollut hallinnollinen epäkohta. Kriittisessä huomautuksessaan oikeusasiamies totesi, että tapauksissa, joissa on vain yksi suullinen koe ja joissa annetaan vain yksi yleisarvosana, parlamentin on erityisen tärkeää vastata asianmukaisesti kyseisen arvosanan uudelleenarviointia koskeviin pyyntöihin. Kantelijan väitteiden osalta ei todettu hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies teki kuitenkin lisähuomautuksen, jossa hänen suositteli, että vastaavatyypisissä tapauksissa, joissa kilpailu koostuu vain yhdestä suullisesta kokeesta, parlamentti voisi kannustaa valintalautakuntaa dokumentoimaan arvostelunsa yksityiskohtaisemmin. Hän totesi edelleen, että tällainen toiminta ei muodostaisi kestäväntöntä ylimääräisen työn taakkaa tapauksissa, joissa suulliseen kokeeseen osallistuvien hakijoiden lukumäärä on rajallinen.

Väite poliittisesta puuttumisesta parlamentin tiedotustoimiston päällikön nimitykseen jäsenvaltiossa

Yhteenvedo päätöksestä kanteluun 2825/2004/OV (luottamuksellinen) Euroopan parlamenttia vastaan

Kantelija haki marraskuussa 2002 parlamentin tiedotustoimiston päällikön tointa eräässä jäsenvaltiossa. Valintalautakunnan puheenjohtaja ilmoitti hänelle helmikuussa 2003, että kun hakijoiden ansioita oli vertailtu, hän ei ollut kuuden parhaan hakijan joukossa, jotka kutsuttiin haastatteluun. Hakija valitti 19.2.2003 päivätyllä kirjatulla kirjeellä hakemuksensa hylkäämisestä ja pyysi, että hänet otettaisiin uudelleen huomioon tointa täytettäessä. Hänen kirjeeseensä ei vastattu. Kantelija epäili, että hänen nimitystään toimeen vastustettiin erään tietyn poliittisen puolueen taholta.

Syyskuussa 2004 kantelija näin ollen valitti oikeusasiamiehelle väittäen, että (i) parlamentin tiedotustoimiston päällikön nimitykseen oli puuttunut poliittisia puolueita ja että tällainen puuttuminen oli henkilöstösääntöjen vastaista ja lisäksi, että (ii) parlamentti ei ollut vastannut hänen kirjattuna kirjeenä lähettämäänsä, 19.2.2003 päivätyyn valitukseen.

Lausunnossaan parlamentti totesi, että oli perustettu riippumaton valintalautakunta ja että lautakunnan käyttämät, kaikkiin hakijoihin yhtä lailla sovellettavat valintaperusteet perustuivat hakuilmoituksessa kuvattuun yksityiskohtaiseen profiiliin. Parlamentin lausunnosta tekemissään huomautuksissa kantelija totesi, että valintamenettelyyn olivat puuttuneet tietyt kyseisen jäsenvaltion europarlamenttiedustajat, jotka vaikuttivat tienneen hakijoiden henkilöllisyyden ja jotka olivat nähneet näiden hakemukset ja ansioluettelot.

Oikeusasiamies suoritti kolme lisätutkimusten sarjaa ja pyysi parlamenttia muun muassa selvittämään, mihin toimiin se oli ryhtynyt taatakseen valintamenettelyn puolueettomuuden sekä hakijoiden ja heidän hakemustensa pysymisen anonyymeinä muille henkilöille kuin valintalautakunnan jäsenille. Oikeusasiamies pyysi myös parlamenttia kommentoimaan kantelijan lausuntoa, jonka mukaan tietyt europarlamentin jäsenet, joita tämä ei nimennyt, olivat ottaneet suoraan yhteyttä parlamentin pääsihteerin vaikuttaakseen valintamenettelyyn. Vastauksissaan parlamentti totesi, että valintalautakunta oli noudattanut menettelyssä salassapitovelvollisuutta ja ettei ollut todisteita siitä, että lautakunnan jäsenet olisivat välittäneet hakijoista tietoja. Myös parlamentin puhemies vahvisti voivansa taata, että pääsihteerin ei ollut puuttunut valintalautakunnan työhön ja että pääsihteerin ei ollut yritetty vaikuttaa.

Päätöksessään oikeusasiamies huomautti ensinnäkin, että yksittäisiä europarlamenttiedustajia vastaan esitetyt väitteet eivät kuulu hänen toimivaltansa piiriin, koska ne eivät koske minkään yhteisön toimielimen tai laitoksen toimia. Oikeusasiamies ymmärsi kantelijan ensimmäisen väitteen viittaavan siihen, että valintamenettelyyn osallistuneet parlamentin virkamiehet sallivat europarlamenttiedustajien vaikuttaa heihin. Tältä osin oikeusasiamies totesi, että kantelija ei ollut esittänyt konkreettisia todisteita tämän väitteen tueksi ja että hänen lisätutkimuksensa eivät tuottaneet konkreettisia todisteita, jotka olisivat voineet vahvistaa kantelijan epäilyt. Oikeusasiamies pani merkille myös parlamentin selvät lausunnot, joiden mukaan valintamenettelyyn ei ollut puututtu. Sen kantelijan erityisen pyynnön osalta, joka koski todistajanlausunnon ottamista erään europarlamenttiedustajan avustajalta, oikeusasiamies huomautti, että hänen ohjesääntönsä ei salli hänen ottaa todistajanlausuntoja europarlamenttiedustajilta tai heidän avustajiltaan ja että joka tapauksessa, kun otettiin huomioon parlamentin selvät lausunnot, joihin tulisi voida luottaa, vapaaehtoisen todistajanlausunnon ottaminen kyseisiltä henkilöiltä ei olisi asianmukaista. Näiden näkökohtien perusteella oikeusasiamies totesi, että kyseistä tointa koskevan valintamenettelyn ei ollut osoitettu olleen avoinna "ulkopuoliselle" puuttumiselle tai että siihen olisi vaikutettu "ulkopuolisella" puuttumisella. Hallinnollista epäkohtaa ei näin ollen havaittu.

Oikeusasiamies teki kuitenkin kriittisen huomautuksen toisen väitteen osalta, jonka mukaan kantelijan 19.2.2003 päivätyyn kirjattuun kirjeeseen oli jätetty vastaamatta. Parlamentti vastasi tähän kirjeeseen vasta 12.10.2005 eli yli kaksi ja puoli vuotta myöhemmin ja vuosi sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli kiinnittänyt huomionsa vastaamatta jättämiseen.

Euroopan komissio

Yrityksen epäoikeudenmukainen sisällyttäminen ennakkovaroitusjärjestelmään

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 2468/2004/OV (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Kantelijana toiminut yritys oli mukana useissa komission rahoittamissa hankkeissa. Erään kauppaoikeudellisen riita-asian yhteydessä yksi yrityksen alihankkijoista sai luxemburgilaiselta tuomioistuimelta takavarikointimääräyksen yritystä vastaan. Kun komissio sai tiedon tästä määräyksestä, se keskeytti kaikki maksut kantelijalle ja sisällytti sen niin kutsuttuun ennakkovaroitusjärjestelmäänsä. Ennakkovaroitusjärjestelmä varoittaa komissiota tapauksista, joissa edunsaaja tai mahdollinen edunsaaja on syyllistynyt tai on saattanut syyllistyä (vakaviin) hallinnollisiin virheisiin tai jopa petokseen. Kun komissiolle ilmoitettiin, että takavarikointimääräys oli rajattu 50 000 euroon, se päätti pidättää tämän summan kantelijalle eräänäytävistä maksuista. Kantelija pidettiin kuitenkin ennakkovaroitusjärjestelmässä, kunnes takavarikointimääräys kumottiin lähes vuotta myöhemmin.

Oikeusasiamiehelle esittämässään kantelussa kantelija väitti, että komission päätös i) pidättää 50 000 euron summa ja ii) sisällyttää kantelija ennakkovaroitusjärjestelmään oli epäoikeudenmukainen, laitton, perusteeton ja yhteisön hyvän hallintotavan säännösten vastainen. Kantelija myös vaati komissiota lähettämään selittävän kirjeen kaikille komission yksiköille kantelijan maineen palauttamiseksi. Kantelijan mukaan sen sisällyttäminen ennakkovaroitusjärjestelmään aiheutti vakavia ongelmia komission uusien sopimusten myöntämisessä, huomattavia maksuviivästyksiä sekä korvaamatonta vahinkoa yrityksen maineelle.

Lausunnossaan komissio esitti, että 50 000 euron pidättäminen oli täysin perusteltua ja että sisällyttäminen ennakkovaroitusjärjestelmään tapahtui komission sisäisten sääntöjen mukaisesti.

Oikeusasiamies suoritti lisätutkimuksia ja tarkasti myös asiaankuuluvat asiakirjat. Komission päätöksestä pidättää kantelijalta 50 000 euron summa oikeusasiamies totesi, ettei kyse ollut hallinnollisesta epäkohdasta, sillä komissio näytti toimineen lainsäädännön mukaisesti.

Oikeusasiamies totesi, että komissio oli pitänyt kantelijan ennakkovaroitusjärjestelmässä vielä saatuaan tiedon siitä, että takavarikointimääräys oli rajattu 50 000 euroon ja pidätettyään kyseisen summan. Oikeusasiamies piti uskottavana kantelijan toteamusta kielteisistä vaikutuksista, jotka aiheutuivat sisällyttämisestä ennakkovaroitusjärjestelmään. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies katsoi, että kantelijan pitäminen ennakkovaroitusjärjestelmässä oli epäoikeudenmukaista ja merkki hallinnollisesta epäkohdasta. Tämän vuoksi oikeusasiamies katsoi, ettei muita väitteitä ollut tarpeen tarkastella.

Oikeusasiamies otti yhteyttä kantelijaan selvittääkseen mahdollisuutta sovitteluratkaisuun. Kantelija kuitenkin katsoi paremmaksi odottaa oikeusasiamiehen lopullista päätöstä. Oikeusasiamies päätti näin ollen tapauksen käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Euroopan komission Maltan edustuston päällikön tointa hakeneiden henkilöiden nimien vuotaminen lehdistölle

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 452/2005/BU Euroopan komissiota vastaan

Yksi Euroopan komission Maltan edustuston päällikön toimen hakijoista teki komissiota vastaan kantelun kyseistä tointa hakeneiden henkilöiden nimien ilmaisemisesta kolmelle paikalliselle sanomalehdelle ja julkaisemisesta näissä lehdissä. Kyseisissä kolmessa lehtiartikkelissa mainittiin nimeltä useita hakijoita, yhdeksän haastatteluihin kutsuttua hakijaa sekä kolme varallaololuetteloon otettua naispuolista hakijaa. Kantelijan mukaan nimien vuotaminen lehdistölle merkitsee

luottamuksen rikkomista ja on yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen N:o 45/2001¹⁴ vastaista.

Kantelua koskevassa lausunnossaan komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle Euroopan tietosuojavaltuutetun aloittaneen tutkimukset ensimmäisen tietovuodon osalta. Oikeusasiamiehen pyynnöstä tietosuojavaltuutettu toimitti hänelle tiedoksi tutkimuksensa tulokset. Asiasta tekemässään päätöksessä oikeusasiamies viittasi 30. marraskuuta 2006 julkaistuu Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun väliseen yhteisymmärryspöytäkirjaan, jonka mukaan "[k]umpikaan viranomaisista ei käynnistä tutkimuksia, jos toinen viranomaisista jo tutkii tai on tutkinut kantelua, joka koskee käytännöllisesti katsoen samaa tapausta, paitsi jos kantelija esittää merkittävää uutta todistusaineistoa toisen viranomaisista saatua tutkimuksensa jo päätökseen". Näin ollen oikeusasiamies katsoi, ettei hänen ole asianmukaista jatkaa ensimmäisen tietovuodon tutkimista.

Oikeusasiamies pyysi kuitenkin komissiota toimittamaan hänelle tiedot toisen ja kolmannen lehtiartikkelin sisältöä koskevista komission sisäisistä tutkimuksista sekä luettelot niistä henkilöstön jäsenistä ja/tai kolmansista osapuolista, jotka komissio oli valtuuttanut käsittelemään kussakin kolmessa lehtiartikkelissa julkaistuja henkilötietoja.

Vastauksessaan komissio totesi, ettei tutkimuksissa ollut löytynyt sellaista puolueetonta näyttöä, jonka perusteella vuodon lähde pystyttäisiin nimeämään. Se myös selitti, ettei lehtiartikkeleissa ilmestyneitä henkilötietoja käsitteleistä henkilöistä voitu laatia tyhjentävää luetteloa, koska (i) kyseistä tointa koskevat hakemukset sisältänyt tiedosto lähetettiin niin suurelle määrälle vastaanottajia, (ii) menettelyyn osallistui useita sihteeristöjä ja toimihenkilöitä ja (iii) kyseisiin sähköisiin tietoihin käsiksi pääsevien henkilöiden määrää on vaikea arvioida.

Päätöksessään oikeusasiamies katsoi, että se, että komissio oli luovuttanut luottamuksellisia henkilötietoja "suurelle määrälle vastaanottajia" ja "useille sihteeristöille ja toimihenkilöille" ja että kyseisiä henkilötietoja käsitteleistä henkilöistä oli tästä syystä mahdotonta laatia luetteloja, on ollut omiaan lisäämään vuotojen mahdollisuutta luvattomille vastaanottajille. Sen vuoksi oikeusasiamies antoi kriittisen huomautuksen siitä, että tällainen asiointi on vastoin komissiolle asetuksessa N:o 45/2001 asetettuja velvoitteita ja muodostaa hallinnollisen epäkohdan.

Väitetty YMP-tietokannan perusteeton salailu

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 1693/2005/PB Euroopan komissiota vastaan

EU:n maataloustukien edunsaajien selvittämiseksi kantelija pyysi komissiolta, että yleisö saisi oikeuden tutustua yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeviin vuotuisiin kirjanpitoraportteihin, jotka jäsenvaltiot lähettävät komissiolle asetuksen 2390/1999 nojalla.

Komissio totesi, että jäsenvaltioiden sille toimittamat kirjanpitoraportit ovat asetuksen 2390/1999 nojalla luottamuksellisia. Se totesi myös, ettei raportteja ollut enää olemassa "asiakirjoina", koska niiden sisältö oli ladattu erittäin suureen tietokantaan (asetuksessa 1049/2001¹⁵ säädetään "asiakirjojen", ei tietojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi).

Sovintoratkaisuehdotuksessaan oikeusasiamies ehdotti komissiolle, että kyseiset tiedot toimitettaisiin kantelijalle hyvän hallintotavan nimissä. Ehdotus torjuttiin.

¹⁴ Yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 18. joulukuuta 2000 annettu asetus (EY) N:o 45/2001, EYVL 2001 L 8, s. 1.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

Lopullisessa päätöksessään oikeusasiamies katsoi, ettei komissio ollut esittänyt päteviä perusteluja vetoamiselleen asetuksen 2390/1999 luottamuksellisuutta koskeviin säännöksiin. Komissio oli ainoastaan viitannut yleisesti suojeltaviin etuihin eikä ollut selvittänyt riittävästi asianmukaisen poikkeuksen sovellettavuutta. Oikeusasiamies pani tässä yhteydessä merkille, että uusi varainhoitoasetus¹⁶ sekä neuvostossa hiljattain saavutettu poliittinen sopimus uudesta asetuksesta, joka velvoittaa jäsenvaltiot julkistamaan kansalliset edunsaajaluettelot¹⁷, horjuttivat komission perusteluja luottamuksellisuuden osalta.

Mitä tulee siihen, ettei raportteja ole olemassa ”asiakirjoina”, komissio tunnusti, että julkisten tietokantojen huomattavien tietomäärien yleisessä sulkemisessa julkisen saatavuuden ulkopuolelle oli ongelmansa. Tämän vuoksi ”rutiinotoimien” tuloksia käsiteltiin ”asiakirjoina”. Kantelijan tässä tapauksessa pyytämiä tietoja ei kuitenkaan voitu hankkia ”rutiinotoimin”, vaan tämä olisi edellyttänyt tietokannan monimutkaista uudelleenohjelmointia.

Oikeusasiamies totesi, ettei komission yleinen kanta tietokantojen sisältämien tietojen saamiseen yleisön tutustuttavaksi ollut tyydyttävä. Hän ei kuitenkaan vienyt asiaa eteenpäin vaan korosti erityisesti, että kyseessä on uusi ja monitahoinen oikeudellinen kysymys, jota yhteisön lainsäätäjä voisi tarkastella asetuksen 1049/2001 uudistamisen yhteydessä. Oikeusasiamies päätti näin ollen tapauksen esittämällä kriittisen huomautuksen. Hän totesi kuitenkin lisäksi harkitsevansa Euroopan oikeusasiamiesten verkoston jäsenten kuulemista selvittääkseen, miten näihin ongelmiin on vastattu kansallisella tasolla, ja perehtyäkseen parhaisiin käytäntöihin. Tämän kuulemisen tulokset on määrä antaa tiedoksi komissiolle ja julkistaa oikeusasiamiehen verkkosivustolla.

Kieltäytyminen myöntämästä oikeutta tutustua sisäiseen neuvoo-antavaan asiakirjaan

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1844/2005/GG Euroopan komissiota vastaan

Saksalainen journalisti pyysi komissiolta oikeutta tutustua asiakirjaan, jonka sen osastot olivat laatineet 1995 valmistellessaan päätöstä mahdollisesta rikkomismenettelystä Kreikkaa vastaan uuden Spataan rakennettavan lentokentän rakentamiseen liittyvässä asiassa. Komissio hylkäsi pyynnön sillä perusteella, että asiakirjan luovuttaminen vahingoittaisi vakavasti sen päätöksentekoprosessia. Journalisti katsoi, että asiakirjan luovuttamisella voisi tuskin olla tällaista vaikutusta, koska se oli lähes kymmenen vuotta vanha. Lisäksi hän väitti, että EU:n varojen myöntämiseen kyseiseen projektiin liittyi huomattava yleinen etu ja että mahdollinen projektiin liittyvä sääntöjenvastainen toiminta oli ollut jo useiden artikkelien aiheena suurissa sanomalehdissä.

Lausunnossaan komissio selitti, että asiakirja sisälsi arvioita ja kannanottoja sen osastoista ja kuvasi niiden välistä keskustelua. Se viittasi ohjeisiin, joiden mukaan rikkomismenettelyjä koskevat asiakirjat tulevat normaalisti julkisiksi, kun asian käsittely on päätetty. Poikkeuksia tähän sääntöön sovelletaan tiukasti. Komission mukaan kyseisen asiakirjan luovuttaminen vaikuttaisi kuitenkin vakavasti sen kykyyn käyttää tehokkaasti toimivaltaansa rikkomismenettelyissä.

Perinpohjaisen arvioinnin jälkeen oikeusasiamies osoitti komissiolle suositusluonnoksen, jossa hän pyysi sitä myöntämään oikeuden tutustua asiakirjaan. Hänen mukaansa komission tulkinta poikkeuksesta asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi koskevaan sääntöön oli niin yleisluontoinen, että se vaikutti vievän poikkeukselta merkityksen.

Yksityiskohtaisessa lausunnossaan komissio pysyi kannassaan, jonka mukaan tutustumisoikeutta ei voitu myöntää. Se lisäsi, että tämä näkökanta perustui yksinomaan asiakirjan sisältämien tietojen arkaluonteisuuteen. Spatan lentokentän tapauksen kaltaisissa arkaluonteisissa asioissa sen oli

¹⁶ Tarkistetun varainhoitoasetuksen 53 artiklan b kohta ja 2 artiklan d kohta.

¹⁷ Katso 22.–23. lokakuuta 2007 kokoontuneen maatalous- ja kalastusneuvoston lehdistötiedote (saatavana osoitteessa <http://www.eu2007.pt/NR/rdonlyres/948633D2-DCD5-4413-AFCD-86688D5161F3/0/96806.pdf>).

tärkeää saada pidäkkeettömiä neuvoja osastoiltaan ja säilyttää vapaus olla noudattamatta niiden suosituksia. Komission mukaan asiakirjan luovuttaminen aloittaisi keskustelut uudelleen ja saattaisi sen päätöksen laillisuuden kyseenalaiseksi.

Huomautuksissaan kantelija korosti, että jos asiakirja oli luonteeltaan niin "räjähdysherkkä", että sen luovuttaminen asettaisi komission päätöksen laillisuuden kyseenalaiseksi, intressi sen luovuttamiseksi painoi selvästi enemmän kuin muut intressit.

Oikeusasiamies totesi, että komissio oli vain selittänyt yksityiskohtaisessa lausunnossaan, miksi se oli kieltäytynyt antamasta kyseistä asiakirjaa tutustuttavaksi, kun taas käsitellessään kantelijan hakemusta ja lausunnossaan se oli vain viitannut päätöksentekoprosessinsa suojaan yleisesti. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että komissio ei ollut käsitellyt kantelijan pyyntöä asianmukaisesti.

Asiakirjan sisällön osalta oikeusasiamies hyväksyi komission tarjouksen, että hän voisi tarkastaa sen. Tämän tarkastuksen jälkeen hän totesi, ettei ollut vakuuttunut siitä, että asiakirjan luovuttamisella olisi komission mainitsemat kielteiset seuraukset.

Oikeusasiamies päätti asian käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Epäoikeudenmukaiset sopimusehdot

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3008/2005/OV Euroopan komissiota vastaan

Neljä kantelijaa osallistui sopimuksen tehneinä kansainvälisinä siviilityöntekijöinä Euroopan unionin Proxima-poliisioperaatioon Skopjessa entisessä Jugoslavian tasavallassa Makedoniassa (FYROM). Kun työntekijöiden Proxima I -sopimukset päättyivät, heidät kutsuttiin allekirjoittamaan Proxima II -sopimukset, jotka astuisivat voimaan seuraavana päivänä. Kantelijat panivat merkille, että uudet sopimukset poikkesivat entisistä huomattavasti palkan, sosiaaliturvamaksujen, muuttokorvausten ja palkkaluokan suhteen. Koska vaihtoehtona oli joutuminen työttömäksi seuraavana päivänä, he allekirjoittivat sopimukset.

Oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelussa kantelijat ilmoittivat, että heille kerrottiin liian myöhään uusista sopimusehdoista ja että heidän oli allekirjoitettava sopimukset paineen alla. Kantelijoiden pääasiallinen vaatimus oli, että heidän pitäisi voida nauttia jatkossakin samoista palkka-, sosiaaliturvamaksu-, muuttokorvaus- ja palkkaluokkaehdoista kuin ennenkin.

Lausunnossaan komissio kiisti, että kantelijoita olisi painostettu. Kantelijoiden vaatimuksista komissio totesi, että allekirjoittamalla uudet sopimukset, jotka eivät olleet jatkoa edellisiin sopimuksiin, kantelijat olivat hyväksyneet uudet sopimusehdot.

Oikeusasiamies katsoi, ettei komissio ollut ilmoittanut kantelijoille ajoissa heidän uusista työehdoistaan ja että kyseessä oli esimerkki huonosta hallinnosta. Viive ei ollut kuitenkaan itsessään merkinnyt kantelijoiden painostamista.

Kantelijoiden vaatimusten osalta oikeusasiamies ei katsonut asiassa olevan kyse huonosta hallinnosta, sillä komission elokuussa 2004 antama tiedonanto muodostaa perustan sille, että Proxima II -sopimukset voivat sisältää Proxima I -sopimuksista poikkeavia ehtoja.

Kantelijoiden sosiaaliturvamaksuja koskevasta vaatimuksesta oikeusasiamies totesi, että sosiaaliturvaan liittyvät oikeudet oli selvitetty kantelijoille lisäviiveellä ja että tämän viiveen vuoksi kantelijat olivat jatkaneet tarpeettomasti yksityisten vakuutustensa maksamista. Oikeusasiamiehen toimisto otti yhteyttä kantelijoihin kesäkuussa 2007 ja ehdotti tämän näkökohdan osalta sovitteluratkaisua. Kantelijat kuitenkin ilmaisivat, etteivät he halunneet käyttää tätä mahdollisuutta. Oikeusasiamies päätti näin ollen tapauksen käsittelyn. Päätös sisälsi kaksi kriittistä huomautusta, jotka koskivat todettua huonoa hallintoa.

Komission ja Tanskan välisen kirjeenvaihdon julkistamista koskevan pyynnön torjuminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 3193/2005/TN Euroopan komissiota vastaan

Tanskalainen Euroopan parlamentin jäsen pyysi saada tutustua tiettyjen tietojen vaihtoon komission ja Tanskan viranomaisten välillä. Komissio torjui pyynnön sillä perusteella, että kyseisten asiakirjojen julkistaminen vaarantaisi tutkintatoimien tarkoituksen suojan (asetuksen 1049/2001¹⁸ 4 artiklan 2 kohdan kolmas luetelmakohta) ja vaarantaisi lisäksi vakavasti toimielimen päätöksentekoprosessin, sillä asiakirjat liittyivät asiaan, jossa toimielin ei ollut tehnyt päätöstä (asetuksen 4 artiklan 3 kohdan ensimmäinen kappale).

Oikeusasiamiehen tutkimuksen aikana komissio antoi pyydetyt asiakirjat lopulta tutustuttaviksi. Koska komissio näytti puolustavan aiemman kielteisen kantansa asianmukaisuutta, oikeusasiamies piti kuitenkin hyödyllisenä pohtia, oliko komissiolla ollut oikeus torjua kantelijan alkuperäinen asiakirjoihin tutustumista koskeva pyyntö.

Komissio perusteli kantaansa sillä, että kirjeenvaihto oli osa sen valvontaprosessia, jonka tarkoituksena oli varmistaa yhteisön lainsäädännön noudattaminen ja jonka seurauksena voisi olla rikkomismenettelyn käynnistäminen Tanskaa vastaan Euratom-sopimuksen nojalla. Komissio korosti asian poliittista arkaluonteisuutta ja pani merkille, että kirjeiden julkistaminen olisi ollut ennen aikaista.

Mainitun asetuksen 4 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan soveltamiseksi oikeusasiamies kehotti komissiota selittämään muun muassa, millaiseen tutkintaan pyynnön kohteena olevat kirjeet liittyivät.

Komissio vastasi pääasiallisena kysymyksenä olevan, olisiko Tanskan viranomaisten ilmoitettava komissiolle Grönlannin ympäristön radioaktiivisuutta koskevista valvontatuloksista, jotta komissio voisi päättää korjaavien toimien tarpeellisuudesta. Komissio huomautti pyytäneensä näitä tietoja alun perin olettaen, että Euratom-sopimus koskisi Grönlantia, mutta myöhemmin se oli tunnustanut, ettei näin ole. Komissio totesi, että kantelijan esittäessä asiakirjojen saamista koskevan pyyntönsä oli vielä epäselvää, jatkaisiko komissio toimiaan tietojen saamiseksi Tanskalta vapaaehtoisesti.

Oikeusasiamies havaitsi, että asiakirjojen saamista koskevaa pyyntöä käsitellessään komissio oli esittänyt, että valvonta voisi mahdollisesti johtaa rikkomismenettelyyn Euratom-sopimuksen nojalla, vaikka pyyntöä esitettäessä komissio oli jo tunnustanut, ettei Euratom-sopimus koske Grönlantia. Oikeusasiamies pani merkille, ettei komissio ollut selittänyt, millaisia (muita) tutkimuksia se olisi voinut tehdä toimivaltansa rajoissa. Näin ollen oikeusasiamies totesi, ettei komission alkuperäisellä päätöksellä evätä kirjeiden saaminen tutustuttaviksi ollut päteviä ja riittäviä perusteita.

Väite epäoikeudenmukaisesta kohtelusta tarjousmenettelyssä

Yhteen veto päätöksestä kanteluun 3693/2005/ID (luottamuksellinen) Euroopan komissiota vastaan

Tämä kantelu koski kantelijan tarjousten hylkäämistä hankintailmoituksessa olleen määräyksen perusteella, jonka mukaan "[J]uonnollinen tai oikeushenkilö (mukaan luettuina samaan oikeudelliseen ryhmään kuuluvat oikeushenkilöt) voi jättää enintään (...) kuusi hakemusta kaikkiin eriin osallistumisen muodosta riippumatta (...)". Kantelija, joka on asetuksen 2137/85¹⁹ mukaisesti

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

¹⁹ Komission asetus (ETY) N:o 2137/85, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, eurooppalaisesta taloudellisesta etuuyhtymästä (ETEY), EYVL 1985 L 199, s. 1.

perustettu eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä (ETEY), väitti, että komissio oli väärässä syyttäessään X:ää, tämän ETEY:n jäsentä, siitä, että tämä oli hakenut seitsemää erää.

Oikeusasiamies totesi ensiksi, että hänen toimenkuvaansa ei kuulu arvioida tarjousten hyväksyttävyyttä ja korvata omalla tuomiollaan kyseisen toimielimen tuomiota siltä osin, täyttääkö jokin tarjous sovellettavat hyväksyttävyy- tai kelpoisuuskriteerit. Näin ollen hän tutki, antoiko komissio kiistanalaiselle päätökselleen pätevät ja riittävät perusteet.

Oikeusasiamies huomautti lisäksi, että tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen ja tarjousmenettelyjen avoimuutta koskevan velvoitteen mukaisesti tarjouskilpailuilmoituksessa (tai vastaavassa asiakirjassa) mainitut hyväksyttävyy- ja ratkaisemisperusteet on muotoiltava niin, että kaikki asioista kohtuullisen hyvin perillä olevat ja normaalisti huolelliset tarjoajat pystyvät tulkitsemaan ne samalla tavoin. Lisäksi kun tarjoajia arvioidaan, edellä mainittuja perusteita on sovellettava puolueettomasti ja yhdenmukaisesti kaikkiin tarjoajiin. Tässä yhteydessä erityisen tärkeitä ovat hankintaviranomaisen mahdollisten tarjoajien saataville julkisesti saattamat tiedot hyväksyttävyy- tai ratkaisemisperusteiden tulkinnasta ja soveltamisesta tai niiden yhteisön oikeuden sääntöjen tulkinnasta ja soveltamisesta, joiden voidaan perustellusti katsoa vaikuttavan näiden perusteiden soveltamiseen. Tällaiset tiedot todennäköisesti vaikuttavat tarjousten valmisteluun ja muotoiluun ja ovat oleellisia yhteisön sen merkittävän intressin kannalta, että mahdollisille tarjoajille annetaan mahdollisuus kilpailla yhdenvertaisina. Kun hankintaviranomainen siis tutkii sille toimitetut tarjoukset, asianmukaista huomiota on kiinnitettävä näiden tietojen sisältöön ainakin siltä osin, että mikään (mahdollinen) tarjoaja ei ole kiistänyt niiden paikkansapitävyyttä tai tarkoituksenmukaisuutta tai että ne eivät ole selvästi asiaa koskevien tarjouskilpailuilmoituksen (tai vastaavan asiakirjan) määräysten tai yhteisön oikeuden vastaisia.

Käsiteltävänä olevassa tapauksessa oikeusasiamies totesi, että komissio ei täyttänyt edellä mainittua vaatimusta. Oikeusasiamies totesi myös, että komissio ei antanut riittäviä perusteluja kiistanalaiselle päätökselleen ottaen huomioon tietyt kohdat sen tiedonannossa eurooppalaisten taloudellisten etuyhtymien (ETEY) osallistumisesta julkisiin hankintoihin ja julkisista varoista rahoitettuihin ohjelmiin, johon kantelija voisi ainakin periaatteessa perustellusti vedota tarjouksiaan valmistellessaan. Ottaen huomioon, että sopimukset oli myönnetty ja allekirjoitettu ja että niitä oltiin jo toteuttamassa sekä että kiistanalainen päätös koski tarjousmenettelyn valintavaihetta, oikeusasiamies totesi, ettei olisi perusteltua hyväksyä kantelijan väitettä, jonka mukaan kiistanalainen päätös olisi kumottava ja hakemukset arvioitava uudelleen. Koska kantelija ei ollut tehnyt muita väitteitä, oikeusasiamies päätti asian käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Vältettävissä ollut viive rikkomista koskevan kantelun käsittelyssä

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 962/2006/OV Euroopan komissiota vastaan

Marraskuussa 2002 ja maaliskuussa 2003 useat Alankomaissa sijaitsevan Bellingwolden kunnan asukkaat esittivät Euroopan komissiolle rikkomista koskevan kantelun. He väittivät, että Saksan viranomaiset olivat rikkoneet direktiiviä 85/337/EY²⁰ antaessaan luvan tuulivoimalan rakentamiseen Saksassa sijaitsevaan Rheden kuntaan lähelle Alankomaiden rajaa. Väitetyt rikkomukset koskivat hankkeen ympäristöllisiä haittavaikutuksia ja ympäristöä koskevan vaikutustenarvioinnin puutetta. Komissio lupasi useaan kertaan tehdä kanteluja koskevan päätöksen. Huhtikuuhun 2006 mennessä kantelijat eivät olleet kuitenkaan saaneet komissiolta vastausta. Tämän vuoksi yksi kantelijoista kanteli kaikkien puolesta oikeusasiamiehelle komission väitetystä vältettävissä olleesta viiveestä.

Lausunnossaan komissio totesi käynnistäneensä Saksaa vastaan rikkomismenettelyn vuoden kuluessa kantelujen vastaanottamisesta noudattaen Euroopan parlamentille ja Euroopan oikeusasiamiehelle osoittamaansa tiedonantoa kantelijan asemasta yhteisön oikeuden rikkomista

²⁰

Neuvoston direktiivi 85/337/ETY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 1985, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, EYVL 1985 L 175, s. 40.

koskevista asioista²¹. Tapausta oli näin käsitelty tehokkaasti aina siihen saakka, kunnes Saksan viranomaiset esittivät vastauksensa komission perusteltuun lausuntoon kesäkuussa 2004. Lopullinen päätös asiassa oli tehty vasta kesäkuussa 2006, mikä johtui komissiossa käydyistä laajoista keskusteluista ja asianomaisen oikeudellisen kysymyksen vaikeudesta.

Oikeusasiamies totesi, että siihen mennessä, kun komissio lähetti perustellun lausunnon Saksan viranomaisille 1. huhtikuuta 2004, se ei näyttänyt syyllistyneen kohtuuttomaan viivyttelyyn. Oikeusasiamies pani kuitenkin merkille, että komission päätös päättää tapauksen käsittely oli tehty vasta 28. kesäkuuta 2006 eli lähes kaksi vuotta sen jälkeen, kun Saksan viranomaiset olivat toimittaneet vastauksensa perusteltuun lausuntoon. Tältä osin oikeusasiamies katsoi, ettei komission päätösvalta rikkomista koskevien kantelujen käsittelyssä poista velvoitetta noudattaa yleistä periaatetta, jonka mukaan päätökset on tehtävä kohtuullisessa ajassa. Oikeusasiamies huomautti, että komissio oli viitannut ainoastaan sisäisiin kuulemisiin. Hän totesi, että koska täsmällisiä selityksiä viiveen perustelemiseksi ei ollut esitetty, komissio ei ollut käsitellyt kanteluja kohtuullisen ajan kuluessa ja päätti näin ollen tapauksen käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Komission riittämätön perehtyminen kanteluun, joka koski vakuutusedustusedirektiivin väitetysti virheellistä saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 3543/2006/FOR Euroopan komissiota vastaan

Oikeusasiamies vastaanotti Irlannin kansalaiselta komissiota vastaan tehdyn kantelun, joka koski komission väitettyä riittämätöntä perehtymistä direktiivin 2002/92/EY ("vakuutusedustusedirektiivi") väitetysti virheelliseen saattamiseen osaksi Irlannin lainsäädäntöä. Kantelijan mukaan Irlannin vakuutus sopimusten myyjien oli noudatettava lainsäädäntöä, jonka tarkoituksena oli säännellä sijoitustuotteiden myyntiä. Lisäksi pankit, jotka toimivat myös vakuutusedustajina, oli virheellisesti suljettu vakuutusedustusta koskevien sääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle.

Komission totesilausunnossaan, että vakuutusedustusedirektiivi hyväksyttiin "vähimmäisvaatimuksiin rajoittuvan yhdenmukaistamisen" periaatteen mukaisesti. Näin jäsenvaltioille jäi oikeus säännellä yksityiskohtia. Tämän vuoksi jäsenvaltiot olivat komission sijaan vastuussa tiukemmista yksityiskohdista. Komissio totesi lisäksi saaneensa Irlannin viranomaisilta tiedon, jonka mukaan Irlannin lainsäädäntöä oltiin muuttamassa tilanteen ratkaisemiseksi. Komission Irlannin valtiovarainministeriöltä saamien tietojen mukaan pankit, jotka harjoittavat vakuutustuotteiden välittämistä, sisällytetään muutettujen sääntöjen soveltamisalaan. Komissio lisäsi, että muutetuilla säännöillä olisi ratkaistava myös Irlannin vakuutusedustusta koskeva mahdollisesti liiallinen sääntely.

Päätöksessään oikeusasiamies huomautti ensinnäkin, ettei komissio ollut luokitellut kantelijan alkuperäistä yhteydenottoa kanteluksi. Tämän menettelyvirheen vuoksi oikeusasiamies esitti kriittisen huomautuksen.

Oikeusasiamies huomautti lisäksi, että kantelija, komissio ja Irlannin viranomaiset olivat nyt yhtä mieltä siitä, etteivät tietyt kohdat lainsäädännössä, jonka tarkoituksena on saattaa vakuutusedustusedirektiivi osaksi Irlannin lainsäädäntöä, ole vakuutusedustusedirektiivin mukaisia. Vaikuttaa erityisesti siltä, että kantelija ja komissio ovat nyt yhtä mieltä siitä, että Irlanti sulki pankit virheellisesti vakuutusedustusta koskevien sääntöjen ulkopuolelle.

Oikeusasiamies pani merkille, että Irlannin viranomaiset antoivat komissiolle sitoumuksen korjata Irlannin lainsäädännössä havaitut virheet. Oikeusasiamies katsoi, että komissio on velvollinen vahvistamaan, onko Irlanti todella hyväksynyt lainsäädännön, jonka se on sitoutunut hyväksymään, jotta voidaan varmistaa, että kantelijan Irlannin lainsäädännössä havaitsemat virheet, joiden

²¹

KOM(2002) 141 lopullinen, EYVL 2002 C 244, s. 5.

olemassaolon komissio myöntää, korjataan. Mikäli komissio laiminlöisi tämän tehtävän, kyseessä olisi hallinnollinen epäkohta. Tältä osin oikeusasiamies totesi lisähuomautuksessa, että komission olisi tehtävä viimeistään 26. tammikuuta 2008 päätös virallisen ilmoituksen lähettämisestä Irlannille tai perusteltu päätös asian käsittelyn lopettamisesta.

Asiakirjojen julkisuus: riittämättömät perusteet määräajan jatkamiselle ja hakemusten rekisteröinnin viivästyminen

Yhteenvedo päätöksestä kanteluun 3697/2006/PB Euroopan komissiota vastaan

Kantelija oli pyytänyt asetuksen (EY) N:o 1049/2001²² nojalla Euroopan sääntelyviranomaisten ryhmän hallussa olevien asiakirjojen saamista yleisön tutustuttavaksi. Komissio käsitteli hänen hakemuksensa.

Kantelijan kysely liittyi ilmeisen huomattavaan viiveeseen hänen hakemuksensa rekisteröinnissä. Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaan määräaika, joka koskee vastaamista asiakirjojen saatavuutta koskevaan hakemukseen, lasketaan rekisteröintipäivästä alkaen. Oikeusasiamies päätteli, ettei kantelija halunnut viedä asiaa eteenpäin erityisenä syytöksenä. Oikeusasiamies esitti kuitenkin lisähuomautuksen, jonka mukaan hakemusten ripeää käsittelyä koskeva oikeudellinen velvoite merkitsee, että komission on järjestettävä hallinnollisten yksiköidensä toiminnan niin, että rekisteröinti tapahtuu normaalisti viimeistään ensimmäisenä työpäivänä hakemuksen saapumisen jälkeen.

Kantelija oli syyttänyt komissiota hallinnollisesta epäkohdasta myös siksi, että komissio oli jatkanut määräaika, joka koski vastaamista hänen hakemukseensa. Tältä osin oikeusasiamies löysi merkkejä hallinnollisesta epäkohdasta ja esitti viivettä koskevan kriittisen huomautuksen. Hän esitti myös toisen kriittisen huomautuksen, joka koski komission toimille esitettyjen perustelujen tasoa.

Toisen kriittisen huomautuksen osalta oikeusasiamies totesi, että asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaan hakijoille ”perustellaan yksityiskohtaisesti”, miksi toimielin jatkaa uudistettuun hakemukseen vastaamista koskevaa määräaika. Se, mikä peruste on riittävän ”yksityiskohtainen”, saattaa riippua tapauksesta. Yksinkertainen ja yleisin sanakääntein (kuten tässä tapauksessa) muotoiltu viittaus siihen, että asiassa on kuultava komission muita yksiköitä, ei kuitenkaan riitä täyttämään mainittua vaatimusta, sillä sellaisten tietojen perusteella ei voida arvioida, onko jatkaminen kohtuudella perusteltavissa. Riittäviä tietoja voisivat olla erityisesti selitykset, joista kävisi ilmi, miksi komission muiden yksiköiden kuuleminen on tarpeen ja miksei sisäistä kuulemista olisi voitu toteuttaa aikaisemmin. Käsiteltävänä olleessa tapauksessa komissio perusteli määräajan jatkamista ainoastaan sillä, että hakemuksen käsittelemiseksi sen olisi kuultava komission muita yksiköitä. Tällainen ilmaus ei riittänyt asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 tarkoitetuiksi ”yksityiskohtaisiksi perusteiksi”. Komissio ei siis noudattanut asiaankuuluvaa lakisääteistä vaatimusta, joten kyseessä oli hallinnollinen epäkohta.

Kantelijan asemaa koskevan tiedonannon noudattamatta jättäminen

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 446/2007/WP Euroopan komissiota vastaan

Saksalainen lakimies väitti, ettei komissio ollut käsitellyt asianmukaisesti kirjettä, jossa hän oli pyytänyt komissiota käynnistämään rikkomismenettelyn Saksaa vastaan. Lakimiehen mukaan Saksa rikkoi yhteisön lainsäädäntöä, koska Saksan hallituksen entisten tai nykyisten jäsenten asettaminen syytteeseen rikoksista oli käytännössä mahdotonta. Komissio oli vastannut, ettei sillä ollut toimivaltaa puuttua asiaan.

²²

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

Tutkimuksen aluksi komissiolle lähettämässään kirjeessä oikeusasiamies huomautti, että tähän tapaukseen voitaisiin soveltaa komission tiedonantoa kantelijan asemasta yhteisön oikeuden rikkomista koskevissa asioissa²³. Tiedonannossa komissio määritteli normit komission ja kantelijoiden väliselle yhteydenpidolle tilanteissa, joissa kantelija katsoo jäsenvaltion toimien tai menettelyjen olevan yhteisön oikeuden vastaisia.

Lausunnossaan komissio katsoi, ettei tiedonantoa voitu soveltaa, koska kantelijan kantelu ei liittynyt alaan, jolla komissio voisi toteuttaa rikkomismenettelyä, vaan se kuului rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön soveltamisalaan (EU:sta tehdyn sopimuksen VI osasto).

Oikeusasiamies pani merkille, että kantelija oli selkeästi tarkoittanut kirjeensä rikkomista koskevaksi kanteluksi. Hän huomautti, että tiedonannon 3 kohdan toinen kappale sisältää kattavan luettelon syistä, joiden perusteella yhteydenottoja ei voida tutkia rikkomista koskevinä kanteluina. Tässä yhteydessä mainitaan esimerkiksi yhteydenotot, ”joissa tuodaan esiin kanteluperusteita, jotka selvästi eivät kuulu yhteisön oikeuden soveltamisalaan”. Tiedonannon mukaan tapauksissa, joissa komissio päättää olla kirjaamatta yhteydenottoa kanteluksi, sen yksiköt ”ilmoittavat tästä tekijälle tavallisella kirjeellä, jossa on mainittava yksi tai useampi 3 kohdan toisessa alakohdassa esitetty perustelu”.

Oikeusasiamies katsoi komission syyllistyneen hallinnolliseen epäkohtaan, kun se ei noudattanut tiedonantoa vastatessaan kantelijalle, ja esitti kriittisen huomautuksen. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin, että kantelijan esittämä kantelu näytti koskevan ”kanteluperusteita, jotka selvästi eivät kuulu yhteisön oikeuden soveltamisalaan”. Erityisesti kantelija ei ollut selittänyt, miten hän katsoi poliitikkojen vastuun rikosasioissa liittyvän Saksan EY:n perustamissopimuksen mukaisiin velvoitteisiin. Siksi oikeusasiamies piti perusteltuna komission kantaa, jonka mukaan se ei voinut paneutua kantelijan huolenaiheisiin rikkomismenettelyn avulla.

Laiminlyönti julkaista asiakirjoihin tutustumista koskeva vuosikertomus 2005

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 668/2007/MHZ Euroopan komissiota vastaan

Statewatch kanteli oikeusasiamiehelle, että vastoin asetuksen 1049/2001 17 artiklan 1 kohdasta²⁴ johtuvaa laillista velvoitettaan komissio ei ollut vuonna 2006 julkaissut vuoden 2005 kertomustaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saannista. Kantelijan mukaan vuosikertomus on ainoa tapa, jolla kansalaiset saavat tietoa siitä, miten komissio vastaa pyyntöihin saada tutustua asiakirjoihin. *Statewatch* väitti, että kun kertomusta ei julkaistu ajallaan, kyseessä oli selkeä hallinnollinen epäkohta.

Komissio totesi lausunnossaan olevansa hyvin tietoinen velvoitteesta julkaista vuosikertomus. Kertomuksen laatiminen oli kuitenkin myöhässä, koska asiakirjapyyntöjä käsittelevän yksikön henkilöstö oli suurelta osin vaihtunut. Lisäksi yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevan asetuksen tarkistamista koskeva julkinen kuuleminen oli asetettu etusijalle.

Oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan komission antamat perustelut laiminlyöntinsä syistä eivät olleet vakuuttavia. Hänen mielestään se, ettei komissio ollut onnistunut julkaisemaan vuoden 2005 vuosikertomusta ennen vuoden 2006 loppua, oli hallinnollinen epäkohta, ja hän esitti asiasta kriittisen huomautuksen. Oikeusasiamies korosti, että kansalaiset voivat tuskin luottaa toimielimiin, jos ne eivät pysty noudattamaan itse asettamiaan määräaikoja.

Oikeusasiamies teki myös toisen huomautuksen, jossa hän korosti, että kertomusten julkaiseminen on keskeinen menettely, jolla vastuullisuutta kansalaisiin nähden toteutetaan ja jolla heidän

²³ Tiedonanto Euroopan parlamentille ja Euroopan oikeusasiamiehelle kantelijan asemasta yhteisön oikeuden rikkomista koskevissa asioissa, EYVL 2002 C 244, s. 5.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

kanssaan viestitään. Lisäksi oikeusasiamies kannusti komissiota antamaan hyvää esimerkkiä useille uusille, äskettäin perustetuille yhteisön virastoille asettamalla vastedes kertomusten julkaiseminen ajoissa erittäin tärkeälle sijalle.

Komissio julkaisi tarkoitetun kertomuksen lopulta syyskuussa 2007, joten oikeusasiamies lopetti asian käsittelyn.

Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimisto

Kilpailuja koskevan pakollisen online-rekisteröinti- ja tietojärjestelmän riitauttaminen

Yhteenvedo päätöksestä kanteluun 3346/2004/ELB Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimistoa (EPSO) vastaan

EPSO oli ottanut käyttöön järjestelmän, jossa avoimiin kilpailuihin osallistuvia hakijoita vaadittiin rekisteröitymään ja viestimään EPSOn kanssa online-tilassa. Kantelija riitautti tämän järjestelmän. Hänen keskeinen perustelunsa oli, että tämä vaatimus oli syrjivä ottaen huomioon Internetin alhaisen yleisyysasteen joissakin jäsenvaltioissa ja vaikeudet päästä Internetiin maaseudulla. EPSO hylkäsi kantelijan väitteet viittaamalla erityisesti syihin, joiden perusteella edellä mainittu järjestelmä otettiin käyttöön.

Oikeusasiamies totesi ensinnäkin, että hakijoiden tai mahdollisten hakijoiden tasavertaisen kohtelun periaate kilpailumenettelyissä on yhteisön toimielimiä ja laitoksia sitova peruseriaate. Oikeusasiamies katsoi, että käsiteltävänä oleva vaatimus ei periaatteessa ole syrjivä eikä epäoikeudenmukainen (i) niiden tiettyjen tilastotietojen perusteella, jotka koskevat Internetin käyttöä ja pääsyä Internetiin ja jotka osapuolet ovat toimittaneet tai jotka Eurostatin Internet-sivustolta ovat löytyneet, (ii) koska ei ole todisteita siitä, että huomattava määrä EPSOon hakemisesta ja EPSOn kilpailuihin osallistumisesta kiinnostuneita henkilöitä ei ole voinut tehdä niin, koska heillä on ollut rajallinen pääsy Internetiin, (iii) koska on yleisesti tiedossa ja yleisen kokemuksen mukaista, että pääsy Internetiin lisääntyy jatkuvasti, ja (iv) EPSOn järjestelmää koskevien perustelujen eli avoimuuden lisääntymisen ja tiedonsaannin paranemisen perusteella.

Oikeusasiamies ei kuitenkaan sulkenut pois sitä mahdollisuutta, että tietyissä tapauksissa hakijoilla ja mahdollisilla hakijoilla voi olla huomattavia, puolueettomasti perusteltavissa olevia vaikeuksia hakea EPSOon tai viestiä EPSOn kanssa Internetin välityksellä. Tällaisissa tapauksissa edellä mainittu syrjimättömyyden periaate vaatii, että EPSO myöntää poikkeuksen online-rekisteröintiä ja -viestintää koskevaan vaatimukseen. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että se, että EPSO ei tehnyt näin, oli hallinnollinen epäkohta, ja osoitti EPSOLle tätä koskevan suositusluonnoksen. Hän ehdotti myös analyysin perusteella, että EPSO voisi vaatia, että poikkeusta koskevien pyyntöjen tueksi olisi esitettävä sellaiset todisteet, jollaisia kyseessä olevan henkilön voidaan olosuhteet huomioon ottaen kohtuudella odottaa toimittavan.

EPSO ei hyväksynyt oikeusasiamiehen suositusluonnosta. Se vetosi väitteisiin, joita oikeusasiamies ei pitänyt vakuuttavina. Hän totesi muun muassa, että – ottaen huomioon hänen asiaa koskeva analyysinsä suositusluonnoksessa – hallinnolliset mukavuussyyt, joiden mukaan pyritään välttämään hankaluuksia poikkeusta koskevien pyyntöjen arvioimisessa oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti, eivät riitä oikeuttamaan sitä, mikä muutoin on hakijoiden tai mahdollisten hakijoiden tasavertaisen kohtelun periaatteen rikkomista. Oikeusasiamies piti näin ollen ennallaan edellä mainitun toteamuksensa hallinnollisesta epäkohdasta ja päätti asian käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Hakijoiden kielitaitovaatimukset avoimissa kilpailuissa

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 3114/2005/MHZ Euroopan henkilöstövalintatoimistoa (EPSO) vastaan

Kantelu koski kielijärjestelyjä, joita alettiin soveltaa toimielinten palvelukseenottokilpailuissa sen jälkeen, kun unioni laajentui kymmenellä uudella jäsenvaltiolla 1. toukokuuta 2004.

Juuri ennen laajentumista annettiin asetus, jolla poikettiin tilapäisesti henkilöstösääntöjen tavanomaisista määräyksistä säätämällä, että avoimia toimia voidaan täyttää nimittämällä niihin uusien jäsenvaltioiden kansalaisia²⁵. Asetuksen mukaan voidaan vuoteen 2010 saakka järjestää yleisiä kilpailuja sellaisten virkamiesten ottamiseksi palvelukseen, joiden pääkielenä on jokin vanhojen jäsenvaltioiden 11 virallisesta kielestä.

EPSO järjesti kahdenlaisia kilpailuja.

Ensimmäisen ryhmän kilpailut oli tarkoitettu ainoastaan uusien jäsenvaltioiden kansalaisille. Hakijoiden pääkielenä tuli olla yksi uusien jäsenvaltioiden 10 kielestä. Hakijoiden oli myös osoitettava, että heillä on riittävä kielitaito jossakin vanhojen jäsenvaltioiden 11 kielestä. Lisäksi heidät velvoitettiin suorittamaan osa kokeista englanniksi, ranskaksi tai saksaksi.

Toisen ryhmän kilpailuihin saivat osallistua kaikkien 25 jäsenvaltion kansalaiset. Hakijoilla tuli olla pääkielenään yksi vanhojen jäsenvaltioiden 11 kielestä sekä riittävä kielitaito jossakin toisesta näistä 11 kielestä. Heiltä ei kuitenkaan vaadittu englannin, ranskan tai saksan kielen taitoa.

Puolan julkishallinnon oppilaitoksen virkamiesyhdistys väitti EPSOn syrjineen uusien jäsenvaltioiden kansalaisia näillä kilpailujärjestelyillä.

Kantelusta antamassaan lausunnossa EPSO vastasi, että jokaisella kilpailulla on omat tavoitteensa ja ettei syrjintään tai epäoikeudenmukaiseen kohteluun voida näin ollen vedota pelkästään kilpailuilmoituksia vertaamalla. EPSO myös korosti, että kyseisten kilpailujen oikeusperustana on asetus N:o 401/2004 (jäljempänä "asetus").

Oikeusasiamies pyysi EPSOa selittämään, millä perusteella toiseksi kieleksi hyväksyttiin vain 11 "vanhaa" kieltä ja miksi ainoastaan uusien jäsenvaltioiden hakijoilta edellytettiin englannin, ranskan tai saksan kielen taitoa. EPSO vastasi, että riittävä kielitaito yhdessä näistä 11 kielestä "vastasi paremmin toimielinten hallinto-organisaation tarpeita siirtymäkauden aikana", ja ettei sillä "ole mitään velvollisuutta ottaa huomioon niitä lukemattomia valinnanmahdollisuuksia, joita hakijoilla on valitessaan toista kieltä".

Tapauksen analyysissä oikeusasiamies viittasi aluksi EY:n perustamissopimuksen 12 artiklaan, jossa kielletään kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä, sekä syrjintäkiellon periaatetta koskevaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön.

Hän korosti, että lainsäädännön tulkinnessa on pidettävä lähtökohtana näitä oikeudellisia periaatteita ja että työnhakijalle asetetut kielitaitovaatimukset voivat merkitä välillistä kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää, jolleivät ne ole perusteltuja.

Oikeusasiamies katsoi, että kilpailujen pääkieliä koskevat vaatimukset ovat asetuksen mukaan sallittuja. Asetuksessa ei kuitenkaan ole mainintaa toista kieltä koskevista vaatimuksista, eikä siinä myöskään edellytetä englannin, ranskan tai saksan kielen taitoa.

Vaikka periaatteessa voi olla olemassa vakuuttaviakin syitä, joiden perusteella kielitaito jossakin tietyssä yhteisön kielessä on tarpeen virkamiehen tulevien tehtävien hoitamisessa, EPSO ei kyennyt tyydyttävästi selittämään, miksi se hyväksyi toiseksi kieleksi ainoastaan jonkin 11 vanhasta kielestä.

²⁵

Kyproksen, Tšekin tasavallan, Viron, Unkarin, Latvian, Liettuan, Maltan, Puolan, Slovakian ja Slovenian Euroopan unioniin liittymisen vuoksi käyttöön otettavista Euroopan yhteisöjen virkamiesten palvelukseen ottamista koskevista väliaikaisista erityistoimenpiteistä 23 päivänä helmikuuta 2004 annettu neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 401/2004 (EUVL 2004 L 67, s. 1).

Oikeusasiamies myös myönsi, että riittävän kielitaidon vaatiminen joissakin tietyissä kielissä voi olla perusteltua tehokkaan sisäisen viestinnän varmistamiseksi. EPSO ei kuitenkaan osannut selittää, miksi se katsoi, että uusien jäsenvaltioiden hakijoiden tuli osata englantia, ranskaa tai saksaa, mutta ei pitänyt tarpeellisenä vaatia toisen ryhmän kilpailuihin osallistuneilta hakijoilta riittävää kielitaitoa yhdessä näistä kielistä, vaikka molemmista ryhmistä valittujen virkamiesten oli tarkoitus toimia pitkälti samanlaisissa tehtävissä.

Näin ollen oikeusasiamies totesi EPSOn loukanneen syrjäntäkiellon periaatetta ja esitti sille kriittisen huomautuksen.

Euroopan investointipankki

EU:n lainsäädännön noudattamisen varmistamatta jättäminen tulvajoen jälleerakennustöissä

Tiivistelmä päätöksestä kanteluun 1807/2006/MHZ Euroopan investointipankkia (EIP) vastaan

Kaksi puolalaista ympäristöjärjestöä valitti oikeusasiamiehelle, että EIP oli vastoin ympäristökäsikirjaansa (Environmental Statement) jättänyt varmistamatta, oliko vuonna 2001 tehdyissä tulvan jälkeisissä jälleerakennus- ja korjaustöissä noudatettu ympäristövaikutusten arviointia koskevaa direktiiviä. Kantelijat myös väittivät, että EIP toimi huolimattomasti Puolaan vuoden 2004 lokakuussa tekemällään tarkastuskäynnillä, ja vaativat EIP:tä varmistamaan, että kaikki sen EU:n ulkopuolisissa maissa rahoittamat hankkeet täyttävät direktiivin vaatimukset. Lopuksi kantelijat valittivat, ettei EIP ollut antanut niiden tutustua hankkeen rahoitussopimukseen ja muihin siihen liittyviin asiakirjoihin.

Kantelua koskevassa lausunnossaan EIP totesi, että kun otetaan huomioon (i) sen Puolan viranomaisten lähettämistä selonteista laatima arvio ja (ii) sen Puolaan tekemät tarkastuskäynnit, vuoden 2004 käynti mukaan luettuna, voitiin Puolan viranomaisten soveltamia menettelyjä pitää hyväksyttävänä. EIP kieltäytyi antamasta rahoitussopimusta nähtäväksi ja perusteli tätä sillä, että rahoitussopimukset kuuluvat periaatteessa salassapitovelvollisuuden piiriin. Tutkimuksen aikana se kuitenkin luovutti muut hankkeeseen liittyvät asiakirjat.

Oikeusasiamies havaitsi, ettei EIP ollut reagoinut asianmukaisesti Puolan selontekoihin, joista kävi ilmi, etteivät Puolan viranomaiset olleet katsoneet tarpeelliseksi noudattaa direktiivissä säädettyä menettelyä kyseisten töiden osalta. Tällainen toimintatapa oli vastoin yhteisöjen tuomioistuimen tulkintaa kyseisestä direktiivistä²⁶. Oikeusasiamies piti sitä hallinnollisena epäkohtana ja esitti asiasta kriittisen huomautuksen. Puolaan vuonna 2004 tehtyä tarkastuskäyntiä koskevien väitteiden osalta hän kuitenkin katsoi, ettei tutkimuksia ollut enää syytä jatkaa, koska EIP näytti ryhtyneen asianmukaisiin toimiin eri kansalaisjärjestöjen tarkastuskäynnillä esittämien valitusten johdosta. Oikeusasiamies totesi samoin kantelijan EIP:lle kohdistamasta vaatimuksesta, koska ilmeni, että EIP oli käynnistänyt tiettyjä aloitteita menettelytapojensa parantamiseksi ja EU:n parhaiden käytäntöjen levittämiseksi.

Siltä osin kuin oli kyse rahoitussopimuksen antamisesta nähtäväksi, oikeusasiamies katsoi erään aikaisemman päätöksen perusteella kohtuulliseksi myöntää, että EIP:n kuuluu rahoituslaitoksena noudattaa salassapitovelvollisuutta. Hän pani myös merkille, että EIP oli toimittanut muut asiakirjat nähtäväksi tutkimuksen aikana. Näistä syistä asiakirjojen luovuttamista koskevaa kysymystä ei ollut syytä tutkia enempää.

Oikeusasiamies huomautti vielä, että kantelijat olivat toimineet oikein ilmoittaessaan EIP:lle kyseiset tiedot, joista tämä ei ollut sitä ennen ollut tietoinen. Edelleen hän totesi luottavansa siihen, että EIP

²⁶

Asia C-72/95, Kraaijeveld, Kok. 1996, I-5403, 32 ja 49 kohta.

ylläpitää tulevaisuudessakin rakentavia suhteita eri jäsenvaltioissa ja myös EU:n ulkopuolella toimiviin kansalaisjärjestöihin.

Euroopan petostentorjuntavirasto

Pyyntö saada tutustua luetteloon muodostaa "kohtuuttoman taakan"

Päätös kanteluun 2350/2005/GG Euroopan petostentorjuntavirastoa vastaan

Saksalainen toimittaja pyysi Euroopan petostentorjuntavirastolta (jäljempänä "OLAF") saada tutustua täydelliseen luetteloon viraston kirjeenvaihdosta Saksan hallituksen sekä Saksan osavaltioiden hallitusten kanssa vuosina 2000–2004. Hän perusti pyyntönsä Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen 1049/2001²⁷ 11 artiklaan. OLAF vastasi, ettei tällaista luetteloa ole olemassa ja että luettelon laatiminen merkitsisi sen henkilöstölle kohtuutonta taakkaa. OLAF tarjoutui auttamaan mahdollisimman paljon, jos kantelija supistaisi pyyntöään, mistä viimeksi mainittu kuitenkin kieltäytyi.

Oikeusasiamiehen tutkimuksen aikana OLAF pitäytyi kannassaan. Se väitti, että kantelijan pyyntö vaatisi noin 8 000 asiakirjan tarkastelua. Useimpien viraston yksikönpäälliköiden olisi osallistuttava työhön tarkistaakseen omalle vastuualueelleen kuuluvan kirjeenvaihdon. Lisäksi saksalaisen lakimiehen ja tietosuojavaltuutetun olisi varmistettava, että tietosuojavaatimukset täyttyvät. OLAFin mukaan tämä häiritsisi sen vähäisten henkilöstöressurssien varsinaista tehtävää eli petosten vastustamista ja havaitsemista. Osoituksena hyvästä tahdostaan OLAF toimitti kuitenkin kantelijalle luettelon asiaankuuluvasta kirjeenvaihdosta, jota oli käyty vuoden 2004 kolmen viimeisen kuukauden kuluessa.

Oikeusasiamies totesi, että OLAF ei kiistänyt kantelijan oikeutta saada pyytämiensä kaltaisia tietoja vaan ainoastaan väitti, että kaiken tämän tiedon kokoaminen merkitsisi kohtuutonta vaivannäköä. Hän muistutti, että yhteisön tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan pyyntö saada tutustua asiakirjoihin voidaan evätä tällä perusteella vain poikkeustapauksissa. Oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan tällä oikeuskäytännöllä oli merkitystä myös tässä tapauksessa. Oikeusasiamies ei ollut vakuuttunut siitä, että kantelijan pyynnön noudattaminen edellyttäisi OLAFilta kohtuutonta vaivannäköä. Vain noin viidennes OLAFin toimittamassa luettelossa olevista asiakirjoista oli asiaankuuluvia. Näin ollen vaikutti siltä, että kyseeseen tulevien asiakirjojen kokonaismäärä oli paljon pienempi kuin mitä OLAF oli ilmoittanut. Oikeusasiamies myönsi, että jäljelle jäävä luettelo oli edelleen hyvin pitkä ja että siksi sen varmistaminen, ettei luettelo sisältänyt luottamuksellisia tietoja, vaatisi todennäköisesti huomattavasti työtä. Kuitenkin, ottaen huomioon tarkistettavat tiedot, oikeusasiamies katsoi, että OLAF ei ollut osoittanut työn olevan kohtuuton.

Oikeusasiamies huomautti, että kansalaiset eivät voi käyttää asetuksen 1049/2001 mukaisia oikeuksiaan, elleivät he tiedä, mitä asiakirjoja kyseisen hallintoelimen hallussa on. Hän katsoi, että niin kauan kuin asiakirjoista ei ole helposti käytettävää rekisteriä tai rekisteri on puutteellinen, EU:n toimielinten on oltava valmiita toimittamaan kansalaisille kulloistakin tilannetta varten laadittuja luetteloita, vaikka niiden laatiminen merkitsisikin huomattavaa taakkaa.

Koska OLAF hylkäsi oikeusasiamiehen tässä tapauksessa ehdottaman sovintoratkaisun ja näin ollen hänen suositusehdotuksensa, oikeusasiamies päätti asian käsittelyn antamalla kriittisiä huomautuksia, jotka koskivat sekä asian menettelyllisiä että sisällöllisiä näkökohtia.

²⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

3.5 TOIMIELIN HYVÄKSYI SUOSITUSLUONNOKSEN

Euroopan komissio

Virheellisten ja harhaanjohtavien tietojen julkaiseminen lentomatkustajien oikeuksista

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1475/2005/(IP)GG ja 1476/2005/(BB)GG Euroopan komissiota vastaan

Matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11. helmikuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 261/2004²⁸ tuli voimaan 17. helmikuuta 2005. Jotta matkustajille voitaisiin tiedottaa asetuksessa N:o 261/2004 säädetyistä uusista oikeuksista, komissio laati ja julkaisi asiasta lehtisen, julisteen ja tiedotteen. Lisäksi se tuotti lyhyen videoesityksen ja antoi lehdistötiedotteen asetuksen voimaantulosta. Kaikki tämä aineisto oli saatavilla myös komission Internet-sivustolla.

Kaksi lentoyhtiöiden yhdistystä – European Regions Airlines Association (ERA) ja International Air Carrier Association (IACA) – katsoivat, että komission julkaisema aineisto sisältää virheellisiä ja harhaanjohtavia tietoja.

Komission hylättyä suurimman osan valituksista yhdistykset kantelivat asiasta oikeusasiamiehelle.

Yhtiöt väittivät, että komission julisteessa, esitteessä ja tiedotteessa julkaistut ja videoesityksessä annetut tiedot asetuksessa N:o 261/2004 säädetyistä matkustajien oikeuksista sisälsivät virheellisiä ja harhaanjohtavia väittämiä. Kantelijat vaativat komissiota oikaisemaan väittämänsä.

ERA:n kantelu sisälsi myös muita väitteitä (komissio ei ollut toiminut oikeudenmukaisesti ja järkevästi; se ei ollut osoittanut palveluhenkisyttä ja avuliaisuutta eikä ollut ollut helposti tavoitettavissa; se ei ollut vastannut kirjeisiin kohtuullisessa määräajassa; ja siltä vaadittiin anteeksipyyntöä).

Perusteellisen selvitystyön jälkeen oikeusasiamies katsoi, että jotkin kantelijoiden arvostelemista väittämistä todella olivat virheellisiä tai harhaanjohtavia. Siksi oikeusasiamies antoi kummankin tapauksen osalta suositusluonnoksen komissiolle, jossa sitä kehoitettiin korjaamaan väittämät. ERA:n kantelua koskevassa suositusluonnoksessa komissiota pyydettiin lisäksi esittämään anteeksipyyntönsä kantelijalle.

Oikeusasiamiehelle antamassaan yksityiskohtaisessa lausunnossa komissio ilmoitti ottaneensa suositusluonnoksen huomioon ja vetäneensä esitteen, julisteen, tiedotteen ja videoesityksen pois Internet-sivustoltaan. Lisäksi komissio huomautti, että tilalle tehtäisiin uutta aineistoa ja että kyseisille sidosryhmille, myös kantelijoille, oli lähetetty uutta tiedotusaineistoa palautetta varten.

Kantelu 1476/2005/(BB)GG

Huomautuksissaan IACA kertoi panneensa ilahtuneena merkille, että komissio oli oikeusasiamiehen suositusluonnoksen johdosta poistanut Internet-sivustoltaan matkustajien oikeuksia koskevan harhaanjohtavan aineiston. IACA korosti olevansa tyytyväinen menettelyyn, joka johti uuden version julkaisemiseen komission julisteesta 4. huhtikuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoi komission panneen hänen tässä tapauksessa esittämänsä suositusluonnoksen tyydyttävästi täytäntöön.

²⁸

EUVL 2004 L 46, s. 1.

Kantelu 1475/2005/(IP)GG

Huomautuksissaan ERA ilmoitti olevansa tyytyväinen komission toimenpiteisiin ja lisäsi komission hyväksyneen kaikki tarkistukset, jotka ERA oli esittänyt uuteen tiedotusaineistoon. ERA kuitenkin katsoi, että kolmeen epäkohtaan olisi edelleen syytä puuttua: (i) Koska julisteen vanhaa versiota oli yhä esillä monilla EU:n lentoasemilla, oikeusasiamiestä pyydettiin esittämään erityissuositus, jossa komissiota kehoitettaisiin antamaan lentoasemille ohjeet näiden julisteiden poistamisesta. (ii) Oikeusasiamiehen tulisi lisäksi vaatia komissiota lupaamaan, että se konsultoi lentoyhtiöiden järjestöjä ja ottaa niiden antaman palautteen huomioon ennen julisteen muuttamista tai uuden aineiston laatimista. (iii) Komissio ei ollut esittänyt kantelijalle anteeksipyyntöä eikä sen yksityiskohtainen lausunto sisältänyt mitään tämänkaltaista viittausta. Oikeusasiamiestä pyydettiin ottamaan kantaa asiaan.

Ensimmäisen epäkohdan osalta (jotka myös IACA mainitsi) oikeusasiamies totesi luottavansa siihen, että komissio ryhtyisi siinä tarvittaviin toimiin, kun asia olisi saatettu sen tietoon tämän päätöksen välityksellä. Oikeusasiamies kuitenkin pyysi komissiota raportoimaan hänelle tilanteesta 31. heinäkuuta 2007 mennessä.

Toisen epäkohdan osalta oikeusasiamies katsoi, ettei hänen olisi enää näin myöhäisessä vaiheessa asianmukaista laajentaa tutkimustaan tähän lisävaatimukseen. Kantelija on kuitenkin vapaa tekemään asiasta uuden kantelun suorittuaan ensin aiheelliset hallinnolliset menettelyt komissiossa.

Kolmannen epäkohdan osalta oikeusasiamies piti valitettavana komission kantaa asiassa. Hän toisti näkemyksensä, jonka mukaan komission olisi tässä tapauksessa kuulunut esittää anteeksipyyntönsä. Hän kuitenkin katsoi, ettei asiasta ole tällä kertaa aiheellista laatia erityiskertomusta Euroopan parlamentille. Näin ollen oikeusasiamies päätti tapauksen käsittelyn esittämällä kriittisen huomautuksen.

Entisen virkamiehen perilliselle aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintä*Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1617/2005/(BB)JF Euroopan komissiota vastaan*

Kantelija on marraskuussa 1998 kuolleen komission entisen työntekijän ainoa perillinen. Komissio pyysi toukokuussa 2003 kantelijaa palauttamaan tämän isälle joulukuussa 1998 aiheettomasti maksetun eläkkeen. Vaikka kantelija ensin hyväksyi summan palauttamisen erinä 12 kuukauden maksusuunnitelman mukaisesti, hän ilmoitti pitävänsä kohtuuttomana, että komissio panisi perintämääräyksen täytäntöön. Kantelija väitti toimineensa hyvässä uskossa ja olleensa tietämätön kyseisellä pankkitilillä olevista summista vaikeiden olosuhteidensa, nimittäin lähipiirissään lyhyessä ajassa sattuneiden useiden kuolemantapausten takia. Kantelija vaati komissiota peruuttamaan perintämääräyksen.

Kanteluun antamassaan vastauksessa komissio katsoi liikasuurituksen olleen niin ilmeinen, ettei kantelija ollut mitenkään voinut olla siitä tietämätön, mikäli hän oli noudattanut tavanomaista huolellisuutta. Komission mukaan kantelija ei voinut vedota myöskään hyvään uskoon, koska hän ei ollut noudattanut maksusuunnitelmaa, joka oli laadittu hänen omasta pyynnöstään.

Huomautuksissaan kantelija selitti kantansa summien palauttamisesta muuttuneen, kun hän sai tietää, että nimittävä viranomaisena voi henkilöstösääntöjen 85 artiklan nojalla päättää saatavien perinnästä luopumisesta. Kantelija korosti saavansa työttömyyspäivärahaa ja toivoi komissiolta hänen tapauksessaan inhimillisempää ja vähemmän kaavamaisista suhtautumista.

Sovintoratkaisuehdotuksissaan oikeusasiamies katsoi kyseisen liikasuurituksen johtuneen komission omasta virheestä. Oikeusasiamies myönsi, että komission velvollisuus on periä takaisin aiheettomasti maksetut summat yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Hän kuitenkin huomautti, että joissakin jäsenvaltioissa veroista ja etuuksista vastaavat julkiset viranomaiset ovat kansallista oikeusasiamiestä kuultuaan ottaneet käyttöön menettelyjä sen varmistamiseksi, että viranomaisen virheen takia

maksettuja liिकासuorituksia ei peritä takaisin, jollei se ole kohtuullista ja asiallisesti perusteltua. Tässä yhteydessä oikeusasiamies korosti, että kyseiset viranomaiset voivat hyväksyä kuolemantapausten kaltaiset poikkeukselliset olot asianmukaisena selityksenä sille, ettei etuuden saaja ole tarkistanut pankkitililtään suoritusten oikeellisuutta. Tapauksen poikkeukselliset olot huomioon ottaen oikeusasiamies pyysi komissiota harkitsemaan, olisiko perintämääräyksen peruuttaminen tai perittävän summan tuntuva alentaminen sittenkin kohtuullista ja asiallisesti perusteltua.

Vastauksessaan komissio korosti toimineensa asiaa koskevien säännösten mukaisesti. Se myönsi liिकासuorituksen johtuneen sen omasta virheestä, mutta selitti virheen johtuneen siitä, että virkamiesten eläkkeitä mukautetaan vuosittain juuri joulukuussa. Sen oli siten joka tapauksessa suoritettava kuolinpesään kantelijan isän eläkkeen vuotuista "mukautusta" vastaava osuus vuoden 1998 heinäkuun ja marraskuun väliseltä ajalta.

Oikeusasiamies pani merkille, että osa kantelijan isän kuolinpesään joulukuussa 1998 suoritetuista maksuista oli maksettu aiheellisesti ja osa aiheettomasti. Tämän huomioon ottaen oikeusasiamies ei voinut hyväksyä perustetta, jonka mukaan suoritusten aiheettomuus olisi ollut niin "ilmeinen", ettei kantelija ollut voinut olla siitä tietämätön. Oikeusasiamies korosti, että komissio oli asioinut henkilön kanssa, joka ei ollut "toimihenkilö" eikä "virkamies" eikä häneltä siten voitu edellyttää samanlaista vastuullisuutta kuin toimihenkilöiltä ja virkamiehiltä edellytettiin näille suoritettujen maksujen käsittelyssä. Edellä esitetyn huomioon ottaen oikeusasiamies laati komissiolle suositusluonnoksen, jossa sitä kehoitettiin harkitsemaan, olisiko perintämääräyksen peruuttaminen paitsi kohtuullista ja asiallisesti perusteltua myös asiaa koskevien sääntöjen mukaista.

Komissio ilmoitti vastauksessaan, että se oli oikeusasiamiehen kyseiselle tapaukselle antaman painoarvon huomioon ottaen päättänyt hyväksyä oikeusasiamiehen suosituksen ja poikkeuksellisesti peruuttaa perintämääräyksen.

Asiasta tekemässään päätöksessä oikeusasiamies totesi olevansa tyytyväinen komission vastaukseen ja korosti komission myönteisen suhtautumisen vahvistavan kansalaisten käsityksiä inhimillisemmästä Euroopan unionista.

3.6 ASIAN KÄSITTELYN LOPETTAMINEN MUISTA SYISTÄ

Euroopan parlamentti

Kieltäytyminen uusintakokeen järjestämisestä ehdokkaalle, joka synnytti päivää ennen varsinaista koetta

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3278/2004/ELB Euroopan parlamenttia vastaan

Kantelija lähetti hakemuksen parlamentin järjestämään sisäiseen viranhakukilpailuun. Hakemuksessaan hän mainitsi olevansa raskaana ja ilmoitti lasketuksi ajaksi 17. kesäkuuta 2004. Hän sai kutsun kirjalliseen valintakokeeseen, joka järjestettiin 2. heinäkuuta 2004; lapsi syntyi päivää ennen sitä. Synnytyspäivänä kantelija ilmoitti parlamentille, ettei pääsisi valintakokeeseen, ja tiedusteli, voisiko hän suorittaa sen myöhempänä ajankohtana. Parlamentti antoi kieltävän vastauksen. Kantelija piti tätä syrjintänä.

Esitettyään osapuolille sovintoratkaisuehdotuksen ja suositusluonnoksen oikeusasiamies totesi, ettei kantelun kohteena oleva kieltäytyminen näyttänyt heijastavan asiaan liittyvien vastakkaisten etujen oikeudenmukaista tasapainoa. Muistutettuaan sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta sekä yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamisen periaatteista oikeusasiamies totesi, että sukupuolen

mukaisen erottelun tai sellaisen erottelun yhteydessä, johon liittyy perusoikeuksiin kohdistuvia rajoituksia, riitautetun erottelun puolustajan on pystyttävä osoittamaan, että erottelulla tavoitellaan oikeutettua yleisen edun mukaista tavoitetta ja että se on oikeasuhteinen tämän tavoitteen saavuttamiseen nähden. Oikeusasiamies katsoi, että valituksenalaisessa parlamentin päätöksessä oli tosiasiallisesti kyse sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä. Hänen mukaansa tämänkaltainen kieltävä päätös voi helposti saada naispuoliset työnhakijat luopumaan suvunjakamista koskevan perusvapauden käyttämisestä. Se voi siten tosiasiallisesti ja merkittävästi rajoittaa heidän oikeuttaan yksityiselämän kunnioitukseen. Näin ollen oikeusasiamies vaati parlamenttia perustelevaan kantelun kohteena olevan päätöksensä.

Parlamentti vetosi hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteeseen ja siitä johtuvaan tarpeeseen järjestää kirjallinen koe samana päivänä kaikille hakijoille. Oikeusasiamies katsoi tämän olevan sellainen oikeutettu yleinen etu, jonka tavoittelu saattaisi oikeuttaa valituksenalaisen päätöksen voimassa pitämisen. Tässä tapauksessa se ei kuitenkaan yksinään riittänyt päätöksen perusteeksi. Parlamentti myönsi, että koe olisi voitu järjestää myöhempänä ajankohtana, eikä pystynyt osoittamaan noudattaneensa suhteellisuusperiaatetta, joka edellyttää asiaa koskevien vastakkaisten periaatteiden ja etujen oikeudenmukaisen tasapainon toteutumista. Parlamentti ei onnistunut näyttämään toteen etenkin sitä, että se olisi koepäivää määrätessään ottanut tarpeeksi huomioon kantelijalta saamansa tiedon synnytyksen lasketusta ajasta asian C-130/75, Prais vastaan neuvosto²⁹ valossa. Parlamentti ei siis ottanut asianmukaisesti huomioon synnytyksajankohtaan luonnostaan sisältyvää epävarmuutta, kyseisen henkilön synnytyksen jälkeistä terveydentilaa ja synnytyksestä toipumiseen tarvittavaa aikaa hänen kokeeseen osallistumisensa kannalta.

Näin ollen valituksenalainen kieltäytyminen ei oikeusasiamiehen mukaan ollut oikeutettu. Kantelija oli kuitenkin tällä välin perunut vaatimuksensa, ja koska parlamentti oli luvannut tarkistaa äskettäin synnyttäneiden naisten osallistumiselle tulevissa viranhakukilpailuissa asetettavia ehtoja sekä raskaana olevien hakijoiden koepäivän määräämisessä noudattamaansa käytäntöä, oikeusasiamies katsoi, ettei asian käsittelyä ollut tarpeen jatkaa. Hän oli myös tyytyväinen parlamentin lupaukseen tarkistaa imettävien naisten viranhakukilpailuihin osallistumiselle asetettavia ehtoja ja pyysi parlamenttia varmistamaan, että asiaa koskevissa säännöissä otetaan huomioon asiaan liittyvien vastakkaisten etujen ja periaatteiden oikeudenmukainen tasapaino sekä myös hakijoiden yhtäläisen kohtelun periaate.

Euroopan komissio

Entisten puolisoiden sairaskulujen korvaaminen yhteisen sairaskorvausjärjestelmän perusteella

Tiivistelmä päätöksistä luottamuksellisiin kanteluihin 368/2005/(MF)(BU)BM ja 2776/2005/ID Euroopan komissiota vastaan

Euroopan komission virkamiehestä eronneella puolisoilla todettiin vakava sairaus useita kuukausia avioeron jälkeen. Hän, eli kantelija, haki korvausta sairauskuluista Euroopan yhteisöjen virkamiesten yhteisestä sairaskorvausjärjestelmästä, jolloin hänelle vastattiin, että hän oli mainitun järjestelmän sairaskorvauksen piirissä vain yhden vuoden ajan avioeron jälkeen. Kantelija vaati, että komissio jatkaisi hänen vakuutusturvaansa.

Oikeusasiamiehen selvityksen perusteella kävi ilmi, että komissio oli suostunut tässä tapauksessa myöntämään kantelijalle vakuutusturvaan jatkoajan vakavasta sairaudesta johtuviin kustannuksiin. Lisäksi oikeusasiamies totesi, että komissio oli oma-aloitteisesti pyytänyt kantelijaa ottamaan sen yksiköihin yhteyttä, jos hänen vakavan sairautensa hoitoa olisi jatkettava sen jälkeen, kun yhteisöjen sairaskorvausjärjestelmän voimassaolo hänen kohdaltaan päättyisi.

²⁹

Asia C-130/75, Prais v. neuvosto, (Kok. 1976, s. 1589).

Oikeusasiamies huomautti, että komission käyttämä menettely ei kokonaisuutena tarkasteltuna ollut ristiriidassa kantelijan terveyden suojelua ja hyvää hallintoa koskevien perusoikeuksien kanssa³⁰. Oikeusasiamies katsoi, ettei kantelijan tekemä kantelu antanut aiheita enempään tutkimukseen.

Yleisemmältä kannalta komissio totesi tutkimuksen kuluessa tulleen tietoiseksi siitä, että sairausvakuutusturvassa on aukko virkamiesten entisten puolisojen osalta. Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle ottaneensa käyttöön uuden yleisen täytäntöönpanosäännöksen, joka on voimassa 1. päivästä heinäkuuta 2007. Sen mukaan virkamiesten vakavasti sairaiden entisten puolisojen vakuutusturvaa yhteisöjen sairausvakuutusjärjestelmässä voidaan tietyin edellytyksin jatkaa.

Oikeusasiamies selvitti vastaavaa tapausta asian 2776/2005/ID yhteydessä. Kyseisessä asiassa oikeusasiamiehen tekemästä selvityksestä kävi ilmi, että komissio oli päättänyt pidentää kantelijan Euroopan yhteisöjen virkamiesten yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän vakuutusturvaa noin kaksi vuotta, koska kantelijalla oli vakava sairaus, jonka hoitokulut olivat merkittäviä. Oikeusasiamies kiitti komissiota sen päätöksestä pidentää Euroopan yhteisöjen virkamiesten yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän vakuutusturvaa ja mainitsi myös, että päätös oli pragmaattinen ja osoitti kantelijan sairaudesta johtuvan tilanteen ymmärtämistä.

Teollisuuslobbaajien nimien poistaminen

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 3269/2005/TN Euroopan komissiota vastaan

Erään kansalaisjärjestön puolesta esitetty kantelu koski komission suorittamaa teollisuuslobbaajien nimien poistamista asiakirjoista, jotka on annettu tutustuttavaksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001³¹ mukaisesti. Kantelija väitti, ettei komissio ollut noudattanut velvollisuuttaan antaa asiakirjat asianmukaisesti tutustuttavaksi. Kantelija esitti, ettei komissio ollut selittänyt, miten asianomaisten nimien ilmaiseminen vahingoittaisi yksityiselämän ja koskemattomuuden suoja asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti ja että komissio oli vedonnut nimien poistamisen yhteydessä virheellisesti asetuksen (EY) N:o 45/2001³² 8 artiklan b kohtaan.

Komission mukaan asianomaisten henkilöiden nimien julkaiseminen voisi häiritä heidän oikeuttaan yksityisyyteen, joka on turvattu henkilötietojen suojaamisesta annetussa yhteisön lainsäädännössä. Komissio katsoi päätöksensä nimien poistamisesta noudattavan Euroopan tietosuojavaltuutetun tausta-asiakirjaa, joka käsittelee yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin ja tietosuojaa.

Oikeusasiamies kirjoitti tietosuojavaltuutetulle pyytääkseen tätä kommentoimaan komission kantaa, erityisesti asetuksen (EY) N:o 45/2001 sovellettavuutta kyseisessä tapauksessa. Tietosuojavaltuutettu vastasi oikeusasiamiehen pyyntöön ilmaisemalla halunsa odottaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätöstä asiaan T-194/04, *Bavarian Lager v. komissio* ennen esillä olevan asian tarkastelua. Tietosuojavaltuutettu kertoi puuttuneensa asiaan kantajan puolesta siksi, ettei komission kanta hänen mielestään johtanut tyydyttävään lopputulokseen.

Koska päätöksen antamisen ajankohta T-194/04 -asiassa ei ollut selvä, oikeusasiamies päätti tarkastella esillä olevaa asiaa odottamatta tuomioistuimen päätöstä ja tietosuojavaltuutetun kannanottoa.

Oikeusasiamies tarkasteli asiaa tietosuojavaltuutetun suuntaviivojen perusteella: niiden mukaan tutustuttavaksi antamisen epäminen asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan

³⁰ Euroopan unionin perusoikeuskirjan 35 ja 41 artikla.

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, EYVL 2001 L 8, s. 1.

nojalla edellyttää kolmen ehdon täyttymistä. Oikeusasiamies katsoi, ettei komissio ollut osoittanut yhdenkään näistä kolmesta ehdosta täytyneen. Oikeusasiamies katsoi näin olleen kantelijan väitteen olevan perusteltavissa.

Vastaavissa tapauksissa oikeusasiamies pyrkii yleensä löytämään sovintoratkaisun oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Oikeusasiamies totesi kuitenkin, että tapaus henkilöiden nimien poistamisesta asiakirjoista, jotka oli annettava tutustuttavaksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla, oli käsiteltävänä ensimmäisen asteen tuomioistuimessa, asia T-194/04. Hän ei tämän takia katsonut olevan tarkoituksenmukaista esittää sovintoratkaisua, koska komissio ei todennäköisesti ryhtyisi mihinkään toimenpiteisiin ennen tuomioistuimen antamaa päätöstä. Oikeusasiamies katsoi, ettei käsittelyn jatkamiselle ollut perusteita ja lopetti asian käsittelyn. Hän totesi, että kantelija voi harkita uuden kanteen esittämistä oikeusasiamiehelle, kun tuomioistuin on antanut päätöksen asiassa T-194/04 ja komissio on ryhtynyt siihen liittyviin toimenpiteisiin.

Huom. Ensimmäisen asteen tuomioistuin antoi asiaa T-194/04 koskevan päätöksensä 8. marraskuuta 2007. Tuomioistuin kumosi komission päätöksen kieltäytyä julkaisemasta kaikkien kokoukseen osallistuneiden nimet jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn yhteydessä.

Europol

Väite vallan väärinkäytöstä tietoihin tutustumisen osalta

Yhteenvedo päätöksestä kanteluun 183/2006/MF Europolia vastaan

Kantelija pyysi Ranskan tietosuojakomissiota (CNIL) vahvistamaan, säilyttikö Europol häntä koskevia tietoja. CNIL välitti kirjeen Europolille, joka ilmoitti kantelijalle, että Europolilla ei ollut häntä koskevia henkilötietoja, joihin hänellä Europol-yleissopimuksen 19 artiklan 1 kohdan ja sovellettavan Ranskan lainsäädännön mukaisesti oli oikeus tutustua. Muutoksenhakukomitea vahvisti Europolin päätöksen.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija väitti, että Europol oli virheellisesti kieltäytynyt antamasta tietoja häntä koskevista tiedoista ja myöntämästä hänelle oikeutta tutustua näihin tietoihin. Hänen mukaansa tämä oli vallan väärinkäyttöä. Kantelija väitti lisäksi, että Europol ei ollut käsitellyt huolellisesti hänen muutoksenhakukomitealle tekemäänsä valitusta, koska sen vastauksen ranskankielinen käännös oli osoitettu toiselle muutoksenhakijalle.

Europolin johtaja ilmoitti oikeusasiamiehelle, että tämän kirje, jossa Europolilta pyydettiin lausuntoa kantelusta, oli välitetty Europolin yhteiselle valvontaviranomaiselle (JSB).

Oikeusasiamiehelle lähettämässään kirjeessä JSB totesi, että muutoksenhakukomitean päätös oli kaikkia osapuolia sitova. EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan 1 kohdassa säädetään, että oikeusasiamies tutkii mahdollisia hallinnollisia epäkohtia niitä tapauksia lukuun ottamatta, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä. Koska muutoksenhakukomiteaa oli pidettävä riippumattomana komiteana, joka tarjosi yksittäisille henkilöille oikeuskeinon Europolin päätöksiä vastaan, JSB oletti, että tämä poikkeus koski myös käsiteltävänä olevaa asiaa. Sen väitteen osalta, että kantelijan muutoksenhakua ei ollut käsitelty huolellisesti, JSB totesi, että muutoksenhakukomitea oli tehnyt kaksi päätöstä kahdessa eri asiassa ja että kantelijan muutoksenhakua koskevan päätöksen ranskankielisen käännöksen ensimmäinen sivu oli epähuomiossa korvattu toisen päätöksen ranskankielisen käännöksen ensimmäisellä sivulla. JSB korosti, että tällaisia virheitä ei pitäisi sattua, ja lisäsi, että se lähettäisi kantelijalle pahoittelunsa tästä virheestä.

Päätöksessään oikeusasiamies huomautti, että 195 artiklan 1 kohdassa mainittu poikkeus oli sovellettavissa vain tapauksiin, joita oli käsitelty tai jotka olivat käsiteltävinä tuomioistuimessa, ja että tämän tulkinnan vahvisti oikeusasiamiehen ohjesäännön 1 artiklan 3 kohta. Oikeusasiamies totesi, että hän ei ollut vakuuttunut siitä, että muutoksenhakukomiteaa tulisi pitää EY:n perustamissopimuksen

195 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna lainkäyttöelimenä ja että se seikka, että se oli tutkinut jotakin tiettyä tapausta, näin ollen estäisi häntä tutkimasta asiaa. Hän katsoi kuitenkin, että hänen ei ollut tarpeen ottaa tältä osin lopullista kantaa käsiteltävänä olevassa asiassa. Oikeusasiamies totesi tässä yhteydessä, että kantelija ei ollut esittänyt konkreettisia tietoja, jotka olisivat tukeneet hänen väitettään, jonka mukaan Europolin päätös oli ollut väärä ja siihen olisi liittynyt vallan väärinkäyttöä. Muutoksenhakukomitean päätöksen huolellinen tarkastelu ei liioin tuonut sellaista tietoa, joka olisi asettanut Europolin päätöksen kyseenalaiseksi. Näin ollen oikeusasiamies katsoi, ettei ollut perusteita sille, että hän jatkaisi kantelijan ensimmäisen väitteen tutkimista.

Sen väitteen osalta, jonka mukaan kantelijan muutoksenhakua ei ollut käsitelty huolellisesti, oikeusasiamies totesi, että JSB oli esittänyt kantelijalle anteeksipyyntönsä tehdyn virheen johdosta. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, ettei ollut perusteita jatkaa myöskään tapauksen tämän osa-alueen tutkimista.

Euroopan lentoturvallisuusvirasto

Ilma-alusten lentokelpoisuustodistuksia koskevan päätöksen oikeusperustan puuttuminen

Yhteenveto päätöksestä kanteluun 1103/2006/BU (luottamuksellinen) Euroopan lentoturvallisuusvirastoa (EASA) vastaan

Kantelija valitti oikeusasiamiehelle ilma-alusten lentokelpoisuus- ja ympäristöhyväksyntää koskevista täytäntöönpanosäännöistä annetun asetuksen N:o 1702/2003³³ 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan i luetelmakohdan täytäntöönpanosta EASA:ssa. Kyseisessä kohdassa säädetään pääasiassa seuraavaa:

- tuotteella, jota ei ole hyväksytty Euroopan ilmailuviranomaisten yhteistyöjärjestön (JAA) menettelyjen mukaisesti mutta jolla on tyyppihyväksyntätodistus, jonka jokin jäsenvaltio on myöntänyt ennen 28. syyskuuta 2003, katsotaan olevan asetuksen (EY) N:o 1702/2003 mukaisesti myönnetty tyyppihyväksyntätodistus (EASA:n tyyppihyväksyntätodistus), paitsi jos
- EASA määrittää, että tuotteen tyyppihyväksyntäperusta ei takaa riittävää turvallisuustasoa.

Kantelijan mukaan edellä mainitusta säännöksestä seuraa, että tuotteilla (ilma-aluksilla), joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä kansallinen tyyppihyväksyntätodistus, on *automaattisesti* katsottava olevan EASA:n tyyppihyväksyntätodistus, ja että kaikki poikkeukset tähän automaattisen tunnustamisen periaatteeseen on täsmennettävä ja perusteltava asianmukaisesti mm. esittämällä kyseisen ilma-aluksen osalta selvitys erityisistä teknisistä syistä.

Näin ollen kantelija valitti EASA:n päätöksestä N:o 2004/01/CF³⁴, jolla asetuksen (EY) N:o 1702/2003 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan i luetelmakohta oli pantu täytäntöön. Kyseisessä päätöksessään EASA katsoi, että päätöksen liitteessä lueteltujen tuotteiden tyyppihyväksyntäperusta ei välttämättä takaa riittävää turvallisuustasoa, koska:

- tietyssä jäsenvaltiossa suunnitelluilla tuotteilla voidaan katsoa olevan EASA:n tyyppihyväksyntätodistus vain, jos tyyppihyväksyntäperusta takaa riittävän turvallisuustason,

³³

Ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristöhyväksyntää sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden hyväksyntää koskevista täytäntöönpanosäännöistä 24. syyskuuta 2003 annettu komission asetus (EY) N:o 1702/2003 (EUVL 2003 L 243, s. 6).

³⁴

Asetuksen (EY) N:o 1702/2003 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan täytäntöönpanosta 28. huhtikuuta 2004 tehty EASA:n pääjohtajan päätös N:o 2004/01/CF.

- EASA ei tunne tietyissä jäsenvaltioissa sovellettavia lentokelpoisuussääntöjä riittävän hyvin voidakseen taata, että niillä saavutetaan riittävä turvallisuustaso, ja
- EASA:lla ei ole nykyisin käytettävissään riittävän tarkkoja tietoja tietyissä jäsenvaltioissa sovellettavasta tuotteiden tyyppihyväksyntäperustasta.

Kantelija huomautti, että EASA:n päätöksessä 2004/01/CF omaksutun lähestymistavan mukaan tuotteella ei katsota olevan EASA:n tyyppihyväksyntätodistusta, ellei EASA määritä, että tuotteen tyyppihyväksyntäperusta takaa riittävän turvallisuustason; päätös on siten asetuksen (EY) N:o 1702/2003 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan i luetelmakohtassa edellytetyn automaattisen tunnustamisen periaatteen vastainen. Lisäksi se, ettei EASA ole ehtinyt perehtyä tiettyihin lentokelpoisuussääntöihin, ei kantelijan mielestä ole pätevä syy katsoa, että päätöksen 2004/01/CF liitteessä lueteltujen tuotteiden kansallinen tyyppihyväksyntäperusta ei välttämättä takaa riittävää turvallisuustasoa.

Näin ollen kantelija katsoi, että EASA ei olisi saanut käyttää päätöksen N:o 2004/01/CF oikeusperustana asetuksen (EY) N:o 1702/2003 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan i luetelmakohtaa. Hän myös väitti, että EASA oli kyseisen asetuksen 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan i luetelmakohtaan vastaisesti jättänyt määrittämättä EASA:n tyyppikelpoisuuden vaatimukset tietyille ilma-alustyypeille.

Tutkittuaan huolellisesti asiaa koskevat säännökset ja kantelijan ja EASA:n esittämät perustelut oikeusasiamies ei voinut vakuuttua siitä, että (i) asetus (EY) N:o 1702/2003 olisi riittävä oikeusperusta EASA:n päätökselle N:o 2004/01/CF ja että (ii) kyseisessä päätöksessä olisi täsmällisesti ja riittävästi ilmoitettu syyt, joihin se perustuu. Näin ollen oikeusasiamies ehdotti sovintoratkaisuksi, että EASA harkitsisi päätöksen N:o 2004/01/CF muuttamista niin, että se täyttää asetuksen (EY) N:o 1702/2003 ja hyvän hallinnon vaatimukset.

Sovintoratkaisuehdotukseen lähettämässään vastauksessa EASA ilmoitti määrittäneensä hyväksytyt suunnittelun kaikille niille sen vastuualaan kuuluville ilma-aluksille, joita päätös 2004/01/CF koskee, myös kantelijan tarkoittamille ilma-alustyypeille, joille on tarkoitus antaa EASA:n tyyppihyväksyntätodistus. EASA ilmoitti, että päätös N:o 2004/01/CF oli siten kumottu uudella päätöksellä³⁵.

Oikeusasiamies kiitti EASA:a nopeasta ja myönteisestä vastauksesta hänen esittämänsä sovintoratkaisuehdotukseen. Oikeusasiamies ja kantelija olivat kumpikin erityisen ilahtuneita siitä, että EASA oli kumonnut kantelun kohteena olevan päätöksen N:o 2004/01/CF kokonaisuudessaan. Oikeusasiamies pani myös merkille viraston myöntäneen tyyppihyväksyntätodistuksen kantelijan mainitsemille ilma-alustyypeille. Kantelija kuitenkin ilmoitti oikeusasiamiehelle olevansa vain osin tyytyväinen kyseiseen EASA:n tyyppihyväksyntätodistukseen ja harkitsevansa ottaa sen osalta hallintoteitse uudelleen yhteyttä EASA:aan. Näiden tulosten perusteella oikeusasiamies katsoi, ettei asian tutkimista ollut tarpeen jatkaa, ja päätti siten sen käsittelyn.

3.7 ASIAN KÄSITTELYN LOPETTAMINEN ERITYISKERTOMUKSEN JÄLKEEN

Euroopan komissio

Työaikadirektiiviä koskevan kantelun käsittelemättä jättäminen

Yhteenvedo päätöksestä kanteluun 3453/2005/GG Euroopan komissiota vastaan

Saksalainen lääkäri kanteli vuonna 2001 Euroopan komissioon siitä, ettei Saksa hänen mukaansa noudattanut EU:n työaikalainsäädäntöä ja että ongelma koski erityisesti sairaalalääkärien

³⁵

Asetuksen (EY) N:o 1702/2003 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan täytäntöönpanosta 28. huhtikuuta 2004 tehdyn EASA:n pääjohtajan päätöksen N:o 2004/01/CF kumoamisesta 28. maaliskuuta 2007 tehty EASA:n pääjohtajan päätös N:o 2007/002/CF.

päivystysaikaa. Asiaankuuluvat säännöt annettiin direktiivissä 93/104/EY, ja ne olivat voimassa, kunnes mainittu direktiivi korvattiin direktiivillä 2003/88. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin totesi vuosina 2000 ja 2003 antamissaan kahdessa tuomiossa, että päivystysaika katsotaan näiden sääntöjen mukaisesti työajaksi.

Kantelija väitti oikeusasiamiehelle joulukuussa 2003 esittämässään kantelussa (2333/2003/GG), ettei komissio ollut käsitellyt hänen Saksan rikkomusta koskevaa kanteluaan asianmukaisessa ajassa. Asiaa tutkittuaan oikeusasiamies katsoi, että kantelijan väite oli perusteltu. Hän pani kuitenkin merkille Saksan saattaneen tällä alalla hiljattain voimaan uutta lainsäädäntöä, jota komission oli vielä arvioitava, ja komission kaikesta päätellen tunnustavan, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen päätökset olivat selkeyttäneet asiaankuuluvia oikeudellisia kysymyksiä. Oikeusasiamies oletti, ettei komissio enää viivyttelisi kantelijan tekemän rikkomusta koskevan kantelun käsittelyssä, ja päätti tutkimuksensa.

Marraskuussa 2005 kantelija kääntyi uudelleen oikeusasiamiehen puoleen. Uudessa kantelussaan (3453/2005/GG) kantelija pohjimmiltaan toisti väitteen, jonka hän oli jo esittänyt aiemmassa kantelussaan ja jonka mukaan komissio ei ollut käsitellyt hänen rikkomusta koskevaa kanteluaan asianmukaisessa ajassa. Oikeusasiamies päätti aloittaa uuden tutkimuksen.

Lausunnossaan komissio totesi, että se oli esittänyt syyskuussa 2004 yhteisön lainsäätäjälle ehdotuksen direktiivin 2003/88 muuttamisesta. Komissio korosti, että se tarkastelisi kantelijan rikkomusta koskevaa kantelua tämän ehdotuksen valossa ja yhteisön muiden toimielinten kanssa parhaillaan käymiensä keskustelujen perusteella.

Oikeusasiamies katsoi, ettei direktiivin muuttamista koskevan ehdotuksen esittäminen oikeuttanut komissiota sivuuttamaan velvollisuuttaan varmistaa voimassa olevan direktiivin noudattaminen jäsenvaltioissa. Hän totesi edelleen, ettei komission kiistaton päätösvalta kysymyksissä, jotka liittyvät jäsenvaltioiden väitettyihin yhteisön lainsäädännön noudattamatta jättämiin, oikeuttanut sitä lykkäämään kantelua koskevan päätöksen antamista loputtomasti sillä perusteella, että sovellettavaa lainsäädäntöä saatettaisiin muuttaa joskus tulevaisuudessa.

Tämän vuoksi oikeusasiamies esitti 12. syyskuuta 2006 suositusluonnoksen, jossa se kehotti komissiota käsittelemään kantelijan rikkomusta koskevan kantelun mahdollisimman nopeasti ja huolellisesti.

Yksityiskohtaisessa lausunnossaan komissio piti kiinni kannastaan.

Tästä syystä oikeusasiamies toimitti 10. syyskuuta 2007 parlamentille tapausta koskevan erityiskertomuksen.

3.8 OIKEUSASIAMIEHEN OMA-ALOITTEISET TUTKIMUKSET

Euroopan komission toimet vammaisten integroitumisen edistämiseksi

Yhteenveto omasta aloitteesta käynnistetyn tutkimuksen perusteella tehdystä päätöksestä OI/3/2003/JMA

Vammaiset kohtaavat monenlaisia esteitä yhtäläisten mahdollisuuksien ja riippumattomuuden saavuttamiselle ja täydelle taloudelliselle ja sosiaaliselle integroitumiselle. Vaikka Euroopan unioni on jo vastannut tähän haasteeseen käynnistämällä erilaisia lainsäädännöllisiä ja poliittisia aloitteita näiden esteiden poistamiseksi, oikeusasiamies katsoi vammaisten tilanteen edellyttävän sitä, että ilmaistut sitoumukset myös toteutetaan tehokkailla käytännön toimenpiteillä. Kun otetaan huomioon

komission keskeinen asema unionin rakenteessa ja sen vammaisten asemaa koskevat sitoumukset, oikeusasiamies katsoi aiheelliseksi tarkastella kyseisen toimielimen tällä alalla toteuttamia toimia sen arvioimiseksi, vastaavatko ne todella komissiolle asetettuja lakisääteisiä velvoitteita ja sen antamia nimenomaisia sitoumuksia. Siksi oikeusasiamies päätti käynnistää omasta aloitteestaan tutkimuksen komission toteuttamista vammaisten sopeutumista edistävästä toimista sen varmistamiseksi, ettei vammaisia kansalaisia syrjitä heidän suhteissaan kyseiseen toimielimeen. Hän pyysi komissiota raportoimaan (i) toimista, joita se on toteuttanut tai aikoo toteuttaa estääkseen vammaisten syrjinnän heidän suhteissaan komissioon, sekä (ii) toimien toteutusaikataulusta.

Oikeusasiamiehen tutkimus toteutettiin avoimena vuoropuheluna, johon vammaisia henkilöitä, eturyhmiä, muita kansallisia ja alueellisia oikeusasiamiehiä ja muita kansalaisia pyydettiin osallistumaan.

Tutkimuksensa perusteella oikeusasiamies katsoo, että komissio on todella yrittänyt edistää vammaisten integroitumista, vaikka sen harjoittama politiikka ei kaikilta osin näytäkään täyttäneen yleisiä odotuksia. Oikeusasiamies kuitenkin toteaa, että monilla alueilla on tapahtunut edistystä, esimerkiksi seuraavaa:

- komissio on varmistanut, että kaikki EU:n toimielimet noudattavat vammaisten työhönotossa uusissa henkilöstösäännöissä vahvistettuja peruseriaatteita, kuten vammaisuuteen perustuvan syrjinnän kieltoa (1 d artiklan 1 kohta), ja että ne toteuttavat vammaisia toimihenkilöitä varten kohtuullisia mukautuksia, jotta nämä voisivat suorittaa heille osoitetut tehtävät (1 d artiklan 4 kohta);
- EU:n urakilpailuihin osallistuvien vammaisten hakijoiden hyväksi on nyt toteutettu monenlaisia heidän osallistumistaan helpottavia toimenpiteitä; lisäksi komissio on ryhtynyt tutkimaan eri keinoja vammaisten työhönoton edistämiseen;
- on hyväksytty uudet vaatimukset, jotka koskevat esteetöntä pääsyä komission toimitiloihin; nämä vaatimukset ovat täysin EU:n ja Belgian lainsäädännössä asetettujen normien mukaisia ja niissä on otettu erityisesti huomioon vammaisten tarpeet;
- tiedot ovat nyt entistä helpommin vammaisten saatavilla etenkin komission Internet-sivustolla; toimielin on toteuttanut kiitettävästi toimenpiteitä tähän suuntaan;
- komissio on pyrkinyt varmistamaan, että sen yksiköt tiedostaisivat entistä paremmin vammaisten kohtaamat vaikeudet niin, että ne osattaisiin tarvittaessa ratkaista asianmukaisesti. Tässä mielessä komission menettelyohjeiden pitäisi olla hyödyllinen väline, jolla henkilöstö saadaan tietoiseksi vammaisten asiasta; vielä olisi kuitenkin varmistettava, että käyttäytymisvaatimuksia noudatetaan tarkasti ja päivitetään säännöllisesti.

Oikeusasiamies on tietoinen siitä, että – kuten kuulemisprosessissa tuotiin esille – muilla alueilla tarvitaan vielä ainakin seuraavia toimenpiteitä:

- komission taloudellista tukea vammaisille toimihenkilöille tai toimihenkilöille, joilla on vammaisia perheenjäseniä, pidetään edelleen riittämättömänä; kuulemisprosessin osallistujien mielestä vammaisuudesta aiheutuviin lisäkuluihin osoitettuja budjettimäärärahoja tulisi korottaa;
- vammaisten työhönoton edistämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ei tiedoteta riittävän avoimesti, ja tilanteesta pyydettiin luotettavampaa arviota;
- komission tiedot eivät ole riittävän hyvin tiettyjen vammaisryhmien saatavilla;
- vammaisten oppilaiden tilanne Eurooppa-kouluissa on epätydyttävä, ja koulujen politiikka tällaisten lasten integroimiseksi ei näytä tosiasiallisesti parantaneen heidän integroitumistaan;
- komission menettelyohjeiden soveltamisessa on ilmennyt monia puutteita; etenkin komission henkilöstön tietoisuutta parantavien koulutuskurssien tai seminaarien järjestämiseksi ei ole toteutettu riittävästi toimenpiteitä.

Oikeusasiamies on tietoinen siitä, että komissio on tehnyt useita sitoumuksia edellä mainittujen yleisten huolenaiheiden poistamiseksi. Oikeusasiamies panee merkille, että komissio on sitoutunut erityisesti

- korvaamaan täydellisesti vammasta johtuvat kustannukset edellyttäen, että budjettivallan käyttäjä myöntää tähän tarvittavat määrärahat ja että asiasta tehdään toimielinten välinen sopimus;
- harkitsemaan nykyistä laajempien raporttien julkaisemista vammaisten työhönnotosta sekä sisällyttämään niihin nykyisiä ja ennakoivia tilastotietoja;
- antamaan uudet normit toimitilojensa esteettömyydestä vammaisille sekä lisäämään vammaisille varattujen pysäköintipaikkojen määrää kaikissa rakennuksissaan tai niiden läheisyydessä;
- toteuttamaan tulevaisuudessa erityisiä toimia tietoisuuden parantamiseksi järjestämällä henkilöstölle koulutusjaksoja ja konferensseja tai seminaareja.

Komission sitoumukset huomioon ottaen oikeusasiamies katsoo, ettei edellä mainittujen näkökohtien osalta tarvita tällä hetkellä enempää toimenpiteitä.

Oikeusasiamies pitää kuitenkin vammaisten oppilaiden asemaa Eurooppa-kouluissa edelleen epätyytyttävänä. Voidakseen seurata tarkasti tilanteen kehittymistä lähitulevaisuudessa oikeusasiamies katsoo aiheelliseksi pyytää komissiota laatimaan vuoden 2007 loppuun mennessä selvityksen vammaisten lasten sopeuttamisen edistymisestä EU:n kouluissa. Oikeusasiamies päättää jatkotoimista selvityksen perusteella.

Oikeusasiamies toivoo, että hänen käynnistämänsä aloitteen tulokset auttavat komissiota arvioimaan uudelleen joitakin sen tällä alalla toteuttamia toimia ja tarvittaessa korjaamaan niitä niin, että ne palvelisivat entistä paremmin kaikkia Euroopan kansalaisia.

3.9 OIKEUSASIAMIEHEN HOITAMAT TIEDUSTELUT

Väitetty kansallisuuteen perustuva syrjintä

Yhteenveto Luxemburgin oikeusasiamiehen tiedustelusta Q1/2007/ELB

Luxemburgin oikeusasiamies osoitti Euroopan oikeusasiamiehelle tiedustelun sen jälkeen, kun häneen oli ottanut yhteyttä eräs Luxemburgin kansalainen (jäljempänä "kantelija"), jolla oli riita Ranskan puolustusministeriön kanssa.

Kantelija syntyi Ranskassa ja muutti sittemmin Luxemburgiin. 20 vuoden iässä kantelija palveli 29 kuukautta Ranskan armeijassa. Myöhemmin hän hankki Luxemburgin kansalaisuuden. Koska kantelijalle oli myönnetty sotaveteraanin asema, hän haki Ranskasta sotaveteraanieläkettä. Ranskan puolustusministeriö hylkäsi kantelijan hakemuksen, koska tämä oli luopunut Ranskan kansalaisuudestaan sen jälkeen, kun oli palvellut Ranskan armeijassa. Luxemburgin oikeusasiamies siirsi tapauksen Ranskan oikeusasiamiehelle. Ranskan oikeusasiamiehen mukaan kantelijan oikeudet oli arvioitu noudattaen sovellettavia sääntöjä.

Kyseisessä tapauksessa Euroopan oikeusasiamies katsoi, otettuaan huomioon kirjeen sisältämät tiedot ja kanteeseen liittyvät asiakirjat, että häntä pyydettiin ottamaan kantaa seuraavaan asiaan: onko tämänkaltaisissa olosuhteissa kyse kansallisuuteen perustuvan syrjinnän kieltoa koskevan periaatteen rikkomisesta?

Oikeusasiamies huomautti, että EY:n perustamissopimuksen 12 artiklassa määrätään: "Kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä *tämän sopimuksen soveltamisalalla*, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen erityismääräysten soveltamista." Tämä kieltö on yleisen tasa-arvoperiaatteen, joka on yksi yhteisön lainsäädännön perusperiaatteista, ilmentymä. Periaatetta kuitenkin sovelletaan silloin, kun tilanne kuuluu yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan; se ei sinällään voi vaikuttaa yhteisön lainsäädännön soveltamisalaa laajentavasti. Näin ollen sellaisen kansallisen lainsäädännön, jonka mukaan Euroopan unionin kansalaisia kohdellaan eri tavoin heidän kansallisuutensa perusteella, ei voida katsoa olevan yhteensopimaton yhteisön lainsäädännön edellä mainitun yleisen periaatteen kanssa (eikä sen yhteensopivuutta syrjinnän kieltöä koskevan periaatteen kanssa tarkastella), jos tämä lainsäädäntö liittyy tilanteeseen, joka ei kuulu yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan.

Kyseisessä tapauksessa kantelijan tilanteella ei näyttänyt olevan riittävää yhteyttä yhteisön lainsäädäntöön, jonka soveltamisalaan se ei myöskään näyttänyt kuuluvan. Asiaa koskevaa yhteisön johdettua oikeutta ei näyttänyt olevan olemassa. Näissä olosuhteissa vaikutti siltä, että kansallisuuteen perustuvan syrjinnän kieltävää yhteisön lainsäädännön yleistä periaatetta ei rikottu.

SUHTEET EUROOPAN UNIONIN TOIMIELIMIIN JA ELIMIIN

4

4 SUHTEET EUROOPAN UNIONIN TOIMIELIMIIN JA ELIMIIN

Huomattava osa Euroopan oikeusasiamiehen ajasta kuluu EU:n toimielinten ja elinten jäsenten ja virkamiesten tapaamiseen, jolloin oikeusasiamies voi edistää palvelukulttuuria EU:n hallinnon sisällä. Vuoden aikana tällaisia tapaamisia oli yli 60. Näiden tapaamisten aikana oikeusasiamies voi selittää työnsä periaatteita ja lisätä jäsenten ja virkamiesten tietoisuutta siitä, miten tärkeää on vastata rakentavasti kanteluihin. Tämä luku sisältää katsauksen näihin tapaamisiin.

Oikeusasiamies tapasi kolmessa yhteydessä virkamiehiä Euroopan komission kaikilta tasoilta. Koska komissio on toimielin, jota suurin osa oikeusasiamiehen suorittamista tutkimuksista koskee, on erityisen tärkeää, että se toimii suunnannäyttäjänä kansalaisille suunnatun palvelukulttuurin kehittämisessä ja heidän oikeuksiensa kunnioittamisessa. Oikeusasiamiehen näissä tapaamisissa saama palaute oli hyvin rohkaisevaa. Keskeisessä asemassa näiden kolmen tapaamisen järjestämisessä olivat komission varapuheenjohtaja Margot WALLSTRÖM, joka vastaa myös suhteista oikeusasiamieheen, sekä komission pääsihteeri Catherine DAY.

Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten ja virkamiesten kanssa ovat myös hyvin tärkeitä, kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen etuoikeutettu suhde parlamenttiin. Euroopan parlamentti valitsee oikeusasiamiehen, joka on parlamentille vastuuvollinen. Näin ollen oikeusasiamiehen vuosikertomusta koskeva keskustelu täysistunnossa on oikeusasiamiehen kalenterin tärkeimpiä tapahtumia oikeusasiamiehen ja parlamentin yhteydenpidossa. Keskustelu käytiin 25. lokakuuta, ja istuntoa kuvataan tarkemmin tämän vuosikertomuksen kohdassa 6.1.

Oikeusasiamiehellä on erinomaiset yhteistyösuhteet parlamentin vetoamusvaliokuntaan, joka vastaa parlamentin suhteista oikeusasiamieheen ja laati mietinnön hänen vuosikertomuksestaan. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS osallistui vuonna 2007 kolmeen vetoamusvaliokunnan kokoukseen, joissa hän esitteli vuosikertomuksensa ja kaksi erityiskertomustaan. Erityiskertomukset koskivat neuvoston puheenjohtajavaltioiden verkkosivustolla käytettäviä kieliä ja Euroopan työaikadirektiivin täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia. Vetoamusvaliokunnan pyynnöstä oikeusasiamiestä edusti yksi hänen henkilökuntansa jäsen valiokunnan kaikissa kokouksissa vuonna 2007. Oikeusasiamies itse osallistui vetoamusvaliokunnan ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan kokouksiin selittääkseen ohjesääntöönsä ehdotettuja muutoksia (ks. luku 2). Lisäksi kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta kutsui oikeusasiamiehen kertomaan kokemuksiaan kanteluista, jotka koskevat kieltäytymistä antamasta asiakirjoja tutustuttaviksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 meneillään olevan uudistusprosessin valossa.

Oikeusasiamies jatkoi vuonna 2007 suhteiden rakentamista muihin toimielimiin ja elimiin. Helmikuussa hän tapasi Dimitris DIMITRIADISIN, joka on Euroopan talous- ja sosiaalikomitean puheenjohtaja. Heinäkuussa oikeusasiamies matkusti Frankfurtiin tavatakseen Euroopan keskuspankin pääjohtajan Jean-Claude TRICHET'n, varapääjohtajan Lucas D. PAPADEMOSIN ja johtokunnan jäsenen Gertrude TUMPEL-GUGERELLIN. Tapaamisten jälkeen oikeusasiamies piti esitelmän pankin ylempään henkilöstöön kuuluville työntekijöille. Vuonna 2007 toteutui lisäksi tapaaminen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentin Vassilios SKOURISIN kanssa.

Auttaakseen omaa henkilöstöään pysymään selvillä muiden EU:n toimielinten ja elinten tapahtumista oikeusasiamies kutsuu Strasbourgissa säännöllisesti järjestämiinsä henkilöstön kokouksiin ulkopuolisia puhujia. Maaliskuussa 2007 Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti Paul J. MAHONEY puhui oikeusasiamiehen henkilöstölle ja kertoi äskettäin perustetun

tuomioistuimen kokemuksista. Hän käsitteli kysymyksiä, jotka koskivat suoraan oikeusasiamiehen kantelujen käsittelijöitä. Joulukuussa Euroopan tietosuojavaltuutettu Peter HUSTINX saapui Strasbourgiin esittelemään tietosuojan alan uusinta kehitystä ja vastaamaan oikeusasiamiehen henkilökunnan kysymyksiin sekä kantelujen käsittelystä että toimielimen sisäisistä hallinnollisista seikoista. Vilkas kysely- ja vastaustuokio kummankin esityksen jälkeen osoitti, miten arvokkaita esitelmät olivat oikeusasiamiehen henkilökunnalle.

Edellä mainitut tapaamiset ja tilaisuudet sekä kaikki muut oikeusasiamiehen toimet tällä alueella on lueteltu seuraavissa tämän luvun osissa¹.

4.1 EUROOPAN PARLAMENTTI

16. tammikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin lakimiehen Christian PENNERAN kanssa.

17. tammikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Andrew DUFFIN kanssa.

12. helmikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Herbert BÖSCHIN kanssa.

12. helmikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin pääsihteerin Julian PRIESTLEYN kanssa.

12. helmikuuta: Tapaaminen infrastruktuurin pääosaston pääjohtajan Nicolas-Pierre RIEFFELIN kanssa.

13. helmikuuta: Osallistuminen Euroopan parlamentin puhemiehen Hans-Gert PÖTTERINGIN työohjelman esittelyyn.

13. helmikuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Anneli JÄÄTTEENMÄEN ja Paolo CASACAN kanssa.

13. maaliskuuta: Oikeusasiamiehen vuosikertomuksen 2006 esittely Euroopan parlamentin puhemiehelle Hans-Gert PÖTTERINGILLE.

14. maaliskuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Diana WALLISIN kanssa.

27. maaliskuuta: Neuvoston puheenjohtajavaltioiden verkkosivustolla käytettäviä kieliä koskevan oikeusasiamiehen erityiskertomuksen esittely vetoamusvaliokunnan kokouksessa.

24. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Sylvia-Yvonne KAUFMANNIN kanssa.

24. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin apulaispääsihteerin DAVID HARLEYN kanssa.

25. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Íñigo MÉNDEZ DE VIGON kanssa.

26. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Richard CORBETTIN kanssa.

26. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin pääsihteerin Harald RØMERIN kanssa.

26. huhtikuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin lakimiehen Christian PENNERAN kanssa.

2. toukokuuta: Oikeusasiamies DIAMANDOUROSIN pitämä esitelmä oikeusasiamiehen ohjesääntöön ehdotetuista muutoksista perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnassa.

¹ Tapaamiset ja tilaisuudet pidettiin Brysselissä, Luxemburgissa tai Strasbourgissa, ellei toisin ole mainittu.

2. toukokuuta: Tapaaminen vetoamusvaliokunnan puheenjohtajan Marcin LIBICKIN ja oikeusasiamiehen vuosikertomuksen 2006 esittelijän, Euroopan parlamentin jäsenen Luciana SBARBATIN kanssa. Tapaamiseen osallistui myös vetoamusvaliokunnan sihteeristön päällikkö David LOWE.
2. toukokuuta: Oikeusasiamiehen vuosikertomuksen 2006 esittely vetoamusvaliokunnalle. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli tässä tapaamisessa lisäksi oikeusasiamiehen ohjesääntöön ehdotetut muutokset.
9. toukokuuta: Oikeusasiamiehen osallistuminen Euroopan parlamentin tiedotustoimiston järjestämään Eurooppa-päivän juhlatilaisuuteen Strasbourgissa.
22. toukokuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Charlotte CEDERSCHIÖLDIN ja Jacky HÉNININ kanssa.
20. kesäkuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Luciana SBARBATIN ja Ville ITÄLÄN kanssa.
21. kesäkuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Metin KAZAKIN kanssa.
4. lokakuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Diana WALLISIN ja Costas BOTOPOULOSIN kanssa.
4. lokakuuta: Euroopan työaikadirektiivin täytäntöönpanoon liittyviä ongelmia koskevan oikeusasiamiehen erityiskertomuksen esittely vetoamusvaliokunnan kokouksessa.
24. lokakuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Robert ATKINSIN ja Andrew DUFFIN kanssa.
25. lokakuuta: Oikeusasiamiehen vuosikertomuksen 2006 esittely Euroopan parlamentin täysistunnolle (ks. kohta 6.1).
15. marraskuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Martin SCHULZIN ja Paul VAN BUITENENIN kanssa.
22. marraskuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Diana WALLISIN ja Ioannis VARVITSIOTISIN kanssa.
29. marraskuuta: Esitelmä oikeusasiamiehen kokemuksesta kanteluista, joiden aiheena on asiakirjoja koskevan tutustumisoikeuden epääminen. Esitelmä pidettiin kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kokouksessa, jossa käsiteltiin meneillään olevaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001² uudistusta.
10. joulukuuta: Tapaaminen Euroopan parlamentin jäsenen Maria Eleni KOPPAN kanssa.
11. joulukuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Anneli JÄÄTTEENMÄEN, Maria DA ASSUNÇÃO ESTEVESIN, Costas BOTOPOULOSIN, Ingo FRIEDRICHIN, Michael CASHMANIN ja Marco CAPPATON sekä kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan sihteeristön päällikön Emilio DE CAPITANIN kanssa.
12. joulukuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Charlotte CEDERSCHIÖLDIN, Diana WALLISIN, Brian CROWLEYN, Jens-Peter BONDEN, Robert ATKINSIN, Margrete AUKENIN ja David HAMMERSTEININ sekä Euroopan parlamentin lakimiehen Christian PENNERAN kanssa.
12. joulukuuta: Osallistuminen Euroopan unionin perusoikeuskirjan virallisen julistamisen kunniaksi järjestettyyn tilaisuuteen.

²

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi, EYVL 2001 L 145, s. 43.

13. joulukuuta: Tapaamiset Euroopan parlamentin jäsenten Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOUN ja Joseph DAULIN kanssa.

4.2 EUROOPAN KOMISSIO

12. tammikuuta: Tapaaminen Euroopan komission Nikosian edustuston päällikön Themis THEMISTOCLEOUSIN kanssa.

15. maaliskuuta: Tapaaminen johtaja Fernando FRUTUOSO DE MELON kanssa, joka vastaa muun muassa suhteista Euroopan oikeusasiamieheen pääsihteeristössä.

24. huhtikuuta: Tapaaminen hallintoasioista, tilintarkastuksesta ja petostentorjunnasta vastaavan varapuheenjohtajan Siim KALLASIN kanssa.

22. toukokuuta: Tapaaminen Euroopan komission oikeudellisen yksikön pääjohtajan Michel PETITEN kanssa.

28. kesäkuuta: Tapaaminen Euroopan komission pääsihteerin Catherine DAYN kanssa.

12. syyskuuta: Esitelmä komission ulkoisten edustustojen päälliköiden kokouksessa.

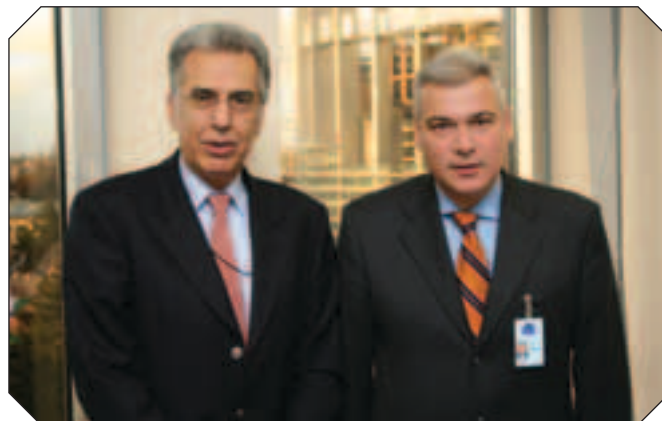
6. marraskuuta: Tapaaminen kunniapääjohtaja ja erityisneuvonantaja Jean-Claude EECKHOUTIN kanssa.

7. marraskuuta: Tapaaminen Euroopan komission pääsihteerin Catherine DAYN kanssa ja esitelmä oikeusasiamiehen tutkimusten käsittelyn koordinoinnista vastaavalle komission henkilökunnalle. Tapaamiseen osallistuivat toimielsuhteista ja viestinnästä vastaava komission varapuheenjohtaja Margot WALLSTRÖM ja Catherine DAY.

29. marraskuuta: Tapaaminen pääjohtajien kanssa.

4.3 MUUT TOIMIELIMET JA ELIMET

12. helmikuuta: Tapaaminen Euroopan talous- ja sosiaalivaliokunnan puheenjohtajan Dimitris DIMITRIADISIN kanssa.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Euroopan talous- ja sosiaalivaliokunnan puheenjohtaja Dimitris DIMITRIADIS Strasbourgissa 12. helmikuuta 2007.

15. maaliskuuta: Tapaaminen yleishallinnon (strategiat sekä tuki- ja palvelutoiminnot) pääjohtajan Rémy JACOBIN ja Euroopan investointipankin apulaisjaostopäällikön Felismino ALCARPEN kanssa.

30. maaliskuuta: Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentin Paul J. MAHONEYN esitelmä oikeusasiamiehen henkilökunnalle.

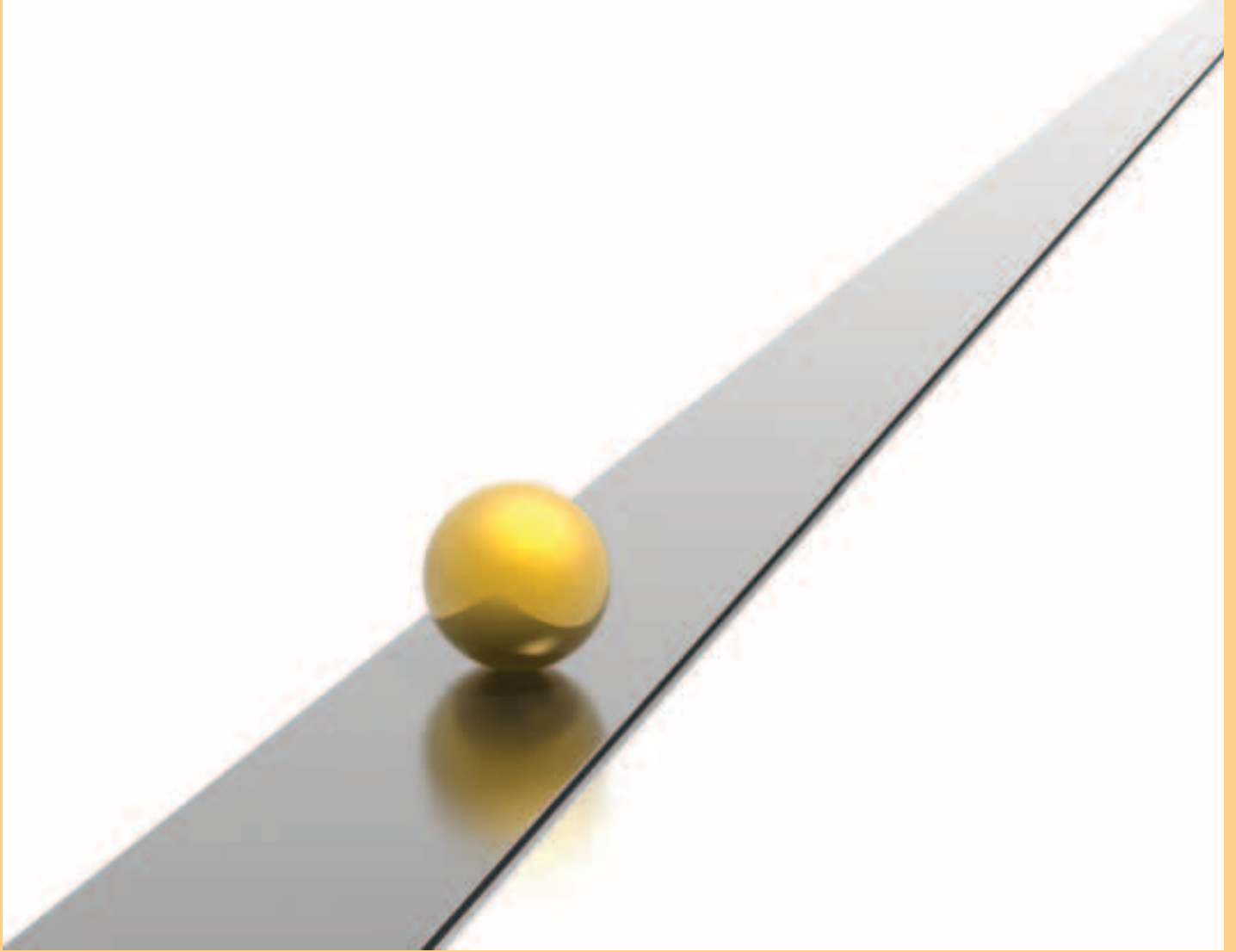
2. heinäkuuta: Tapaamiset Euroopan keskuspankin pääjohtajan Jean-Claude TRICHET'n, Euroopan keskuspankin varapääjohtajan D. PAPADEMOSIN ja johtokunnan jäsenen TUMPEL-GUGERELLIN kanssa. Tapaamisten jälkeen oikeusasiamies piti esitelmän pankin ylempään johtoon kuuluville työntekijöille Frankfurtissa Saksassa.

16. heinäkuuta: Tapaaminen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen presidentin Vassilios SKOURISIN kanssa.

6. marraskuuta: Tapaaminen suurlähettiläs Vassilis KASKARELISIN kanssa, joka on Kreikan pysyvä edustaja Euroopan unionissa.

7. joulukuuta: Euroopan tietosuojavaltuutetun Peter HUSTINXIN esitelmä Euroopan oikeusasiamiehen henkilökunnalle.

SUHTEET OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN

5

5 SUHTEET OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN

Oikeusasiamiesten tärkeänä tehtävänä kaikkialla EU:ssa – kansallisella tasolla sekä alue- ja paikallistasolla – on sen varmistaminen, että kansalaisille EU:n lainsäädännön nojalla kuuluvia oikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti. Euroopan oikeusasiamies tekee kollegojensa kanssa tiivistä yhteistyötä sen varmistamiseksi, että kansalaisten EU:n lainsäädäntöä koskevat kantelut käsitellään ripeästi ja tehokkaasti. Yhteistyötä harjoitetaan pääasiassa Euroopan oikeusasiamiesten verkoston kautta. Tässä luvussa kuvataan yksityiskohtaisesti verkoston toimintaa vuonna 2007. Toiminnan kohokohtana oli EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudes seminaari. Tapahtumasta kerrotaan tarkemmin jäljempänä. Seminaarin aikana oikeusasiamiehet hyväksyivät lausuman, jolla on tarkoitus tiedottaa kansalaisille ja muille oikeusasiamiehen palvelujen käyttäjille siitä, mitä hyötyä heille voi olla kääntymisestä verkoston jäsenen puoleen EU:n lainsäädännön soveltamisalaa kuuluvassa asiassa. Tämä nähdään tärkeänä askeleena rakennettaessa verkostolle selvempää julkista identiteettiä. Lausuma on esitetty kokonaisuudessaan tässä luvussa.

Lisäksi tässä luvussa käsitellään seminaareja ja konferensseja, joihin Euroopan oikeusasiamies ja hänen henkilökuntansa osallistuivat vuonna 2007, sekä kahdenvälisiä yhteyksiä, joita Euroopan oikeusasiamiehellä DIAMANDOUROSILLA oli EU:n jäsenvaltioissa ja muissa maissa toimivien oikeusasiamieskollegoidensa kanssa.

5.1 EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHISTEN VERKOSTO

Euroopan oikeusasiamiesten verkosto käsittää lähes 90 toimistoa 31:ssä Euroopan maassa. Euroopan unionissa siihen kuuluvat EU:n, kansallisen tason ja aluetason oikeusasiamiehet ja vastaavat elimet, ja lisäksi siihen kuuluvat Norjan, Islannin ja EU:n jäsenyyttä hakeneiden valtioiden kansalliset oikeusasiamiehet ja vastaavat elimet. Kaikki EU:n jäsenvaltioiden sekä Norjan ja Islannin kansalliset oikeusasiamiehet ja vastaavat elimet ovat nimittäneet yhteyshenkilön, joka vastaa yhteydenpidosta verkoston muihin jäseniin.

Verkosto perustettiin vuonna 1996, ja siitä on kehittynyt vähitellen tehokas yhteistyöväline oikeusasiamiehille ja heidän henkilöstölleen tapausten käsittelyssä. Verkosto on erityisen tärkeä Euroopan oikeusasiamiehelle, sillä sen avulla hän pystyy hoitamaan ripeästi ja tehokkaasti toimivaltansa ulkopuolelle jäävät kantelut. Kokemuksia ja tietoa parhaasta käytännöstä vaihdetaan seminaareissa ja tapaamisissa, säännöllisesti ilmestyvässä uutiskirjeessä sekä sähköisen keskustelufoorummin ja päivittäisen sähköisen uutispalvelun kautta. Jäsenvaltioiden ja liittymisneuvotteluja käyvien valtioiden oikeusasiamiesten järjestämät Euroopan oikeusasiamiehen vierailut ovat samoin osoittautuneet erittäin tehokkaaksi keinoksi kehittää verkostoa. Kohdan 5.1 lopussa esitellään lyhyesti oikeusasiamiehen tutustumismatkat vuonna 2007. Niitä käsitellään tarkemmin kohdassa 6.2.

Kaikki jäljempänä kuvatut toimet auttavat oikeusasiamiehiä tekemään osansa sen varmistamiseksi, että yhteisön oikeutta sovelletaan oikein kaikkialla unionissa. Tämä on erittäin tärkeää, jotta kansalaiset voisivat nauttia yhteisön lainsäädäntöön perustuvista oikeuksistaan täysimääräisesti. Euroopan oikeusasiamies pitää verkostoa näin ollen erityisen tärkeänä ja käyttää huomattavasti resursseja sen kehittämiseen.

Kansallisten oikeusasiamiesten seminaarit

Euroopan oikeusasiamies järjestää yhdessä jonkin kansallisen kollegansa kanssa joka toinen vuosi kansallisten oikeusasiamiesten seminaarin. EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennen seminaarin järjestivät Ranskan kansallinen oikeusasiamies Jean-Paul Delevoye ja Euroopan oikeusasiamies. Seminaari pidettiin Strasbourgissa 14.–16. lokakuuta 2007. Kyseessä oli toinen Strasbourgissa järjestetty kansallisten oikeusasiamiesten seminaari, ja se pidettiin hieman yli 11 vuotta ensimmäisen, syyskuussa 1996 järjestetyn vastaavan seminaarin jälkeen.

Tapaamisessa olivat edustettuina kaikki EU:n 27 jäsenvaltiota, kaksi kolmesta ehdokasmaasta sekä Norja ja Islanti. Viidennessä seminaarissa sovitun mukaisesti tapaamiseen oli ensimmäistä kertaa kutsuttu alueellisia oikeusasiamiehiä niistä EU:n jäsenvaltioista, joissa heitä on, eli Belgiasta, Saksasta, Espanjasta, Italiasta, Itävallasta ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta¹.

Vuoden 2007 seminaarin aiheena oli ”Hyvän hallintotavan uudelleenarviointi Euroopan unionissa”. Aihetta valittaessa tiedettiin, että monet alueellisella, kansallisella tai yhteisön tasolla toimivat oikeusasiamiehet, jotka edustavat erilaisia hallintokulttuureja ja perinteitä, ovat pohtineet tapoja parantaa, uudelleenarvioida ja syventää ymmärrystään hyvästä hallintotavasta, jotta voidaan parantaa kansalaisille ja yleisemmin oikeusasiamiesten valvoman julkisen hallinnon käyttäjille tarjottavan palvelun laatua. Aiheen valinta sai osakseen suurta suosiota.

Seminaarikeskustelut

Seminaarin avasivat sen järjestäjät, Delevoye ja Diamandouros. Tervetuliaispuheen piti Strasbourgin pormestari, senaattori Fabienne Keller, ja tervehdyksensä lähetti myös Ranskan pääministeri François Fillon. Fillon painotti Euroopan roolia suvaitsevaisuuden, vuoropuhelun ja demokratian arvojen levittäjänä koko maailmassa. Hänen mukaansa Euroopan oikeusasiamiehet ilmentävät parhaiten näitä arvoja. Valvoessaan yhä tärkeämmäksi tulevaa EU:n lainsäädännön soveltamista oikeusasiamiehet ovat Euroopan rakentajien eturivissä, konkreettisesti ja päivittäin.

Strasbourg'n kaupunginjohtaja ja senaattori Fabienne KELLER, oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Ranskan kansallinen oikeusasiamies Jean-Paul DELEVOYE avaavat EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennen seminaarin Strasbourgissa 15. lokakuuta 2007.

Pääpuhe

Seminaarikeskustelun avasi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen kolmannen jaoston puheenjohtaja, tuomari Allan Rosas pääpuheellaan, jonka aiheena oli ”EU:n lainsäädännön yhdenmukaisen soveltamisen varmistaminen 27 jäsenvaltion unionissa: kansallisten tuomioistuinten ja viranomaisten rooli”. Rosasin mukaan yksi EU:n lainsäädännön keskeisimmistä piirteistä on se, että kaikkien asianosaisten, muun muassa kansallisten hallintoviranomaisten, on sovellettava sitä

¹ Maat on lueteltu EU:n protokollajärjestyksessä.

suoraan. Hän painotti, että kansallisilla oikeusasiamiehillä on erittäin tärkeä rooli hallinnollisten päätösten ja menettelyjen valvojana paitsi puhtaasti kansallisen lainsäädännön myös EU:n lainsäädännön soveltamisen ja täytäntöönpanon osalta. Rosasin mukaan olisi virhe luottaa yksinomaan oikeusjärjestelmään pyrittäessä varmistamaan EU:n lainsäädännön asianmukainen soveltaminen. Hänen mukaansa kansalaiset pitävät parhaana ratkaisuna sitä, että Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja laillisuuden ja hyvän hallintotavan periaatteita noudatetaan automaattisesti tarvitsematta turvautua oikeusmenettelyihin, jotka voivat olla pitkäkestoisia ja kalliita. Tältä osin on tärkeää muistaa, että yksi EU:n oikeusjärjestelmän kulmakivistä on sen välitön merkitys yksittäiselle kansalaiselle, joka voi vedota suoraan siihen asioidessaan tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisten kanssa. Rosas vakuutti, että oikeusasiamiesten työ auttaa vahvistamaan kansalaisten asemaa. Yhteisöjen tuomioistuimen unionin kansalaisuutta koskeva oikeuskäytäntö on myös tuonut painoarvoa ”kansalaisten Euroopalle”.

Tuomari Allan ROSAS, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen kolmannen jaoston puheenjohtaja, pitää pääpuhetta EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennessa seminaarissa Strasbourgissa 15. lokakuuta 2007.

Puheensa otsikossa mainitusta yhdenmukaisesta soveltamisesta Rosas myönsi, että se on haasteellista. Ongelmaa ei ole pienentänyt EU:n laajentuminen, jonka myötä jäsenvaltioita on nyt 27. Hajauttamiseen olisi hänen mukaansa yhdistettävä koordinointi ja yhteistyö, vastuullisuus, tilivelvollisuus ja avoimuus. Kansallisilla valvontalaitoksilla sekä niiden ja yhteisön toimielinten välisellä yhteistyöllä on keskeinen merkitys. Tämän vuoksi Rosas piti myönteisenä kansallisten oikeusasiamiesten seminaarien säännöllistä järjestämistä.

Euroopan komission pääsihteeristössä paremmasta lainsäädännöstä ja toimielinasioista vastaava johtaja Jens NYMAND-CHRISTENSEN puhuu EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennessa seminaarissa Strasbourgissa 15. lokakuuta 2007.

Ensimmäinen teemaistunto: Laillisuus ja hyvä hallinto – onko niillä eroa?

Diamandouros piti avauspuheenvuoron ensimmäisessä teemaistunnossa, jonka puheenjohtajana toimi Irlannin kansallinen oikeusasiamies Emily O'Reilly. Diamandouros keskittyi esityksessään "pelkkää lainmukaisuutta laajemman toiminnan" käsitteeseen. Hänen mukaansa on Euroopan kansalaisten etu, että pelkkää lainmukaisuutta laajemmalle toiminnalle on edelleen tilaa. Laki ja laillisuus liitetään edelleen läheisesti syyllisyyteen ja seuraamuksiin. Hänen mukaansa palvelukulttuuri, jota oikeusasiamiesten olisi edistettävä tehokkaasti, ei kuitenkaan ole syyllistämisen kulttuuri. Lisäksi pyrkimykset edistää palvelukulttuuria lainsäädännön avulla saattaisivat vain vahvistaa kapea-alaista ja legalistista lähestymistapaa. Samalla tämä saattaisi edistää joidenkin kantelijoiden taipumusta nähdä kantelunsa pikemminkin ilmiantona kuin käytännöllisenä muutoksenhakukeinona tai rakentavana ongelmanratkaisutapana.

Toinen huomionarvoinen seikka koskee oikeusasiamiesten työn ja tuomioistuinten työn välistä suhdetta. Oikeuskäsittelyn logiikan pääteipisteenä on tuomio, jossa tuomioistuin määrittää arvovaltaisesti osapuolten lailliset oikeudet. Oikeusasiamiehen menettelyn logiikka on erilainen, ja siihen sisältyy kahden toimintamallin välistä joustoja. Yhtäältä on olemassa riidanratkaisumalli, jossa keskitytään ongelmanratkaisuun, ristiriitojen lieventämiseen, kompromissimahdollisuuksiin ja molempia osapuolia tyydyttäviin tuloksiin. Toisaalta taas on olemassa tuomiomalli, jonka mukaan oikeusasiamies päättää, onko kyse hallinnollisesta epäkohdasta. Jälkimmäistä toimintamallia ohjaa tuomioistuimen logiikkaa muistuttava logiikka, jonka mukaan toinen osapuoli tavallisesti pitää itseään voittajana ja toinen häviäjänä. Sopiva tasapaino näiden kahden mallin välillä riippuu tapauksesta; joissakin tapauksissa on siirryttävä toimintamallista toiseen useammin kuin kerran. Diamandourosin mukaan EU:n toimielimiä kannustetaan tekemään yhteistyötä oikeusasiamiehen kanssa riidanratkaisumallin mukaisesti, sillä on tiedossa, ettei hänen tutkinnassaan keskitytä ainoastaan kysymykseen siitä, mitkä ovat osapuolten lailliset oikeudet.

Tämän jälkeen istunnossa käyttivät puheenvuoron Alankomaiden kansallinen oikeusasiamies Alex Brenninkmeijer ja Maltaan kansallinen oikeusasiamies Joseph Said Pullicino. Brenninkmeijerin mukaan kansalaiset vaativat paljon enemmän kuin pelkkää laillisuutta. He edellyttävät hyvää hallintotapaa ja moitteettomia menettelyjä, joiden avulla voidaan edistää hyväksyntää, laillisuutta ja viime kädessä yleistä luottamusta hallintoon. Moitteettomat menettelyt ja kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu ovat olennainen lisä laillisuuteen. Said Pullicino oli samaa mieltä siitä, että hyvä hallintotapa edellyttää pelkän tiukkarajaisen laillisuuden lisäksi myös paljon muuta. Vaikka hallinnolliseen epäkohtaan ei liittyisi lainvastaisuutta, sitä voidaan silti arvioida suhteessa tiukempiin vaatimuksiin eli siihen, toteutuvatko toimissa hyvän hallintotavan periaatteet, joita pidetään yhä laajemmin oikeuden epävirallisena lähteenä. Samoin kuin laillisuuteen, hyvään hallintoon kuuluu aina oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, eikä hyvä hallintotapa koskaan oikeuta lain ulkopuoliseen tai lainvastaiseen toimintaan. Samoin kuin laillisuus, hyvä hallintotapa tarkoittaa toimimista siten, että kansalainen saa hallintoviranomaisen asiakkaana sellaista palvelua, johon hän on oikeutettu.

Tulosten Eurooppa – ennaltaehkäisy, kumppanuus ja avoimuus

Seuraavana puhujana oli Jens Nymand-Christensen, joka vastaa lainsäädännön parantamisesta ja institutionaalisista kysymyksistä Euroopan komission pääsihteeristössä. Hänen puheenvuoronsa aiheena oli "Tulosten Eurooppa – ennaltaehkäisy, kumppanuus ja avoimuus". Nymand-Christensen keskittyi komission syyskuussa 2007 antamaan tiedonantoon, jonka otsikkona on *Tulosten Eurooppa – yhteisön lainsäädännön soveltaminen*². Tiedonannossa esitetään joukko ehdotuksia, joiden tarkoituksena on parantaa yhteisön lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa. Ehdotusten tavoitteena on varmistaa, että yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa tehostetaan ja että kansalaisten ja yritysten tekemät kantelut ratkaistaan aiempaa nopeammin. Tiedonannossa kuvataan toimia, joihin komissio ryhtyy asiassa, sekä muun muassa jäsenvaltioita odotettuja toimia. Siinä määritetään neljä pääasiallista toiminta-aluetta: entistä kohdennetummat ennaltaehkäisevät toimet, tiedonvaihdon ja ongelmanratkaisun tehostaminen, rikkomistapausten käsittelyn tehostaminen, jotta mahdollisimman monet hyötyvät mahdollisimman paljon, sekä avoimuuden lisääminen.

²

KOM(2007) 502. Saatavana osoitteesta: http://ec.europa.eu/community_law/eulaw/pdf/com_2007_502_fi.pdf

Yksi tiedonannon tärkeimmistä ehdotuksista koskee käytäntöä, jonka mukaan jäsenvaltioiden viranomaisia kehoitettaisiin tietyissä tapauksissa etsimään ratkaisut yhteisön lainsäädäntöä koskeviin ongelmiin lyhyessä ajassa (8 viikkoa) ja vastaamaan *suoraan* henkilöille, jotka ovat ottaneet asian käsiteltäväksi komission välityksellä. Tavoitteena on ratkaista kansalaisten ja yritysten tekemät tiedustelut ja kantelut aiempaa nopeammin. Nymand-Christensen esitti puheessaan lisää yksityiskohtia ehdotuksesta, joka koskee erityisesti jäsenvaltioiden oikeusasiamiesten työtä. Hän kertoi, että jäsenvaltiot olivat olleet hyvin kiinnostuneita osallistumaan tähän pilottihankkeeseen, jonka on määrä kestää vuoden ajan. Tämän jälkeen komissio laatii raportin, jossa esitellään projektista saatuja kokemuksia.

Toinen teemaistunto: Oikeusasiamiesten ja tuomioistuinten suhde

Tämän istunnon keskustelut käynnisti Ruotsin valtiopäivien oikeusasiamies Mats Melin. Hän aloitti puheenvuoronsa tarkastelemalla oikeusasiamiesten toimivaltaa valvoa tuomioistuimia, sillä nämä valtuudet vaihtelevat suuresti eri maiden välillä. Hänen mukaansa tuomioistuimia on pidettävä erittäin tärkeinä oikeusvaltioperiaatetta kunnioittavassa valtiossa, mutta toisaalta niitä on myös valvottava. Hän tarkasteli puheessaan sitä, mitä mieltä oikeuslaitoksen jäsenet yleensä ovat oikeusasiamiehistä Ruotsin järjestelmän kaltaisessa ympäristössä, jossa oikeusasiamiehet todella *valvovat* tuomioistuimia. Hän tarkasteli tuomioistuinten ja oikeusasiamiesten erilaisia tehtäviä ja käsitteli niiden välillä mahdollisesti ilmeneviä ristiriitoja tiettyjen lainkohtien osalta. Melin päätti puheenvuoronsa kysymällä, miten oikeusasiamiehet suhtautuvat tilanteisiin, joissa heidän laintulkintansa eroaa tuomioistuimen, erityisesti ylimmän oikeusasteen tuomioistuimen, tulkinnasta.

Tässä istunnossa puheenvuoron käyttivät myös Luxemburgin kansallinen oikeusasiamies Marc Fischbach ja Puolan kansalaisoikeuksien suojelusta vastaava oikeusasiamies Janusz Kochanowski, ja istunnon puheenjohtajana toimi Viron oikeuskansleri Allar Jõks. Fischbach aloitti puheenvuoronsa kertomalla kollegoilleen, että Luxemburgin kansalaiset antavat usein tuomioistuimiin liittyvät ongelmansa oikeusasiamiehen ratkaistavaksi. Hänen mukaansa kyse on oikeusasiamiehen asiaan puuttumista koskevien rajojen selkeästä ymmärtämisestä, sillä samalla kun oikeusasiamiesten on kunnioitettava oikeuslaitoksen riippumattomuuden legitiimiä periaatetta, heidän on myös taattava osapuolten oikeus oikeudenkäyntiin tai tuomioistuin käsittelyyn. Hänen mukaansa oikeusasiamiesten on pystyttävä tekemään ero oikeuden – eli oikeuden jakamista koskevan velvollisuuden riippumattoman harjoittamisen – ja oikeushallinnon välillä, kun oikeushallinnolla tarkoitetaan mitä tahansa hallinnollista mekanismia, jota käytetään ennen tuomioistuimen päätöstä tai sen jälkeen. Vaikka oikeusasiamies ei voi puuttua tuomarin riippumattomaan toimintaan, hänellä on valtuudet käsitellä oikeushallinnon hallinnollisia virheitä. Fischbach päätti puheenvuoronsa toteamalla, että osuvammin voisi puhua oikeusasiamiehen ja oikeushallinnon välisestä suhteesta kuin oikeusasiamiehen ja tuomioistuinten välillä mahdollisesti olevasta suhteesta. Kochanowski puolestaan otti esille kahtalaisen lähestymistavan. Yhtäältä Puolan oikeusasiamies käsittelee yksittäisten kansalaisten tapauksia, joissa annetut tuomiot ovat hänen mielestään yksilön oikeuksien vastaisia. Toisaalta hän hoitaa yleisluontoisempia tapauksia, joissa tavoitteena on usein parantaa oikeushallinnon toimintaa esimerkiksi tekemällä lainmuutosaloitteita tai pyrkimällä selvittämään tuomioistuimen päätöksiin liittyviä kiistakysymyksiä. Tämän vuoksi oikeusasiamies, joka hyväksyy täysin tuomioistuinten riippumattomuuden ja riita-asioita koskevien oikeudenkäyntien vastakkainasetteluun perustuvan luonteen, käyttää varoen oikeuttaan viedä tapauksia tuomioistuinten käsiteltäviksi. Hän puolustaa osapuolta ainoastaan, jos hän toteaa, ettei apua hakeva henkilö pysty itse puolustamaan oikeuksiaan, tai kun tapauksesta saattaa tulla ennakkotapaus, jonka avulla voidaan ratkaista muita vastaavia tapauksia, joissa yksilöiden oikeudet ovat uhattuina.

Kolmas teemaistunto: Muutoksenhakukeinot ja ratkaisut – mitä oikeusasiamiehet tarjoavat?

Tämän istunnon puheenjohtajana toimi Itävallan oikeusasiamiesten edustaja Peter Kostelka.

Istunnon pääpuhujana oli Yhdistyneen kuningaskunnan parlamentin ja terveydenhuoltoalan oikeusasiamies Ann Abraham. Hän käsitteli muutoksenhakukeinoja tarkastelemalla oikeusasiamiestä ensinnäkin oikeusjärjestelmänä eli välittömän hyödyn lähteenä vahinkoa kärsineille kansalaisille. Tämän jälkeen hän pohti, miten muutoksenhakukeino, jonka katsotaan olevan muutakin kuin vain keino saada taloudellista hyvitystä tai ratkaisu kiistaan, kertoo oikeusasiamiesten merkittävämmästä roolista laajemman yleisen hyödyn lähteenä. Tämä yleinen

hyöty seuraa hyvän hallintotavan edistämisestä, kantelujen hyvästä käsittelystä ja julkisten palvelujen saatavuuden kehittamisestä, mutta sen yhteydessä myös vaalitaan tiedottavan julkisen politiikan ihannetta. Esimerkkinä Abraham käytti toimistonsa tutkimuksia, jotka ovat koskeneet Yhdistyneen kuningaskunnan verohyvitysjärjestelmää. Hän päätti puheenvuoronsa mainitsemalla periaatekehityksen, jota hän on alkanut kehittää julkaisemalla joukon hyvään hallintotapaan ja muutoksenhakukeinoihin liittyviä periaatteita.

Seuraavaksi puheenvuoron käyttivät Slovenian ihmisoikeuksista vastaava oikeusasiamies Zdenka Čebašek-Travnik ja Norjan parlamentin oikeusasiamies Arne Fliflet, jotka pohjustivat istunnon keskustelua. Čebašek-Travnik käsitteli monenlaisia tekijöitä, jotka vaikuttavat oikeusasiamiehen toimintatapaan, ja mainitsi seuraavat esimerkit: yhteiskunta ja kulttuuri, poliittinen järjestelmä, kansainväliset yhteydet, maan ajankohtaiset ongelmat sekä oikeusasiamiehen henkilökohtaiset ominaisuudet. Hän havainnollisti väitteitään konkreettisella esimerkillä toimistonsa käsittelemästä arkaluonteisesta ongelmasta, joka koski Sloveniassa asuvaa romaniperhettä. Fliflet muistutti, että oikeusasiamiesten tausta, henkilökohtaiset ominaisuudet ja toimivaltuudet ovat hyvin erilaisia ja että tämä vaikuttaa ilman muuta heidän työhönsä. Hän korosti oikeusasiamiesten täydentävää tehtävää suhteessa tuomioistuimiin: heillä on tarjottavanaan huomattavasti laajempi valikoima muutoksenhakukeinoja ja ratkaisuja.

Neljäs teemaistunto: Henkilöiden vapaa liikkuvuus – mitä ongelmia asiaan liittyy ja miten oikeusasiamiehet käsittelevät niitä?

Espanjan kansallisen oikeusasiamiehen Enrique Múgica Herzogin johtaman viimeisen istunnon tarkoituksena oli havainnollistaa konkreettisesti sitä, miten oikeusasiamiehet voivat auttaa ratkaisemaan kansalaisten kanteluja, jotka liittyvät EU:n lainsäädäntöön. Istunnon avauspuheenvuoron käytti Jean-Paul Delevoye, joka aloitti kertaamalla liikkumisvapauden kehityksen 1950-luvulta tähän päivään. Seuraavaksi hän hahmotteli joitakin liikkuvuuden esteitä, joihin liittyy hänen mukaansa vain hyvin pieni osa hänen toimistonsa käsiteltäväksi tulevista kanteluista. Delevoye kuitenkin korosti, että tällaiset kantelut todennäköisesti lisääntyvät tulevana vuosina ja että oikeusasiamiesten panos voi olla tältä osin tärkeä. Hän päätti puheenvuoronsa painottamalla, että oikeusasiamiesten on tehtävä yhteistyötä kantelujen tehokkaaksi ratkaisemiseksi liikkumisvapauden alalla.

Keskustelun aloitti Kyproksen hallinnollinen oikeusasiamies Eliana Nicolaou. Hänen mukaansa liikkumisvapauden täysimittainen täytäntöönpano ja toteutus kuuluu oikeusasiamiesten suurimpiin haasteisiin pyrittäessä luomaan EU:hun aito liikkuvuuden kulttuuri, jossa kunnioitetaan ihmisoikeuksia täysimääräisesti. Nicolaou antoi esimerkkejä Kyproksen ongelma-aloista ja erityisesti tutkintojen vastavuoroisesta tunnustamisesta. Kreikan kansallinen oikeusasiamies Yorgos Kaminis jatkoi esittämällä joukon esimerkkejä kotimaastaan. Hän totesi, että tiettyihin ammattiryhmiin kohdistuva paine ja erityisesti kuntatason poliittinen paine vaikeuttavat EU:n kansalaisten ammatin harjoittamista Kreikassa. Oikeusasiamiehellä on tärkeä tehtävä auttaa näitä kansalaisia, jotta he voivat nauttia EU:n lainsäädäntöön perustuvista oikeuksistaan liikkumisvapauden alalla.

Euroopan oikeusasiamiesten verkoston lausuma

Neljän teemaistunnon lisäksi seminaariin sisältyi perusteellinen keskustelu verkoston kannalta keskeisestä aiheesta eli Euroopan oikeusasiamiesten verkoston lausumasta. Haagissa syyskuussa 2005 järjestetyssä viidennessä kansallisten oikeusasiamiesten seminaarissa Euroopan oikeusasiamies oli tarjoutunut laatimaan lausuman, jossa kansalaisille ja muille oikeusasiamiesten palvelujen käyttäjille kerrotaan hyödyistä, joita he voivat odottaa saavansa kääntyessään verkoston jäsenen puoleen EU:n lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvassa asiassa. Lausumaluonnos jaettiin verkoston jäsenille ennen seminaaria.

Lausumaa koskevan keskustelun pohjana oli pääpuhe, jonka piti maailman pitkäaikaisin kansallinen oikeusasiamies, Tanskan parlamentin oikeusasiamies Hans Gammeltoft-Hansen. Hän korosti, että keskustelun tarkoituksena oli hyväksyä kansalaisille suunnattava mahdollisimman tiivis ja yksinkertainen lausuma, jossa kuvataan riittävän perusteellisesti Euroopan maiden oikeusasiamiehiä yhdistävät ja heille kaikille yhteiset perustekijät. Gammeltoft-Hansen kehotti kollegojaan hyväksymään lausumaluonnoksen.

Vilkkaan keskustelun jälkeen lausuma hyväksyttiin yksimielisesti. Euroopan oikeusasiamies ilmoitti sitoutuvansa tiedottamaan kansalaisille lausumasta ja kehotti kollegojaan tekemään samoin. Lausumaa, joka on esitetty jäljempänä koko laajuudessaan, arvioidaan jatkossa säännöllisesti.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS pitää puhetta Tanskan oikeusasiamiehelle Hans GAMMELTOFT-HANSENILLE tämän oltua virassaan 20 vuotta. Strasbourgissa 15. lokakuuta 2007.

Erinomainen seminaari

Innostavien virallisten istuntojen lisäksi seminaari tarjosi mahdollisuuden myös epävirallisempiin keskusteluihin ja yhteyksien luomiseen. Tapahtuman nautittavuutta lisäsivät osaltaan opastettu kierros Strasbourgissa sekä virallinen päivällinen, joka järjestettiin vaikuttavassa Palais Rohanissa ja jonka yhteydessä Tanskan oikeusasiamiehelle annettiin osuva kunnianosoitus hänen 20 virkavuodestaan. Oikeusasiamiehet kiittivät Strasbourgin kaupunginjohtajaa kutsusta kaupunkiin ja vieraanvaraisuudesta.

Seminaarin päätteeksi ilmoitettiin, että seitsemäs EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten seminaari järjestettäisiin Kyproksella vuonna 2009.

EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennen seminaarin osanottajia Strasbourgissa 15. lokakuuta 2007.

Euroopan oikeusasiamiesten verkosto

Lausuma

EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuudennessa seminaarissa Strasbourgissa (14. - 16. lokakuuta 2007) hyväksytty lausuma

Euroopan oikeusasiamiesten verkosto on laatinut tämän lausuman lisäämään tietoisuutta oikeusasiamiesten työn EU-ulottuvuudesta ja selkeyttämään käsityksiä heidän tarjoamista palveluista niille, jotka kantelevat Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvista kysymyksistä.

Kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet ovat keskeisessä asemassa varmistamassa, että EU:n kansalaiset ja asukkaat tietävät oikeutensa ja osaavat käyttää niitä. Yhdessä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa he muodostavat *Euroopan oikeusasiamiesten verkoston*.

Euroopan oikeusasiamiesten verkosto on vapaaehtoinen yhteistyöelin, jonka muodostavat Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet ja vastaavat elimet, ehdokasvaltioiden sekä Islannin ja Norjan kansalliset oikeusasiamiehet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunta. Saksassa kansallisen ja alueellisen tason vetoisuusvaliokunnat ovat oikeusasiamiesten kaltaisessa asemassa. Ne ovat mukana verkostossa.

EU:n lainsäädäntö ja politiikka ovat yhä suurempi osa jäsenvaltioiden kansalaisten ja asukkaiden jokapäiväistä elämää. Niiden täytäntöönpanosta vastaavat yleensä jäsenvaltioiden viranomaiset. Kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet käsittelevät jäsenvaltioiden viranomaisia vastaan tehtyjä kanteluja, mukaan luettuna EU:n lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvaan toimintaan liittyvät kantelut. Euroopan oikeusasiamies valvoo EU:n toimielimiä, kuten Euroopan komissiota.

Kansalliset tai alueelliset oikeusasiamiehet ovat vastuussa jäsenvaltion viranomaisia vastaan tehdyistä kanteluista, mukaan lukien EU:n lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvasta asiasta tehdyt kantelut. Euroopan oikeusasiamies tutkii Euroopan unionin toimielimiä ja laitoksia vastaan tehtyjä kanteluja.

Vaikka verkostoon kuuluvien oikeusasiamiesten toimivaltuudet ja velvollisuudet poikkeavat toisistaan huomattavasti, he kaikki ovat sitoutuneita tarjoamaan yleisölle puolueetonta, tehokasta ja oikeudenmukaista palvelua. Toimivaltuuksiensa puitteissa verkoston jäsenet kannattavat periaatteita, joiden varaan Euroopan unioni on perustettu.

“Unioni perustuu jäsenvaltioille yhteisiin vapauden, kansanvallan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteisiin” (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohta).

Yksi verkoston tärkeimmistä tehtävistä on EU:n lainsäädäntöä ja parhaita käytäntöjä koskevien tietojen jakaminen, jotta yleisölle tarjottava palvelu olisi parasta mahdollista luokkaa. Verkoston kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet saattavat pyytää Euroopan oikeusasiamieheltä kirjallisia vastauksia EU:n lainsäädäntöä ja sen tulkintaa koskeviin kysymyksiin, mukaan luettuna käsiteltävänä oleviin asioihin liittyvät kysymykset.

Oikeusasiamiesten asema ja toiminnan tarkoitus

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet ovat riippumattomia ja puolueettomia henkilöitä, joiden asema pohjautuu perustuslakiin tai lakiin ja jotka käsittelevät julkisten viranomaisten toiminnasta tehtyjä kanteluja.

He pyrkivät asianmukaiseen lopputulokseen jokaisessa kanteluasiassa. Jos oikeusasiamies on tutkinut kantelun ja pitää sitä aiheellisena, hän voi arvioida mitä on tapahtunut ja todeta, miten hänen mielestään asiassa olisi pitänyt menetellä. Monissa maissa oikeusasiamies voi myös ehdottaa miten asia voidaan korjata esimerkiksi ottamalla asia uudelleen käsittelyyn, esittämällä anteeksipyyntö tai maksamalla rahallinen korvaus. Jotkut oikeusasiamiehet voivat pyrkiä saavuttamaan kanteluun sovitteluratkaisun.

Joissain tapauksissa kantelijalla voi olla mahdollisuus valita kääntyäkö oikeusasiamiehen vai tuomioistuimen puoleen. Normaalisti oikeusasiamies ei kuitenkaan voi käsitellä kantelua, jos tuomioistuin käsittelee tai on käsitellyt asiaa. Toisin kuin tuomioistuinten tuomiot, oikeusasiamiehen päätökset eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta julkiset viranomaiset yleensä noudattavat oikeusasiamiehen suosituksia. Jos viranomaiset eivät noudata suosituksia, oikeusasiamies voi esimerkiksi ilmoittaa asiasta parlamentille ja siten kiinnittää asiaan poliittista ja yleistä huomiota.

Kanteluihin vastaamisen lisäksi oikeusasiamiehet pyrkivät aktiivisesti parantamaan julkisen hallinnon ja julkisten palvelujen laatua. He kannustavat hyvään hallintotapaan ja oikeuksien kunnioittamiseen, ehdottavat asianmukaisia ratkaisuja järjestelmätason ongelmiin, levittävät parhaita käytäntöjä ja hyvää palvelukulttuuria.

Oikeusasiamiehet kannustavat viranomaisia suhtautumaan kanteluihin mahdollisuutena vuoropuheluun kantelijan kanssa sekä korjaamaan palvelussaan mahdollisesti olevia puutteita. Useimmat oikeusasiamiehet eivät siis tutki kantelua, ellei sen kohteena olevalle toimielimelle ole annettu mahdollisuutta käsitellä asiaa itse.

Verkostoon kuuluvilla oikeusasiamiehillä voi olla erilaisia perusteita tutkinnan käynnistämiseksi. Tavallisesti niihin kuuluvat: oikeuksien - myös ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien - rikkominen; muu lainvastainen menettely, mukaan luettuna lainsäädännön yleisten periaatteiden noudattamatta jättäminen; ja hyvän hallintotavan periaatteiden noudattamatta jättäminen. Oikeusasiamies voi auttaa korjaamaan hallinnollisia epäkohtia, joita ovat esimerkiksi kohtuuttomat viivytykset, sovellettavan politiikan tai menettelyn noudattamatta jättäminen, puolueellisuus, epäoikeudenmukaisuus, virheellisen tiedon tai neuvon antaminen, epäjohtamukaisuus ja epäkohteliaisuus.

Yleisön palveleminen

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet ovat sitoutuneet kohtelemaan kaikkia kohteliaasti ja kunnioittaen. Oikeusasiamiesten pyrkimyksenä on olla helposti tavoitettava ja palveluhenkinen, oikeudenmukainen, puolueeton, johdonmukainen ja tehokas.

Lainsäädännön asettamissa rajoissa, ja yksityisyyden suojan sekä perustellun luottamuksellisuuden mukaisesti, verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet pyrkivät toiminnassaan ja päätöksissään avoimuuteen. He julkistavat kantelujen yhteydessä soveltamansa kriteerit, ilmoittavat päätöksensä perusteet ja kertovat julkisesti toiminnastaan.

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet pyrkivät tasapainottamaan asianmukaisella tavalla tutkimustensa perinpohjaisuuden ja nopeuden ottamalla huomioon kantelijan edut ja käytettävissä olevien resurssien tehokkaan käytön.

Palvelujen käyttö

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet pyrkivät huolehtimaan siitä, että heidän palvelujensa käyttö on vapaata ja tasavertaista kaikille palvelujen käyttöön oikeutetuille henkilöille.

Kantelut voidaan normaalisti tehdä suoraan oikeusasiamiehelle.

Oikeusasiamiehen palvelut ovat tavallisesti ilmaisia kantelijalle.

Jos edellä mainituista periaatteista poiketaan lainsäädännöllisistä syistä, oikeusasiamies pyrkii varmistamaan, että kantelijalle aiheutuvat kielteiset seuraukset ovat mahdollisimman vähäisiä.

Kantelujen käsittely

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet pyrkivät käsittelemään kantelut ripeästi ja tehokkaasti. He ottavat huomioon EU:n lainsäädännön määräykset, mukaan luettuna perusoikeuksien kunnioittamisen kaltaiset lainsäädännön yleisperiaatteet. Euroopan unionin perusoikeuskirja saattaa tarjota hyödyllisen perustan tälle arvioinnille.

Jokainen vastaanotettu kantelu analysoidaan tarkasti asianmukaisen lopputuloksen varmistamiseksi.

Jos kantelua ei voida ottaa käsiteltäväksi, oikeusasiamies ilmoittaa kantelijalle viivyttämättä ja kertoo selkeät perusteet päätökselle. Jos mahdollista, oikeusasiamies kertoo kantelijalle minkä tahon puoleen tämän pitäisi kääntyä asiassa.

Jotkut oikeusasiamiehet käyttävät yksinkertaistettua menettelyä, jos alustavassa selvityksessä käy ilmi, että ongelma voidaan ratkaista nopeasti, esimerkiksi yhdellä puhelinsoitolla.

Jos kantelu tutkitaan, oikeusasiamies antaa kantelijalle tietoja tutkimuksesta tai varmistaa, että kantelija voi saada kyseiset tiedot helposti. Asiaa koskevista tiedoista voidaan mainita esimerkiksi seuraavat seikat:

- käytettävä menettely;
- tutkimuksen laajuus, mukaan luettuna tutkittavan asian tai asioiden yksilöinti; ja
- tutkimuksen edistyminen.

Oikeusasiamies antaa tutkimuksen päätteeksi kirjallisen kannanoton tai päätöksen, jossa tavallisesti ilmoitetaan:

- oikeusasiamiehen tutkimuksen tulokset;
- pitääkö oikeusasiamies kantelua kokonaan tai osittain perusteltuna ja perusteet tälle näkemykselle; ja
- oikeusasiamiehen mahdolliset suositukset kyseessä olevalle julkiselle viranomaiselle.

Tietojen julkaiseminen

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet julkaisevat tietoa, joka on helposti ymmärrettävää ja vaivattomasti saatavissa. Tällaista tietoa voivat esimerkiksi olla:

- kenellä on oikeus tehdä kantelu;
- mitä julkisia viranomaisia vastaan kantelu voidaan tehdä;
- millainen toiminta voi olla kantelun kohteena, mukaan luettuna EU:n lainsäädännön soveltamisalaan kuuluva toiminta;
- kantelujen käsiteltäväksi ottamista koskevat ehdot;
- miten kantelu tehdään;
- millä kielellä tai kielillä kantelu voidaan tehdä;
- (jos sovelletaan) missä tapauksissa oikeusasiamies käyttää yksinkertaistettua menettelyä;
- miten saada henkilökohtaista neuvontaa kantelumahdollisuuksista (esimerkiksi puhelimitse palvelunumerosta); ja
- mahdolliset lopputulokset ja korjausmahdollisuudet, jos kantelu osoittautuu perustelluksi.

Euroopan oikeusasiamies tarjoaa mahdollisuuden tutustua verkoston kansallisten ja alueellisten jäsenten julkaisemiin tietoihin.

Euroopan oikeusasiamiehen internet-sivusto <http://www.ombudsman.europa.eu> sisältää tietoja verkostosta ja linkkejä verkoston jäsenten kotisivuille. Nämä tiedot ovat saatavilla myös puhelimitse Euroopan oikeusasiamiehen toimistosta (puh. +33 3 88 17 23 13).

Parempaa yleisöpalvelua

Verkostoon kuuluvat oikeusasiamiehet ovat sitoutuneet koko ajan parantamaan yleisölle antamaansa palvelua. Jatkuvasti kehittyvän parhaan käytännön esille varmistamiseksi tätä lausumaa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen vähintään kahden vuoden välein.

Yhteistyö tapausten käsittelyssä

Jäsenvaltioiden kansallisilla ja alueellisilla oikeusasiamiehillä on valtuudet käsitellä monia sellaisia kanteluja, jotka eivät kuulu Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan, koska ne eivät kohdistu yhteisön toimielimiin tai elimiin. Vuonna 2007 oikeusasiamies neuvoi 816:ta kantelijaa kääntymään kansallisen tai alueellisen oikeusasiamiehen puoleen ja siirsi 51 kantelua suoraan toimivaltaiselle oikeusasiamiehelle. Kertomuksen kohdassa 2.5 on esimerkkejä näistä kanteluista.

Verkoston kautta tapahtuvan säännöllisen tietojenvaihdon lisäksi on olemassa erityinen menetelmä, jolla kansalliset tai alueelliset oikeusasiamiehet voivat pyytää kirjallisia vastauksia EU:n lainsäädäntöä ja sen tulkintaa koskeviin tiedusteluihin, joita ilmenee esimerkiksi heidän käsittelemissään tapauksissa. Euroopan oikeusasiamies joko antaa vastauksen suoraan tai ohjaa tiedustelun tarvittaessa toiselle EU:n toimielimelle tai elimelle vastattavaksi. Tämä käytäntö on nyt vahvistettu Euroopan oikeusasiamiesten verkoston lausumassa. Vuonna 2007 tällaisia tiedusteluja tuli kolme (yksi kansalliselta, yksi alueelliselta ja yksi paikalliselta oikeusasiamieheltä) ja kolmen käsittely päätettiin (mukaan lukien yksi vuodelta 2005 ja yksi vuodelta 2006 siirretty tiedustelu). Esimerkki tiedustelusta on esitetty kolmannen luvun lopussa.

Euroopan oikeusasiamiehen julkaisema uutislehti

Uutislehdessä *European Ombudsmen – Newsletter* käsitellään Euroopan oikeusasiamiesten verkoston jäsenten ja kansainvälisen oikeusasiamiesinstituutin (IOI) Euroopan alueen laajemman jäsenkunnan työtä. Englanniksi, ranskaksi, saksaksi, italiaksi ja espanjaksi julkaistava lehti lähetetään yli 400 toimistoon, jotka toimivat Euroopan tasolla, kansallisella tai alue- tai paikallistasolla. Uutislehti ilmestyy kahdesti vuodessa, huhti- ja lokakuussa.

Uutislehti on osoittautunut erittäin arvokkaaksi keinoksi vaihtaa tietoa yhteisön oikeudesta ja parhaasta käytännöstä. Vuonna 2007 julkaistuissa kahdessa numerossa käsiteltiin muun muassa yhteisön oikeuden ensisijaisuutta kansalliseen lainsäädäntöön nähden, syrjintää ja vapaan liikkuvuuden esteitä, ympäristölainsäädännön alalla esiintyviä ongelmia, lasten ja vanhusten oikeuksien suojaamista, terveydenhuoltoalan ongelmia sekä yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan liittyviä kysymyksiä.

Sähköisen viestinnän välineet

Oikeusasiamies käynnisti marraskuussa 2000 verkostoon kuuluville oikeusasiamiehille ja heidän henkilöstölleen tarkoitettun Internet-foorumin keskustelua ja asiakirjojen vaihtoa varten. Foorumia käyttää yli 230 henkilöä, ja se tarjoaa mahdollisuuden päivittäiseen yhteistyöhön toimistojen välillä.

Foorumin suosituin osa on uutispalvelu *Ombudsman Daily News*, joka julkaistaan kaikkina arkipäivinä ja joka sisältää uutisia oikeusasiamiesten toimistoista sekä Euroopan unionista. *Daily News* -uutispalvelua laaditaan ja luetaan säännöllisesti lähes kaikissa kansallisten ja alueellisten oikeusasiamiesten toimistoissa eri puolilla Eurooppaa.

Keskustelufoorumi oli myös vuonna 2007 oikeusasiamiesten toimistoille erittäin hyödyllinen tiedonvaihdon väline, johon ne pystyivät lähettämään kysymyksiä ja vastauksia. Monia laajoja keskusteluja käynnistyi tällä tavalla. Keskusteluissa käsiteltiin monenlaisia asioita, kuten ikään perustuvaa syrjintää, psykiatrista pakkohoitoa koskevaa lainsäädäntöä, julkisten palvelujen laatua, oikeusasiamiesten toimistojen oikeudellisten asiantuntijoiden asemaa sekä Euroopan komission aloitteita rikkomuksia koskevien kantelujen käsittelyn parantamiseksi.

Keskustelufoorumissa on myös virallinen luettelo EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja EU:n jäsenyyttä hakeneiden valtioiden kansallisista ja alueellisista oikeusasiamiehistä. Luetteloa päivitetään aina, kun jonkin oikeusasiamiehen toimiston yhteystiedot muuttuvat, joten se on korvaamaton apuväline kaikille oikeusasiamiehille Euroopassa.

Tutustumismatkat

Euroopan oikeusasiamies vieraili vuonna 2007 kollegojensa luona Saksassa (maaliskuu), Ruotsissa (toukokuu) ja Belgiassa (marraskuu). Vierailujen aikana tarjoutui erinomainen tilaisuus tiivistää työsuhteita Euroopan oikeusasiamiesten verkostossa ja lisätä tietoa oikeusasiamiehen ja

vetoamusvaliokuntien tarjoamista tuomioistuimen ulkopuolisista oikaisukeinoista. Vierailuja on käsitelty tarkemmin kohdassa 6.2.

5.2 MUUT OIKEUSASIAMIEHEN SEMINAARIT JA KONFERENSSIT

Euroopan oikeusasiamies pyrkii tekemään yhteistyötä kollegoidensa kanssa myös muilla tavoin kuin Euroopan oikeusasiamiesten verkoston kautta. Hän osallistuu oikeusasiamiesjärjestöjen aktiivisena jäsenenä säännöllisesti niiden järjestämiin konferensseihin ja seminaareihin.

Tapahtumia, joihin Euroopan oikeusasiamies DIAMANDOUROS osallistui vuonna 2007, olivat esimerkiksi Kreikassa Ateenassa huhtikuussa järjestetty Euroopan neuvoston oikeusasiamiesten pyöreään pöydän keskustelu sekä Kreikan oikeusasiamiehen ja Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun Eunomia-hankkeen seminaari, jonka Bulgarian oikeusasiamies järjesti syyskuussa Sofiassa.

Euroopan oikeusasiamies kutsuttiin lisäksi oikeusasiamieslaitoksen erilaisten juhlavuosien kunniaksi järjestettyihin tapahtumiin. Maaliskuun 27. päivänä oikeusasiamies tapasi Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusasiamiehen ja terveydenhuollon asiamiehen Ann ABRAHAMIN Lontoossa toimiston 40-vuotisjuhlien merkeissä. Kreikan ensimmäisenä oikeusasiamiehenä DIAMANDOUROS sai Yorgos KAMINISILTA kutsun osallistua Kreikan oikeusasiamieslaitoksen 10-vuotisjuhlailaisuuteen, joka järjestettiin Ateenassa huhtikuussa. Kesäkuun 22. päivänä hän matkusti Madridiin juhlistamaan Espanjan *Defensor del Pueblo*n 25-vuotista historiaa Enrique MÚGICA HERZOGIN kanssa. Lisäksi oikeusasiamies DIAMANDOUROS osallistui vuoden alussa yhdessä Kyproksen hallintoasiamiehen Eliana NICOLAOUN kanssa hallintoasiamiehen uusien tilojen vihkimistapahtumaan Nikosiassa.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja kansallinen oikeusasiamies Enrique MÚGICA HERZOG tapaavat hänen kuninkaallisen korkeutensa Asturian prinssin Madridissa 22. kesäkuuta 2007.

Myös Euroopan oikeusasiamiehen henkilöstön jäsenet edustivat oikeusasiamiehen toimistoa oikeusasiamiestapahtumissa vuoden aikana. Oikeusasiamiehen avustaja Nicholas CATEPHORES osallistui syyskuussa Yhdysvaltain oikeusasiamiesten yhdistyksen 28. vuosittaiseen konferenssiin Anchorageissa Yhdysvalloissa. Lakimies Ida PALUMBO puolestaan osallistui lokakuussa Italian Veneton alueellisen oikeusasiamiehen järjestämään konferenssiin. Oikeudellinen pääneuvonantaja Olivier VERHEECKE osallistui Välimeren alueen oikeusasiamiesten ensimmäiseen tapaamiseen, joka pidettiin lokakuussa Marokossa Rabatissa ja jonka järjestelyistä vastasivat Espanjan *Defensor del Pueblo*, Ranskan *Médiateur de la République* ja Marokon *Diwan Al Madhalim* (oikeusasiamies).

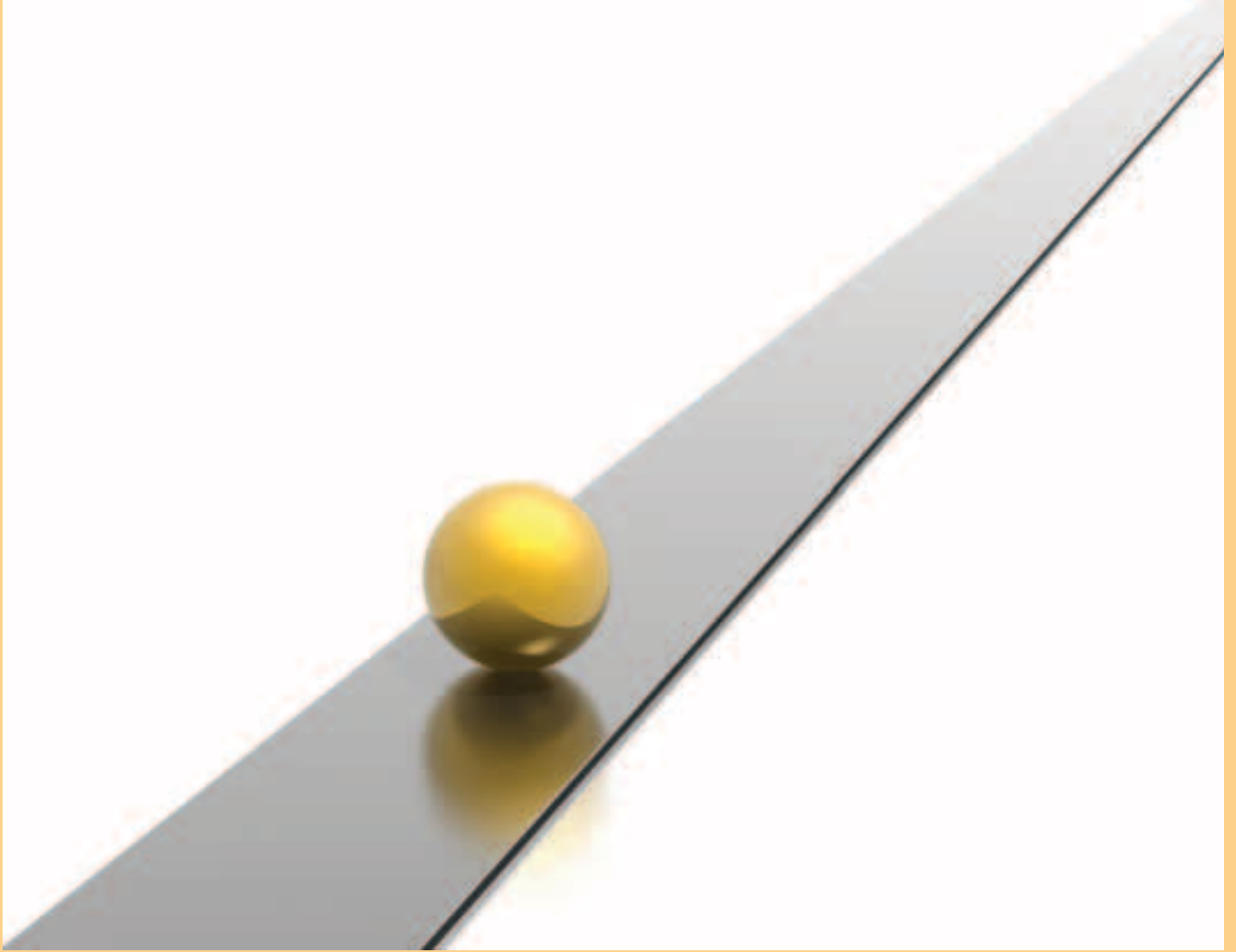
5.3 MUUT TAPAAMISET OIKEUSASIAMIESTEN JA HEIDÄN HENKILÖSTÖNSÄ KANSSA

Euroopan oikeusasiamies tapasi vuonna 2007 kahdenkeskisesti monia Euroopassa ja muualla maailmassa toimivia oikeusasiamiehiä. Tapaamisten tarkoituksena oli edistää oikeusasiamieslaitoksen toimintaa, keskustella toimielinten välisistä suhteista ja vaihtaa tietoa parhaasta käytännöstä.

Vuoden aikana oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi kyproslaisen kollegansa, hallintoasiamies Eliana NICOLAOUN, Saksan Rheinland-Pfalzin oikeusasiamiehen Ulrich GALLEN, Islannin apulaisoikeusasiamiehen Kjartan BJÖRGVINSSONIN, Portugalin oikeusasiamiehen Henrique NASCIMENTO RODRIGUESIN ja Ranskan kansallisen oikeusasiamiehen Jean-Paul DELEVOYEN.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi oikeusasiamiehiä myös EU:n ulkopuolisista maista ja vaihtoi näkemyksiä heidän kanssaan. Tapaamisiin lukeutuivat Itä-Timorin oikeusasiamiehen Sebastião DIAS XIMENESIN, Marokon oikeusasiamiehen Moulay MHAMED IRAKIN ja Kanadan Ontarion oikeusasiamiehen André MARININ tapaaminen.

TIEDOTUSTOIMINTA

6

6 TIEDOTUSTOIMINTA

Euroopan oikeusasiamies on hyvin tietoinen siitä, miten tärkeää on varmistaa, että ne, joilla on ongelmia EU:n hallinnon kanssa, tietävät kantelu-oikeudestaan. Joka vuosi työskennellään sinnikkäästi, jotta kansalaiset, yritykset, kansalaisjärjestöt ja muut asiaankuuluvat tahot kuulisivat oikeusasiamiehen palveluista. Oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä pitivät vuonna 2007 yli 130 esitelmää konferensseissa, seminaareissa ja tapaamisissa. Tiedotusvälineille suunnattu toiminta jatkui vilkkaana. Oikeusasiamies piti kuusi lehdistötilaisuutta ja antoi yli 40 haastattelua sanomalehtien, radion ja television sekä sähköisten tiedotusvälineiden toimittajille. Oikeusasiamiehen tutustumiskäynnit Saksassa, Ruotsissa ja Belgiassa tarjosivat hänelle tilaisuuden lisätä tietämystä oikeusasiamiehen merkityksestä kyseisissä maissa.

Tässä luvussa kerrotaan Euroopan oikeusasiamiehen tiedotustoiminnasta vuonna 2007. Aluksi tarkastellaan vuoden tärkeimpiä tapahtumia ja sen jälkeen käsitellään oikeusasiamiehen tutustumismatkoja sekä osallistumista tapahtumiin ja konferensseihin. Lopuksi käsitellään suhteita lehdistöön, julkaisuja ja sähköistä viestintää.

6.1 VUODEN TÄRKEIMPIÄ TAPAHTUMIA

ROOMAN SOPIMUKSEN 50-VUOTISJUHLA

Euroopan unioni vietti vuonna 2007 Rooman sopimuksen 50-vuotisjuhlaa. Eri puolilla unionia järjestettiin erilaisia tapahtumia tämän tärkeän tapahtuman kunniaksi. Euroopan oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä osallistuivat aktiivisesti useisiin tapahtumiin. Berliinissä, Budapestissa ja Varsovassa järjestetyt avointen ovien päivät olivat merkittäviä tapahtumia, joissa sadattuhannet ihmiset kävivät tutustumassa unionin toimintaan.

Kansalaisia tutustumassa oikeusasiamiehen osastoon avointen ovien päivänä Berliinissä 25. maaliskuuta 2007.

Toimisto osallistui jokavuotiseen tapaansa myös Euroopan parlamentin Strasbourgissa ja Brysselissä järjestämään avointen ovien päivään. Oikeusasiamiehen työtä koskevaa materiaalia jaettiin

kävijöille 26 kielellä erilaisten mainostuotteiden ohella. Henkilöstön jäseniä oli mukana kaikissa näissä tapahtumissa vastaamassa oikeusasiamiehen työtä koskeviin kysymyksiin.

Useita tuhansia vierailijoita tutustui oikeusasiamiehen osastoon Strasbourgissa ja Brysselissä järjestettyjen avointen ovien päivien aikana, ja monet heistä keskustelivat seikkaperäisesti oikeusasiamiehen henkilökunnan kanssa.

Lapsille tarkoitettu Eurooppa-aiheinen tietokilpailu oli oikeusasiamiehen osaston vetonaula avointen ovien päivinä 1. ja 5. toukokuuta 2007 Strasbourgissa ja Brysselissä.

Oikeusasiamies itse matkusti toukokuussa Varsovaan osallistuakseen sidosryhmille suunnattuun pyöreään pöydän tapahtumaan, jonka järjesti Euroopan komission Puolan edustusto. Hänet kutsuttiin puhumaan myös Euroopan parlamentissa Strasbourgissa pidettyyn Eurooppa-päivän juhlatilaisuuteen, johon osallistui 500 opiskelijaa.

Kaikki nämä tapahtumat antoivat oikeusasiamiehelle ja hänen henkilöstölleen mahdollisuuden tavata asiasta kiinnostuneita kansalaisia ja kertoa näille, miten he voivat hyötyä oikeusasiamiehen palveluista. Kaikista tapahtumista saatu palaute oli erittäin myönteistä.

VUOSIKERTOMUS 2006

Vuosikertomus on oikeusasiamiehen tärkein julkaisu. Siinä luodaan katsaus kantelujen käsittelyyn vuoden aikana, kerrotaan oikeusasiamiehen toiminnasta hänen työnsä tuntemuksen lisäämiseksi ja selvitetään, miten oikeusasiamies on käyttänyt hänelle myönnetyt määrärahat. Vuosikertomus kiinnostaa eri ryhmiä ja yksittäisiä henkilöitä monilla eri tasoilla: muita oikeusasiamiehiä, poliitikkoja, virkamiehiä, eri alojen ammattilaisia, yliopistoväkeä, eturyhmiä, kansalaisjärjestöjä, toimittajia ja kansalaisia niin Euroopan tasolla kuin kansallisella tasolla ja alue- ja paikallistasolla.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli vuosikertomuksen 2006 Euroopan parlamentin puhemiehelle Hans-Gert PÖTTERINGILLE 13. maaliskuuta 2007 ja parlamentin vetoisuusvaliokunnalle 2. toukokuuta 2007. Jälkimmäisessä kokouksessa oikeusasiamiehelle tarjoutui tilaisuus kertoa vuoden aikana saavutetuista tuloksista ja keskustella valiokunnan jäsenten kanssa tulevaisuutta koskevista ajatuksista ja aloitteista.

Euroopan parlamentin jäsen Luciana SBARBATI laati vetoisuusvaliokunnan mietinnön oikeusasiamiehen toiminnasta vuonna 2006. SBARBATIN mietinnöstä keskusteltiin parlamentin täysistunnossa 25. lokakuuta. Täysistuntoon osallistuivat myös oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Euroopan komission varapuheenjohtaja Margot WALLSTRÖM. SBARBATIN mietintöön perustuva päätöslauselma hyväksyttiin parlamentin täysistunnossa, ja päätöslauselmassa todettiin parlamentin olevan tyytyväinen oikeusasiamiehen toimintaan, oikeusasiamiehen ja toimielinten väliseen rakentavaan yhteistyöhön sekä oikeusasiamiehen julkisuuskuvaan.

Oikeusasiamies esitteli vuosikertomuksen lehdistölle 3. toukokuuta järjestetyssä lehdistötilaisuudessa. Tilaisuuteen osallistui yli 50 toimittajaa, joten oikeusasiamiehellä oli oiva tilaisuus saada huomio kiinnittymään vuoden 2006 tutkimustensa tärkeimpiin tuloksiin.

HYVÄ HALLINTO JA EUROOPAN OIKEUSASIAMIES: TYÖRYHMÄ

Oikeusasiamies kutsui Brysseliin 8.–9. marraskuuta koolle työryhmän, jonka tavoitteena oli kehittää hyödyllisiä ideoita ja strategioita, joiden avulla Euroopan oikeusasiamies voi edistää hyvää hallintoa EU:n toimielimissä ja elimissä. Osallistujiin kuului entisiä oikeusasiamiehiä, EU:n tärkeimpien toimielinten eläkkeellä olevia korkean tason virkamiehiä ja yliopistoväkeä.

Pohdittuaan ensin hyvän hallinnon käsitettä EU:n yhteydessä työryhmän osanottajat tarkastelivat Euroopan oikeusasiamiehen roolia palvelukulttuurin edistämisessä. Käsitellyt aiheet koskivat esimerkiksi sitä, miten voidaan parhaiten tunnistaa palvelukulttuurin tärkeimmät tekijät EU:n yhteydessä, miten voidaan määrittää hyvän hallinnon rajat ja miten EU:n toimielimiä ja elimiä voidaan kannustaa ottamaan käyttöön sellaisia menetelmiä, joiden avulla voidaan vähentää tai lievittää ristiriitoja ja edistää rakentavaa vuoropuhelua kansalaisten kanssa. Tämän jälkeen osallistujat tarkastelivat oikeusasiamiehen työn ja tuomioistuinten työn välistä suhdetta. Osanottajat tutkivat vaihtoehtoisia keinoja, joilla oikeusasiamies voisi pyrkiä luomaan selkeästi tuomioistuinten roolista erillisen identiteetin, ja keskustelivat siitä, missä määrin oikeusasiamiehen olisi ennakoivasti määriteltävä Euroopan kansalaisuuteen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ja tiedotettava niistä esimerkiksi selkeän kertomuksen muodossa.

Työryhmässä vaihdettiin vilkkaasti näkemyksiä siitä, miten hyvä hallinto voi toteutua Euroopan oikeusasiamiehen avulla, ja esitettiin monia innostavia ja innovatiivisia ajatuksia tulevien vuosien varalle.

6.2 TUTUSTUMISMATKAT

Oikeusasiamies aloitti lukuisat tutustumismatkinsa jäsenvaltioihin ja unionin jäsenyyttä hakeneisiin valtioihin vuonna 2003 tarkoituksenaan lisätä kansalaisten tietämystä oikeudesta kannella Euroopan oikeusasiamiehelle ja tiivistää yhteistyösuhteitaan kansallisiin ja alueellisiin kollegoihinsa. Tutustumismatkojen tahti on säilynyt edelleen vilkkaana, ja oikeusasiamies on nyt vierailut kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, monissa niistä useamminkin kuin kerran. Kunkin matkan aikana oikeusasiamieskollegat jäsenvaltioissa ja jäsenyyttä hakeneissa valtioissa järjestävät oikeusasiamiehelle tiiviin ohjelman ja tapaamisia ja seuraavat usein hänen mukanaan koko matkan ajan. Molempien oikeusasiemiesten osallistuminen tapahtumiin on kaikkein hyödyllisintä kansalaisille, sillä näin kansalaiset ymmärtävät paremmin ja osaavat arvostaa kansallisen oikeusasiamiehen ja Euroopan oikeusasiamiehen tehtäviä ja valtuuksia sekä saavat tietoa kansalaisuuteensa perustuvista oikeuksista niin kotivaltiossaan kuin EU:n tasolla.

Oikeusasiamies vieraili vuonna 2007 Saksassa, Ruotsissa ja Belgiassa ja tapasi parlamentin jäseniä, tuomareita, ylempiä virkamiehiä, yliopistoväkeä, kantelua harkitsevia ja muita kansalaisia. Seuraavassa luodaan katsaus erilaisiin näiden tutustumismatkojen aikana järjestettyihin tapaamisiin, luetellaan tärkeimmät keskustelukumppanit ja mainitaan lukuisat matkojen aikana pidetyt esitelmät.

SAKSA

Euroopan oikeusasiamies vieraili Berliinissä 19.–21. maaliskuuta. Vierailun järjestivät Saksan ulkoministeriö ja Euroopan komission ja Euroopan parlamentin toimistot Berliinissä.

Vierailun aikana oikeusasiamies Diamandouros tavoitti tärkeitä kohderyhmiä ja pääsi keskustelemaan työstään tapaamisissa hallituksen ja valtion ylimpien virkamiesten ja tiedotusvälineiden sekä kansalaisten ja kohderyhmien edustajien kanssa. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi Saksan liittokanslerin Angela MERKELIN, Saksan liittopresidentin Horst KÖHLERIN ja Saksan liittopäivien puhemiehen Norbert LAMMERTIN ja keskusteli siitä, miten voidaan lisätä saksalaisten tietoisuutta Euroopan oikeusasiamiehen tarjoamista palveluista. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi lisäksi oikeusministeri Brigitte ZYPRIESIN, Eurooppa-

asioista vastaavan varaministerin Günter GLOSERIN, parlamentaarisen valtiosihteerin ja sisäministerin avustajan Peter ALTMAIERIN, parlamentaarisen valtiosihteerin ja talous- ja teknologiaministerin avustajan Peter HINTZEN sekä Saksan liittotasavallansyrjinnäntorjuntaviraston johtajan Martina KÖPPENIN.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Saksan liittokansleri Angela MERKEL Berliinissä 20. maaliskuuta 2007.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Saksan liittopäivien puhemies Norbert LAMMERT Berliinissä 20. maaliskuuta 2007.

Suhteiden kehittäminen Saksan liittopäivien vetoomusvaliokunnan ja sen puheenjohtajan Kersten NAUMANNIN kanssa oli tärkeä osa vierailua. Oikeusasiamies DIAMANDOUROSILLA oli tilaisuus esitellä työtään vetoomusvaliokunnan kokouksessa. Lisäksi antoisaa mielipiteiden vaihtoa käytiin Kersten NAUMANNIN järjestämällä illallisella, johon osallistui Berliinin ja Brandenburgin maapäivien vetoomusvaliokuntien edustajia.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli työtään Berliinin Humboldt-yliopistossa pitämällään luennolla sekä kansalaisille, kantelua harkitseville ja muille asiasta kiinnostuneille henkilöille tarkoitettussa tapahtumassa, jonka järjestivät Euroopan parlamentin ja komission toimistot sekä Berliinin Institut für Europäische Politik. Tämän jälkeen oli vuorossa lehdistötilaisuus sekä useita yksittäisiä radio- ja sanomalehtitoimittajien haastatteluja.

Kehittääkseen edelleen suhteita saksalaisiin oikeusasiamieskollegoihinsa DIAMANDOUROS vieraili Mainzissa 22. maaliskuuta. Oikeusasiamies osallistui Rheinland-Pfalzin oikeusasiamiehen Ullrich GALLEN järjestämään konferenssiin, jossa käsiteltiin oikeusasiamiesten rajat ylittävää yhteistyötä läheisillä saksankielisillä alueilla. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi myös Rheinland-Pfalzin maapäivien puhemiehen Joachim MERTESIN allekirjoittaakseen maapäivien kultaisen kirjan.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Saksan liittopäivien vetoomusvaliokunnan jäseniä ja henkilöstöä Berliinissä 21. maaliskuuta 2007.

Huhtikuun 25. päivänä oikeusasiamies DIAMANDOUROS vieraili Saksan korkeimmassa oikeudessa Karlsruheissa. Hän keskusteli Saksan valtiosääntötuomioistuimen presidentin Hans-Jürgen PAPIERIN ja liittotuomioistuimen presidentin Günter HIRSCHIN kanssa.

Vierailun loppuksi 27. kesäkuuta Euroopan oikeusasiamies vieraili Frankfurtin kauppakamarissa keskustellakseen työstään kauppakamarin varatoimitusjohtajan ja tiedottajan Hans-Joachim OTTON kanssa. Sen jälkeen hän esitteli työtään Frankfurtin Johann Wolfgang Goethe -yliopistossa pitämällään luennolla, jonka isäntänä toimi professori Hans-Jürgen PUHLE.

RUOTSI

Euroopan oikeusasiamies vieraili Ruotsissa 14.–16. toukokuuta. Vierailun järjestänyt parlamentin oikeusasiamiehen toimisto oli laatinut laajan ohjelman, johon sisältyi tapaamisia, luentoja ja haastatteluja. Vierailun ansiosta Euroopan oikeusasiamies pääsi lisäämään tietämystä tehtävästään.

Ruotsin parlamentin oikeusasiamieslaitos on maailman vanhin oikeusasiamieslaitos. Se viettää 200-vuotisjuhliiaan vuonna 2009. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS käytti vierailunsa aikana hyväkseen tilaisuuden vaihtaa kokemuksia ja keskustella työskentelytavoista Ruotsin parlamentin pääoikeusasiamiehen Mats MELININ, parlamentin kolmen oikeusasiamiehen Kerstin ANDRÉN, Nils-Olof BERGGRENIN ja Cecilia NORDENFELTIN sekä parlamentin apulaisoikeusasiamiehen Hans RAGNEMALMIN kanssa. Lisäksi hän piti parlamentin oikeusasiamiehille esitelmän, jonka aikana nousi esiin monia kiinnostavia kysymyksiä.

Vierailunsa aikana oikeusasiamies Diamandouros keskusteli työstään EU-asioista vastaavan ministerin Cecilia MALMSTRÖMIN, valtiosihteeri Håkan JONSSONIN, korkeimman oikeuden presidentin Johan MUNCKIN ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentin Rune LAVININ kanssa. Hän tapasi myös perustuslakivaliokunnan puheenjohtajan Berit ANDNORIN, EU-valiokunnan varapuheenjohtajan Susanne EBERSTEININ ja EU:n perustuslakisopimusta käsittelevän sekakomitean jäsenen Björn HAMILTONIN.

Vierailu tarjosi oikeusasiamiehelle useita erinomaisia tilaisuuksia tehdä työtään tunnetummaksi erilaisille kohdeyleisöille. Ruotsin asianajajaliitto järjesti EU-asioihin erikoistuville asianajajille seminaarin, jossa oikeusasiamies DIAMANDOUROS piti esitelmän ”The European Ombudsman is always open for business”. Tapahtuman järjestäjänä toimi asianajajaliiton pääsihteeri Anne RAMBERG, ja oikeusasiamiestä käsittelevä artikkeli julkaistiin myöhemmin liiton uutiskirjeessä. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS antoi lisäksi haastattelun Riksdag & Departement -lehdelle ja Ruotsin levikiltään suurimmalle sanomalehdelle Aftonbladetille, jossa ilmestyi oikeusasiamiehen työtä käsittelevä kokosivun artikkeli. Tapaamisissa Euroopan komission Ruotsin edustuston

päällikön Anders HENRIKSSONIN ja Euroopan parlamentin Ruotsin tiedotustoimiston johtajan Björn KJELLSTRÖMIN kanssa keskusteltiin siitä, miten Ruotsissa voidaan parhaiten lisätä tietämystä Euroopan oikeusasiamiehestä.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja (vasemmalta oikealle) valtiosihteeri Håkan JONSSON, EU-asioista vastaava ministeri Cecilia MALMSTRÖM ja Ruotsin parlamentin pääoikeusasiamies Mats MELIN Tukholmassa 16. toukokuuta 2007.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli työtään Uppsalan yliopiston oikeustieteen ja valtiopin laitosten opettajille puheessaan, jonka nimenä oli "Transparency, Accountability and Democracy in the EU" (avoimuus, vastuuvollisuus ja demokratia EU:ssa). Tilaisuutta isännöi julkisoikeuden apulaisprofessori Thomas BULL. Lisäksi oikeusasiamies osallistui oikeusministeriön ja pääministerin kanslian ylempien virkamiesten kanssa hyödylliseen tapaamiseen, jossa keskusteltiin aiheesta "hyvän hallinnon vahvistaminen EU:ssa – tulevat haasteet".

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esittelee työtään Ruotsin asianajajaliitolle Tukholmassa 15. toukokuuta 2007.

BELGIA

Euroopan oikeusasiamies vieraili Belgiassa 26.–28. marraskuuta. Liittovaltion oikeusasiamiehen toimisto järjesti vierailun ja useita erilaisia tapaamisia, joissa Euroopan oikeusasiamies kertoi tehtävästään hallituksen ja valtion ylimmille virkamiehille, kanteluja harkitseville ja asiasta kiinnostuneille kansalaisille.

Vierailu tarjosi erinomaisen tilaisuuden kehittää suhteita Belgian liittovaltion oikeusasiamiehiin Catherine DE BRUECKERIIN ja Guido SCHUERMANSIIN. Virallisissa tapaamisissa keskusteltiin oikeusasiamiesten tehtävistä, minkä ohella oikeusasiamiehille tarjoutui monta tilaisuutta epävirallisiin keskusteluihin, esimerkiksi oikeusasiamiesten sekä Flanderin alueellisen

oikeusasiamiehen Bernard HUBEAUN ja ranskankielisen väestönosan oikeusasiamiehen Marianne DE BOECKIN tarjoaman illallisen aikana. Oikeusasiamies DIAMANDOUROSILLA oli lisäksi tilaisuus keskustella muiden Belgian paikallisten ja yksityisen sektorin oikeusasiamiesten kanssa yleiskokouksessa Concertation Permanente des Médiateurs et Ombudsmans, jossa hän piti esitelmän avoimuudesta. Kokouksen puheenjohtajina toimivat Vallonian alueellinen oikeusasiamies Frédéric BOVESSE ja eläkeoikeusasiamies Jean Marie HANNESSE. Seuraavaksi oikeusasiamies osallistui Namurin maakunnan kuvernöörin Denis MATHENIN järjestämälle vastaanotolle.

© Belgian liittovaltion oikeusasiamies

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS ja Belgian alueelliset, paikalliset, yksityisen sektorin ja liittovaltion oikeusasiamiehet *Concertation Permanente des Médiateurs et Ombudsmans* – yleiskokouksessa Belgiassa 27. marraskuuta 2007.

Vierailunsa aikana oikeusasiamies Diamandouros keskusteli työstään ulkoministeri Karel DE GUCHTIN, oikeusministeri Laurette ONKELINXIN ja julkishallintoministeri Christian DUPONT'n kanssa. Tavattuaan edustajainhuoneen puhemiehen Herman VAN ROMPUYN ja varapuhemies Herman DECROON oikeusasiamies esitteli työtään Eurooppa-asioiden neuvoo-antavalle komitealle ja vetoamusvaliokunnalle. Vierailunsa aikana hänellä oli myös tilaisuus tavata Belgian oikeuslaitoksen jäseniä. Näitä olivat kassaatioituomioistuimen ensimmäinen presidentti Ghislain LONDERS, kassaatioituomioistuimen presidentit Ivan VEROUGSTRAETE ja Christian STORCK, perustuslakituomioistuimen presidentit Marc BOSSUYT ja Michel MELCHIOR sekä korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Marie-Rose BRACKE.

© Belgian liittovaltion oikeusasiamies

Belgian liittovaltion oikeusasiamies Catherine DE BRUECKER, edustajainhuoneen puhemies Herman VAN ROMPUY, oikeusasiamies DIAMANDOUROS, edustajainhuoneen varapuhemies Herman DECROO ja Belgian liittovaltion oikeusasiamies Guido SCHUERMANS Euroopan oikeusasiamiehen Belgiaan tekemän tutustumismatkan aikana 26.–28. marraskuuta 2007.

Tutustumismatkaan sisältyi kaksi yliopistoesitelmää – Université Libre de Bruxelles -yliopistossa ja Leuvenin katolisessa yliopistossa – joiden yleisönä olleet yli 250 opiskelijaa osoittivat suurta kiinnostusta oikeusasiamiehen työtä kohtaan. Vierailun päätteeksi oikeusasiamies piti Belgian liittovaltion oikeusasiamiehen henkilöstölle esitelmän, jossa käsiteltiin useita hyvin tärkeitä kysymyksiä.

6.3 KONFERENSSIT JA TAPAAMISET

Konferenssit, seminaarit ja tapaamiset tarjoavat oikeusasiamiehelle erinomaisen tilaisuuden kertoa työstään kohdeyleisölle, kuten kansalaisjärjestöille, eturyhmille ja korkeakouluille. Ne auttavat yleisemminkin hänen työssään oikeusasiamieslaitoksen tuntemuksen lisäämiseksi. Konferenssien ja tapaamisten ansiosta oikeusasiamies ja hänen henkilöstönsä pysyvät ajan tasalla sellaisista tapahtumista Euroopassa, jotka ovat heille erityisen merkittäviä.

Tässä osiossa kerrotaan tarkemmin toiminnasta, jolla on tarkoitus edistää tietämystä oikeusasiamieslaitoksesta ja erityisesti Euroopan oikeusasiamiehen työstä. Jos oikeusasiamies ei voi osallistua itse johonkin tilaisuuteen, hän lähettää paikalle sopivaksi katsomansa henkilöstön jäsenen toimistostaan. Myös monet ryhmät tutustuvat oikeusasiamiehen työhön Strasbourgisiin suuntautuvilla opintomatkoin. Tässä osiossa luetellaan vuonna 2007 pidetyt ryhmäesittelyt.

OIKEUSASIAMIEHEN TOIMET

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS käytti vuonna 2007 huomattavasti aikaa työnsä esittelyyn kantelua harkitseville. Oikeusasiamiehen puheet Belgian brittiläisen kauppakamarin, Kreikan Thessalonikin kauppa- ja teollisuuskamarin ja Kreikan yrittäjien ja teollisuudenharjoittajien liiton hallituksen järjestämissä tapahtumissa olivat tärkeä tilaisuus luoda yhteyksiä liike-elämän toimijoihin. Oikeusasiamiehen pitämä esitelmä avoimuudesta European Policy Centre -keskuksessa Brysselissä välitti oikeusasiamiehen tärkeimmät ajatukset aiheesta, joka on keskeinen hänen työssään kantelujen käsittelijänä. Oikeusasiamiehellä oli myös tilaisuus keskustella työstään Euroopan asianajajaliiton (CCBE) kanssa Bruggessa Belgiassa järjestetyssä seminaarissa. Muihin merkittäviin tapahtumiin kuuluivat puheet Euroopan vammaisfoorumille, Hellenic Society for the Protection of the Environment and Cultural Heritage -järjestölle, Euroculturen jäsenille sekä Strasbourgin Cercle Européenille.

Yliopistoympäristö tarjoaa oikeusasiamiehelle oivallisen tilaisuuden tavata oikeustieteen, julkishallinnon ja valtio-opin opiskelijoita. Vuonna 2007 oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli työtään opiskelijoille Ecole Nationale d'Administration (ENA) -hallintokorkeakoulussa Strasbourgissa, Oxfordin yliopistossa (kreikkalainen seura), London School of Economics -yliopistossa, College of Europe Bruggessa ja Hellenic Society for Political Science -oppilaitoksessa Ateenassa.

Voidakseen kertoa työstään korkean tason poliittisille edustajille oikeusasiamies DIAMANDOUROS tapasi EU:n jäsenvaltioiden, kuten Tšekin tasavallan, Kyproksen, Kreikan ja Yhdistyneen kuningaskunnan presidenttejä, pääministereitä, parlamentin jäseniä ja suurlähettiläitä. Lisäksi hän tapasi korkean tason poliittisia edustajia EU:n ulkopuolisista maista, kuten Japanista, Moldovasta, Venäjältä, Turkista ja Ukrainasta. Oikeusasiamiehen esitelmä Lissabonissa pidetyssä julkisissa verkkopalveluja käsittelevässä neljännessä ministerikokouksessa, joka kuului Portugalin EU:n puheenjohtajakautteen, oli hänelle arvokas mahdollisuus puhua tärkeille päätöksentekijöille, yksityisen sektorin asiantuntijoille ja eri jäsenvaltioiden asiasta kiinnostuneille kansalaisille. Oikeusasiamiehen esitelmää oli kuuntelemassa noin 500 henkilöä.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS pitää esitelmää julkisia verkkopalveluita käsittelevässä neljännessä ministerikokouksessa Lissabonissa 21. syyskuuta 2007.

OIKEUSASIAMIEHEN HENKILÖSTÖN TOIMET

Myösoikeusasiamiehenhenkilöstötoimiiaktiivisestilisätäkseen tietämystöoikeusasiamieslaitoksesta. Vuoden 2007 aikana pidettiin yli 80 esitelmää noin 3 000 kansalaiselle eri puolilla EU:ta. Eniten vierailijaryhmiä tuli Saksasta ja seuraavaksi eniten Puolasta ja Unkarista. Näitä esitelmiä seurasivat opiskelijat ja harjoittelijat, asianajajat ja tuomarit, yrittäjät ja edunvalvojat, hallitusten virkamiehet sekä oikeusasiamiehen toimistojen henkilöstön jäsenet. Esitelmät teettävät oikeusasiamiehen henkilöstöllä paljon työtä, mutta ne ovat erittäin tärkeitä mahdollisten kantelun tekijöiden ja muiden kansalaisten tavoittamiseksi ja ”inhimillisten kasvojen” antamiseksi EU:n hallinnolle. Tämän vuoksi oikeusasiamiehen toimistossa pyritään mahdollisuuksien mukaan vastaamaan myöntävästi vierailijaryhmien pyyntöihin päästä tutustumaan oikeusasiamiehen työhön.

6.4 SUHTEET TIEDOTUSVÄLINEISIIN

Euroopan oikeusasiamies on sitoutunut varmistamaan, että kansalaiset, kansalaisjärjestöt, yhdistykset ja yritykset tietävät oikeudestaan kannella EU:n toimielinten hallinnollisista epäkohdista. Oikeusasiamies tietää, mikä tärkeä rooli tiedotusvälineillä on kansalaisille tiedottamisessa, keskustelun syventämisessä ja oikeusasiamiehen palvelujen näkyvyyden lisäämisessä kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Ennakoiva tiedotusvälinepolitiikka muodostaa tärkeän osan oikeusasiamiehen työstä ja hänen pyrkimyksistään edistää EU:n lainsäädännön antamien oikeuksien kunnioittamista ja parantaa hallinnon laatua.

Oikeusasiamiehen tiedotusvälinekäytäntö perustuu kahtalaiseen lähestymistapaan. Yhtäältä hän pyrkii tiedottamaan laajalle eurooppalaiselle yleisölle työstään yleisten tiedotusvälineiden (esimerkiksi televisio, sanomalehdet, radio) kautta. Toisaalta hän tavoittelee mahdollisista kantelijoista koostuvia erityisryhmiä erikoistuneempien tiedotusvälineiden avulla (esimerkiksi talous- ja kuluttajalehdet ja yhdistysten, kansalaisjärjestöjen ja eturyhmien omat uutiskirjeet).

Oikeusasiamies pyrkii olemaan toimittajia kohtaan mahdollisimman avoin ja helposti käytettävissä, jotta kansalaiset voivat seurata hänen työtään. Hän antaa tiedotusvälineille tietoa tutkimusten aloittamisesta, sovintoratkaisuista, jotka toimielimet ovat hyväksyneet saadakseen aikaan kantelijoita tyydyttävän ratkaisun, toimielimille osoitetuista tärkeistä suositusluonnoksista sekä tutkimusten päätteeksi tehdyistä päätöksistä. Oikeusasiamies myös ilmoittaa tiedotusvälineille

vuosikertomuksestaan, uusimmista tilastotiedoista, osallistumisestaan käynnissä oleviin julkisiin keskusteluihin ja muista oikeusasiamieheen liittyvistä aiheista, joilla on merkitystä kansalaisille. Oikeusasiamies pyrkii pitämään työnsä mahdollisimman avoimena mutta kunnioittaa samalla niiden kantelijoiden oikeutettuja vaatimuksia, jotka haluavat tapauksiaan käsiteltävän luottamuksellisina.

Oikeusasiamies pyrkii olemaan yhteydessä Brysselissä oleviin Euroopan kirjeenvaihtajiin ja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansallisiin ja alueellisiin toimittajiin. Hän välittää tiedotusvälineille tietoja pääasiassa lehdistötiedotteiden, lehdistötilaisuuksien, taustakeskustelujen ja haastattelujen kautta. Hän pyrkii tarjoamaan helposti luettavia ja yksinkertaisia viestejä palvellakseen toimittajia mahdollisimman hyvin.

Oikeusasiamies DIAMANDOUROS antaa haastattelua Ruotsin suurimman päivälehdessä *Aftonbladetin* EU-toimittajalle Lena MELINILLE Tukholmassa 14. toukokuuta 2007.

Vuonna 2007 oikeusasiamiehen tärkeimpiin tiedostustoimiin lukeutuivat Brysselissä ja Strasbourgissa vuosikertomuksen esittelemiseksi järjestetyt lehdistötilaisuudet ja Berliinissä, Karlsruheessa ja Varsovassa järjestetyt lehdistötilaisuudet, jotka sisältyivät hänen vierailuihinsa näihin kaupunkeihin. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS esitteli lisäksi yhdessä ranskalaisen kollegansa Jean-Paul DELEVOYEN kanssa heidän työtään ranskalaisille toimittajille Strasbourgissa ennen kansallisten oikeusasiamiesten kuudetta seminaaria. Myös lehdistötilaisuudet eri sanomalehtien ja tietotoimistojen asiasta kiinnostuneille toimittajille tarjosivat Euroopan oikeusasiamiehelle tilaisuuden kertoa kansalaisten hyväksi tekemästään työstä. Oikeusasiamies DIAMANDOUROS antoi vuonna 2007 yli 40 haastattelua sanomalehtien, radion ja television sekä sähköisten tiedotusvälineiden toimittajille Strasbourgissa, Brysselissä ja muualla.

Oikeusasiamiehen vuoden 2006 vuosikertomuksen esittelijä, parlamentin jäsen Luciana SBARBATI ja oikeusasiamies DIAMANDOUROS puhuvat lehdistötilaisuudessa Strasbourgissa 24. lokakuuta 2007.

Vuonna 2007 julkaistiin 17 lehdistötiedotetta, joita jaettiin toimittajille ja muille asiasta kiinnostuneille eri puolilla Eurooppaa. Tiedotteissa käsiteltiin muun muassa oikeusasiamiehen suorittamaa maksuviivästystutkimusta, asiakirjojen ja tiedon saatavuutta koskevia ongelmia, Euroopan työaikadirektiiviä koskevaa kantelua sekä ongelmia, jotka liittyivät komission julkaisemaan tiedotusmateriaaliin lentomatrustajien oikeuksista.

6.5 JULKAISUT

Oikeusasiamies pyrkii tavoittamaan mahdollisimman laajan yleisön lisätäkseen tietämystä työstään EU:n hallinnon velvoitteiden noudattamisen valvojana. Asiasta kiinnostuneille laadittiin ja jaettiin vuonna 2007 joukko julkaisuja, joiden tarkoituksena on tiedottaa keskeisille sidosryhmille ja kansalaisille Euroopan oikeusasiamiehen toiminnasta ja palveluista, joita hän voi tarjota EU:n kansalaisille ja asukkaille. Kaikki oikeusasiamiehen julkaisut ovat saatavana oikeusasiamiehen verkkosivustolla osoitteessa <http://www.ombudsman.europa.eu>, ja niitä saa veloitusetta myös EU Bookshop -verkkopalvelusta osoitteesta <http://bookshop.europa.eu>.

Erityisen merkittävä julkaisu vuonna 2007 oli yrityksille ja organisaatioille suunnattu uusi tiedote, jossa kerrotaan ytimekkäästi, mitä oikeusasiamies voi tehdä näiden tahojen hyväksi. Tiedotetta jaettiin muun asiaankuuluvan materiaalin ohessa osana mahdollisille kantelijoille suunnattua postituskampanjaa. Kampanjan erityisenä kohderyhmänä olivat kauppakamarit ja asianajotoimistot eri puolilla EU:ta, ja sen yhteydessä lähetettiin yli 5 000 henkilökohtaisesti osoitettua kirjettä. Kampanja osoittautui suureksi menestykseksi, ja vuoden 2007 aikana oikeusasiamiehen julkaisuista pyydettiin tuhansia lisäkappaleita.

6.6 SÄHKÖINEN VIESTINTÄ

Yhteydenpito sähköpostitse

Huhtikuussa 2001 oikeusasiamiehen verkkosivustolle lisättiin sähköisesti toimitettava kantelulomake 12 kielellä. Euroopan unionin laajennuttua 1. toukokuuta 2004 lomake julkaistiin yhdeksällä uudella kielellä. Joulukuussa 2006 valmistauduttaessa Euroopan unionin uuteen laajentumiseen 1. tammikuuta 2007 lomake lisättiin verkkosivustolle bulgariaksi ja romaniaksi. Yli 58 prosenttia kaikista oikeusasiamiehelle vuonna 2007 tehdyistä kanteluista toimitettiin Internetin kautta, ja niistä suurin osa oli tehty sähköisellä kantelulomakkeella.

Vuonna 2007 Euroopan oikeusasiamiehen pääasiallisesta sähköpostiosoitteesta vastattiin 7 273 viestiin, joissa pyydettiin tietoja. Viesteistä 3 127 oli kansalaisten lähettämiä joukkoviestejä, jotka koskivat Euroopan oikeusasiamiehelle tehtyjä kanteluja, ja 4 146 oli yksittäisiä tiedusteluja. Joukkoviesteissä käsiteltiin esimerkiksi korkeajännitekaapelin rakentamista Espanjan ja Ranskan sähköverkkojen välille ja Espanjan Valencian alueen viranomaisten väitettyä päätöstä keskeyttää erään katalonialaisen televisiokanavan lähetykset. Kaikkiin saatuihin sähköpostiviesteihin vastattiin kertomalla, missä vaiheessa asianomaisen kantelun käsittely oli.

Kuhunkin 4 146 yksittäiseen tiedusteluun vastasi parhaiten asiaan soveltuva oikeusasiamiehen henkilöstön työntekijä. Yksittäisten tiedustelujen määrä oli noin 3 500 vuonna 2006 ja 3 200 vuonna 2005.

Verkkosivuston kehittäminen

Oikeusasiamiehen verkkosivusto avattiin heinäkuussa 1998. Vuonna 2007 Euroopan oikeusasiamiehen verkkosuunnittelija teki tiivistä yhteistyötä viestintäjohtajien sekä Euroopan parlamentin teknisten yksiköiden kanssa valmistellessaan verkkosivuston kehittämistä

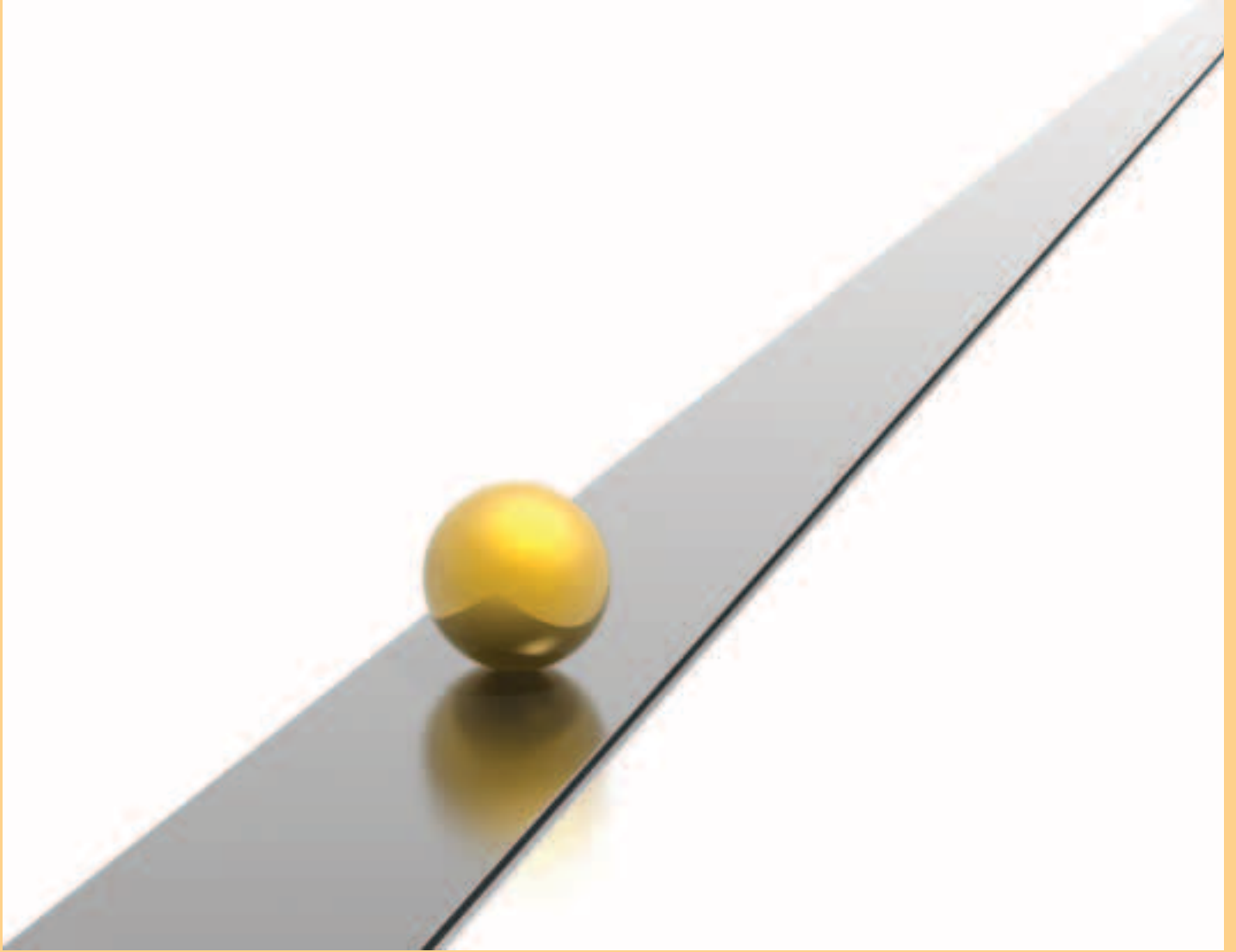

nykyaikaiseksi, dynaamiseksi, informatiiviseksi, interaktiiviseksi ja alati kehittyväksi kansalaisille tarkoitetuksi palvelusivustoksi. Suunnitelmien mukaan uusi verkkosivusto on valmiina julkaistavaksi vuoden 2008 ensimmäisellä puoliskolla.

Oikeusasiamiehen verkkosivustolla vieraili 449 418 eri kävijää 1.1.–31.12.2007. Sivuston englanninkieliset sivut olivat suosituimpia, ja seuraavaksi suosituimpia olivat ranskan-, espanjan-, saksan- ja italiankieliset sivut. Maantieteellisesti tarkasteltuna sivustolla käytiin eniten Italiasta ja sen jälkeen Espanjasta, Ruotsista, Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja Saksasta. Oikeusasiamiehen verkkosivustolta on linkit kaikkien eri puolilla Eurooppaa toimivien kansallisten ja alueellisten oikeusasiamiesten sivustoille. Linkkisivuilla vieraili vuonna 2007 yli 82 000 kävijää, mikä osoittaa, että Euroopan oikeusasiamiesten verkoston tarjoamista palveluista on hyötyä kansalaisille.

Jotta oikeusasiamiehen verkkosivusto pysyisi EU:n verkkosivustojen kärkikastissa, oikeusasiamiehen toimisto osallistui koko vuoden 2007 ajan toimielinten yhteisen Internet-toimitusneuvoston (*Inter-Institutional Internet Editorial Committee, CEii*) toimintaan.

LIITTEET

7

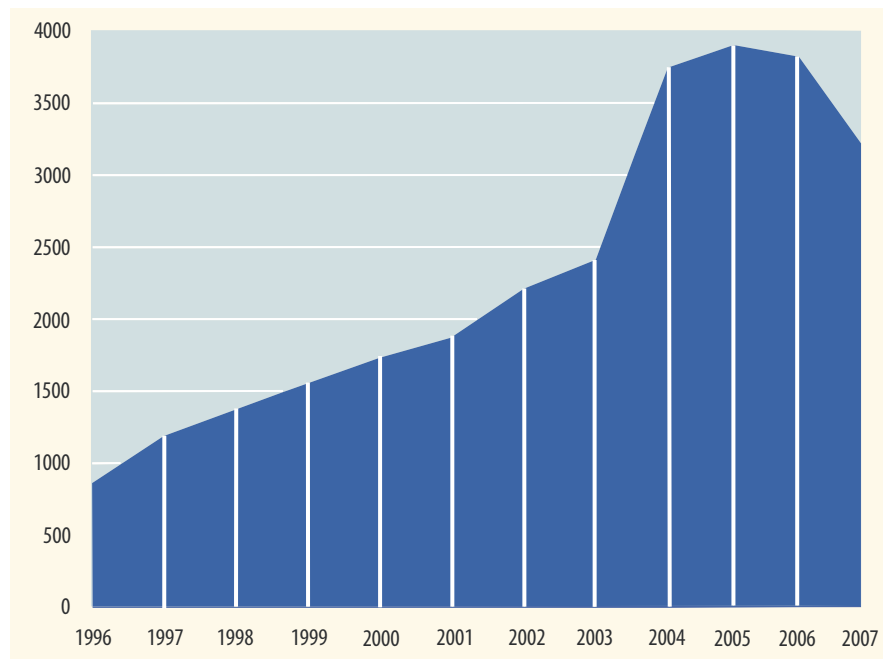

A TILASTOTIETOJA

1 VUODEN 2007 AIKANA KÄSITELLYT TAPAUKSET

1.1 TAPAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ VUONNA 2007.....	3 760
- Kantelut, joita ei ollut saatu päätökseen 31.12.2006.....	332 ¹
- Kantelut, joiden tutkittavaksi ottamisesta ei ollut tehty päätöstä 31.12.2006.....	211
- Vuonna 2007 vastaanotetut kantelut.....	3 211
- Tutkimukset Euroopan oikeusasiamiehen omasta aloitteesta	6

Kantelujen määrä 1996–2007

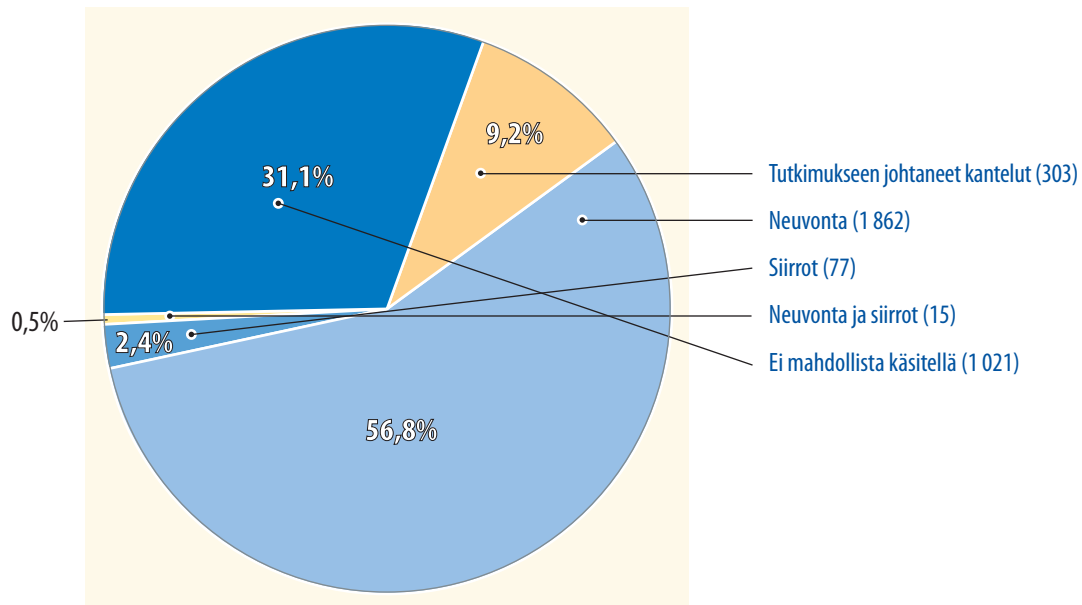
1.2 TUTKITTAVAKSI OTTAMISTA KOSKEVA KÄSITTELY SAATETTU LOPPUUN..... 95 %

¹ Näistä yhdeksän oli Euroopan oikeusasiamiehen omasta aloitteesta käynnistettyjä tutkimuksia ja 323 tutkittavaksi otettuja kanteluita.

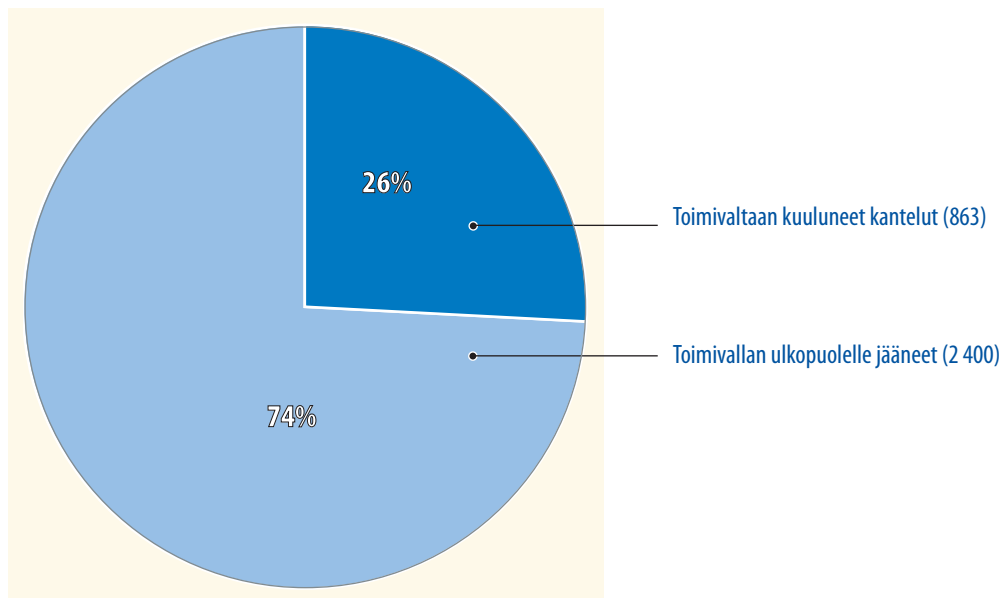

1.3 KANTELUJEN LUOKITTELU

Euroopan oikeusasiamiehen toimenpiteet kantelijoiden hyväksi

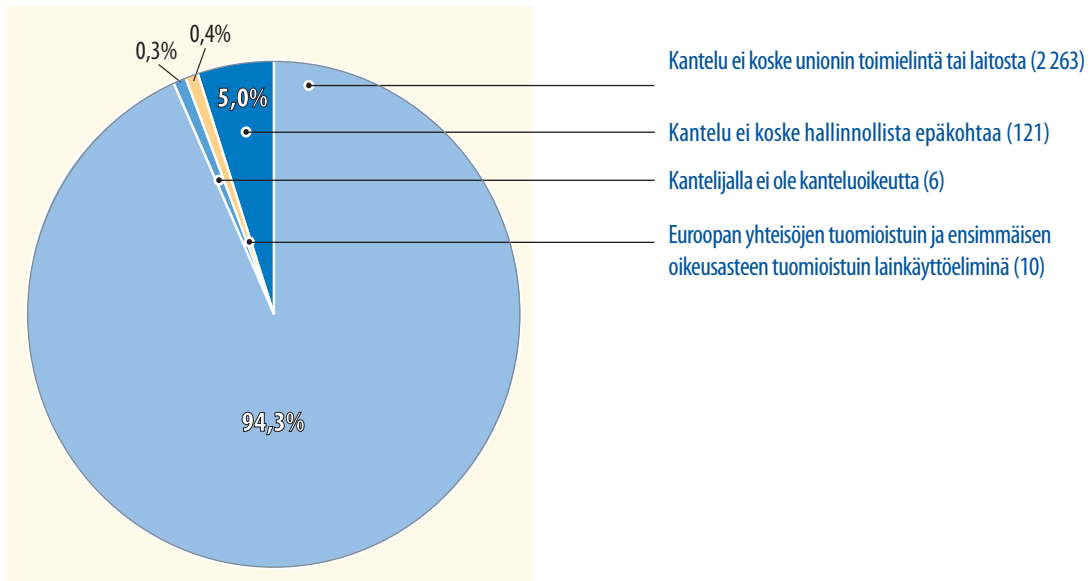

Euroopan oikeusasiamiehen toimivalta tapauksissa

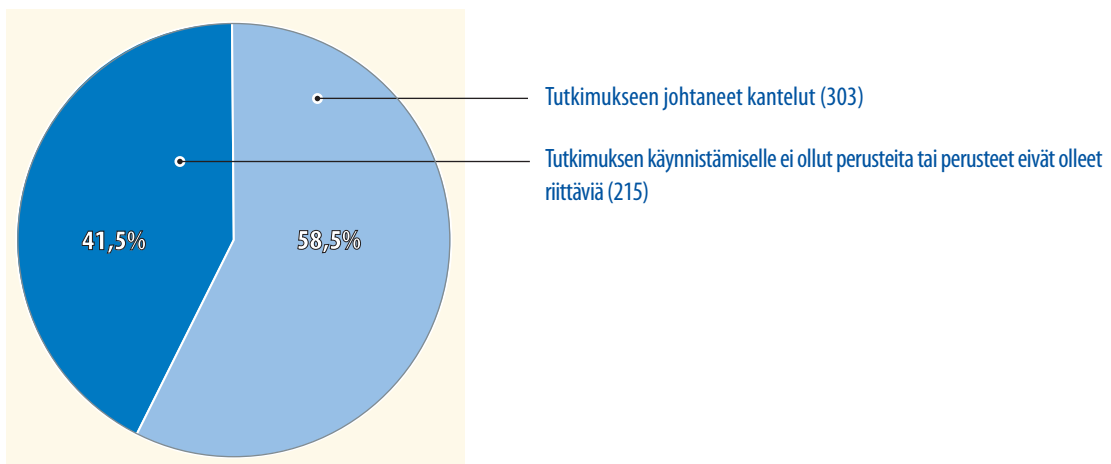

Toimivallan ulkopuolelle jääneet kantelut

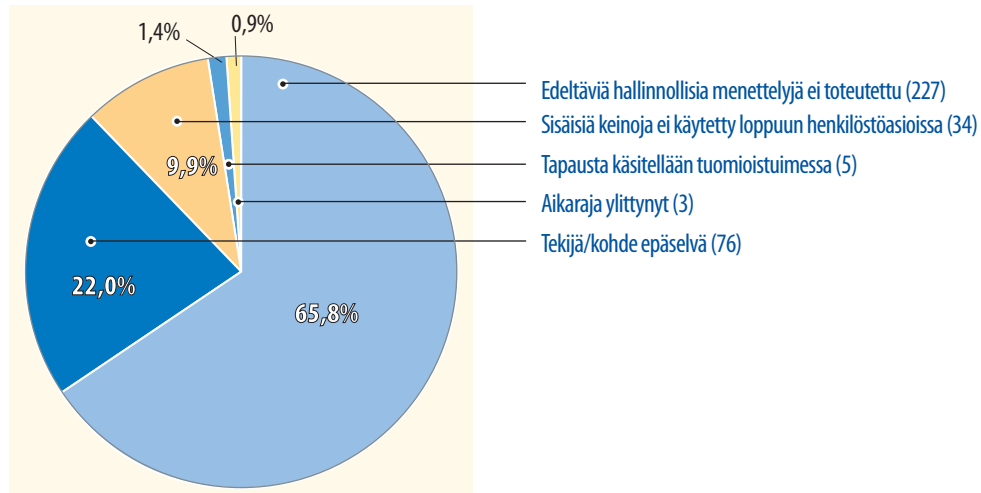

Toimivaltaan kuuluneet kantelut

Kantelut, jotka voitiin ottaa tutkittavaksi

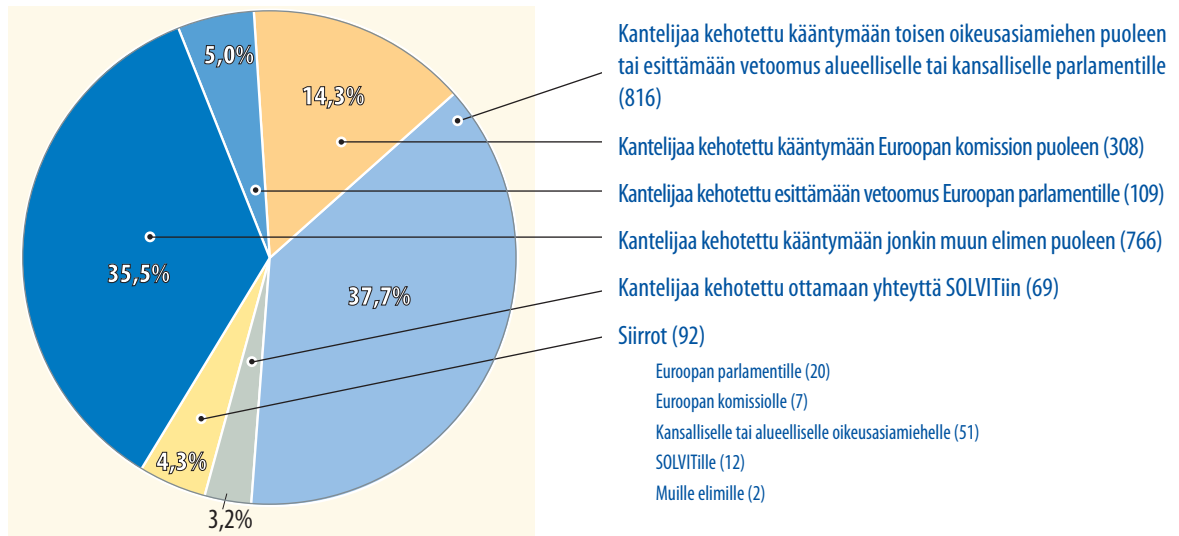
Kantelut, joita ei voitu ottaa tutkittavaksi

2 SIIRROT JA NEUVONTA

(Joissakin tapauksissa neuvottiin useita kertoja)

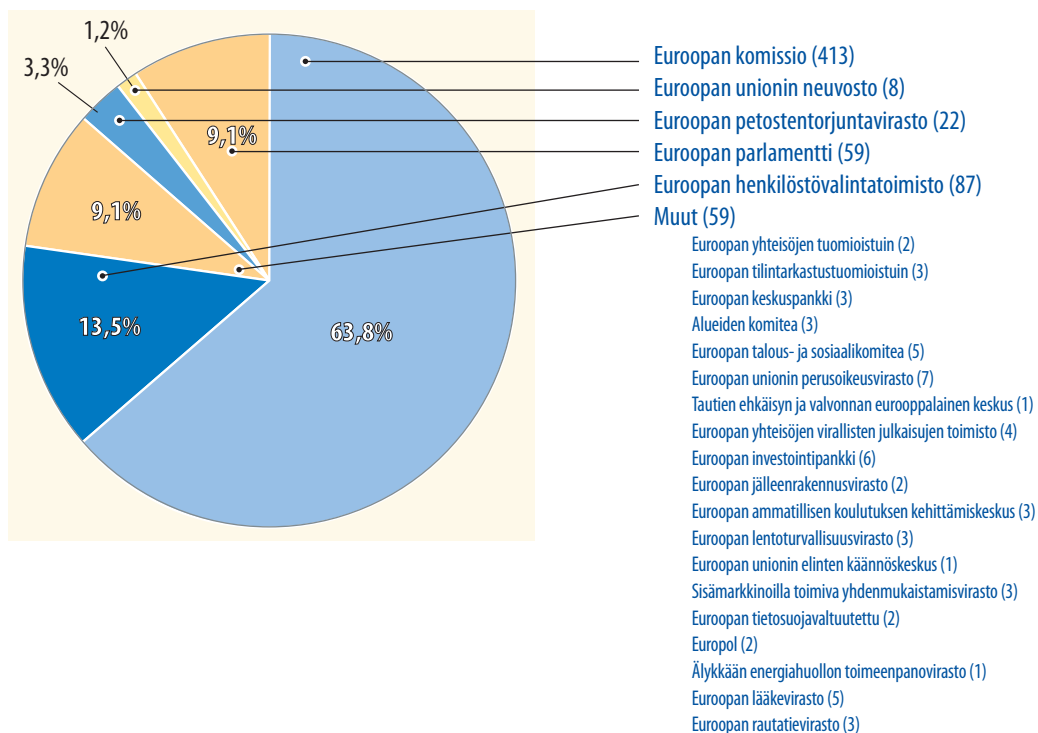

3 VUODEN 2007 TAPAUKSET 641

Vuonna 2007 Euroopan oikeusasiamies tutki 641 tapausta. Tapauksista 309 oli sellaisia, joiden tutkinta käynnistettiin vuonna 2007 (näistä kuusi käynnistettiin oikeusasiamiehen omasta aloitteesta), ja 332 sellaisia, joiden tutkintaa ei ollut saatu päätökseen 31.12.2006 (näistä yhdeksän oli käynnistetty oikeusasiamiehen omasta aloitteesta).

3.1 TOIMIELIMIÄ JA LAITOKSIA KOSKEVAT TUTKIMUKSET

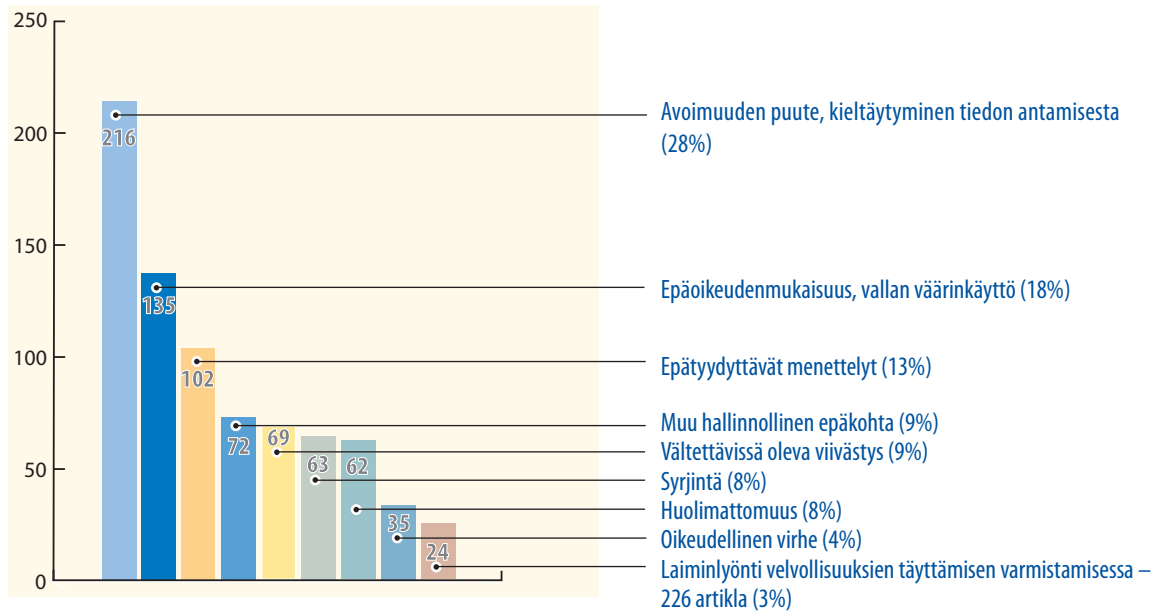
(Joissakin tapauksissa tutkimus on koskenut kahta tai useampaa toimielintä tai laitosta)

3.2 VÄITETYN HALLINNOLLISEN EPÄKOHDAN TYYPPI

(Joissakin tapauksissa on voitu mainita kaksi tai useampia hallinnollisia epäkohtia)

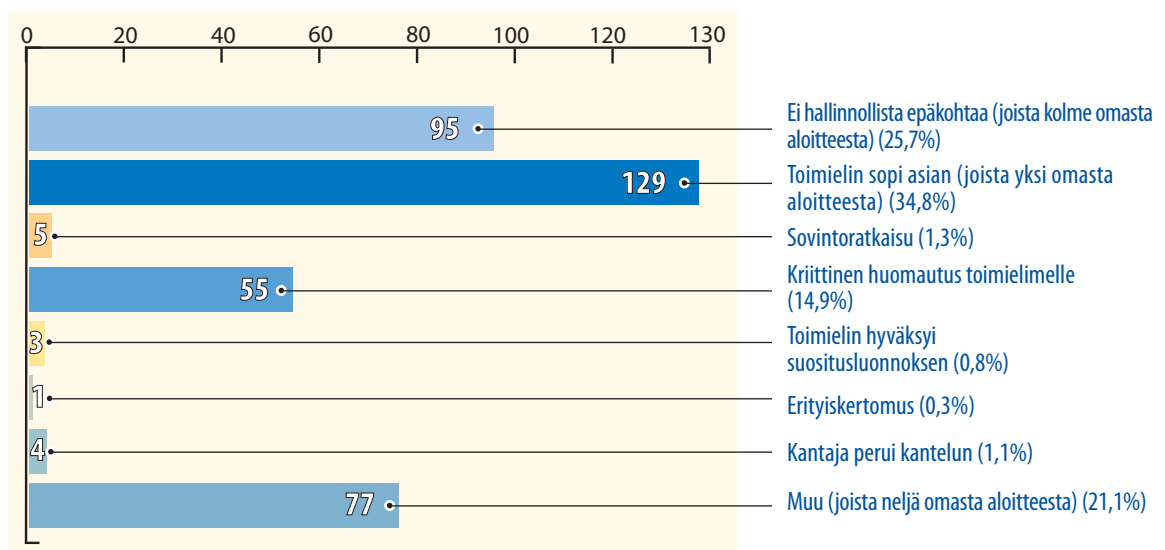

3.3 EHDOTUKSET SOVINTORATKAISUIKSI, SUOSITUSLUONNOKSET JA ERITYISKERTOMUKSET VUONNA 2007

– Ehdotukset sovintoratkaisuiksi	30
– Suositusluonnokset.....	8
– Erityiskertomus	1

3.4 PÄÄTÖKSEEN SAADUT TUTKIMUKSET 348²

(Tutkimukset on päätetty yhdestä tai useammasta seuraavista syistä)

² Sedm z nich byla šetření z vlastního podnětu veřejného ochránce práv.

4 VUONNA 2007 REKISTERÖITYJEN KANTELUJEN ALKUPERÄ

4.1 KANTELIJAT

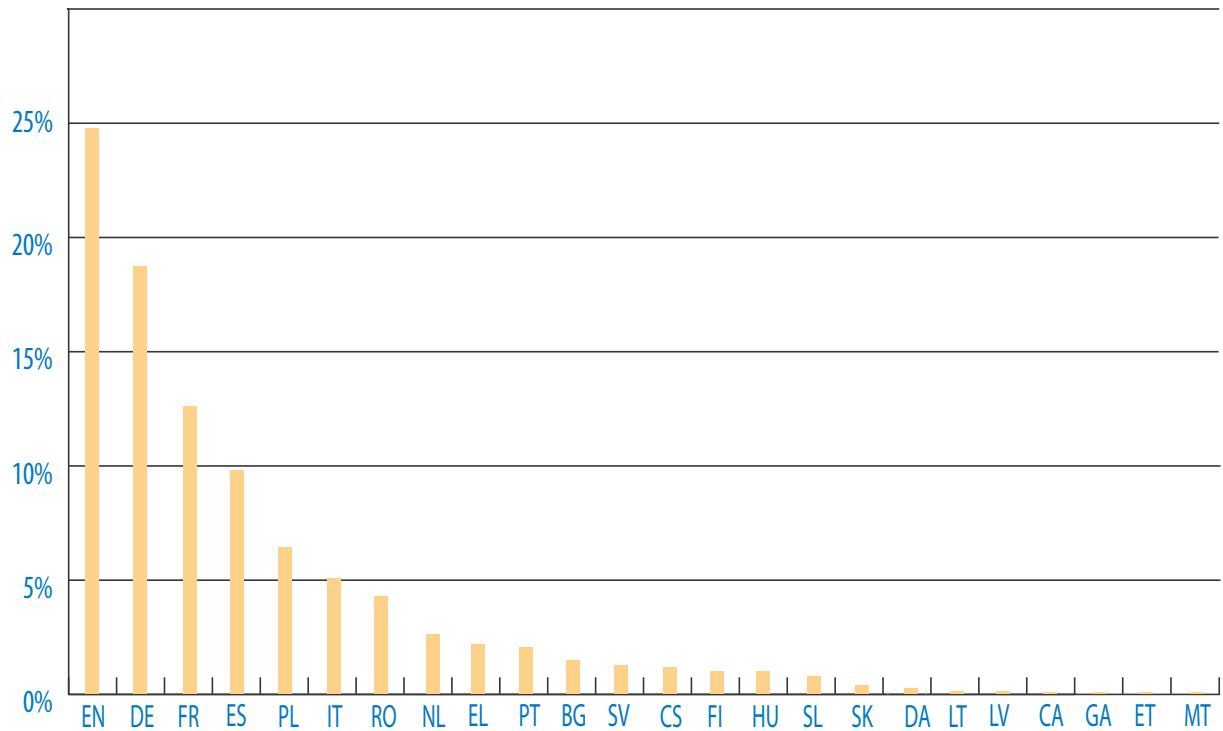

Yritykset ja yhdistykset
4,8 % (155)

Yksityiset kansalaiset
95,2 % (3 056)

4.2 KANTELUJEN JAKAUTUMINEN KIELITTÄIN

4.3 KANTELUJEN JAKAUTUMINEN MAITTAIN

Maa	Kantelujen määrä	Osuus kanteluista %	Osuus EU:n väestöstä %	Suhde ¹
Luxemburg	44	1,4	0,1	13,6
Malta	26	0,8	0,1	10,0
Kypros	46	1,4	0,2	8,9
Slovenia	39	1,2	0,4	3,0
Belgia	182	5,7	2,1	2,6
Bulgaria	91	2,8	1,6	1,8
Suomi	62	1,9	1,1	1,8
Irlanti	43	1,3	0,9	1,5
Kreikka	106	3,3	2,3	1,5
Itävalta	75	2,3	1,7	1,4
Portugali	91	2,8	2,1	1,3
Espanja	351	10,9	9,0	1,2
Romania	162	5,0	4,4	1,2
Ruotsi	61	1,9	1,8	1,0
Unkari	67	2,1	2,0	1,0
Saksa	507	15,8	16,6	1,0
Tšekki	59	1,8	2,1	0,9
Puola	214	6,7	7,7	0,9
Slovakia	27	0,8	1,1	0,8
Alankomaat	74	2,3	3,3	0,7
Ranska	251	7,8	12,8	0,6
Litva	12	0,4	0,7	0,5
Latvia	8	0,2	0,5	0,5
Tanska	18	0,6	1,1	0,5
Italia	182	5,7	11,9	0,5
Viro	4	0,1	0,3	0,5
Yhdistynyt kuningaskunta	156	4,9	12,3	0,4
Muut	200	6,2		
Ei tiedossa	53	1,7		

¹ Luku on saatu jakamalla kantelujen prosenttiosuus väestön prosenttiosuudella. Jos luku on enemmän kuin 1, oikeusasiamies saa kyseisestä maasta enemmän kanteluita kuin sen väkiluvun perusteella voitaisiin olettaa. Kaikki taulukon prosenttiluvut on pyöristetty yhden desimaalin tarkkuudella.

B OIKEUSASIAMIEHEN TALOUSARVIO

Itsenäinen talousarvio

Oikeusasiamiehen talousarvio on ollut itsenäinen pääluokka (nykyisin pääluokka VIII) Euroopan unionin talousarviossa 1. tammikuuta 2000 alkaen¹.

Talousarvion rakenne

Oikeusasiamiehen talousarvio jaetaan kolmeen osastoon. Osastoon 1 sisältyvät palkat, korvaukset ja muut henkilöstöön liittyvät kustannukset. Osastoon 2 sisältyvät kiinteistöt, kalustot, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot, ja osastoon 3 sisältyvät toimiston yleisestä toiminnasta aiheutuvat menot.

Yhteistyö Euroopan parlamentin kanssa

Hallinto- ja teknisen henkilöstön tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi Euroopan parlamentti huolehtii joistakin teknisistä palveluista, joita oikeusasiamies tarvitsee toiminnassaan. Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan parlamentin välisestä yhteistyöstä on koitunut merkittäviä tehokkuussäästöjä yhteisön talousarvioon. Parlamentin puhemies ja Euroopan oikeusasiamies allekirjoittivat nykyisen yhteistyösopimuksen 15. maaliskuuta 2006, ja se tuli voimaan huhtikuussa 2006. Sen tavoitteena on säilyttää yhteistyö parlamentin kanssa kaikilla niillä aloilla, joilla huomattavat mittakaavaedut ja budjettisäästöt ovat mahdollisia. Euroopan parlamentti tarjoaa näin ollen jatkossakin Euroopan oikeusasiamiehelle palveluja monilla aloilla, mukaan luettuina kiinteistöt, tietotekniikka, viestintä, lääkäripalvelut, koulutus, kääntäminen ja tulkkaus. Nykyisessä sopimuksessa parlamentin hinnoittelupolitiikka on selkeämpi. Palveluista maksetaan oikeudenmukaisen, avoimen ja kohtuullisen kustannusarvion perusteella lukuun ottamatta kirjanpito- ja tilintarkastuskuluja, joista maksetaan kiinteämääräinen korvaus. Tämä vastaa myös oikeusasiamiehen itsenäistä päätösvaltaa henkilöstöhallinnossa ja rahoitusasioissa.

Vuosien 2007 ja 2008 talousarvio

Seuraavassa taulukossa esitetään oikeusasiamiehen talousarvio jaettuna kolmen otsakkeen alle. Siitä käy lisäksi ilmi, miten talousarvion mukaiset määrärahat vuodelle 2007 käytettiin, sekä talousarvion kehitys vuosien 2007 ja 2008 välillä. Siinä myös esitetään oikeusasiamiehen henkilöstösuunnitelman toimien määrä.

(EUROA)

Osasto	Otsake	2007		2008
		Talousarvion mukaiset määrärahat	Sidotut määrärahat	Talousarvion mukaiset määrärahat
1	Toimielimessä työskentelevään henkilöstöön liittyvät menot	6 150 300	5 950 031	6 436 000
2	Kiinteistöt, kalustot, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot	1 251 500	1 309 867	1 345 000
3	Toimielimen yleisestä toiminnasta aiheutuvat menot	751 000	729 586	724 770
Kokonaismenot		8 152 800	7 989 484	8 505 770
Toimien määrä			57	57

¹

Neuvoston asetus (EY, EHTY, Euratom) N:o 2673/1999, annettu 13 päivänä joulukuuta 1999, 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen muuttamisesta, EYVL 1999 L 326, s. 1.

C HENKILÖSTÖ

Jotta oikeusasiamies voi hoitaa kunnolla tehtävät, joissa on kyse hallinnollisia epäkohtia koskevien kantelujen käsittelystä 23:lla perussopimuksen kielellä ja viestinnästä EU:n kansalaisille ja asukkaille näiden tietämyksen lisäämiseksi kanteluoikeudesta, hänellä on tukena pätevää kielitaitoista henkilöstöä. Tässä liitteessä on kattava luettelo henkilöstön jäsenistä vuonna 2007 työnimikkeineen ja yhteystietoineen sekä kuvaus toimiston osastojen ja jaostojen tekemästä työstä. Lopuksi kerrotaan lyhyesti henkilöstön tapaamisista vuoden aikana.

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Euroopan oikeusasiamies

P. Nikiforos DIAMANDOUROS syntyi Ateenassa Kreikassa 25. kesäkuuta 1942. Hänet valittiin Euroopan oikeusasiamieheksi 15. tammikuuta 2003, ja hän aloitti viran hoitamisen 1. huhtikuuta 2003. Hänet valittiin uudelle viisivuotiskaudelle 11. tammikuuta 2005.

Vuosina 1998–2003 hän toimi Kreikan ensimmäisenä kansallisena oikeusasiamiehenä. Hän on työskennellyt myös vertailevan politiikan professorina Ateenan yliopiston valtio-opin ja julkishallinnon laitoksella vuodesta 1993 lähtien (tällä hetkellä virkavapaalla). Vuosina 1995–1998 hän toimi Kreikan kansallisen yhteiskuntatieteiden tutkimuskeskuksen (EKKE) johtajana ja puheenjohtajana.

Hän suoritti valtio-opin kandidaatintutkinnon (BA) Indianan yliopistossa vuonna 1963 sekä Columbian yliopistossa vuonna 1965 (MA), maisterin tutkinnon (MPhil) vuonna 1969 Columbian yliopistossa, ja väitteli tohtoriksi Columbian yliopistossa vuonna 1972. Ennen työskentelyään Ateenan yliopistossa vuodesta 1988 lähtien hän oli luennoijana ja tutkijana New Yorkin ja Columbian yliopistoissa (1973–1978). Vuosina 1980–1983 hän toimi Athens Collegen kehitysjohtajana Ateenassa Kreikassa. Vuosina 1983–1988 hän toimi Länsi-Eurooppaa ja Lähi-itää sekä Pohjois-Afrikkaa tutkivien hankkeiden johtajana yhteiskuntatieteiden tutkimusneuvostossa New Yorkissa. Vuosina 1988–1991 hän toimi Ateenassa Kreikan kansainvälisten ja strategisten opintojen tutkimusinstituutin johtajana (Ford- ja MacArthur-säätiöiden rahoittama poliittispainotteinen tutkimusjärjestö). Vuonna 1997 hänet nimitettiin Madridin yliopiston yhteiskuntatieteiden erityistutkimuksen (Juan March -keskus) vierailevaksi valtio-opin professoriksi.

Lisäksi hän on toiminut Kreikan valtio-opin yhdistyksen puheenjohtajana (1992–1998) ja modernin Kreikan tutkimuksen yhdistyksen puheenjohtajana Yhdysvalloissa (1985–1988). Vuosina 1999–2003 hän oli Kreikan kansallisen ihmisoikeuskomission jäsen ja vuosina 2000–2003 Kreikan hallinnon uudistamisesta vastaavan kansallisen neuvoston jäsen. Vuosina 1988–1995 hän toimi New Yorkissa sijaitsevan yhteiskuntatieteiden tutkimusneuvoston Etelä-Euroopan jaoston toisena puheenjohtajana (tutkimusneuvoston toimintaa rahoittaa Volkswagen-rahasto). Hän on myös "New Southern Europe" -sarjan toinen päätoimittaja, ja hänelle on myönnetty tutkimusapurahoja Fulbright- ja NEH-rahastoista (*National Endowment for the Humanities*).

Hän on kirjoittanut paljon Kreikan sekä Etelä- ja Kaakkois-Euroopan politiikasta ja historiasta ja keskittynyt erityisesti demokratian kehittämiseen, valtion ja kansojen kehittämiseen sekä kulttuurin ja politiikan väliseen suhteeseen.

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN SIHTEERISTÖ

Euroopan oikeusasiamiehen sihteeristö vastaa oikeusasiamiehen henkilökohtaisen toimiston pyörittämisestä. Sihteeristö hoitaa oikeusasiamiehen aikataulut, koordinoi saapuvaa ja lähtevää kirjeenvaihtoa, opastaa asioissa, jotka liittyvät suhteisiin muihin EU:n toimielimiin ja elimiin, hoitaa toimiston työhön liittyvät protokolla-asiat ja vastaa oikeusasiamiehen yleisistä sihteerintehtävistä.

Nicholas CATEPHORES

Euroopan oikeusasiamiehen avustaja

Puh. +33 3 88 17 23 83

Kelly KOUNDOURI

Euroopan oikeusasiamiehen sihteeri

Puh. +33 3 88 17 25 28

PÄÄSIHTEERI

Pääsihteeri avustaa ja neuvoo oikeusasiamiestä kantelujen ja tutkimusten käsittelyssä. Hän koordinoi oikeusasiamiehen toimiston ja Euroopan toimielinten välisiä suhteita, ja hänellä on tärkeä rooli suhteiden kehittämisessä eri puolilla Eurooppaa sijaitsevien oikeusasiamiehen toimistojen kanssa ja Euroopan kansalaisten tavoittamisessa. Hän neuvoo oikeusasiamiestä toimiston rakenteeseen ja johtamiseen, toiminnan suunnitteluun, työn ja suorituksen seurantaan sekä yleiseen koordinointiin liittyvissä asioissa.

Kun Ian HARDEN nimitettiin pääsihteerin virkaan 1. elokuuta 2006 ja oikeudellisen osaston uuden johtajan valintamenettely oli vielä käynnissä, Ian Harden jatkoi oikeudellisen osaston johtajan tehtävien hoitamista 30. kesäkuuta 2007 saakka.

Ian HARDEN

Pääsihteeri

Puh. +33 3 88 17 23 84

Ian Harden syntyi Norwichissä Englannissa 22. maaliskuuta 1954. Hän opiskeli oikeustiedettä Churchill Collegessa Cambridgessa ja suoritti kandidaatintutkinnon (BA) ensimmäisen luokan kunniamaininnalla vuonna 1975 ja oikeustieteen kandidaatin tutkinnon (LLB) vuonna 1976. Valmistuttuaan hän siirtyi Sheffieldin yliopiston oikeustieteelliseen tiedekuntaan, jossa hän työskenteli lehtorina vuosina 1976–1990, ylempänä lehtorina vuosina 1990–1993, apulaisprofessorina vuosina 1993–1995 ja julkisoikeuden professorina vuodesta 1995. Vuonna 1996 hän aloitti työnsä Euroopan oikeusasiamiehen toimiston oikeudellisena pääneuvonantajana. Vuosina 1997–1999 hän toimi sihteeristön johtajana ja vuodesta 2000 lähtien oikeudellisen osaston johtajana. Hänet nimitettiin oikeusasiamiehen toimiston pääsihteeriksi 1. elokuuta 2006. Hän on kirjoittanut useita EU:n oikeutta ja julkisoikeutta käsitteleviä julkaisuja, kuten *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992), *Flexible Integration: towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) ja *European Economic and Monetary Union: the Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Hän on *Association française de droit constitutionnel* -yhdistyksen ja Yhdistyneen kuningaskunnan *Study of Parliament Group* -ryhmän jäsen sekä Sheffieldin yliopiston kunniaprofessori.

Murielle RICHARDSON

Oikeudellisen osaston johtajan avustaja (30.6.2007 asti)

Pääsihteerin avustaja (1.7.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 23 88

OIKEUDELLINEN OSASTO

Oikeudellisella osastolla työskentelee pääasiassa lakimiehiä, joiden päätehtävänä on analysoida Euroopan oikeusasiamiehen saamia kanteluja ja suorittaa tutkimuksia esimiehinään oikeudellisen osaston johtaja ja neljä oikeudellisten tiimien johtajaa. Oikeudellisen osaston johtaja myös neuvoo oikeusasiamiestä toimiston oikeudelliseen strategiaan ja johtamiseen liittyvissä asioissa sekä johtaa osastoa. Oikeudellisen osaston johtajan avustaja vastaa sisäisen laadunvalvonnan toiminnasta ja tietojärjestelmien hallinnoinnista sekä koordinoi osaston osuutta vuosikertomuksen laatimisessa. Lisäksi hän valvoo kanteluja käsittelevää sihteeristöä.

Vuonna 2007 osastolla työskenteli yhteensä 23 henkilöä: oikeudellisen osaston johtaja; seitsemän oikeudellista pääneuvonantajaa, joista neljä toimii oikeudellisten ryhmien johtajina; kaksitoista lakimiestä; yksi lakimies-lingvisti; yksi oikeudellinen avustaja ja oikeudellisen osaston johtajan avustaja. Vuoden aikana oikeudellisen osaston ohjauksessa työskenteli kuusitoista harjoittelijaa.

Oikeudellisen osaston johtajaksi nimitettiin 1. heinäkuuta 2007 João SANT'ANNA uudella avoimella valintamenettelyllä. Sant'Anna tuli Euroopan oikeusasiamiehen toimistoon vuonna 2000 hallinto- ja talousosaston johtajaksi ja jatkaa saman osaston virkaa toimittavana johtajana.

João SANT'ANNA

Oikeudellisen osaston johtaja (1.7.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 53 46

João Sant'Anna syntyi Setúbalissa Portugalissa 3. toukokuuta 1957. Hän opiskeli oikeustiedettä Lissabonin yliopistossa vuosina 1975–1980 ja aloitti asianajajan työn Lissabonissa vuonna 1981. Vuosina 1980–1982 hän työskenteli Portugalin sisäasiainministeriön Lissabonin alueen oikeus- ja hallinto-osaston lakimiehenä. Vuosina 1982–1984 hän jatkoi oikeustieteen opintojaan teollis- ja tekijänoikeuksien alalla Ludwig-Maximilian-yliopistossa ja Max-Planck-instituutissa Münchenissä. Palattuaan Portugaliin vuonna 1984 hänet nimitettiin Portugalin sisäasiainministeriön Lissabonin alueen oikeus- ja hallinto-osaston johtajaksi. Vuonna 1986 hän aloitti työnsä Euroopan parlamentin virkamiehenä ja työskenteli tiedotuksen ja suhdetoiminnan, tutkimuksen sekä henkilöstö- ja talousasioiden pääosastoilla ja myöhemmin Euroopan parlamentin oikeudellisessa yksikössä. Hän siirtyi Euroopan oikeusasiamiehen toimiston hallinto- ja talousosaston johtajaksi vuonna 2000. Hänet nimitettiin oikeudellisen osaston johtajaksi 1. heinäkuuta 2007.

Nelius CAREY

Lakimies-lingvisti

Puh. +33 3 88 17 25 63

Isabelle FOUCAUD

*Oikeudellisen osaston johtajan avustaja
(1.7.2007 alkaen)*

Puh. +33 3 88 17 23 91

LAKIMIEHET

Lakimiehet käsittelevät kanteluja, joita voidaan esittää oikeusasiamiehelle Euroopan unionin 23:lla perussopimusten kielellä. Lisäksi he ehdottavat ja suorittavat oma-aloitteisia tutkimuksia, vastaavat kansalaisten tiedusteluihin, avustavat oikeusasiamiestä oikeudellisissa asioissa, antavat neuvoja oman jäsenvaltionsa oikeudellisista menettelyistä, muutoksista ja perinteistä sekä edustavat oikeusasiamiestä joissakin julkisissa tilaisuuksissa.

Ioannis DIMITRAKOPOULOS

Oikeudellisen tiimin johtaja

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +33 3 88 17 37 68

Sabina BALAŽIČ

Lakimies (30.9.2007 asti)

Peter BONNOR

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 25 41

Daniel KOBLENCZ

Lakimies

Puh. +32 2 284 38 31

Gerhard GRILL

Oikeudellisen tiimin johtaja

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +33 3 88 17 24 23

Violetta DIMOVA

Lakimies (1.2.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 25 63

Bernhard HOFSTÖTTER

Lakimies (1.9.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 81 05

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA

Oikeudellisen tiimin johtaja

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +33 3 88 17 27 46

Benita BROMS

Brysselin toimiston päällikkö

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +32 2 284 25 43

Juliano FRANCO

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 21 51

Tina NILSSON

Lakimies

Puh. +32 2 284 14 17

Tea SEVÓN

Lakimies (1.10.2007 alkaen)

Puh. +32 2 284 21 80

Wiebke PANKAUKE

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 24 02

Olivier VERHEECKE

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +32 2 284 20 03

Raluca TRASCA

Lakimies (16.4.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 31 08

Branislav URBANIČ

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 27 14

Fergal Ó REGAN

*Oikeudellisen tiimin johtaja
Oikeudellinen pääneuvonantaja*

Puh. +33 3 88 17 67 84

Elodie BELFY

Oikeudellinen avustaja

Puh. +32 2 284 39 01

Marjorie FUCHS

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 40 78

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Oikeudellinen pääneuvonantaja

Puh. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER

Lakimies (15.11.2007 asti)

Ida PALUMBO

Lakimies

Puh. +33 3 88 17 23 85

HARJOITTELIJAT**Marta ARIAS DIAZ**

(31.8.2007 asti)

Elsa BERNARD

(30.4.2007 asti)

Clelia CASALINO

(15.2.2007 alkaen)

Caroline DIETZEL

(1.9.2007 alkaen)

Ramin FARINPOUR

(31.8.2007 asti)

Tobias JAMES

(1.9.2007 alkaen)

Farah JERAJ

(31.7.2007 asti)

Tomasz KODRZYCKI

(1.9.2007 alkaen)

Beata KULPACZYNSKA

(31.8.2007 asti)

Angela LINDBERG

(1.9.2007 alkaen)

Samir MOHAMED GHARBAOUI

(1.9.2007 alkaen)

Christopher MILNES

(1.9.2007 alkaen)

Zvi RAMAN

(31.8.2007 asti)

Louise RICHARD

(1.9.2007 alkaen)

Giorgio RIZZELLO

(9.2.2007 asti)

Brigita SABALIAUSKAITE

(31.8.2007 asti)

Axel SCHNEIDER

(31.7.2007 asti)

Elena TZOULIA

(1.3.2007 alkaen)

HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

Hallinto- ja talousosasto vastaa kaikista oikeusasiamiehen toimiston muista töistä, jotka eivät liity suoraanaisesti kantelujen käsittelyyn ja tutkimusten suorittamiseen. Siinä on kolme jaostoa: hallintojaosto, talousjaosto ja viestintäjaosto. Hallinto- ja talousosaston johtaja koordinoi koko osaston työtä. Hän vastaa siten toimiston yleisistä järjestelyistä ja toiminnasta sekä toimiston henkilöstöpolitiikasta, ehdottaa ja toteuttaa toimielimen talousarvio- ja rahoitusstrategiaa sekä edustaa oikeusasiamiestä muutamissa toimielinten välisissä yhteyksissä. Vuonna 2007 osastolla työskenteli 34 henkilöä.

João SANT'ANNA

Hallinto- ja talousosaston johtaja (virkaa toimittava)

Puh. +33 3 88 17 53 46

KANTELUJA KÄSITTELEVÄ SIHTEERISTÖ

Kanteluja käsittelevä sihteeristö vastaa Euroopan oikeusasiamiehelle toimitettujen kantelujen rekisteröinnistä, jakelusta ja seurannasta. Sihteeristö varmistaa, että kaikki kantelut rekisteröidään tietokantaan, ilmoitetaan saapuneiksi ja siirretään oikeudelliselle osastolle. Se vastaa kaiken kanteluihin liittyvän saapuvan ja lähtevän kirjeenvaihdon hallinnasta ja varmistaa, että kantelujen tiedot ovat tietokannassa ajan tasalla koko kantelumenettelyn ajan. Se seuraa myös määräaikojen noudattamista, laatii kanteluihin liittyviä tilastoja ja arkistoi kanteluja koskevat asiakirjat. Sihteeristöä valvoo oikeudellisen osaston johtajan avustaja.

Séverine BEYER

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 23 93

Isabelle LECESTRE

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 24 29

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 20 91

Oualiba MAKHLOUFIA

Sihteer

Puh. +33 3 88 16.40.71

Evelyne BOUTTEFROY

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 24 13

Ana MORAIS GASPAR

Sihteer (1.10.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 16 63 10

Elaine DRAGO

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 33 31

Christelle THEROUSE

Sihteer (16.7.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 16 40 71

Véronique FOREAU

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 34 99

Caroline ZINCK

Sihteer

Puh. +33 3 88 17 40 51

HALLINTOJAOSTO

Hallintojaostolla on monenlaisia tehtäviä. Niihin kuuluvat henkilöstön rekrytointi ja henkilöstöhallinto, saapuvan ja lähtevän kirjeenvaihdon käsittely, puhelinvaihte, toimiston infrastruktuuri, asiakirjojen kääntämisen koordinointi, oikeustieteellisen käsikirjaston organisointi ja hallinta sekä dokumentointi- ja arkistointipolitiikka. Jaosto vastaa myös toimiston tietotekniikkapolitiikasta ja toimiston tietoteknisten tarpeiden täyttämisestä ja tekee siinä tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa.

Alessandro DEL BON

Jaoston johtaja

Puh. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Hallintoavustaja, autonkuljettaja

Puh. +33 3 88 17 67 80

Gaël LAMBERT

Tietotekniikkavastaava

Puh. +33 3 88 17 23 99

Cindy DE CARVALHO-GIANNAKIS

Hallintoavustaja

Puh. +32 2 284 63 93

Juan Manuel MALLEA

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 23 01

Rachel DOELL

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 23 98

Stéphanie MARAJ

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 23 13

Massimo EZZY

Tietotekniikkavastaava

Puh. + 33 3 88 17 28 67

Charles MEBS

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 70 93

Giovanna FRAGAPANE

Sihteeri (17.9.2007 alkaen)

Puh. +33 3 88 17 29 62

Ana MORAIS GASPAR

Sihteeri (30.5.2007 asti)

Emese WALTZ

Sihteeri (16.9.2007 asti)

Isgouhi KRIKORIAN

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 25 40

Félicia VOLTZENLOGEL

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 23 94

TALOUSJAOSTO

Talousjaosto varmistaa, että oikeusasiamiehen toimisto noudattaa siihen sovellettavia EU:n varainhoitosääntöjä, joilla taataan määrärahojen taloudellinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen käyttö. Nämä vastuutehtävät perustuvat siihen, että Euroopan oikeusasiamiehellä on itsenäinen talousarvio. Neljä talousvastaavaa valmistelee ja toteuttaa talousarvion valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän alaisuudessa.

Loïc JULIEN

Jaoston johtaja

Puh. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROMONT

Talousvastaava

Puh. +32 2 284 38 97

Christophe WALRAVENS

Talousvastaava

Puh. +33 3 88 17 24 03

Giovanna FRAGAPANE

Talousvastaava (16.9.2007 asti)

Emese WALTZ

Talousvastaava (17.9.2007 alkaen)

Puh. + 33 3 88 16 40 95

Véronique VANDAELE

Talousvastaava

Puh. +32 2 284 23 00

VIESTINTÄJAOSTO

Viestintäjaosto auttaa oikeusasiamiestä viestinnässä kansalaisille ja tiedottamisessa heille heidän yhteisön lainsäädännön mukaisista oikeuksistaan. Se on näin keskeisessä asemassa kansalaisten ja Euroopan unionin ja sen toimielinten välisten suhteiden ja luottamuksen rakentajana.

Jaosto hoitaa ja edistää suhteita tiedotusvälineisiin, laatii ja tuottaa oikeusasiamiehen julkaisut, ylläpitää oikeusasiamiehen verkkosivustoa, järjestää oikeusasiamiehen tutustumismatkat ja muut tilaisuudet sekä koordinoi suhteita Euroopan oikeusasiamiesten verkostossa.

Rosita AGNEW

Jaoston johtaja

Puh. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Jaoston johtaja

Puh. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Verkkosuunnittelija

Puh. +33 3 88 17 44 10

Annika ÖSTERBERG

Julkaisuvastaava

Puh. +33 3 88 17 49 36

Raffaella DALLATANA

Sihteeri (18.6.–17.11.2007)

Dace PICOT-STIEBRINA

Viestintävastaava

Puh. +33 3 88 17 40 80

Gundi GADESMANN

Tiedottaja

Puh. +32 2 284 26 09

Gabrielle SHERIDAN

Sihteeri

Puh. +33 3 88 17 24 08

Euroopan oikeusasiamies ja oikeusasiamiehen toimiston henkilökuntaa.

HENKILÖSTÖN TAPAAMISET

Oikeusasiamies kutsuu henkilöstönsä säännöllisesti koolle varmistaakseen toimistonsa mahdollisimman tehokkaan toiminnan ja menettelyt, taatakseen sujuvan tiedonkulun henkilöstön keskuudessa ja edistääkseen henkilöstön kehittymistä ammatissaan. Kokousten asialistalla on aina oikeusasiamiehen katsaus viimeaikaiseen ja tulevaan toimintaan sekä toimistoon vaikuttavien hallinnollisten, oikeudellisten ja käytäntöjen koskevien muutosten esittely.

Oikeusasiamiehen strategiana on edistää henkilöstönsä kehittymistä ammatissaan, joten tapaamisiin kutsutaan usein ulkopuolisia puhujia. Vuonna 2007 Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti Paul J. MAHONEY ja Euroopan tietosuojavaltuutettu Peter HUSTINX kävivät Strasbourgissa esittelemässä työtään oikeusasiamiehen henkilökunnalle.

Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen presidentti Paul J. MAHONEY pitää esitelmää oikeusasiamiehen henkilökunnalle Strasbourgissa 30. maaliskuuta 2007.

Euroopan tietosuojavaltuutettu Peter HUSTINX pitää esitelmää oikeusasiamiehen henkilöstölle Strasbourgissa 7. joulukuuta 2007.

D PÄÄTÖSLUETTELO

1 TAPAUKSEN NUMERON MUKAAN

2003

OI/3/2003/JMA.....89

2004

1782/2004/OV66
2468/2004/OV68
2577/2004/OV64
2725/2004/(PB)ID51
2825/2004/OV67
3278/2004/ELB83
3346/2004/ELB77
3660/2004/PB.....52

2005

0368/2005/(MF)(BU)BM84
0452/2005/BU68
1475/2005/(IP)GG81
1476/2005/(BB)GG.....81
1617/2005/(BB)JF82
1693/2005/PB.....69
1844/2005/GG70
1858/2005/BB.....65
1859/2005/BB.....65
2350/2005/GG80
2370/2005/OV59
2776/2005/ID84
3008/2005/OV71
3114/2005/MHZ.....78
3193/2005/TN.....72
3269/2005/TN.....85
3323/2005/WP53
3386/2005/WP60
3453/2005/GG88
3693/2005/ID72

2006

0183/2006/MF86
0943/2006/MHZ.....54
0948/2006/BU57
0962/2006/OV73
1103/2006/BU87
1126/2006/SAB.....61
1166/2006/WP54
1779/2006/MHZ.....58
1807/2006/MHZ.....79
2280/2006/MF55
2403/2006/(WP)BEH56
2633/2006/WP61
2740/2006/TN.....57
3495/2006/GG62
3543/2006/FOR74
3697/2006/PB.....75

2007

0446/2007/WP75
0471/2007/VIK62
0668/2007/MHZ.....76
1471/2007/(CC)RT63
Q1/2007/ELB91

2

AIHEEN MUKAAN

Seuraavassa lueteltujen tapausten sivunumerot on esitetty liitteessä D1.

Kansalaisten oikeudet

OI/3/2003/JMA
0452/2005/BU
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1844/2005/GG
2350/2005/GG
3453/2005/GG
2403/2006/(WP)BEH
0668/2007/MHZ

Kilpailupolitiikka

0943/2006/MHZ

Sopimukset

2468/2004/OV
2577/2004/OV
1858/2005/BB
1859/2005/BB
3008/2005/OV
3693/2005/ID
2633/2006/WP
3495/2006/GG
1471/2007/(CC)RT

Koulutus, ammatillinen koulutus ja nuoriso

2280/2006/MF

Ympäristö

2725/2004/(PB)ID
3660/2004/PB
0962/2006/OV
1779/2006/MHZ
1807/2006/MHZ

Henkilöiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus

3543/2006/FOR

Toimielinten sisäiset säännöt

2468/2004/OV

Muut asiat

3323/2005/WP
3386/2005/WP

Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö

1166/2006/WP
0446/2007/WP

Asiakirjojen saaminen yleisön tutustuttavaksi

1693/2005/PB
3193/2005/TN
3269/2005/TN
0183/2006/MF
0948/2006/BU
3697/2006/PB

Kansanterveys

2370/2005/OV

Sosiaalipolitiikka

Q1/2007/ELB

Henkilöstö***Työhönotto***

1782/2004/OV
2825/2004/OV
3278/2004/ELB
3346/2004/ELB
3114/2005/MHZ
0471/2007/VIK

Muut asiat

0368/2005/(MF)(BU)BM
1617/2005/(BB)JF
2776/2005/ID
1126/2006/SAB
2740/2006/TN

Liikenne

1103/2006/BU
1779/2006/MHZ

3

VÄITETYN HALLINNOLLISEN EPÄKOHDAN MUKAAN

Seuraavassa lueteltujen tapausten sivunumerot on esitetty liitteessä D1.

Vältettävissä ollut viivästys

2577/2004/OV
2825/2004/OV
0962/2006/OV
2280/2006/MF
3495/2006/GG

Puolustautuminen

2577/2004/OV
2370/2005/OV

Syrjintä

OI/3/2003/JMA
3278/2004/ELB
3346/2004/ELB
Q1/2007/ELB

Virhe 226 artiklan mukaisessa menettelyssä

2725/2004/(PB)ID
3660/2004/PB
3453/2005/GG
0962/2006/OV
3543/2006/FOR
0446/2007/WP

Tiedottamatta jättäminen tai kieltäytyminen tiedon antamisesta

1782/2004/OV
0368/2005/(MF)(BU)BM
1693/2005/PB
1844/2005/GG
1858/2005/BB
1859/2005/BB
2350/2005/GG
2370/2005/OV
2776/2005/ID
3269/2005/TN
3386/2005/WP
0948/2006/BU
0668/2007/MHZ

Oikeudellinen virhe

1103/2006/BU
1166/2006/WP
3495/2006/GG

Menettelytapa

2825/2004/OV
1617/2005/(BB)JF
3114/2005/MHZ
3323/2005/WP
0943/2006/MHZ
3697/2006/PB
0471/2007/VIK

Riittämättömät perustelut

1782/2004/OV
1617/2005/(BB)JF
1858/2005/BB
1859/2005/BB
3693/2005/ID

Avoimuus

1858/2005/BB
1859/2005/BB
3193/2005/TN
0183/2006/MF
0943/2006/MHZ
2740/2006/TN

Epäoikeudenmukaisuus

1782/2004/OV
2468/2004/OV
2577/2004/OV
0368/2005/(MF)(BU)BM
2776/2005/ID
3008/2005/OV
1126/2006/SAB
2633/2006/WP
1471/2007/(CC)RT

Muu hallinnollinen epäkohta

2577/2004/OV
2825/2004/OV
0452/2005/BU
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1617/2005/(BB)JF
3008/2005/OV
1779/2006/MHZ
1807/2006/MHZ
2403/2006/(WP)BEH

4 MALLITAPAUKSET

2577/2004/OV
1476/2005/(BB)GG
1617/2005/(BB)JF
1103/2006/BU
2580/2006/TN
3495/2006/GG
630/2007/WP

Jos viitenumero on lihavoitu, tiivistelmä päätöksestä on luettavissa tämän vuosikertomuksen kolmannessa luvussa. Näiden tapausten sivunumerot on esitetty liitteessä D1. Tapauksen 2580/2006/TN tiivistelmä on esitetty vuosikertomuksen kohdassa 2.2 ja tapauksen 630/2007/WP tiivistelmä kohdassa 2.3.

5 TAPAUKSET, JOIDEN KÄSITTELYN PÄÄTTEEKSI ESITETTIIN KRIITTINEN HUOMAUTUS VUONNA 2007

2004

0240/2004/PB
0242/2004/PB
0756/2004/PB
1434/2004/PB
1782/2004/OV
2468/2004/OV
2763/2004/JMA
2825/2004/OV
3321/2004/(BB)DK
3346/2004/ELB
3402/2004/PB

2005

0144/2005/PB
0272/2005/(OV)DK
0452/2005/BU
0554/2005/(MF)FOR
0575/2005/BB
1027/2005/ELB
1137/2005/(OV)ID
1475/2005/(IP)GG
1476/2005/(BB)GG
1693/2005/PB
1844/2005/GG
1917/2005/IP
2207/2005/MF
2350/2005/GG
2539/2005/ID
2838/2005/BU
3002/2005/PB
3008/2005/OV
3067/2005/(MHZ)MF
3095/2005/TN
3114/2005/MHZ
3193/2005/TN
3427/2005/WP
3487/2005/(ID)DK
3693/2005/ID

2006

0871/2006/(BB)MHZ
0962/2006/OV
1131/2006/BU
1234/2006/WP
1398/2006/WP
1807/2006/MHZ
1868/2006/ID
2196/2006/(SAB)ID
2216/2006/JF
2479/2006/JF
2582/2006/WP
2899/2006/ELB
3134/2006/(WP)JMA
3543/2006/FOR
3697/2006/PB
3842/2006/TN

2007

0370/2007/MHZ
0446/2007/WP
0668/2007/MHZ
1206/2007/WP

Jos viitenumero on lihavoitu, tiivistelmä päätöksestä on luettavissa tämän vuosikertomuksen kohdassa 3.4. Näiden tapauksien sivunumerot on esitetty liitteessä D1. Kaikkia edellä lueteltuja tapauksia koskevat päätökset ovat saatavana täydellisinä oikeusasiamiehen verkkosivustolla osoitteessa <http://www.ombudsman.europa.eu>

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN YHTEYSTIEDOT

OSOITE

Euroopan oikeusasiamies
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex
Ranska

PUHELIN

+33 3 88 17 23 13

FAKSI

+33 3 88 17 90 62

E-MAIL

eo@ombudsman.europa.eu

VERKKOSIVUSTO

<http://www.ombudsman.europa.eu>

**EUROOPAN OIKEUSASIAMIES TUTKII KANTELUITA HALLINNOLLISISTA EPÄKOHDISTA
EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN JA LAITOSTEN TOIMINNASSA**

www.ombudsman.europa.eu